

خویندنه وهی
یه عقوبی چه زره می
رهوح و روهیس

خزمه تکاری قورئانی پیروژ
د. احمد ضیف الله عمر أبو سمدانه

سه رپه شتیاری وره گیران
شیخ نظام الدین یونس عزیز

سلسلة في القراءات القرآنية وعلوم القرآن

الدَّرَجَةُ الْحَسَنَةُ

في القراءات العشر للقرآن

قراءة
يعقوب الحزرمي

براوييه / رويس و روح
من طريق الدرة

تقديم

د. عبد الرحمن يوسف الجمل
الشيخ : سعيد صالح زعيمة
الشيخ : جمال ابراهيم القرش

إعداد

خادم القرآن الكريم الدكتور:
أحمد ضيف الله أبو سمهانة
الجامع للقراءات العشر الصغرى والكبرى
والاربعة الشواذ
عضو مشيخة المقارئ الفلسطينية

خویندنه وهی

یه عقوبی چه زره می

رهوح و روهیس

خزمه تکاری قورئانی پیروژ

د. احمد ضیف الله عمر أبو سمهدانه

سه رپه شتیاری وره گیران

شیخ نظام الدین یونس عزیز

ژماره‌ی سپاردن
له هۆبه‌ی سپاردنی کتیب
له به‌ریوه‌به‌رایه‌تی گشتی کتیب‌خانه گشتیه‌کان
له وه‌زاره‌تی رۆشنبیری و لاوان
778 له 2024/7/8
عیراق - هولیر

لیستی سهریه رشتیاری ته رجه مه کردنی په رتووک

سهریه رشتیاری زانستی

شیخ هیبت فخری القاضي

رېگه پېدراو له قېراناتی عه شره ی بچووک و گه وره و چوار شاده که
خاوه نی پروانامه ی ماسته ر له زانستی نیسلامی

پیدا چوونه وهی زانستی

یونس عثمان محمد امین

رېگه پېدراو له قېراناتی عه شره ی بچووک
ماسته ر له زمانی عه ربه ی

پیدا چوونه وهی زمانه وانی

د. إسماعیل عبد الرحمن عبد الله

قوتابی له قېراناتی عه شره ی بچووک
دکتورا له زمانی نینگلیزی و زمانه وانی — وه رگی ری سویند خواردوو

سهریه رشتیاری چاپ

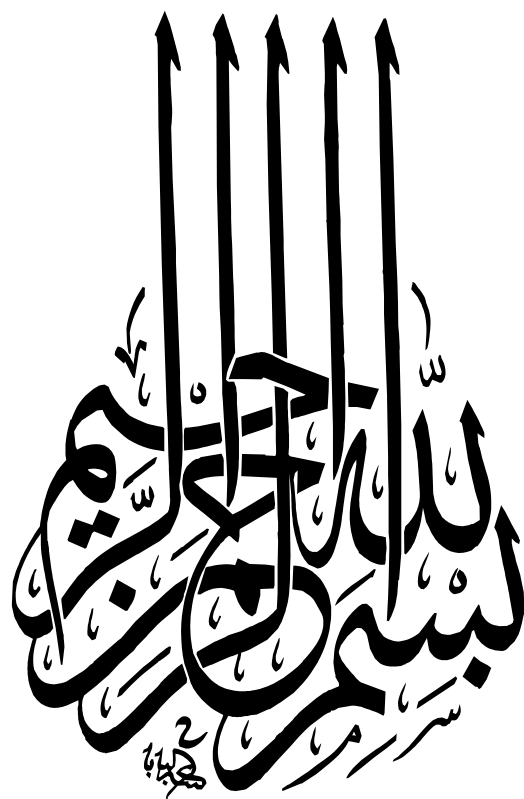
نه ندازیار زاهر مزاحم الشریده

قوتابی له قېراناتی عه شره ی بچووک
ماسته ر له نه ندازیاری کومپیوته ر

وه رگی ر

ماموستا صفوان صالح أحمد

ماموستای خویندنی نیسلامی
ماسته ر له زانستی نیسلامی

قَالَ تَعَالَى:

﴿الَّذِينَ ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلَاوَتِهِ

أُولَئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ

الْخَاسِرُونَ ﴿١٢١﴾ البقرة: ١٢١

له عوسمانی کوپی عه فانه وه (ﷺ) ئه فه رموی: پیغه مبه ری خوا فه رمویه تی:

(خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ)

(چاکترینتان ئه و که سانه ن که خو یان فی ری قورئان خو یندن ئه که ن و خه لکیش فی ر ده که ن)

پیش کشه به:

هه مو كه سيك كه مافي هه يه به سه رمه وه

دايك و باوكم و ماموستاكانم و شه يخه كانم

هه ر كه سي پيتيكي فيركردوم له قورئاني پيروز

بو خه لكي قورئان خوين ئه وانه ي شوينه به رزه كان و پله پيروزه كانيان به ده ست هيئاوه

بو ئه وانه ي كه قورئان ده خوينن وفرمييسكي قورئان حويندنه كه له قورگيانه

ئه همه د

به ناوی خودای به خشندهی میهره بان پیښه کی به پیښوسی د. عبدالرحمن الجمل

سوپاس وستایش بۇ پهره دگاری جیهانیان، نه وهی که پیښی پیرۆزی ئیسلامی نیشان داوین، وچاکه ی نه وهی له گهل کردوین که باوه پی پی به خشیوین، وئیهمی تایبته مه ند کردووه به ناردنی قورنای پیرۆز، راستین و چاکترین کتیبه له جوانی و به هیزیدا و چپوکه کانی دووباره نه بیته وه، قورنای پیرۆز پروونه که ره وهی هه موو شتی که، هیدایه ت به خش و رحمه ته و مزگینیشه بۇ موسلمانان و چاکترین پیښا و ریبازه، درودو رحمه ت بۇ سهر نه و نیردراوهی که رحمه ت و به ره که ته بۇ هه مووو جیهان، گه و ره و خوشه ویستمان موحه مه د (ﷺ)، و میهره بانی برژی به سهر خانه واده و نه صاحب و شوین که وتوانی و نه وانه ی شوینیان که وتوون به چاکه تا پوژی دوا یی.

به دلنیا یه وه خودای مه زن فه رمانی کردووه به پووکرده قورنای مه زن به خویندنه وه و له بهر کردن و تیگه یشتن و بیرلیکرده وه و کاریکرنی له زور ئایه ت له قورنای پیرۆز، یه کی که له و ئایه تانه ده فه رمو یی: ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تِجَارَةً لَّن تَبُورَ﴾ ﴿٢٩﴾ فاطر: ۲۹

وهه روا پیغه مبه ری خوشه ویستمان (ﷺ) ئاموژگاری کردوین که خو مان فی ری قورنای پیرۆز بکه ی و که سانی تریش فی ر بکه ی، هه ر وه که نه فه رمو یی: (خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ)

په ره دگاری پاک و بیگه رد خه لکانی کی ئاماده کردووه له هه موو کات و سه رده می کدا، هاوکاری کردوون بۇ خزمه ت کردنی قورنای پیرۆز، تا وه کو به لی نی په ره دگار بیته دی له پاراستنی په رتو که که ی. ﴿إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ﴾ ﴿٩﴾ الحجر: ۹

ژیانی خو یانیان تایبته کردووه بۇ خزمه ت کردنی قورنای پیرۆز، وه ریان گرتووه، هه ره که چو ن پیغه مبه ر (ﷺ) وه ری گرتوه و که سانی دوا ی خو ی فی ر کردووه، موسلمانانیش له هه مووو سه رده می کدا قورنایان خویندووه به خویندنی کی پاراو

وجوان هر وهك چوڼ دابه زیووه، پاشان پیمان گه شتووه به پاك و بیگهردی دور له هه موو هه له و كه م و كورتیهك، به سهنه دیکي نه چچراو دهست به دهست تاوه كو دهگات به پیغه مبهری خوشه ویستمان (ﷺ).

به شیوه یه کی گشتی ولاتمان به تایبه تی گرنګیه کی زوری داوه به قورئانی پیروژ، به شیوه یه كه به هه زاره ها نه زبه ركاری (حافز) قورئانیان تیډا هه لكه وتووه له هه ردو و په گه ز به دهیه ها هه زار قورئان خوینیان تیډا هه لكه وتووه، سوپاس بو ټو خودایه ی خاوه نی هه موو و فزل و چاكه یه كه، و سوپاس بو ټو چاكه و میهره بانیه ی له گه ل ټیمه كړدویه تی، خهريك بوون به قورئان باشته له وهی كه خه لكی له مولك و سامان كویده كنه وه. سوپاس بو خودای گه وړه، خه لكی پیښ برکی دهكهن بو خزمهت كړدنی قورئانی پیروژ، به مبه به سستی دهست كه وتنی خپرو پاداشت.

یه كيك له وانه برای خوشه ویست دكتور ټهمه د ضعیف الله سه مه دانه، دهستی كړدووه به ټاماده كړدنی زنجیره یه كه له كتیبی قیرائاتی قورئانی پیروژ، تا بیخاته ژیر دهستی قوتابیان زانسته کانی قورئانی پیروژ، ناوی ناوه (الدرر الحسان) له ده خویندنه وه کانی قورئان، تا به شی هه بیټ له گه ل هه موو و ټو كه سانه ی كه گرنګی به قورئانی پیروژ ددهن و خه ریکي ټهم كاره ن، ټاسان كړدنی فیرونی قیرائاتی قورئانی پیروژ و شاره زاكړدنی كه سانی تر، من سهیری ټهم كاره م كړد بو م دركهوت كه ماندوبونیکي زور پیروزی تیډا به كار هیناوه، ده خویندنه وه کانی قورئانی له خو ګرتووه به شیوه یه کی ټاسایی و ټاسان بو فیرخوازی، به وردبینی و جوان وهرگرتنی.

سهره تا دهستی كړدووه به باس كړدنی بنچینه کانی خویندنه وهی قارینه كه، ټه وهی كه مبه سته له باسه كه دا، دواتر دهستی كړدووه به وهی كه جیاوازه و پیچه وانه ی قیرائته تی (حه فسه) و (فه رش)⁽¹⁾. و بنچینه کانیته تی، پیت پیت و وشه وشه، پاشان له به شی سیه هم دهستی كړدووه به باس كړدنی وشه کانی (فه رش) كه پیچه وانه ی خویندنه وهی (حه فسه). په رتوكه كه گشتگیره به وهی كه جیاوازی قارینه كه له خو ده گریت و فیرخواز شته و ونبوه کانی خوی تیډا ده دوزینه وه.

⁽¹⁾ فه رش: زارواهی کی زانستی قیرائاتی قورئانه، كه ټامازه دهكات به ووشانه ی كه له

خویندنه وه یاندا جیاوازی هیه له نیوان قارینه كاندا. (وهرگیږ)

داواکارم له پوره دگار هم بهرهمه سودی هبیت بو هه مووو خهک به شیوه یه کی گشتی و خهکی تایبه تمه ند به قورئانی پیروژ به تایبه تی، وپاداشتی برای به پیزمان کاک نه حمه د بداته وه که هه ستاوه بهم کاره چاکه به باشتین شیوه و نه مه شی بو بکاته چاکه یه کی نه پراوه بهو زانسته ی که خهکی سودی لیببینی، وداواکارم خودای مهن هیزو چالاکیه کی پی ببه خشیت بو خزمه ت کردنی پهرتوکی پوره دگارو بلاوکردنه وهی زانسته کانی قورئان تا بجیته ژیر هم فهرموده ی پیغه مبه ر(ﷺ) که نه فهرمویت: (خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ).

پوره دگار هم کاره مان لی وهر بگرو له پیزی چاکه کانماندا تواماری بکه، چونکه به راستی تو پوره دگاریگی زور بیسه رو زانایت، تهوبه و په شیمانیمان لی وهر بگرو بیگومان تو پوره دگاریگی زور تهوبه وهر گرو میهره بان و دلوقانی، خودایه بمانگیړه له نه صحابی قورئانی پیروژو نزیک له خوتت به تایبه ت، خودایه دلیکی پاک و مبه سستیکی بی گهر دمان پی ببه خشه له گوفتارو کرده ودا، خودایه کوتایی ته مهنمان پر خیر بکه ی.

درودو په حمه ت بو سهر پییشه و او خو شه ویست و پیغه مبه رمان (محمد)(ﷺ) و بو سهر خانه واده و یارانی به گشتی.

عبدالرحمن بن کوی یوسف الجمل⁽¹⁾

⁽¹⁾ دکتور: عبدالرحمن یوسف احمد الجمل، پییشه وای قورئان خویندانی فله ستین، له دایک بووی 1961ز، دانیشتووی نه سیرات له ناوه راستی کهرتی غه زه، ماموستای به ژداربو له ته فسیر و زانسته کانی قورئان و خویندنه وه کانی قورئان له کولیزتی بنه ماکانی ناین له زانکوی ئیسلامی له غه زه، کاری کردووه وهک ماموستای یاریده دهر له کولیزتی بنه ماکانی ناین، دواتر بوته عهمیدی کولیزتی ناوبراو، ئیستا کار دهکا وهک سهروکی دهزگای قورئانی پیروژ و سونه له کهرتی غه زه و سهروکی فهرمانگه ی قیرائاتی سه نه ده کانی قورئانه، به پیز دکتور عبدالرحمن الجمل پییشینه ی چاکه و مافی به سه رمانه وه هیه له دواي پوره دگاری مهن له بلاوکردنه وهی زانسته کانی قورئانی پیروژو جوان خویندنه وهی له غه زه، چهنده پهرتوکیکی بلاو کراوه ی هیه له قیرائاتی قورئان و سه نه ده کانی وهر گرتوه و پیگه پی دراوه له لایه ن کومه لیک به پیزو ماموستای گه وروه، له وانه ی ماموستاو شیخی گه وره به پیز د. حلمی عبدالرؤف محمد عبدالقوی.

به ناوی خودای به خشندهی میهره بان پیښه کی به پینووسی شیخ: سعید زه عیمه

سوپاس بو په روه ردگاری جیهانیان، په حمهت و سهلام برژی به سهر چاترینی په یامبه ران و پیښه وای پرواداران، نه و که سهی که کتیبی کی به سهر دابه زیوه هیچ خواری و که م و کورتی تیدا نیه، نه له پیښ و نه له دواوه.

سهیری نه م زنجیره پیروزم کرد که ناو نراوه به گه وه ره کانی قیرائاتی قورئان (الدرر الحسان) له ده خویندنه وه کانی قورئان، که دکتور نه حمه د ضعیف الله باوکی سه مهه دانه، بینیم پره له زانیاری ورد له ناوه پروکدا.

منیش داواکارم له یه زدان که سودی هه بی بو ئاینی ئیسلام و موسلمانان به وهی که داپرژاوه و نوسراوه ته وه له م زنجیره پیروزه دا.

دووباره سوپاس بو په روه ردگاری جیهانیان

نوسینی شیخ:

(1) سعید صالح زعیمه

(1) شیخی پزیشک: سعید صالح مصطفی زعیمه، زانایه کی لیکوله رو کار به جییه، یه کی که له زانایانی خویندنه وه کانی قورئان له نه سکه ندریه، پزیشکی جه راحه له نه زهر، له دایک بوی 1957ز، دهرچوی په یمانگای سه موحه یه، بو قیرائاتی قورئانی پروانامه ی بالای وهرگرتوه له ده خویندنه وه کانی بچوک و گه وره، شیکردنه وه و پروونکردنه وهی هیه له سهر ده قه کانی شیخ و زاناکان وهک شاطبی و ئین جه زری و جه مزوری، قورئانی پیروزی به ته وای خویندو ته وه به ده خویندنه وه کانی بچوک و گه وره به سهر زانا شیخ موحه ممد عبدالحمید عبدالله خلیل، خاوه نی بهر زترین پالپشته له جیهاندا له خویندنه وهی ده قیرائاته گه وره که، و شیخ سعید قورئانی خویندو ته وه به سهر زور شیخ دا که باس ده کرین نزیکه ی چل پیاو و نافرته دهن، هه مووی ریپیدانیان وهرگرتوه، بو نمونه که سی که به ناوی عبدالفتاح مه دکور، و هه روا شیخ سه منودی، و شیخ عه لی نحاس، و شیخ عه لی رحال، و دایکی سه عد، و مؤله تی له خویندنه وهی دهی بچوکی پیداوم به ناوی ماموستا تناظر النجولی، زور کتیبی هیه له زانستی خویندنه وه کاند او جگه له خویندنه وه کانیش، هه ول و کوشش و ماندوبونیکي زوری نه انجام دواوه له بلاوکردنه وهی زانستی قیرائات، له گه ل نه وهش زانستی کی به رفراوانی هیه له زانستی نه حوو صه رف و ته فسیر و زانسته شه رعیه کاند.

به ناوی خودای به خشندهی میهره بان پیښه کی شیخ: جه مال القرش

سوپاس بۆ خودای تاک و ته نیا، درودو په حمهت بۆ سهر گیانی ئه و کهسه ی که هیچ پیغه مبه ریک له دوا ی ئه و نایه ت.

ئه م په رتوو که م بینی که ناو نراوه به (الدرر الحسان) له ده خویندنه وه کانی قورنای پیرۆز، له نویسی شیخی ریژدار دکتور / ئه حمه د ضعیف الله باوکی سه مه ده دانه ، بینیم کتیبیکی چاکه له دارشتن، شتیکی جوانی پیش کهش کردوه، سود به خشه له بابه ته کانیدا، ئاسانه له سهر زانست خوازان، تکاکارم له په روه ردار سودی بگینیت له هه موو کات و ساتیکدا، چونکه ته نها ئه و پشتیوان و به هیزه له سهر هه موو و شتیکیدا.
(والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته)

ووته ی شیخ:

جه مال ی کوپی ئیبراهیم القرش⁽¹⁾

⁽¹⁾ شیخ: جه مال ی کوپی ئیبراهیم ی کوپی موحه ممه د القرش، له دایک بوی 1963ز، چهن ریگه پیدراویکی به ده ست هیناوه له خویندن و خویندنه وه دا، بپوانامه ی زانکویی هیه له کولیزی ئاداب و په روه رده به شی زمانی عه رهبی سالی 1987ی زاینی، سه ره رشتیار بووه له به شی قورنای پیرۆز و زانسته کانی له بنکه ی یه که م بۆ په ره پیدانی په روه رده یی له ریاز، به ژداری له زور خول کردووه وه ک لیها تویی و سه ره رشتیار ی کارا، کاری پراویژکاری کردوه و سه روکی به شی سه ره رشتیار ی په روه رده یی بووه له به ریوه به رایه تی گشتی خانمانی پیشو له ولاتی سعودیا، وه ره ها کاری کردوه وه ک به ریوه به ر بۆ کاروباری فیژکردن له قوتا بخانه کانی ناوه رپاست له سالی 1427ی کوچی تا وه کو سالی 1433ی کوچی، به ژداری کردوه له پیش برکیی نیو ده وله تی بۆ له به ر کردنی قورنای پیرۆز له ولاتی کویت له سالی 1432ک، و 1433ک، چهن نوسراویکی خو ی هیه له (التدبر، التجوید، الوقف، العلوم التربویه، العقیده)

ژ	عربی	کوردی
1	حركة	جوله
2	ابدال	گوپین
3	بدل	له بری
4	سکون	زه نه دار
5	شدة	شه ده دار
6	ضمة	ضه مه دار
7	فتحة	فه ته دار
8	كسرة	که سره دار
9	لفظي	گوتراو
10	اضافة	دانه پال
11	وقف	وه ستان
12	وصل	نه وه ستان
13	قصر	کورت کردن
14	تحقيق	خویندنه وه
15	مد	دریژکردنه وه
16	التكبير	گوتنی (الله اکبر)
17	التحميد	گوتنی (الحمد لله)
18	التهليل	گوتنی (لا اله الا الله)
19	قصر	دریژکردنی دوو جوله
20	توسط	دریژکردنی چوار جوله
21	اشباع	دریژکردنی شش جوله
22	تسهيل	لا بردن یان ناسان خویندنه وه

به ناوی خودای به خشنده میهره بان

پیشه کی :-

سوپاس بو ټو خودایه ی قورنای پیروزی کردو ته پوناکی بو خه لک تا ری نیشاندهری گومراو سهرلیشیواوان بیت، وخه لکی له تاریکی نه زانی پرگار کردو وه بهره و پوناکی قورنای پیروزی، ودهروونی پاک کردو ته وه دهری هیان و له سهر گهر دانی و بهره و جوانترین و بهرترین پله و پایه ی بردوون.

په حمهت و میهره بانی برژی به سهر پیشه ومان، موحه ممه دی کوری عبدالله (ﷺ)، ټو که سه ی که ﴿أَوْرَدَ عَلَيْهِ وَرَقِلَ الْقُرْآنَ تَرْتِيلاً﴾ ی به سهر دابه زیوه.

به هو ی ټم قورنانه پیروزه چلکی ټاره زوه کانی لبردوه له گهل پیسیه کان، ههر به هو ی ټم قورنانه پیشه وایه تی بو مروقه کان دروست کردو وه، بوون به نمونه له پوشاکی هیزی باوه پردا، دروود له سهر خانه واده ی ټم په یام بهره و ټم هاوړیپانه ی که چاکترین کهس بوون، ودرود له سهر ټو که سانه ش که شوین که و ته ی رپیازی ټوانن له پیاو چاکان و پاکان، ټوانه ی قورنای پیروزیان ټه زهر کردو پاریزگاریان لی کرد، په روهردگار پاداشتی چاکه کانیانی داوه له دنیاو دواروژدا، په روهردگار چاکه کارانی خوش دهویت:

به دنیایه وه زانستی ته جویدو خویندنه وه کانی قورنای پیروزی له پیشینه ی زانسته کانی تره له باس کردن و یادگه دا، وپیروزیترین شوین و پیگه یان هیه ، چونکه په یوه ستن به فهرموده ی په روهردگاری جیهانیان به شیوه یه که ټو زانسته و ټو زنجیره قورنانیانه پاداشتیکی زوری له سهره، پیغه مبه ر(ﷺ) ده فهرمویت: (مَا اجْتَمَعَ قَوْمٌ فِي بَيْتٍ مِنْ بُيُوتِ اللَّهِ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ تَعَالَى ، وَيَتَدَارَسُونَهُ بَيْنَهُمْ إِلَّا نَزَلَتْ عَلَيْهِمُ السَّكِينَةُ ، وَغَشِيَتْهُمْ الرَّحْمَةُ ، وَخَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ ، وَذَكَرَهُمُ اللَّهُ فِيمَنْ عِنْدَهُ)⁽¹⁾

⁽¹⁾ ټه بو داوود، په رتووی نویژ، باسی تفریع أبواب الوتر، باب فی ثواب قراءة القرآن، ژ 1455، لاپه ره 189.

دواي نه وهی فیړکردنی قورناني پیروژو شاره زابوون لی، وبلاوکردنه وهی شیوهی خویندنه وه که ی و گیرانه واکاني، نزیکت ده کاته وه له پوره ردگاری جیهانیان، به پال پشتي فهرموده ی پیغه مبه رمان (ﷺ) که نه فهرمویت: (خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ)⁽¹⁾. واتا: چاکترینتان نه و که سانهن که خوی فیړی قورناني ده کات و که سانی تریش فیړ ده کات.

له سهر وه لām دانه وهی پیشنازی هندی له هاوړیان، نیستخاره ی پوره ردگارم کرد، داواي کوّمهک و هاوکاری و پینیشاندانی پشت نه ستوریم لی کرد، نه ویش دل و دهر وونمی نارام کرد له سهر نویسی نه م بابه ته ی نه م به شه دا، به هیواي نه وهی بتوانم بېم به شوین که و ته ی پیغه مبه رکه م (ﷺ) دهستم پی کرد به داواي پال پشت و هاوکاری خودای گه و ره له سهر بلاوکردنه وهی نه م زنجیره قورنانيه ی پاش نه وهی که سهر به رزو سهر فراز بووم به وهرگرتنی فیړبونی زانستی ده خویندنه و هکاني قورناني پیروژ خویندنه وهی بچووک و گه و ره و چوار جوړ خویندنه وه شازه کان (القراءات الشاذة) به پال پشتي ماموستا به ریزه کان و له سهر دهستی شیخه به ریزه کان، دهست پی ده که م له م پروه ی که ههست به به رپر سیاره تی ده که م، نهک له پروی نه وهی که بلیم من شایه نی نه م کاره م.

نه و ریځایه ی گرتومه به ر له م زنجیره دا، بریتیه له زنجیره یهک له خویندنه و هکاني قورناني پیروژو زانسته کاني که ناوم ناوه (الدر الحسن) له ده خویندنه و هکاني قورناني پیروژ، من نه م بابه ته م کوکردو ته وه له کتیبه کاني پیشو، و نه وهشی که وهرم گرتوه له ماموستا کان، باسی نه و جیاوازیانه م کردو وه که راویه کان یان قارینه که پیچه وانه ی پیشه واه فصي کردو وه، باسی یهک ده نگیم له نیوانیاندا نه کردو وه، مه گهر که میك جار نه بی که باسی یهک هه ل ویستیان نه که م زیاتر بو پروون کردنه وه و ته و او که ری سوده کانه، نه م په رتوکه ی له ژیر دهستی خوینه ری به ریزدایه کردومه به سی به ش، له

⁽¹⁾ بوخاری، له باسی خیرکم من تعلم القرآن و علمه، ژماره ی فهرموده 5027، لاپه ره 436.

به شی یه کهم : باسی بنچینه کانی خویندنه وهی پیشه وای ئبی عه مری بسری به ریزبه ندی
بابه ته کانیشیم ریځ خستوو به پیی ئه وهی کامه یان گرنکتره له وی تر، به پیی ئه و
ئه زمونه ی که هم بووه له وانه وتنه وهی قورئانی پیروژدا.

له به شی دووم : به شیوه یه کی گشتی زیاتر باسی بنچینه کان و (فه رش) م کردووه،
به شیوه یه کی ریځ و پیځ باسم له وردودرشتی ووشه کان کردووه، وهیچ جیاوازی نیه
له نیوان ئه م وشه ناکوکه له وشه کانی بنچینه یی بی یاخود (فه رش) بی، تاوه کو
پیډاویستیه کانی که سی سهره تایی جی به جی بکات، ئه مه ش له ریگه ی دروست کردنی
خشته یه کی سی ستونی به م شیوه یه :

ستونیکیان تایبه ته به پیشه وای (حفص) ستون تایبه ته به پیشه وای یه عقوبی
حه زره میو ستونیکیان تایبه ته به پروونکردنه وهی چوئیه تی خویندنه کان، سه باره ت به
به شی سییه می ئه م په رتووکه لیځچونیځ هیه له گهل به شی پیشه خوئی ته نها ئه وه نه بی
من کورتم کردو ته وه ته نها به به کارهیانی وشه ی (فه رش) له گهل که میځ زیاده، تا
ئامانجه کان به ده ست بیښت و ئاسان بی بو ئه و که سانه ی که شاره زایان هیه له
خویندنه وه کاندای له کاتی گه رانه ودا بو ئه م به شه، وبتوانی ووشه کانی (فه رش)
دهربه ینی به شیوه یه کی خیرا بی کات کوشتن.

من لیږده دا باسی پیشه کیه که ی (ئین مه ران) ی ئه صفه هانیم کردووه خاوه نی کتیبی
(المبسوط) له ده خویندنه وه کانی قورئانی پیروژ، تیایدا باس له کتیبه که ی خوئی ده کان
ده فه رمویت: (ده مه ویټ پیټانی رابگه ینم که من پولینم کردووه ته نها بو تیگه یشتن و
به رچاو پروونیه، بو ئه و که سانه ی که شاره زایی ته وایان هیه له م بواره دا، و هونه ری
ته وای هیه له زانسته کان و ئاکاره کاندای)

به می شکم داهات که هه ندی بابته ی په روه رده یی تی که لاو بکه م له م زنجیره پیروژه دا،
وه ک مه به ستيځ له وانه وتنه وه کانی خویندنه وهی قورئانی پیروژ له زنجیره و
دانیشتنه کانی قورئان و ریگه ی زنجیره کانی قورئانی تایبه ت به خولی پیشه وای یه عقوبی
حه زره می، وتوندو تولکردنی زنجیره کانی قورئانی پیروژ تایبه ت به خولی ناوبراو، کاتی

تاقیکردنه وه کان و گشت بابه ته کان ته و او نه بن به یه کتر په یوه ست نه کریڼ، وجگه له کاری تری په روه ردیی که شار او نه لای هه مووو که سیکی تیگه یشتوو، نه وانه ی باس کران هه مووویان له چوارچیوهی ته و او بوندا له نیوان چوار چیوهی تیوری و لایه نی کرداری ده بیته یارمه تیدر بو ماموستا یان خویندر تا پشتی پی ببهستی له کاتی فیړکردن و فیړبوونی نه م قیرائه یه.

داواکارم له خودای مهن نه م زنجیره قورنانه م بو وا لیبکات که مبهستم ته نها رازی بوونی نه و بیټ و ته نها له پیانو نه و دا بیټ، تکام وایه لیم وهر بگریټ به باشتین شیوه، وپریزیکی گوره و بی پایه نی بو دانی، سودی بو نوسره که ی و نه و که سانه شی که له ده ورو به ریدان هه بیټ، و هه روا سوده که ی بگینی به نه و دی داهاتو پشت به پشت، منیش بپاریزیټ له بیړو که ی نابه جی، وپینوسیشم پزگار بکات له هه له، هه رکه سی که مته رخمیه کی بینی تیایدا یان هه له و که مو کورتیه کی تیایدا دوزیه وه تکای لی ده که م پوزشم بو بینینه وه و ناموزگاریم بکات و چاکي بکاته وه.

پیویسته نه و هه ش بلیم که نه م ماندوبونه ی من بو خزمه ت کردنی په رتو وکی خودای گوره هه ر چهنده زه حمه تی تی دایه به لام له گهل نه و ه شدا تام و چیژیکی تایبه تی خو ی هه یه، هه رچهنده نه زیه ت و ناخو شی تی دای دروست بیټ ئاسان ده بیټ. به رله و دی پینوسی پرون کردنه وه هه لگرم، به پیی فهرمو و دی پیغه مبه ر(ﷺ) که ده فهرمویت: (من لا یَشْكُرُ اللهَ لا یَشْكُرُ النَّاسَ)⁽¹⁾

سو پاس و پیزانینم ئاراسته ی هه موو نه و که سانه ده که م که هاوکارو یارمه تیدهرم بوون، پاداشتی چاکه کارانیش ته نها چاکه یه. سو پاسیکی بی پایان و تایبه ت بو شه یخه که م به ریژ (سوله یمان ی باوکی عاذره) چاکه و مافی به سه رمد ا هه یه ، نه و له ته رازوی ژیریدا پیش ده خریټ، له سه ر پی د اچونه و دی نه م زنجیره باسه و راست کردنه و دی له پرووی زمانه وانیدا.

(1) ترمژی، باسی (ما جاء فی الشکر لمن أحسن الیک)، ژ 6601، لاپه ر 383.

وههروها سوپاسی برای به پیرزم (عبدالسلام طباسی) ده کهم له سهر پیداجونه وه و زیاده خستنه سهر شیوه هونه ریه که ی له ده رچوون و راختنی ئەم په رتووکه، وسوپاس بۆ شیخی به پیرز (عبدالله جمال العرقان) له سهر ئەم ماندوبونه و بوونی په یوهندی بهردهوام له گهڵ مامۆستایان بۆ پیش کهش کردنی ئەم زنجیره پیروژه.

له کۆتاییدا سوپاسی هه مووو ئەو که سانه ده کهم که سودیان پیم گه یاندوه به پرسته یه که، یان سودیان پیم گه یاندوه به ئامارزه یه که، یان منیان راست کردۆته وه له هه له، یارمه تیان داوم به نوسین، گهر بمهوی سوپاس و پیزانینیان کورت بکه مه وه ته نها ده لیم ئەوه یان لامه که به نیاز پاکی بۆیان بپاریمه وه.

خزمه تکاری قورئانی پیروژ

د. ئەحمەد ضیف الله عومر ئەبو سه مه مه دانه

رێگه پیدراوی ده قیرائاتی (خویندنه وه کانی) قورئانی پیروژ

بچوک و گه وره

و چوار جۆره ده رچوه که له قیرائاتی قورئانی پیروژ

دهروازه یهك:-

سوپاست دهكهم له سهر وهرگرتنی ئەم پەرتووكه، ئومیدەوارم پالپشتت بی له بیرۆكه و زانیاری به سود، هاوکاریت بکات له سهر خویندنه وهی پەرتووكی پەروەردگار به شیوه یهکی راست و دروست.

ههروها ئومیدەوارم - له پێگهی ئەو پۆسته ئەلیکترۆنییە داندراوه له سهرهتای ئەم پەرتووكه - دهوله مەندم بکهیت به تیپینییه کانت، و ئەم پەراوه گرنگانهی که من ههلوسته یان له سهر دهكهم، ئەو دیرانهی که من هیلم له ژیر داوه، هیچ شتیك له وه چاکتر نیه که نوسهر ببینی نوسراوه کهی به جوانترین شیوه نوسراوه، به تایبەت ئەگەر نوسین و پەرتوکه کهی په یوه ست دار بیئت به قورئانی پیروژ، ئەوه زیاتر بایه خی پی دهدات و دڵنیایی له سهر ده بیئت.

پیم باشه لیڤه دا ئەوه بگوازمه وه که (عیماد الاصفهانی)⁽¹⁾ باسی کردوه سه بارهت به که متهر خه می و ماندوبونی مروڤ، سهره پای گشت ههوله کانی، بۆ پوخت کردنی شته کان و راستکردنه وه یان و به دوا داچونیان، ده فهرمویت: "من ئەبینم هه رکه سیك پەرتوکیك بنوسیئت له پوژی دواتر ده لی: ئەگەر له بری ئەمه ئەمه به کار بهینا بوايه باشت بو، ئەگەر ئەوهی بۆ زیاد کرابوايه چاکتر بو، ئەگەر ئەوه پێش بخرابوايه گرنگتر بو، ئەگەر ئەوه لا بردرابوايه جوانتر بو، ئەمهش گه وره ترین په نده، به لگهی سه لماندنی ئەوه یه که نوسینی رسته کانی مروڤ کهم و کورت و ناته واون" ئین قه ییمی جوزی، د.ت، به رگی 1، لاپه ره 2.

داواکارم له به ریزت کاتیکت هه بیئت بگه رپیتته وه بۆ مالپه ری فه یس بوک: به ناوی (الدرر الحسان في القراءات العشر للقرآن، یان مالپه ری که سی من)، چونکه من

⁽¹⁾ اره تی نوسینی ئەدبیات ی به ناوبانگ عیماد ئەصفهانی، پاشان به ناوی عیماد بلاو بوته وه، له م باره یه وه سه یری: عبدالله ی کوپی عبدالرحمن ی به سام بکه: کتیبه کهی به ناوی (توضیح الاحکام من البلوغ المرام) مه که ی پیروژ، نوسینگه ی الاسدی، چ 5، به رگی 1، 2003 ز، لاپه ره 3.

دهمه ویت هندی شتی باش و دستکاری و نمونه و سهرچاوهی تر دابنیم که به راستی سودیان بۆ تۆ ده بیت له دوايیدا.

له نویسی نه پهرتوکه دا شیوازیکی تایبه تم به کار هیناوه - پاش داوای یارمه تی و پال پستی له پهره دگار - لیړه دا به کورتی باسی ده که م بهم شیوهی خواره وه:

1. نویسی نایه ته کانی قورئانی پیروژ به وینه ی عوسمانی.

2. نویسی فهرموده کانی پیغمبر (ﷺ) به سهر و ژیره وه به نویسیکی جیا له نویسه کانی تر، مه به ست له م کارهش بۆ گهره یی و پیروزی فهرموده ی پیغمبره (ﷺ).

3. له کاتی نویسی نایه ته کانی قورئانی پیروژ باسی ناوی سوږه ته که و ژماره ی نایه ته که م کردووه، راسته و خو له داوای نایه ته که م داناوه تا نویسه کان زۆرو تیکه لاو نه بیت.

4. پیناسه ی زاروا ده کانم کردووه به پیی توانا.

5. پونکردنه وهی واتای هندی وشه ی نادیار له پهر او یزدا .

6. پیناسه ی هندی که سایه تی که ناویان هاتووه له م پهرتوکه دا.

7. من پیدا گروم - به پیی توانا - له بیرکردنه وه ه لوهسته له وهرگرتنی هر باب ته یکیان بریاریک له سهر دیارده یه ک، له بهر نه وه پوچوون له فهرمانیک که په یوه ندی به قورئانی پیروژه وه هیه نه وه ده خوازیت که به دوا داچونی بۆ بکه یت و لیی

وردبیتته وه جوان تیڤرابمینیت، ئه وهش به یارمهتی پهروهردگار و چاکه‌ی ئه وه به سهرمه وه، له گه‌ل کورتی کات و دووری ریگادا.

8. له کاتی وهرگرتنی دهقیك وهکو خوی، دهقه‌که‌م خستوته نیوان دوو کهوانه‌ی دهقی "
" له گه‌ل ئه وهش ئاماژه‌م به سهرچاوه‌که‌ی کردووه له ناوه‌پۆکه‌که‌یدا.

9. ئه‌گهر وهرگرتنی دهقه‌کان به واتاکه‌ی بو، واتا کاتی گه‌رایه‌وه بو خودی دهقه‌که‌ بینیت به دهست کاریه‌وه باس کرابو ئه وه وشه‌ی {سه‌یرکه‌} م بو به‌کاره‌ی ناوه‌ ئاماژه‌شم پی کردووه که سهرچاوه‌که‌ی به‌م شیوه‌یه، ئه‌م شیوازه به‌کار دینم له‌کاتی به‌ناوبانگ بوونی دهقه‌که‌ یان دیار نه‌بوونی خاوه‌ن وته‌که، ئه‌گهر له نیوان وشه‌کاندا ئه‌م خالانه‌م دانا (...)، ئه‌مه واتا به‌شیك له وته‌کان نادیاره‌و پیویست به باس کردنی نیه به‌لکو ده‌بیئت پوخت بکریئت، یان سود له باس کردنی نیه.

10. له‌کاتی وهرگرتنی دهقیك و خستنه‌ پرسته‌یه‌ك بو ناو دوو کهوانه له کاتی نویسنیدا، ئه‌مه مانای ئه وه ده‌گه‌یی‌نیت که ئاگادار به ئه‌وه‌ی نیوان کهوانه‌کانه وته‌ی خۆمه، نه‌ک وته‌ی وهرگیراو.

11. ههر وشه‌یه‌ك پیویستی به سه‌رو ژیر هه‌بیئت سه‌روژێردارم کردووه تا تیكه‌لاو نه‌بیئت له‌کاتی ده‌رپرینا.

12. ناوه‌پۆکم بو سهرچاوه‌کان داناوه - که ئه وهش زۆر یارمه‌تی دهرم بو بو ئه‌م په‌رتوکه - کوکراوه‌یه‌و یه‌ك له‌دوای یه‌ك دامناوه به‌پی‌ی ریزبه‌ندی پیته‌کانی زمانی عه‌ره‌بی، و ناوه‌پۆکم داناوه بو بابته‌که‌ی ناو په‌رتوکه‌که له کو‌تایی کتیبه‌که‌دا.

13. دانانی ژماره و نیشانه کانی خالبهندی وهکو: نیشانه کانی پرسپار هتد....) بۆ

پوونکردنه وهی دهقه کان ئه مهش به مه بهستی جیاکردنه وهی تی.

14. گه پراومه ته وه سهر به شیکی زۆر له سهرچاوه و ماستهر نامه ی زانکویی و بابه تی

ترو مالپه په ئینته رنیتیه کان، وگه پراومه ته وه بۆ دهیه ها سهرچاوه ی تر به لام به کارم نه هی ناوه چونکه له گه ل بابه تی من زۆر تیکی نه کردۆته وه.

15. زۆربه ی جار ئه وه دهقه ی که وهرمگرتووه ئاماژم به سهرچاوه که ی نه کردووه. تا

ژیرنوسه کان زۆر نه بییت، ومن ئاره زوی کورت کراوه ده که م و زیاتر ماندوبوونه که م بۆ شتی گرنگتر به کار دینم، له کو تای ی کتیبه که دا باسم کردووه، له ناوه پوکی سارچاوه کان ئه وه ی که زۆر سودم لی بینیه وه له برکه زانستیه که دا.

16. له کو تای ی: کاتی که بینیم به رفراوانیه که هیه له بنچینه و برکه کانی ئه م کتیبه دا و

گشتگیریه کهیدا، دلنیا بووم برکه کانی دریزه ده کیشت، بینیم پیویسته ئه وه بابه تانه ی پوون و ئاشکران کورت که مه وه له سهر ئه وانی تر، مه به ست له م کو ششه ئاسایی کردنی بابه ته دریزه کان بوو.

نهم ریگایه ی به کارم هیئاوه بو وشه ی فەرش

- به پیی توانا هه و لمداو ه پابه ندیم به به کار هیئانی نویسی رسمی عوسمانی له نویسی وشه کانی فەرشد.
- ✓ نه گهر وشه یه کهم به پرهایی به کار هیئا، واته مه به ستم پیی له کاتی ودهستان و نه ودهستانه (وقفاً - ووصلاً)
- ✓ (أ) ئامارثیه به ئاسانکردنی هه مزه، نه گهر نویسی پیته هه مزه که له سهر شیوه ی ئه لیف بوو، وهك: [ءَأَعَجَمِيَّ].
- ✓ (و) ئامارثیه به ئاسانکردنی هه مزه، نه گهر نویسی هه مزه که له سهر شیوه ی (و) بوو، وهك: [أَوْبَيْتُكُمْ].
- ✓ (ن) ئامارثیه به ئاسانکردنی هه مزه، نه گهر نویسی هه مزه که له سهر شیوه ی به رزکردنه وه ی دهنگ بیټ (نه پره)، وهك: [أُتْمَةً].
- ✓ (•) ئامارثیه به ئاسانکردنی هه مزه، نه گهر نویسی هه مزه که له ریزی پیته کانی تر نوسرابیټ، وهك: [أَمَّاكَ].
- ✓ (س) نهم نیشانه یه له سهر بیټ، واتا خویندنه وه ی نهم پیته به پیټی (س) ده بیټ، وهك: [الصَّرَاطَ].
- ✓ (ه) نهم نیشانه یه له سهر بیټ، واتا ودهستان به پیټی (ه) ی زه نه دار، وهك: [فِيْمُ][فِيْمَه].
- ✓ (ت) نهم نیشانه یه له سهر پیټ، واتا گوړینی پیټی (ت) ی له سهر وده ستاو، به پیټی (ه) وهك: [رَحْمَتٌ][رَحْمَه].

✓ (١) ئەم نیشانه یه ئەگەر له پال جولە ی تەنۆین بوو، بەلگه یه له سەر ضه ممه دارکردنی پیتی نونی تەنۆین، بهمه بهستی پزگار بوون له گه یشتنه دوو پیتی زه نه داری ضه ممه، وهك: [بِرَحْمَةٍ أَدْخُلُوا] [بِرَحْمَتِنْدَخُلُوا].

✓ (٢) ئەم نیشانه یه ئەگەر له پال جولە ی تەنۆین بوو، بەلگه یه له سەر كه سهره دارکردنی پیتی نونی تەنۆین بهمه بهستی پزگار بوون له گه یشتنه دوو پیتی زه نه داری كه سهره، وهك: [أَحَدٌ ٱللَّهُ أَكْبَرُ].

✓ (٣) ئەم نیشانه یه ئەگەر كه وته ژیر پیت، بەلگه یه له سەر بوونی ئیماله^(١)، وهك: [مَجْرَهَا].

✓ ئەگەر ناوی راوی (گیڕه وه ره كه) م نه بردبوو، واتا هه ردوو راویه كه یهك خویندنه وه یان هه یه، واته جیاوازیه كه تهنه له سهر یه عقوبی حه زرمی به راویه كانیه وه.
✓ له بهشی یه كه م له وشه كانی فهرش كورت كردنه وه م كردوو له سهر ناو هیانی پیتی (م) ی كو، زۆربه ی جار دوو باره م نه كردۆته وه له بهشه كانی تر، ئەوهش به هو ی زۆر به كارهاتنی له قورئانی پیروژدا، ناوه یانیم له هه ندیك جار له گه ل یاسای تر باس كردوو له هه مان وشه.

✓ بهشی سییه م تایبته كردوو تهنه به وشه كانی فهرش، له گه ل ئاشكره كاردنیکی كورت، ده رباره ی پیتی (ه) ی كینایه^(٢)، وپیتی (م) ی كو، له گه ل وهستان به پیتی (ه) له بری پیتی (ت) ی می، وگه یشتنه دوو پیتی زه نه بهیه كترو ئەوانه ی هاووینه ی ئەوهن كه باس مان كرد، له م به شه دا باس م نه كردوو، تا درێژنه بیته وه، ئەوهشی زانیاری زیاتری ده ویت بگه ریته وه بۆ بهشی دووهم، زۆر به درێژی باس كراوه.

^(١) ئیماله (الاماله) واته خویندنه وه ی ئه لیف و یائدا هاوشیوه ی (ی) ی كوردی لی دیت، وهكو: (مَجْرَهَا)

(مه جرها) (مه جریها)

^(٢) كناية: دركه — دوو نیازی — به لام لی ره دا مه بهستی پیی پاناوی لكاوه (ضمیر متصل).

گرنگترین تایبه تمه ندییهکانی ئەم پەرتووکه

1. پەرتوکهکه له ژێردهستتدا دهبیّت تا چیژ وهگرگی له خویندنهوهی پەرتووکی پەروەردگار، بهخیرایی دهتگهینیت به زانستی خویندنهوهکانی قورنای پیرۆز، نهخوشیت بۆ دیاری دهکات، چارهسهریشت بۆ دهلۆزیتهوه، وبوچوونه پهسندهکەشت پیّ دهبهخشیت.
2. نمونهی کرداریت بۆ ریک دهخات لهگهڵ نمونهی ژیری و گریمانهیی، تا خوینهریکی کاراو به توانات لی دروست بکات بتوانی گهپان و تیرامان بکهیت.
3. به وردی شیکردنهوهو کردنهوهی گری کویرهکانی زۆریک له بابتهه ئالۆزو تیکهلاوهکانت بۆ دهکات، دواتر چارهسهریکی زانستی گونجاو بۆ ههر یهک له کیشهکان دهکات.
4. ئەم پەرتووکه کیشهو چارهسهری زۆریک له بابتهه تایبهتهه بچوکهکانت دهخاته ژیر دهست، دریزه پیدهره تا بابتهه گهوره ئالۆزیهکانت پیشان دهدات.
5. نمونهو بهلگهی زۆر ورد ههلبژیردراون تا بیروکهی بابتههکان به تهواوی پیّت بگات.
6. له ناوهپۆکدا کوکه رهوهی گرنگترین بوچون و ئەو بابتهه تانهیه که له پەرتووکهکانی تری پهیهوهست بهم بواره.
7. سادهو ئاسان کردنی زانیاریهکان به پیی توانا.

8. به کارهینانی نیشانه و ئاماژه ی دیاری کراو له جیاوازییه فهرشییه کان (الخلافت)،
 بو خویندنه دیاری کردنی وینا کردنی ئهم جیاوازییانه ، باسی ئهم نیشانه و ئاماژه م
 کردووه له بهشی نویسنی وشه کانی فهرش.

9. ئهم پهرتووکه جیاکراوته وه به بهشیك له پرس و گرفته گرنگه کانی، وهك -
 په یوه ندی نیوان پیته کان - بو ئهو که سانه ی که سهیری زانستی ته جوید و
 خویندنه وه کان ده که ن تا ده رکی پی بکه ن، وپییناشنابن.

10. پهرتووکه که دابهش کراوه به سهر سی به شدا، تا ئاسان بیت بو خویندنه ی به ریز و
 خیرا بگات به زانیاریه کان، له پییشه کیه کهش ئاماژه بهم به شه دراوه.

مه به است

له خویندنی قیرائاتی قورئانی پیروژ له هه له قاتی قورئانی

مه به سته گشتیه کان که پیویسته له سهر ماموستای فیرخوان بیخاته ژیر دهستی قوتابی بو کار پیکردن:

زور به جوانی و به وردی خویندنه وهی قورئانی پیروژ نه انجام بدات هر وهك چون دابه زیوه بو سهر پیغه مبه (ﷺ).

1. هه لویستی خوی دهربری که نامادهیه که سیکی خیر خوان بیټ له سهر فهرموده ی پیغه مبه (ﷺ) که ده فهرمویت: (خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ).

2. هه ول و کوشش بدات بو به دهست هیئانی پاداشت و چاکه، به دانیشن له بازنه ی زانست خواندا.

3. پیداگری بکات له سهر به دست هیئانی په زامه ندی په روه ردگار به جی به جی کردنی فهرمانی خودا که ده فهرمویت: ﴿وَرِئِلَ الْقُرْآنَ تَرْتِيلاً﴾.

4. په یوه ندی دروست بکات له نیوان ملکه چی و بیرکړنه وه له کاتی نویژدا.

5. به روبومی زمانه وانی دهنگی و زیره کی و لیها تویی په ره پی بدات، نه وانه ی که په یوه ندیان به دهر پینه وه هه یه.

6. به قولی پوچوونی هه بیټ بو خوشه ویستی قورئان و قیرائاتی قورئانی موته واتیر و دلی لای خه لکی قورئان بیټ و شانازی به م نازناوه بکات.

7. خوشه ویستی له پیناو خودادا بچینیت و گیانی برایه تی هه بیټ له بهر فهرموده ی پیغه مبهه (ﷺ) که ده فهرمویت: (سَبْعَةٌ يُظِلُّهُمْ اللَّهُ فِي ظِلِّهِ...) .
8. ههول و کویش بدات بو به ده ست هیانی باوه پر به خو بوون چونکه فیری یاسای ژیانی ده کات.
9. نهو په پری توانای خو ی به گه پر بخت تا بیټ به ماموستایه کی قورئانی بو منالی موسلمانان، (زه کاتی زانستی).
10. گرنگی خویندنه وه کانی قیرائاتی قورئانی دهر بخت، وپیگه یان به هیز بکات له نایندا.
11. چاندنی به هیز کردنی تواناکانی له سهر نه زبه رکردن و جیبه جی کردنی کی دروست.
12. خو ی رابیټیت له سهر پرک خویندنه وه ی پوه کانی خویندنه وه ی قورئان، وهک پرک خستن و سه روژیرکردن و دورکه وتنه وه له تیکه لاوکردن.

پهیرهوی خولی قورئانی تایبته به خولی پیشهوا یه عقوبی حه زره می

- ئەم پهرتوکه بۆ سودبهخشین به تۆ دارپژراوه، بیربکهروه بهردهوام لهگه‌لت داییت له ماوهی ئەم خوله‌دا.
- سه‌رچاوهی سه‌ره‌کی ئەم خوله ئەم پهرتووکه‌یه که ئەوه‌ش تایبته به خویندنه‌وهی پیشه‌وا یه‌عقوبی حه‌زهره‌می.
- ئاماده‌کردنی فهرش و وشه‌کانی یه‌عقوبی حه‌زهره‌می له‌سه‌ر موصحه‌فی تایبته به هه‌موو قوتابییه‌ک.
- تاقیکردنه‌وهی چالاکی به‌شیوه‌یه‌کی به‌ردهوام له‌کو‌تایی هه‌موو بابته‌یک.
- ئەم خوله له‌تۆیه‌و بۆ تۆشه، ئیمه‌ش به‌به‌شداری چالاکانه‌ی ئیوه‌ خوش‌حالین.
- بۆچونت به‌لامانه‌وه گرنگه، ره‌زیلی نه‌که‌یت بۆ ده‌ربیرینی پیشنیازه‌کانت بۆ په‌ره‌پیدانی ئەم پهرتووکه، یان بۆ پیش خستنی په‌یره‌وی ئەم خوله.

ریکاره‌کانی بازنه‌ی قورئانی تایبته به پیشه‌وا یه‌عقوبی حه‌زهره‌می

- نه‌هاتن بۆ ماوه‌ی سی جار به‌بێ هۆ سزاکی ده‌رکردنه.
- وته‌ی لاوه‌کی که په‌یوه‌ندی نه‌بی‌ت به‌بابته‌کانه‌وه قه‌ده‌غه‌یه.
- قسه‌کردن به‌مۆبایل له‌کاتی وانه‌دا قه‌ده‌غه‌یه.

پیشه و یه عقوبی حه زره می

یه عقوبی کوږی ئیسحاقی کوږی زهیدی کوږی عه بدولای کوږی ئه بو ئیسحاقی
حه زره میه، به ئه بو موحه ممد ناسراوه.

نویه قاریئه له قاریئه کانی قیرائتی عه شپه، زانترین کهس بووه له ناو خه لک له
سهرده می خویدا، شاره زابووه له (زانستی قیرائات، زمانی عه ره بی، گپړانه وه، قسه ی
عه رب و فیه)، سه روکی قیرائت له وه وه کوټایی پی ټاټووه له دواى ئه بو عه مر، چهن
سالیك پيشنویرى مزگه وتی گه وره ی شاری به صره بووه.

په رتووکیکی هیه به ناوی (الجامع) له م په رتووکه دا گشت خویندنه وه جیاوازه کانی
تیدا کوکړدوټه وه، وه مو خویندنه وه یه کی گه راندوټه وه بو ټه و ئیمامی که پیی
ده خوینتیته وه، وه روا په رتووکیکی تری هیه به ناوی (وقف التمام).

له ژمارده کړدنې ئایه ته کانی قورنات چاودیری قوتاییه کانی ده کړد، واته: له چ
شوینیک ده گهن به کوټایی ئایه ته که، نه گهر هه لیه یان بکړدایه ټه وه راستی ده کړده وه.

ټه بو حاته می سجستانی ده فهرمویت: پیشه و یه عقوبی حه زره می زانترین کهس
بووه له وانه ی که من بینوم له جیاوازی خویندنه وه ی وشه کانی قورنات شاره زایه کی
ته وای هه بو له مه زاهیبي قوراء وه له خویندنه وه کان و هوکاره کان و مه زاهیبي
نه حویه کان، زانترینی خه لک بو له خویندنه وه ی جیاوازی وشه کانی قورنات و فهرموده و
فیقه دا.

ئەبو عەمری دانی دەرهمویت: خەلکی شاری بە صەرە شوین یه عقوب که وتون له ئیختیاره کانی دواي ئەبو عەمر^(١) وەرخوا دەرهمویت: گویم له تاهیری کوری غەلبون بو دەرهمو: پێشه وای مزگەوتی گەرەوی شاری بە صەرە قورنای نه دەرهمویند تەنها به قیرائەتی یه عقوب نه بیت.

دانی له شیخی خوی دەرگێریتەوه خاقانی له موخەممەدی کوری موخەممەدی کوری عەبدوللای ئەصبەهانی دەرهمو: تاوێکو ئیستاش پێشنوێژانی مزگەوتی بە صەرەو گشت ئەوانە ی که پێیان گەیشتم به قیرائەتی یه عقوب دەرهمویند.

ئەبن ئەبی حاتم دەرهمویت: پرسیار له پێشهوا ئەحمەدی کوری حەنبەل کرا دەربارە یه عقوب فەرەموی ئەو که سیکی راستگوێه، وبه هەمان شیوه باوکم پرسیار یکرد فەرەموی ئەو که سیکی راستگوێه.

ئەبو حەسەنی موندی له سەرەتای پەرەتوکه که ی به ناوی (الإجاز والاقتصار في القراءات الثمان) دەرهمویت: یه عقوب شارەزاترین که سی سەرەمی خوی بوو هەلە ی له قسە کردندا نه بوو وسەجستانی یه کی که بو لهو که سەنە ی که له ژیر دەستی ئەودا کاری دەرکرد.

سەعیدی دەرهمویت: وام به خەیاڵ داها ت که پەرەتوکی کورت بنوسم دەربارە ی زانستی قیرائات به زانستی یه عقوبی کوری ئیسحاق کۆتایی پێبینم هەرەو که چۆن پێغەمبەراییه تی به پێغەمبەری خۆمان کۆتایی پێهات.

ئەبو عوسمانی مازنی دەرهمویت: پێغەمبەرم له خەودا بینی سەرەتی طه م به سەر دا خویند ئایه تی ﴿مَكَانًا سَوًى﴾، پێغەمبەر فەرەموی: وشە ی (سوی) به ضەممە بخویند وه وه ک چۆن له خویندنه وه ی یه عقوب هاتوو.

(1) (ئەبو عەمر) ی زبانی کوری عەلانی کوری عەماری به صریه، یه کی که له قورانی سەبعه.

ئهو قاسمی هوډهلی ده فهرمویت: کهس هاووینه یه عقوب نه بو له سه رده می خویدا چونکه نهو که سیکی زانا بو له زمانی عه ره بیداو له خویندنه وهی قورنات و جیاوازی خویندنه وه کاند، نهو که سیکی له خواترس و دونیا نه ویست و زاهید بو، ده باره ی له خوا ترسانیه وه ده گیرنه وه که عه باک هیان له سه ر شانی بر دووه نهو له ناو نویژدا بووه ناگادار نه بووه به هو ی تیکه لبونی به نویژه که، دواتر بویان گه راندو ته وه هر ناگادار نه بووه، له شاری به صبره وانا و بانگی ده رکردبو ده ستگیر ده کراو نازاده کرا.

شیخه کانی یه عقوبی حه زره می

پیشه وایه عقوب زانستی قیرائاتی خویندو ته وه به سهر سه لامی کوپی سوله یمانی ته ویلی موزنی، وبه سهر شه هابی کوپی شرنه فو نه بو یه حیای مه هدی کوپی مه یمونی مه عولی و نه بو شه هب جه عفهری کوپی حه یانی عه تاردی.

گوتراوه یه عقوب قیرائاتی به سهر خودی نه بو عهر خویندو ته وه، نه بو عه بدوللای قه صاع ده فهرمویت: نه وه یان دورنیه که به سهر نه بو عهر خویندبیته وه چونکه کاتیک نه بو عهر کوچی دواپی کرد ته مه نی یه عقوب سیو حوت سال بو، وهروها یه عقوب گوی بیستی خویندنه وه جیا وازه کان بووه له که سائی.

سه لام به سهر عاصمی کوفی و نه بو عهری خویندو ته وه، و دیسان سه لام به سهر نه بو مه جشهر عاصمی کوپی عه جاجی جوحده ری به صری خویندو ته وه، وبه سهر نه بو عه بدوللای یونسی کوپی عوبیدی کوپی دینار عه بقه سی مولای به صری خویندو ته وه.

شه هاب به سهر هارونی کوپی موسای نه عهری نه حوی خویندو ته وه، وهارون به سهر عاصمی جه حده ری و نه بو عهری به صری خویندو ته وه به سه نه دی نه وان، وهروها هارون به سهر عه بدوللای کوپی نه بو ئیسحاقی حه زره می خویندو ته وه که ده کاته باوکی باپیری یه عقوب، وبه سهر یه حیای کوپی یه عمرو نه صری کوپی عاصم خویندو ته وه، ومه هدی به سهر شوعه یبی کوپی حیجاب خویندو ته وه، و نه بو نه شه هب به سهر نه بو په جاو عیمپانی کوپی مه لجانی عه تاردی خویندو ته وه، و نه بو په جاو به سهر نه بو موسای نه شعهری خویندو ته وه، و نه بو موسای نه شعهری به سهر پیغه مبه ری خوی خویندو ته وه (ﷺ).

ئیبنولجه زهری ده فهرمویت: خویندنه وهی له لای نه بو نه شهه ب له باوکی ره جا له نه بو موسای نه شعهری له و پهری به رزی دایه.

قوتابیه کانی یه عقوبی جه زره می

زانستی قیرائاتی لی وهرگیراوه له پیگهی به سهردا خویندنه وه: زهیدی کوپی برای نه حمه دو که عبی کوپی ئیپراهیم و عومه ری سیراج و حه میدی کوپی وه زیرو مینهالی کوپی شانان و نه بو بیشری قوتان و موسلیمی کوپی سوفیانی موفه سیرو ره وحی کوپی عه بدول موئمین و موحه ممه دی کوپی موته وه کیل و پوهیس و موحه ممه دی کوپی وه بی فزاری و حه سهنی کوپی موسلیمی زهریرو که عبی کوپی ئیپراهیم و عه بدولای کوپی به حری ساجی و نه بو حاته می سجستانی و ره وحی کوپی قوپرو نه یوبی کوپی موته وه کیل نه حمه دی کوپی موحه ممه دی زه ججاج و نه حمه دی کوپی شانان و عه بدانی کوپی یه حیاو داودی کوپی نه بو سالم و وه لیدی کوپی حه سان و نه بو فه تحی نه حوی و نه بو هیشامی ریفاعی و نه بو عومه ری دوری و وهردانی کوپی ئیپراهیمی نه سرهم و نه حمه دی کوپی عه بدولخالقی مه کفوف و نه بو نه یوب سوله یمانی کوپی عه بدولای زه هبی و موحه ممه دی کوپی عه بدولخالق و فزلی کوپی نه حمه دی هوزلی و عه بدولای کوپی به حرو عامری کوپی عه بدول نه علا حه مدانی کوپی موحه ممه دی کوپی یونسی که دیمی.

کوچی دوایی یه عقوبی هزره می

یه عقوبی هزره می (په حمه تی خوی لی بیّت) کوچی دوایی کردووه له سالی دوو سته و پینجی کوچی، ته مهنی بو به هشتاو هشت سال.

پیشهوا بوخاری و کهسانی تر دهموون: یه عقوبی هزره می له مانگی زیلحیجه وهفاتی کردووه له سالی دوو سته و پینجی کوچی، له ته مهنی هشتاو هشت سالی دا وهروها باوکیشی به ههمان شیوه له ته مهنی هشتاو هشت سالی دا وهفاتی کردووه وهروها باپیریشی وهکو ئهوان له ته مهنی هشت و هشت سالی دا کوچی دوایی کردووه پهزاو په حمه تی خوا له همویان بیّت.

پړاویه به ناوبانگه کانی یه عقوبی هزره می

به ناوبانگترین نهو که سانه ی له یه عقوبی هزره میان گپړاوتنه وه دوو که سن به ناوه کانی پوهیس و پړوح، نهو دووانه پاسته وخو لیان گپړاوتنه وه.

1. پوهیس:

ناوی ته وای نهبو عه بدوللا موحه ممه دی کوپی موته وه کیلی لوئلوی به صرپه، نازناویشی پوهیس، زانستی قیرائاتی له یه عقوبی هزره می وهرگرتووه وله زیره کترین و نریکترین که سانی نهو بووه.

زوهی ده فهرمویت: پرسیارم له نهبو حاتم کرد دهرباره ی پوهیس نایه به سهر یه عقوبی خویندونه وه؟ له ولامدا فهرموی به لی له گهل نیمه دهیخویندونه دوو جار قورنای پیروزی ختم کرد به سهریدا، دواتر فهرموی نهو واتا یه عقوب که سیکی زور شاره زایه له خویندنه وه ی قورنای و پیشه وایه بو قارینه کان و که سیکی به ناوبانگه له وردین و خویندنه ودا، زور کهس لهویان گپړاوتنه وه له وانه موحه ممه دی کوپی هاپونی ته مارو پیشه و نهبو عه بدوللا زوبهیری کوپی نهحمه دی زوبهیری شافعی و که سانی تریش که ژماره یان زوره.

کوچی دواپی پوهیس

پوهیس وه فاتی کردووه له شاری به صرپه له سالی دوو سته و سی کوچی (پرحمه تی خوی لیبت).

2. رهوح:

ئه بولحه سه ن رهوحی کوپی عه بدولموئیمینی هوزهلی به صبری نه حویه، نازناوی
 رهوحه، که سیك بوو که قورنائیان به سهر ده خویند چونکه باوهر پیکراوو جیگهی
 موتمانه بو، زانستی قیرائاتی له یه عقوبی هه زره می وهرگرتووه، به لکو نزیکترین که سی
 ئه و بووه، خویندنه وه جیاوازه کان وهرگرتووه له ئه حمه دی کوپی موسی و عه بدللائی
 کوپی موعاز ئه م دووانه ش له ئه بو عه مری به صری وهریان گرتووه.

پیشه و بوخاریش فهرموده ی له ئه بو عه مری گپراوته وه له صه حیه که ی خویدا،
 خه لکانیکی زور زاستی قیرائاتیان لی وهرگرتووه.

کوچی دواپی رهوح

رهوح وه فاتی کردووه له سالی دووسه د و سی و چوار یان پینجی کوچی (رحمه تی
 خوی لیبت).

رېځاکانی یه عقوبی حه زره می له قیرائاتدا

بو ههر پراویهک رېځایه کی تایبه تی هیه له رېځاکانی^(ه) دوره.

أ. پوهیس چوار رېځه ی هیه که قیرائته تی خو ی لهم رېځایانه وهرگرتووه:
✓ **یه که م:** رېځه ی نه خاس.

✓ **دووهم:** رېځه ی نه بو ته یب.

✓ **سییه م:** رېځه ی ئین میقسه م.

✓ **چوارهم:** رېځه ی جه وهه ری.

هر چوار رېځاکان له تهماره وه هاتووه وهر رېځایه ک له چن رېځایه که وه
وهرگیراوه، کو ی رېځاکانی وهرگیراو له پویس ده بیته چل و یه ک رېځا.

رېځه ی نه خاس پشتی پی به ستراوه لهم پهرتو وکه دا، نه خاس ناوی ته وای نه بو
عه بدولای کوپی حه سه نی کوپی سوله یمانی نه خاسه، نه ویش له نه بو به کری کوپی
موحه ممدی کوپی ها پونی تهماری به غدادی که نه وانیش له پویسان وهرگرتووه.

(1) ئیبولجه زهری له پهرتو وکه که ی خویدا (النشر في القراءات العشر) دا ئهمه ی هه لېژاردووه که بو
هر پراویه ک دوو رېځا هیه وهر رېځایه ک له چن رېځایه ک وهرگیراوه، کو ی گشتی رېځاکان له
رېځه ی یه عقوبی حه زره می هاتووه له دوو رېځا هم دوو رېځایه ش دابه ش ده بیته بو هه شتاو پیچ
رېځای تر.

ب. په روح دوو پیگه ی هه یه زانستی قیرائاتی له م دوو پیگه یه راسته خو گپراوته وه
نه وانیش:

✓ یه که م: پیگه ی ئین وده ب.

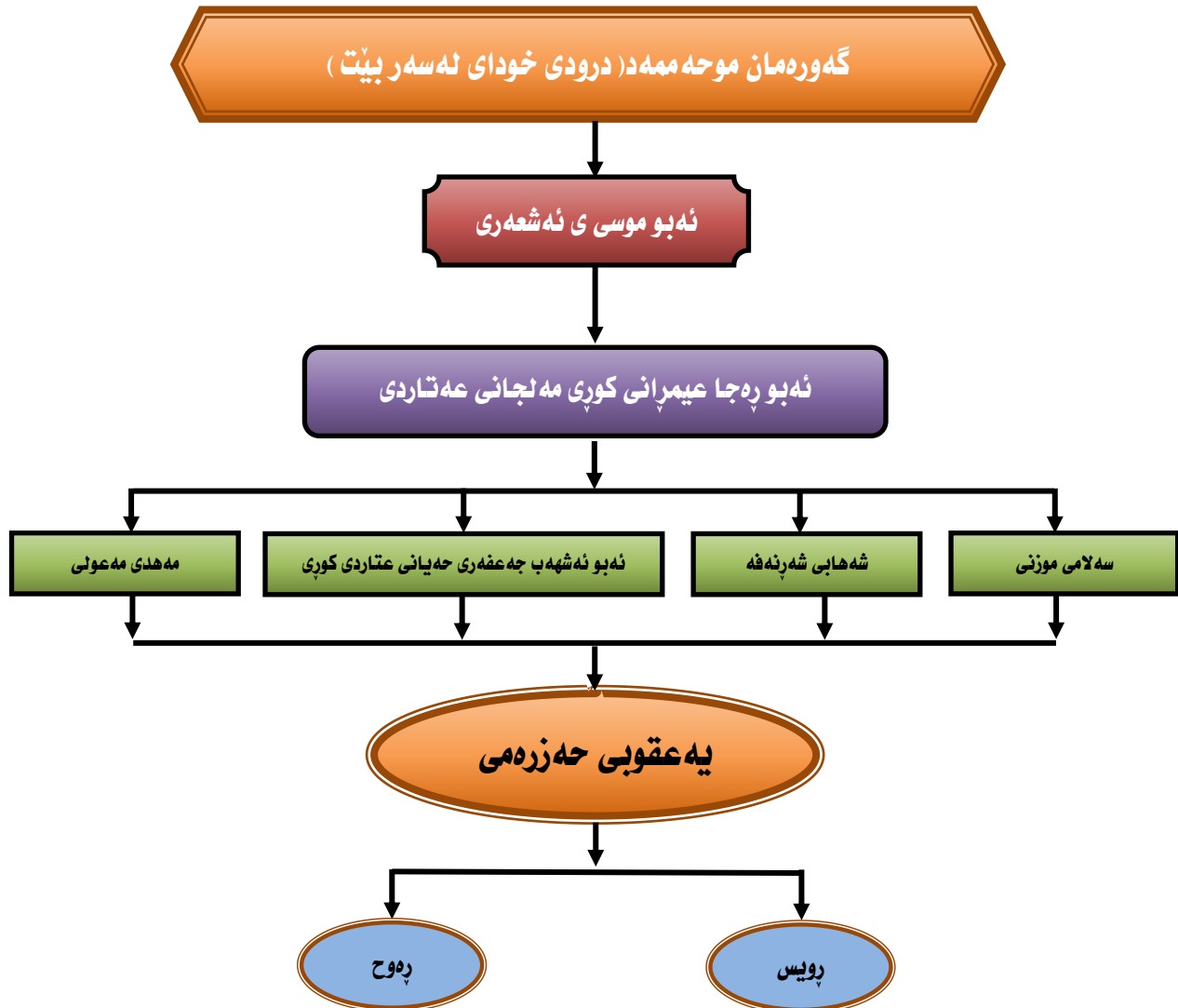
✓ دوو ده م: پیگه ی زوبه یری.

هر یه که له م پیگانه چنه د پیگه یه کیان لی ده بیته وه کو ی گشتی پیگا کانی په روح
ده بیته چل و چوار پیگه، ولهم په رتوو که دا پشت به پیگه ی ئین وده ب ده به ستریت،
ناوی ته واوی ئین وده ب نه بو به کره موحه مده دی کوپی وده بی کوپی په حیای
کوپی عه لائی قه زازی سه قه فیه که نه ویش له په روح وده ریگرتو وه.

ئیبینولجه زهری^(٢) (په حمه تی خودای لی بییت) ده فهرمویت:

وَيَعْقُوبُ قُلْ عَنْهُ رُؤُوسٌ وَرَوْحُهُمْ   وَإِسْحَاقُ مَعَ إِدْرِيسَ عَنْ خَلْفٍ تَلَا

(1) په رتوو کی (الدرة المضیئة فی القراءات الثلاث) دیری شه شه م.

بنچینه ی قیرائاتی یه عقوب

أصول: کوپه تاکه که ی (أصل) له، له زمانی عه پره بیدا به و بناغه و بنچینه ده گوتريت که شتی له سهر بونیاد دهنريت.

أصول (بنچینه کان) له پرووی زار او ده دا: هموو حوکمیکی گشتی ده گريته وه که بچه سپیت له سهر نه و شتانه ی مهرجی حوکمه که ی لی بیته دی، یان مه به ست له ئوصول (واته: نه و یاسا گشتیانه ده گريته وه که دووباره دهنه وه)، وهک (مد) دريژ کردنه وه (قصر) کورت کردنه وه (فتح) کردنه وه (اماله) واتا لار کردنه وه، و نه وه ی به وانه ده چیت.

الفرش: له زمانی عه پره بیدا، واتا پراخستن و بلاو کردنه وه.

الفرش: له زار او ده دا بریتیه له و بریاره ی تایبه ته به هندی وشه ی قورئانی که پای جیوازی له سهره له نیوان قورپرائه کانی خویندنی قورئان له گهل گیرانه وه ی هموو خویندنه و ده کان بو خاوه نه که ی، وهک ﴿مَلِكٍ يَوْمَ الدِّينِ﴾.

عاصم و کیسائی وشه ی (مَلِكٍ) به جیگیر کردنی ئلیف ده خویننه وه له دوا ی پیتی (م)، به لام جگه له ئه وان وهک: نافع و ئین که ئیرو ئه بو عه مرو ئین عامیرو حمزه ئلیفه که لاده بن، واتا به بی ئلیف ده خویننه وه، به م شیوه یه (مَلِك).

لای قاریئه کان هر وشه یه ک خولانه وه ی که م بیت له نیوان قیرائاته کاند او بوچونی جیوازی له سهر بیت، نه وه پیی ده گوتريت فرش، چونکه که باس کراوه له شوینی

خوی له سوږه ته کاندې به پپی ریزبه ندی قورنان، نه وه وک رایه خراویکی لیږت
که پراخ راښت.

هه ندیک فهرش هه یه ده کریت حوکه مه که ی گشتگیر بکریت، وک زه نه دارکردنی پیتی (د)
له وشه ی (الْقُدْس) لای ئین که ټیر، به پیچه وانه وه هه ندیک بنچینه مان هه یه که ناکریت
حوک میان گشتگیر بکریت، هر وک له هه ندیک شوینی دیارکراودا هاتووه وک: له
پیتی (ی) دانه پال و زیاده، یان وک هه ندی له و شانه ی که له بابته ی هه مزه کان و
بابته ی ئیماله دا باس ده کریت، نه م ناوانه ش له هر یه که له وان به هو ی زور
به کاره ی نانیانه وه یه.

باسی ئیسټیعاذهو به سمه له

جیاوازی نیه له نیوان پیښه وا یه عقوب پیښه وا حه فص له باسی ئیسټیعاذهو،
وههروها جیاوازی نیه له باسی به سمه له له نیوان قاریئه کان که ده خویندریټه وه
له سه ره تاي سوږه تی فاتیه ده، و خویندنه وه ی له سه ره تاي هه موو سوږه ته کاند ا جگه
له سوږه تی ته و به، جیاوازی شی نیه ده سټیټی کړدنه که له دوا ی پچران بیټ یان له باری
وه ستاندا بیټ، به لکو ئه وان جیاوازیان هیه له خویندنه وه و لابر دنی له کاتی لکاندن
له نیوان دوو سوږه تدا، ویه عقوب یه کیکه له وانه ی که به سمه له ده کات و ناکات له نیوان
دوو سوږه تدا، که واتا پیښه وا یه عقوب دوو خویندنه وه ی تر زیاد ده کات له سه ر
خویندنه وه ی پیښه وا حه فص به م زیاده ش خویندنه وه کان ده بیټه پینج خویندنه وه،
سییان له خویندنه وه کان هاویننه یه له گه ل خویندنه وه ی حه فص.

به سمه له له نیوان دوو سوږه تدا

یه عقوب به سمه له ده خوینیتته وه له نیوان دوو سوږه تدا - جگه له سوږه تی نه نفال و به پرائه نه بیټ - سی شیوه خویندنه وهی بو هیه:

1. نه لکاندن له نیوان هه مووی.

2. نه لکاندن یه که م و لکاندن دووهم و سییه م.

3. لکاندن له نیوان هه مووی.

یه عقوب دوو شیوهی تر زیاده کات له سهر خویندنه وهی به سمه له له سهر نهو شیوانه ی پيشوو که باسما ن کرد نه و انیش بریتین له مانه ی خواره وه:

1. سهکت، واته: وه ستانیکی کورت بی به سمه له.

2. لکاندن به بی به سمه له.

ناشکرایه لای هیچ قاریئیک وه ستانی کورت نیه له نیوان هه دوو سوږه تی ناس و فاتیه، وقاریئه کان یه که دهنگن له سهر پیویست بوونی به سمه له له باری لکاندن کۆتایی سوږه تی ناس به سهره تای سوږه تی فاتیه، چونکه هر چنده لکاندن بو بکریټ به گوتراوی به لام ده بیټ بهو ده ست پیبکریټ له حوکم، وهروها نه گهر لکاندن بو بکریټ له کۆتایی سوږه تی به سهره تاییه که ی، وهروها نه گهر لکاندن له کۆتایی سوږه تدا بکریټ به پیشه خو، ههروه که چوون کۆتایی سوږه تی فله ق بلکیندریټ به سهره تای سوږه تی ئیخلاص.

لکاندنی دوو سوږهت بهی به سمله دیارکردنی ئیجازی قورناني تیډا هیه و
 ناشکراکردنی گونجاندنی ریزه بندی سوږهت هکانه، هر ئایه تیکی قورناني پیروژ
 ده گونجیت له گهل نه وهی پیشه خوئی و دواي خوئی، وهروها سوږهت هکانیش بهم
 شیوه، بیرک هه له کوتایی سوږهتی نه جم له گهل سهره تای سوږهتی قه مهر ﴿فَاسْجُدُوا لِلَّهِ
 وَاعْبُدُوا﴾ ٦٢ ﴿اَقْرَبَتِ السَّاعَةُ وَانْشَقَّ الْقَمَرُ﴾.

له کاتی لکاندا به هه مان شیوه دهرکه وتنی سهرو ژیره - ئیعراب - و ناشکراکردنی
 واتای نوییه، شاراوویه به وهی جاری دوو سوږهت هکانه پیک نه گه یشتون، ههروه چوڼ
 راهینانی زووبانی تیډایه له سهر رهوانیژی و دهرپرینیکی دروست، وهک لکاندنی
 تهنوین و لابرندی هه مزه ی لکاندن و پییتی (ل) ی شه مسی و نه وانی تر.

مهکی قه یسی⁽¹⁾ وهلامی نه وه دهادته وه که بوچی به سمله لاده بردریت له نیوان دوو
 سوږهتدا، کاتیک لای نهو [بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ] ئایه تیکی نه له هه موو سوږهتیکدا -
 واته که سیکه له وانه ی ده لین ده تواندریت به سمله واز لیبه یندریت -.

لای کومله ی زانایان به سمله لاده بردریت له کاتی لکاندنی به سوږهتیک له گهل
 سوږهتیک تر، تاوه کو کهس وا گو مان نه بات به سمله ئایه تیکه له هه موو سوږهتیکدا.

قورناني پیروژ لای نهو هه مووی یه پارچه یه به یهک سوږهت نه ژمار ده کړیت، هر
 وهک چوڼ پچران پونادات له نیوان هندی سوږهت له گهل به سمله ههروها پچران
 پونادات له نیوان سوږهتیک و سوږهتیک تر به به سمله، دهرباره ی خویندنه وهی
 له قورناني پیروژ بو نه وهی تا بزاندريت کوتایی به سوږهتیک هاتووه و دهست به
 سوږهتیک تر ده کړیت.

(1) مهکی کوپی نهی تالیب، په رتووی (الکشف عن وجوه القراءات السبع وعللها
 وحججها)، (بهیروت، ده زگای ریساله، چ 3، ب 1404، 1 ک)، لا 16.

کهواته: نه گهر ویستت به خویندنه وهی یه عقوب بخوینیته وه به بی به سمه له، پیویسته له ژیر نه م چوار خاله بیټ:

1. ده بیټ سورته که به هه مان شیوهی ریزبهندي قورنای پیروز بیټ، هه رچه نده له دواي یه کتریش نه بیټ، وه: کوټای سورته یه قهره له گهل سورته یه که هف.

2. لکاندنې له نیوان هه موو سورته ټیک جگه له نیوان سورته یه ناس و سورته یه فاتحه.

3. نه گهر خویندر گواستننه وهی نه جامدا له کوټای سورته ټیک بواوهراستی سورته ټیکي تر به هه مان شیوهی ریزبهندي قورنای پیروز.

4. خویندر رانه وه سټیټ له کوټای سورته یه یه که م مه به ست پیی لکاندنې به سورته یه دووهم، نه گهر وه سټا به خویندنه وهی به سمه له له سهرتای سورته یه دووهم - جگه له سورته یه ته وه - نه وهش رای جمهوري زانایانه، گرنگی نادریت به و وته ی که ده لیټ: پیویسته له سهر خویندر به سمه له نه کات^(۱) چونکه خویندنه وه له سونه ټیکي شوین که وتنه.

زانایان به رپه رچی نه و جوړه بوچوونه یان داوته وه، یه که له وانه پییشه وادانی^(۲) ده فهرمویت: کیشه نیه له نیوان نه و که سانه ی به سمه له ده که ن له سهرتای سورته نه گهر بچران پرویدا له کوټای پییش خوی و دواتر ده سټیټ کردنی بی نه وهی لکاندنې بو بکریټ به پییشه خوی له سهر بوچوونی نه و که سانه ی بچران و نه بچران نه جام ده دن - واته: بچران ده که ن له نیوان به سمه له و نه بچرانی جگه له سورته یه به رانه نه بیټ.

(۱) نه وه وته ی نه حمه دی کوپی علی کوپی بادشه، له پهرتووی (الإقناع في القراءات السبع)، (مهککه، زانکوی نوم القورا، (1403ک) لا 159.

(۲) باوکی عه مپ عوسمانی دانی، له پهرتووی (جامع البيان في القراءات السبع المشهورة)، (بهیروت چاپه مهنی پهرتووی زانستی)، 1426ک، لا 152.

به لām ئیبنول جه زړی⁽¹⁾ ده فهرمویت: له باسی ئاگادارکردنه وه کان له ئاگادارکردنه وه سییه م: به دلنیا یه وه هر یه که له وانه ی که به نه لکاندن ی به سمه له و لکاندن ی و وه ستانی کورت بی هه ناسه و هرگرتن (سهکت) ده خویندنه وه نه گهر ده ست به خویندنه وه ی سوپه تی که له سوپه ته کان کرد به به سمه له ده خویندنیته وه، بی جیاوازی له هه رییه کی که له وان ته نها نه گهر ده ست پیگردن به سوپه تی به پائه بوو هر وه دواتر باسی ده که ین، جیاوازی ش نیه سه ره تاکه ی له باری وه ستاندا بیټ یان نه وه ستان، به لām دهر باره ی نه وانه ی که به جیا ده خویندنه وه نه وه شتیکی پروون و ئاشکرایه، و دهر باره ی خویندنه وه ی نه و که سانه ی که لایده بهن نه وه بو پیروزی و به ره که ت دارکردن و گونجاندنی رینوسی قورنای پیروزه، چونکه لای نه و که سانه ی لایده بهن ته نها له سه ره تای سوپه ت دنوسریت بو یه که م سوپه ت له بهر پیروزیه لای نابه ن له باری لکاندنا ته نها له بهر نه وه ی ده ست به و نه کراوه، به لām نه گهر به و ده ست پیکرا به پیویست داناندریت ته نها خویندنه وه ی بو بکریټ تاوه کو نه بیټه پیچه وانه ی نویسی قورنای پیروز له باری لکاندن و نه لکاندنا، له و کاته دا دهر ده چی له کو دنگی و ده بیټه هاوشیوه ی هه مزه کانی لکاو لاده بردریت له باری لکاندن و ده خویندنیته وه له باری ده ست پیگردن به و، هر بویه کیشه له نیوان زانایان دروست نه بووه له باری خویندنه وه ی به سمه له له سه ره تای سوپه تی فاتحه، جیاوازی ش نیه لکاندن ی بو بکریټ به سوپه تی ناس له گه ل پیشه که ی خوی یان ده ست پیگردن به و بکریټ، چونکه نه گهر لکاندن ی بو بکریټ به گوتراوی نه وه ده بیټه ده ست پیکراو به پیی حوکه که ی، هر بویه نه وه ستان لیړه دا ده بیټه باری گواسته نه وه.

دهر باره ی پیشه واهلی صه فاقسی⁽²⁾ ده فهرمویت: جیاوازی نیه له نیوانیاندا - واته: نیوان قارینه کان - نه گهر خویندنه وه ی ده ست پیگردن به سه ره تای سوپه ت جگه له سوپه تی به پائه به به سمه له بیټ، جیاوازی ش نیه ده ست پیگردنه که ی - واته:

⁽¹⁾ موحه ممدی جه زړی، (النشر في القراءات العشر)، (قاهره، چاپخانه ی تیجاریه ی کوبرا، ب 1، 1427 ک)، لا 263.

⁽²⁾ عهلی موحه ممدی صه فاقچی، په رتووی (غیث النفع في القراءات السبع)، (بهیروت، چاپه مهنی په رتووی زانستی)، 1425 ک)، لا 20.

قارینه که- له باری وهستان یان نه وهستاندا بیټ، پرنکه هه نډیکیان وا تیده گهن که ده سټپیکردن نایټ ته نها دواي پچران نه بیټ، به لام وانیه.

کهواته: نه گهر قارینیک ویستی بوه سټیت له کوتایي سوپرتی یه کهم به مبه سټی لکاندنې به سوپرتی دووهم، پیویسته له سهری به سمه له بکات له سهرتای سوپرتی دووهم - جگه له سوپرتی ته و به نه بیټ - نه وهش دوو شیوهی بو دروست ده بیټ: یان لکاندنې به سمه له به سهرتای سوپرت یان پچرانی.

زانپاری زیاتر: نه گهر به خویندنه وهی یه عقوب بخویندريته وه له نیوان دوو سوپرت به لابردي به سمه له، گه یاندنی کوتا وشه له سوپرتدا، یه کهم وشه له سوپرتی دواي نه وه، نه وهش برپاری ته جویدی له سهر دروست ده بیټ له تیکه له کیشان (الادغام) و شاردنه وه (الاخفاء) و حوکه کانی تری ته جوید، وه (عَلِيمٌ يَأْتِيهَا) کوتایي سوپرتی نیسء به سهرتای سوپرتی مائیده، ونایه تی ﴿أَحَدًا كَهَيْعَصَ﴾ له کوتایي سوپرتی که هف به سهرتای سوپرتی مریه م، ونایه تی ﴿رَكْزًا طه﴾ له کوتایي سوپرتی مریه م به سهرتای سوپرتی طه، ونایه تی ﴿عَلِيمٌ تَبَارَكَ﴾ له کوتایي سوپرتی نور به سهرتای سوپرتی فورقان ونایه تی ﴿لَزَامًا طسم﴾ له کوتایي سوپرتی فورقان به سهرتای سوپرتی شوپرا ونایه تی ﴿عَظِيمًا يَأْتِيهَا الَّذِينَ﴾ له کوتایي سوپرتی فتهح به سهرتای سوپرتی حوجورات.

هه نډیک له زانایان و جیبه جیکارانی به سمه له وایان به باش زانیوه به سمه له بکریټ له نیوان دوو سوپرتدا له چوار شوین: بو که سیك بیه ویټ سه کته نه نجام بدات له نیوان دوو سوپرتدا به شیوه یه کی گشتی له هه موو قورنایي پیروژدا، سه کتیاں لا په سنده له م چوار شوینه له هه موو قورنایان بو که سیك بیه ویټ لکاندن بکات له نیوان دوو سوپرتدا له گشت قورنایان، نه وه چوار شوینه ش پیی ده گوتريټ: (الأربع الزهر) بریتین له مانه ی خواره وه:

أ. نیوان سوږه تی موده ټیرو سوږه تی قیامه: {هو اهل التقوى واهل المغفرة * لا ..... أقسم بيوم القيامة}.

ب. نیوان سوږه تی ئینفیطارو سوږه تی موږه فیفین: {والأمر يومئذ لله * ویلٌ ..... للمطففين}.

ت. نیوان سوږه تی فهجرو سوږه تی به له د: {وادخلي جنتي * لا ..... أقسم بهذا البلد}.

ث. نیوان سوږه تی عه صرو سوږه تی هومه زه: {وتواصوا بالحق وتواصوا بالصبر * ویلٌ ..... لكل همزة}.

هوکاری ئەم ههلبژاردنه ږودانی دروستبونی واتاو مانای نادروسته، چونکه سهره تای ئەم چوار سوږه ته (ویل) یان (لا أقسم) وه.

ههلبژیردراوی دروست نه وه یه: نه وهی ږاږدوو شتیکی چاکه و بوچوونی هه ندیک له زانایانه، به لام هیچ ده قیک نیه پا به ندی دروست بکات، با شترینه که نه وه یه جیاوازی نه کریت له نیوان ئەم چوار شوینه له گه ل نه وانی تر، ده توانریت ههلبوشیندریته وه به هو ی زور به کارهاتنی ئەم بابته له قورنانی پیروز، وهک {هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا،

[به قه ږه: 255]، {وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ} [لا]، [به قه ږه: 255]، {نَجْزِي

الْمُحْسِنِينَ} [ویل]، [موږسه لات: 44].

بابه تی

دریژکردنه وه و کورت کردنه وه

بابه تی دریژکردنه وه و کورت کردنه وه له بابته ګرنگه کانی نه حکامی ته جویده، چونکه قورنای پیروژ به دوو شت جیاکراوته وه له زمانی عه پهبی، نه ویش بریتین له:

یه کهم: مینگه (الغنة)

دووهم: دریژکردنه وه.

په ګه بنچینه ی دریژکردنه وه له م فموده وهرگیراییت که پیشه و بوخاری (په حمه تی خودای له سهر بیټ) باسی کردو وه له صه حیحه که ی خویدا له قه تاده (په زای خودای له سهر بیټ) ده گیریتته وه که نه و پرسپاری له نه نه سی کوری مالیک کردو وه (په زای خودای له سهر بیټ) دهر باره ی خویندنه وه ی پیغه مبه ر(ﷺ) فموی: پیغه مبه ر(ﷺ) دریژکردنه وه ی نه نجام ددها له و شوینه ی که پیویستی به دریژکردنه وه دهبو.

له پړوايه تیکی تر هاتو وه که پیغه مبه ر(ﷺ) دریژکردنه وه ی نه نجام ددها به ده ګه که ی خوی، وهر وها پیشه و سیوطی باسی کردو وه له کتیبه که ی خوی به ناوی (الدر المنثور) و نه لبانی به راستی زانیوه که: **﴿إِنَّمَا الصَّدَقَتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ﴾**، [ته ویه: 60] ی خویندنه وه بی دریژکردنه وه، ئین مه سعود (په زای خودای له سهر بیټ) فموی: پیغه مبه ر(ﷺ) به م شیوازه نه یخویندو ته وه، پیاوه که ش وتی نه ی چوڼ به سهر تانی ده خویندنه وه نه ی باوکی عه بدو په حمان؟ فموی: به م شیویه ده یخویندنه وه **﴿إِنَّمَا الصَّدَقَتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ﴾**، واتا به شیوه ی دریژکردنه وه، مه به سستی ئین مه سعود واتا رازی نه بو که پیاوه که به بی دریژکردنه وه نایه ته که بخوینیتته وه.

تیبینی:

زاراوهی کورت کردنه وه نه گهر به ته نه باسکرا مه به سستی زانایانی ته جوید نه وه یه که ته نه دوو جووله دریژ بکریته وه، به لām مه به ست له زاراوهی دریژ کردنه وه زیاتر له دوو جووله یه.

جیاوازی نیوان حه فص و یه عقوب له بابه تی دریژ کردنه وه و کورت کردنه وه له سهر نه م خالانه ی خواره وه یه:

1. دریژ کردنه وهی پیویست (لازم) له وشه یه کی ناسانکراو: بریتیه له وهی که له دوا ی پیتی

دریژ کردنه وه پیتی کی زه نه داری پیویست بیّت له یه ک وشه یان دوو وشه، و نه گهر تی که له کیش نه کرایت له گهل دوا ی خوی، واته شه دده دارنه کرایت، نه وه به ناسانکراو نه ژمار ده کرایت (واته بی شه ده)، وهوی ناوانی به ناسانکراو به وهی ناسان دهر برین و خالی بونی له شه دده یه، به لām نه گهر تی که له کیش کرایت له گهل دوا ی خوی نه وه به شه دده دار نه ژمار ده کرایت نه مه ش له زور شوین پویدا وه لای پیشه وایه عقوب.

نه و پیتیه ده که ویته دوا ی پیتی دریژ کردنه وه له م وشانه ی خواره وه یه عقوب به زه نه یان شه ده ده خوینتیه وه به پیچه وانه ی هردو و پراویه کانی مه به ستیشی تا وه کو بیته دریژ کردنه وهی پیویست (اللازم) و دریژ بکریته وه به نه دازه ی شه ش جوله به م شیوه ی خواره وه:

أ. وشه ی (أُتْمِدُونَنَّ) له نایه تی ﴿قَالَ أُتْمِدُونَنَّ بِمَالٍ﴾ (نه مل: 36)

یه عقوب تی که له کیشان ده کات له پیتی (ن) به (ن) به م شیوه یه (أُتْمِدُونَنَّ) پیتی (و) ی پیش پیتی (ن) دریژ ده کرایتیه وه به نه دازه ی شه ش جوله تا وه کو بیته دریژ کردنه وهی پیویست (لازم) ی شه دده دار، و مینگه (الغنة) دهر ده که ویت له پیتی (ن) له گهل تیبینی خویندنه وهی پیتی (ی) ی زیاده له هردو باردا.

ب. وشه ی (فَدَانِكَ) له نایه تی ﴿فَدَانِكَ﴾ بُرْهَنَانِ مِنْ رَبِّكَ ﴿قه صه ص: 32﴾ پویس به شته دی پیتی (ن) ده خوینته وه، وئلیف دريژده کړیته وه به نه ندازه ی شش جوله تاوه کو بپیته دريژکردنه وه ی پیویست (الازم) ی شته دار.

ت. نایه تی ﴿أَنَسَابَ بَيْنَهُمْ﴾ (موئمینون: 101) پویس پیتی (ب) تیکه له کیش ده کات له پیتی (ب) بهم شیوه یه ﴿أَنَسَابَ بَيْنَهُمْ﴾ وئلیف دريژده کړیته وه به نه ندازه ی شش جوله تاوه کو بپیته دريژکردنه وه ی پیویست (الازم) ی شته دار.

ث. پویس به یه ک له باره کان تیکه له کیش ده کات له نایه تی ﴿الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ﴾ (به قه پره: 79) وئلیف دريژده کړیته وه به نه ندازه ی شش جوله تاوه کو بپیته دريژکردنه وه ی پیویست (الازم) ی شته دار بهم شیوه یه ﴿الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ﴾.

ج. پویس به یه ک له باره کان تیکه له لیشان ده کات له نایه تی ﴿الْكِتَابَ بِالْحَقِّ﴾ (به قه پره: 176) وئلیف دريژده کړیته وه به نه ندازه ی شش جوله تاوه کو بپیته دريژکردنه وه ی پیویست (الازم) ی شته دار بهم شیوه یه ﴿الْكِتَابَ بِالْحَقِّ﴾.

ح. پویس ده وه ستییت له سهر وشه ی (يَحْسَرَتِي) له نایه تی ﴿أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يَحْسَرَتِي عَلَى مَا فَرَطْتُ فِي جَنْبِ اللَّهِ﴾ (زومه پره: 56) به پیتی (ه) ی سهکت (وه ستانیکی کورت) وئلیف دريژده کړیته وه به نه ندازه ی شش جوله تاوه کو بپیته دريژکردنه وه ی پیویست (الازم) ی بی شته ده.

خ. پویس ده وه سستی له سهر وشه ی (یَاسَفَی) له نایه تی ﴿وَقَالَ يَاسَفَی عَلَی یُوسَفَ﴾ (یوسف: 84) به پیتی (ه) ی سهکت (وه ستانیکی کورت) ونه لیف دریزده کریته وه به نه دازه ی شهش جوله تاوه کو بیته دریزکردنه وه ی پیویست (الازم) ی بی شه ده.

د. پویس ده وه سستی له سهر وشه ی (یَوَیْلَی) له نایه ته کانی (مائیده: 31) (هود: 72) (فوقان: 28) ﴿یَوَیْلَی لَیْتَنی لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِیلًا﴾ به پیتی (ه) ی سهکت (وه ستانیکی کورت) ونه لیف دریزده کریته وه به نه دازه ی شهش جوله تاوه کو بیته دریزکردنه وه ی پیویست (الازم) ی بی شه ده.

2. دریزکردنه وه ی دروستی نه لکاو

دریزکردنه وه ی دروستی نه لکاو: بریتیه له وه ی که پیتی دریزکردنه وه بکه ویتته کو تایی وشه و پیتی همزه ش بکه ویتته سهره تای نه و وشه ی که به دوایدادیت، وه (فَلَا أُقْسِمُ، فَاَمَّا اِنْ، اِنَّا اَعْطَيْنَاكَ)، وه دریزکردنه وه ی په یوه نندیداری گوره (الصلة الكبرى) ده لکیندریت به دریزکردنه وه ی نه لکاو (المد المنفصل) ویه عقوب ته نها به دریزکردنه وه ی دوو جوله ده خوینیتته وه.

3. دریزکردنه وه ی پیویستی لکاو

دریزکردنه وه ی پیویستی لکاو: بریتیه له وه ی که له دوا ی پیتی دریزکردنه وه پیتی همزه بیت له یه که وشه وه ﴿الْشَّتَاءِ، اُولَئِکَ، حُنَفَاءَ، الْمَلٰٓئِکَةُ، قُرُوْا، وَجَاءَ، النَّسِیْءُ﴾، ویه عقوب نه و شانه ده خوینیتته وه به دریزکردنه وه ی چوار جووله به یه که دهنگ.

بابه تی (هائی) کینایه

هوئی ناوانانی به هائی کینایه چونکه ناسناوکی وهرگرتووه نه ویش به کارهاتنیه تی بو کهسی سی یه می تاکی نیړ، وپیښی دهگوتریټ هائی جیناو(الضمیر)، له زاراهوی قورانه کان ناسراوه به هائی زیاده، که به واتای کهسی سی یه می تاکی نیړ دیت.

که دهلین هائی زائیده مه به ستمان هائی بنچینه نیه، واتا هائی نه صلی ناگریټه وه، وهك ﴿لَیْنٌ لَّمْ تَنْتَه یَكُنُوْحُ﴾ (شوعه را: 116).

که گوتمان واتای کهسی سی یه می تاکی نیړ، نه وه ناگریټه وه هائیک بو تاکی می به کارهاتیټ، وهك (إِلَیْهَا)، نه وهش ناگریټه وه که بو دووانه (مثنی) به کارهاتیټ وهك (عَلَیْهَا)، یان نه وهی بو کو به کارهاتووه به رها، وهك (إِلَیْهِمْ، إِلَیْهِنَّ).

هائی کینایه به ناو(اسم) دهلکیت، وهك (أَجَلَه) به کار(فعل) دهلکیت، وهك (یُعَلِّمُهُ) به پیت(حرف) دهلکیت، وهك (إِلَیْهِ).

هائی کینایه له بنچینه دا ضه ممه داره، وهك (لَهُ) ته نها نه گهر له پیښیدا که سره بوو یان پیتی(ی) بو، نه وکات که سره داره بیټ له بهر هوکاریک.

هائی کینایه ضه ممه دار ده بیټ، له بهر کارکردن به بنچینه ی خوئی، وهك له پړوايه تی حه فصدا هاتووه له ﴿وَمَا أَنَسْنِیْهِ إِلَّا الشَّیْطٰنُ﴾ (که هف: 63) و ﴿بِمَا عٰهَدَ عَلَیْهِ اللّٰهُ﴾ (فه تی: 10)، ههروهک پیښه وا حمزه بهم شیوه دهیخوینیټه وه ﴿لَأَهْلُهُ أَكْثَرُ﴾، (طه: 10) و (قه صه ص: 29).

باره کانی هائی کینایه

هائی کینایه له قورنانی پیروژ چوار باری هه یه، نه وانیش بریتین له:

➤ بکه ویته نیوان دوو زه نه دار، واته: پیش و پاشی ساکین بیټ، وهک (فیه القراءن- وعاتیننه الینجیل- عاتنه الله الملک).

➤ پیشی جوله و پاشی زه نه بیټ، وهک (قوله الحق- له الملک وله الحمد- ربه الاعلی). قارینه کان یهک دهنګن له سهر نه وهی که نابیت لهم دوو باره دا هائی کینایه به صیله بخویند ریته وه تا وه کو دوو زه نه به یه که وه کو نه بیته وه⁽¹⁾.

➤ پیش هانه که زه نه دار بیټ و پاشی جوله، وهک (وشره بتمن، خذوه فاعتلوه إلى سواء الجحيم، ما عقلوه وهم).

کو دهنګی قارینه کان له سهر نه وهی که هائی کینایه لهم باره دا به صیله ناخویند ریته وه، تهنه نه وه نه بیټ که جیاکراوته وه.

➤ بکه ویته نیوان دوو جوله دار، وهک (فأخرج به من الثمرات). لهم باره دا هه موو قارینه کان پیټی (ه) یان لکاندووه به پیټی (و) ی گوتراو (لفظی) نه گهر ضه ممه دار بوو، ولکاندویانه به پیټی (ی) ی گوتراو نه گهر که سره دار بوو، تهنه له هه ندی باری تایبته نه بیټ.

⁽¹⁾ تهنه شوینیک نه بیټ، به زی خویندویه تیه وه له نین کثیر که هائی کینایه به پیټی (و) ی لکاندووه پیټی (ت) ی دوی هانه که شی شه ده دار کردووه، وهک (تلّی)، له ﴿فَأَنْتَ عَنْهُ تَلّی﴾، [عه به سه: 10].

حوکمی

هائی کینایه لای پیښه وایه عقوب

جیاوازیه کان کورت کراونه ته وه له نیوان یه عقوب و حه فص له بابته تی هائی کینایه له م خالانه ی خواره وه:

یه عقوب هائی کینایه به که سره ده خوینیته وه بی صیله له هه شت وشه ی خواره وه:

1. نایه تی: {يُؤَدِّهِ إِلَيْكَ}، [نالی عیمران: 75] به یه که وه، بهم شیوه یه: [يُؤَدِّهِ إِلَيْكَ].

2. نایه تی: {نُؤْتِيهِ مِنْهَا}، [نالی عیمران: 145] و [شوری: 20]، بهم شیوه یه: [نُؤْتِيهِ مِنْهَا].

3. نایه تی: {نُؤَلِّهِ مَا تَوَلَّى}، [نیساء: 115] بهم شیوه یه: [نُؤَلِّهِ مَا تَوَلَّى].

4. نایه تی {وَنُصَلِّهِ جَهَنَّمَ}، [نیساء: 115] بهم شیوه یه [وَنُصَلِّهِ جَهَنَّمَ].

5. نایه تی {وَمَا أُنْسِنِيهِ إِلَّا أَلْيَطَنُ}، [کهف: 63] بهم شیوه یه [وَمَا أُنْسِنِيهِ إِلَّا أَلْيَطَنُ].

6. نایه تی ﴿وَيَخْلُدْ فِيهِ مُهَانًا﴾ (فورقان: 69) بهم شیوه یه (وَيَخْلُدْ فِيهِ مُهَانًا).

7. نایه تی ﴿فَأَلْقَهُ إِلَيْهِمْ﴾ (نمل: 28) بهم شیوه یه (فَأَلْقَهُ إِلَيْهِمْ).

8. نایه تی ﴿وَمَنْ أَوْفَىٰ بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ ٱللَّهُ﴾ (فته تح: 10) بهم شیوه یه ﴿وَمَنْ أَوْفَىٰ بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ ٱللَّهُ﴾، و دبیت پیتی (ل) قه له و بکریت چونکه که سره ی له پیئدا هاتوه.

یه عقوب هائی کینایه به کسره ده خوینیتته وه له چوار شویندا:

1. نایه تی ﴿وَإِنْ لَّمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَغْتَ رِسَالَتَهُ﴾ (مائیده: 67) بهم شیوه یه ﴿رِسَالَتِهِ﴾ (ه).

2. نایه تی ﴿ٱللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ﴾ (ئه نعم: 124) بهم شیوه یه ﴿رِسَالَتِهِ﴾ (ه).

3. نایه تی ﴿أَذِّنْ مِنْ ثُلَاثِي ٱللَّيْلِ وَنِصْفَهُ﴾ (موزه میل: 20)، بهم شیوه یه ﴿وَنِصْفِهِ﴾ (ه).

4. نایه تی ﴿أَذِّنْ مِنْ ثُلَاثِي ٱللَّيْلِ وَنِصْفَهُ وَثُلَاثَهُ﴾ (موزه میل: 20)، بهم شیوه یه ﴿وَنِصْفِهِ وَثُلَاثَهُ﴾ (ل).

(1) یه عقوب ئه م شوینه به کو ده خوینیتته وه، واته: به که سره دارکردنی پیتی (ت) و پیتی (ه) و زیادکردنی ئه لیف له دوا ی پیتی (ل) له سه ر ئه مه ش دروست ده بیت که سره دارکردنی پیتی (ه) ی کینایه به هو ی که سره ی پیتی (ت).

(2) یه عقوب ئه م شوینه به کو ده خوینیتته وه، واته: به که سره دارکردنی پیتی (ت) و پیتی (ه) و زیادکردنی ئه لیف له دوا ی پیتی (ل) له سه ر ئه مه ش دروست ده بیت که سره دارکردنی پیتی (ه) ی کینایه به هو ی که سره ی پیتی (ت).

(3) یه عقوب ئه م شوینه به که سره دارکردنی پیتی (ف) و پیتی (ه) ده خوینیتته وه، ئه مه ش دروست ده بیت که پیتی (ه) ی کینایه که سره دار بکریت به هو ی که سره ی پیتی (ف).

(4) یه عقوب ئه م شوینه به که سره دارکردنی پیتی (ث) ی دووم و پیتی (ه) ده خوینیتته وه، ئه مه ش دروست ده بیت که پیتی (ه) ی کینایه که سره دار بکریت به هو ی که سره ی پیتی (ث).

یه عقوب هائی کینایه و صیله که ی نه گهر ضه ممه داربو به پیتی (و) ی گوتراو ده خوینیتته وه له پینج شویندا. □

1. نایه تی ﴿هَلْ هُنَّ كَشَفَتْ ضُرَّهُ أَوْ أَرَادَنِي﴾ (زومه پ: 38)، بهم شیوه یه (هَلْ هُنَّ كَشَفَتْ ضُرَّهُ أَوْ أَرَادَنِي) (ه). □

2. نایه تی ﴿هَلْ هُنَّ مُمَسِكَتٌ رَحْمَتَهُ قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ﴾ (زومه پ: 38)، بهم شیوه یه (هَلْ هُنَّ مُمَسِكَتٌ رَحْمَتَهُ قُلْ) (ه). □

3. نایه تی ﴿وَقِيلَ يَرْبِّ﴾ (زوخروف: 88)، بهم شیوه یه (وَقِيلَ) (ه). □

4. نایه تی ﴿وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ﴾ (صفه: 8)، بهم شیوه یه (مُتِمُّ نُورِهِ) (ل). □

5. نایه تی ﴿إِنَّ اللَّهَ بَلِّغُ أَمْرِهِ﴾ (طه لاق: 3)، بهم شیوه یه (بَلِّغُ أَمْرِهِ) (ه). □

(1) یه عقوب وشه ی (كَشَفَتْ) به ته نوینی ضه مم ده خوینیتته وه.

(2) یه عقوب وشه ی (كَشَفَتْ) به ته نوینی ضه مم ده خوینیتته وه.

(3) یه عقوب به فته ته ی پیتی (ل) ده خوینیتته وه له سهر نه وهش دروست ده بیټ ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ی کینایه به هو ی فته ته ی پیتی (ل).

(4) یه عقوب نه م شوینه به ته نوینی ضه ممه ده خوینیتته وه له پیتی (م) و پیتی (ر) یش فته ته دار ده کات، له سهر نه وهش دروست ده بیټ ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ی کینایه به هو ی فته ته ی پیتی (ر) و قه له وکردنی، له گه ل ټیکه له کی شانیش در ده که ویت.

(5) یه عقوب نه م شوینه به ته نوینی پیتی (غ) و فته ته ی پیتی (ر) ده خوینیتته وه، له سهر نه وهش دروست ده بیټ ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ی کینایه به هو ی فته ته ی پیتی (ر).

➤ یه عقوب هائی کینایه ضه ممه دار ده کات بی صیله له نایه تی ﴿أَرْجِهْ وَأَخَاهُ﴾ (نه عرف: 111) و (شوعه را: 36)، له گهل زیادکردنی هه مزه ی زه نه دار پیش پیتی (ه)، بهم شیوه یه ﴿أَرْجِهْ وَأَخَاهُ﴾.

➤ یه عقوب هائی کینایه ده گوړپت به پیتی (ت) ی به کارهاتوو بو می مه نصب له نایه تی ﴿كُلِّ ذَٰلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا﴾ (نيسراء: 38) بهم شیوه یه (سَيِّئَةً) (ه).

➤ یه عقوب هائی کینایه ده گوړپت به پیتی (ت) ی به کارهاتوو بو می مه نصب له نایه تی ﴿وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ ظَهْرَهُ وَبَاطِنَهُ﴾ (لوقمان: 20) بهم شیوه یه (عَلَيْكُمْ نِعْمَةً ظَهْرَهُ)، هه روا پیتی (ع) زه نه دار ده کات و شاردنه وه (الاخفاء) ده کات له کاتی گه یشتنی به پیتی (ظلم).

➤ یه عقوب هائی کینایه لاده بالت له نایه تی ﴿وَفِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ الْأَنفُسُ وَتَلَذُّ الْأَعْيُنُ﴾ (زوخروف: 71)، بهم شیوه یه (مَا تَشْتَهِي الْأَنفُسُ) (ه).

➤ پویس هائی کینایه به که سره ده خوینیته وه بی صیله له نایه تی ﴿وَمَنْ يَأْتِهِ مُؤْمِنًا﴾ (طه: 75)، بهم شیوه یه (يَأْتِهِ).

➤ پویس هائی کینایه به که سره ده خوینیته وه بی صیله له نایه تی ﴿بِيَدِهِ﴾ (به قهره: 237 و 249) له گهل سوپه تی (مؤمنون: 88) و سوپه تی (یس: 83) بهم شیوه یه (فَسُبْحَانَ الَّذِي بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ) (ه).

(1) فه ته دارکردنی هه مزه ده رده که ویت.

(2) له باری نه وه ستاندا: پیتی (ی) ناخویندیریته وه به هو ی گه یشتنه دوو زه نه به یه ک.

(3) لیږده دا شوینی پینجه م هه یه هه مو قاریه کان به که سره ده خوینته وه بی صیله نه ویش نایه تی (تَبَرَّكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ) (مولک: 1).

تیبینی 1:

پیشهوا یه عقوب هاوړایه له گهل پیشهوا حه فص له که سره دارکردنی پیتی (ه) بی صیله له نایه تی ﴿وَإِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ﴾ (نومه پ: 7).

تیبینی 2:

پیشهوا یه عقوب هاوړایه له گهل پیشهوا حه فص له که سره دارکردنی پیتی (ه) بی صیله له نایه تی ﴿وَيَتَّقْهُ فَأُولَٰئِكَ﴾ (نور: 52)، له گهل بونی تیبینی نه وهی که یه عقوب پیتی (ق) به که سره ده خوینیته وه له م شویندها به م شیوهیه (وَيَتَّقْهُ فَأُولَٰئِكَ).

باسی پیتی راناوی (ها)

پیشهوا یه عقوب گشت هائیکی راناوی به کار هیئاو بو کوو ضه ممه داری دهکات به شیوهیه که نه م کویه به کارهاتیبت بو: نیر یان می، زیاد له سهر ئه ودهش هه مو هائیکی راناوی به کار هاتوو بو دووانه، به مهرجیک نه م هائه راناوه بکهوینه دواي پیتی (ی) زه نه دار، وهك (عَلَيْهِمْ، إِلَيْهِمْ، لَدَيْهِمْ، عَلَيْهِنَّ، أَيْدِيَهُمْ، عَلَيْهِمَا، فِيهِمَا، فِيهِنَّ، نُرِيَهُمْ، بِجَنَّتَيْهِمْ، يَأْتِيَهُمْ، سَنُوتِيَهُمْ)، به م شیوهیه {عَلَيْهِمْ، إِلَيْهِمْ، لَدَيْهِمْ، عَلَيْهِنَّ، أَيْدِيَهُمْ، عَلَيْهِمَا، فِيهِمَا، فِيهِنَّ، نُرِيَهُمْ، بِجَنَّتَيْهِمْ، يَأْتِيَهُمْ، سَنُوتِيَهُمْ}، به لام نه گهر پیتی (ی) زه نه دار نه بیټ نه وه پیشهوا یه عقوب ضه ممه داری ناکات وهك (بِبَغْيِهِمْ، حَلِيَّهُمْ) (ه).

وههروها پویس نه گهر پیتی (ی) لادرا بیټ هه ر به ضه ممه دهیخوینیته وه، به لام له بنچینه وشه که پیتی (ی) هه بیټ پاشان پاشان لادرا بیټ وهك (فَأَسْتَفْتِيَهُمْ، وَيُخْزِيَهُمْ، يَأْتِيَهُمْ، فَكَاتِيَهُمْ، يَكْفِيَهُمْ، وَقِهِمْ) به م شیوهیه (فَأَسْتَفْتِيَهُمْ، وَيُخْزِيَهُمْ، يَأْتِيَهُمْ، فَكَاتِيَهُمْ، يَكْفِيَهُمْ، وَقِهِمْ)، پویس جیای کردوته وه، واته: به که سره دهیخوینیته وه (ثَايَةً تِي) وَمَنْ يُؤْلِهِمْ يَوْمَئِذٍ (نه نفال: 16) به لام دهر باره ی وشه ی (وَمَالِيَهُمْ) نه وه پویس پیتی (ه) ضه ممه دار ناکات.

(1) یه عقوب وشه ی (حُلِيَّهُمْ) به فته ته ی پیتی (ح) و زه نه ی پیتی (ل) و لابر دنی شه ده ی پیتی (ی) دهیخوینیته وه.

بابه تی میمی کو

میمی کو: بریتیه له پیتیکی زیاده له پیکهاته ی وشه دا که بو نیړی کو (جمع المذکر) به کار دیت، وهروها (می) ش دهگریته خو، جیاوازیش نیه حقیقهت بیټ یان نه وهی وهکو نیړی کو به کار دیت، به لام به خو ی نیړی کو نیه.

دهرچوو له پیناسه که: واتا نهو شتانه ی که پیناسه که نایان گریته وهو له بازنه ی پیناسه که دا دهرده چن:—

- **میمی زیاده:** که له پیناسه که دا گوترا میمی زیاده، واتا نهو پیتیه میمه ناگریته وه که زیاد نه بیټ و بنچینه و نه صلی وشه که بیټ وهك [بِمَ، أَحْكُم، أَلَمْ].
- **واتای کو ی نیړ بدات:** نهو ناگریته وه نه گهر پیتی میمه که واتای کو ی نیړ نه دات، واتا به کارهات بیټ بو تاک یان بو دووان وهك (أَنَّهُكَمَا).
- **کو می دهگریته وه:** وهك (عَلَيْكُمْ الصِّيَامُ)، لیږدها پیتیه میمه که به کار هاتووه بو نیړو می، واتا هه ردو و پرگه ز دهگریته وه.
- **مه به ست له حقیقهت:** له زمانی عه پر بیدا نه وه دهگریته وه (منکم) پیتی (م) له م وشه به میمی کو داده ندريټ له زمانی عه پر بیدا.
- **له به کار هینانی قورنندا:** نهو دهگریته وه (وَمَلَايَهُمْ)، له نایه تی عَلَي خَوْفٍ مِّنْ فِرْعَوْنَ وَمَلَايَهُمْ أَن يَفْتِنَهُمْ [یونس: 83]، لیږدها پاناو دهگریته وه بو فیرعه ون به تنه ا به لام به شیوه ی کو به کار هاتووه، که واته: نهو میمه ش به میمی کو نه ژمار دهکریټ.

نیشانه ی (میم) ی کو

• میمی کو ئه گهر لایبه ری له وشه دا مانای وشه که تیځ نادات، وهك (عَلَيْكُمْ) ده بیته (عَلَيْكُمْ).

• یه کیك له م سى پیتانه له پیښ میمه که دا بیټ (1).

أ. پیتی (ك) وهك (مِنْكُمْ)، پیتی (ك) ته نها ضه ممه دار ده بیټ.

ب. پیتی (ت) وهك (كُنْتُمْ)، پیتی (ت) ته نها ضه ممه دار ده بیټ.

ت. پیتی (ه) وهك (أَمْوَالَهُمْ)، پیتی (ه) یان ضه ممه دار ده بیټ، وهك له نمونه ی پیښو باسکرا، یان که سره دار ده بیټ وهك (عَلَيْهِمْ) جگه له خویندنه وهی یه عقوب.

(1) یه ك شوین جیا کراوته وه، هه مزه که وتوته پیښ پیتی (م) ی کو (میم الجمع)، نه ودهش له نایه تی 19 ی سوږه تی حاقه یه {هاؤم} لیږده دا به واتی (هلموا اقرؤوا کتابیه)، هه ندی له زمانه وانان ده لاین: به واتی (هاکم) دیټ، پیتی (ك) گوږدراوه به پیتی هه مزه، هه روهك قوته یی ئامارهی پی کردووه، ره ضی ده فهرمویت: (ها) ناویکه به واتی (بگره) دیټ وهه شت جوړ زمانى تیډایه، نه مه یه کیکه له م زمانه: له بری پیتی ئه لیف هه مزه ی پیوه بلکی ندریټ گوږانکاریه کانیشی وهك گوږانکاری پیتی (ك) ده بیټ، وهك: (هاؤما، هاؤم، هاء، هاء، هاؤن)، باوکی قاسم فهرمویه تی: به چهن شیوازو زمانیک ده خویندريټه وه چاکترینیان نه وهی سیبه وهی بی باسی کردووه له په رتوکه که ی خویدا ده فهرمویت: عه ږه ب ده لاین: (هاء یا رجل) بیگره نه ی پیاو، هه مزه که ی فته ده دار ده که ن، (هاء یا امرأة) بیگره نه ی ئافره ت بو ئافره ت هه مزه که که سره دار ده کریټ، (هاؤما یا رجلا ن أو امرأتان، وهاؤم یا رجال، وهاؤن یا نسوة) پیتی (م) له وشه ی (هاؤم) وهك پیتی میمه که بو ئیوه به کار دیټ، وضه ممه دار کردنیشی وهك ضه ممه دار کانی تره له هه ندی شوین.

حاله ته کانی

پیتی (میمی) کو

پیتی (میمی) کو دوو حاله تی هه یه :-

➤ **باری یه که م:** پیتیکی زه نه داری به دوا دابیّت، زور به ی قاریئه کان ضه ممه داری ده که ن بئ لکاندن، به شیوه یه ک بنچینه ی پیتی (میمی) کو ضه ممه داره، وهک {واذ فرقنا بکم البحر}، نه گهر پیتی (ه) بکه ویتته پیش پیتی (میمی) کو، مهنه جی پیشه وا یه عقوب له باری نه وه ساندا: بریتیه له که سره دارکردنی پیتی (میمی) کو یان ضه ممه دارکردنی به م شیوه یه:

نه گهر پیتی (ه) له خویندنه وه ی یه عقوب دا که سره دار بیّت^(ه) نه وه یه عقوب پیتی (م) که سره دار ده کات به دوو مهرج:

- **مهرج یه که م:** ده بیّت پیتی (ه) که ده که ویتته پیش پیتی (م) پیتیکی له پیشدا هاتبیّت جگه له پیتی (ی) (زه نه داری جیگیر بیّت یان لابر دراو بیّت به هو ی پیتی عیله وه).

- **مهرجی دووهم:** پیتیکی زه نه دار بکه ویتته دوا ی پیتی (میمی) کو وهک {قُلُوبِهِم أَلْعَجَلَ، قَبْلَتِهِمُ اللَّيْلِ، بِهِمُ الْأَسْبَابُ}.

نه گهر پیتی (ه) له خویندنه وه ی یه عقوب دا ضه ممه دار بیّت نه وه یه عقوب پیتی (م) ضه ممه دار ده کات به دوو مهرج:

- **مهرجی یه که م:** ده بیّت پیتی (ه) که ده که ویتته پیش پیتی (م) پیتی (ی) له پیشدا هاتبیّت (زه نه داری جیگیر بیّت یان لابر دراو بیّت به هو ی پیتی عیله وه).

⁽¹⁾ پیشتتر باسی حوکمی پیتی (ه) مان کرد له بابته تی هائی راناو.

- **مهرجی دووهم:** پیتیکی زه ننه دار بکه ویته دواى پیتی (میمی) کو وهك {يُرِيَهُمُ اللَّهُ ، عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ ، عَلَيْهِمُ الْأَوْلِيْنَ}.

که واتا بنچینه لای پیښه وا یه عقوب له باری نه وه ستاندا له وهی له پیښو باسکرا بریتیه له: شوین که وتنی پیتی (م) ی کو جوله ی پیتی (ه)، نه گهر پیتی (ه) له خویندنه وهی یه عقوبدا که سره دار بوو نه وه پیتی (م) که سره دار دهکات و نه گهر پیتی (ه) له قیراڼه تی یه عقوبدا ضه ممه دار بوو نه وه پیتی (م) ضه ممه دار دهکات.

به لام نه گهر له پیښ پیتی (م) پیتی (ه) نه هاتبیټ، نه وه پیتی (م) ی کو ضه ممه دار دهکریټ و پیتی پیښ میمه که که پیتی (ک) و پیتی (ت) له سهر باری خوی دهمینیټه وه واتا له سهر جوله ی خوی وهك {وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ ، أَلْهَكُمُ التَّكَاثُرُ}.

- ◀ **باری دووهم:** پیتیکی جوله دار له دواى پیتی (ه) بیټ، پیښه وا یه عقوب هاوړایه له گهل پیښه وا حه فص له م باره یه وه.

باسی

ئه حکامی نونی ساکینه و ته نوین

ئه م بابته به گشتی یه کسانه له گهل ئه حکامی پیښه واهه فص ته نها له م شوینانه ی خواره وه نه بیت:

❖ پیښه واهه یه عقوب تیکه له کیشانی کردوه بو پیتی (ن) به پیتی (ر) له ئایه تی ^س راق، [قیامه: 27]، چونکه لیږده دا سهکت - وستانیکی کورتی بی وهرگرتنی هه ناسه - ناکات، ئه مهش پیچه وانه ی پیښه واهه فص.

❖ پیښه واهه یه عقوب هه ندی شوین ده خوینیته وه به زه نه دارکردنی پیتی (ن) پاشان بو ی هه یه یان تیکه له کیشانی پیتته نونه که بکات یان بیشاریتته وه (اخفاء)، ئه وهش به پی یی یاسای گشتی له حوکمه کانی نونی ساکین و ته نوین، وئوه ی گرنگه لای ئیمه له م بابته دا ئه م وشانه ن.

❖ پینچ وشه یان ئه مانه ن {يُنَزَّلُ، تُنَزَّلُ، مُنَزَّلًا، مُنَزَّلٌ} له هه رشوین بن و به هه رشوویه ک بین، یه عقوب به زه نه ی پیتی (ن) و لابردي شه ده ی پیتی (ن) ده خوینیته وه ^(س).

(1) یه عقوب ئایه تی {يُنَزَّلُ الْمَلَائِكَةُ بِالرُّوحِ} (نه حل: 2) به پیچه وانه ی پاویه کانی ده خوینیته وه، ره ویس: به زه نه ی پیتی (ن) و شه ده ی پیتی (ن) ده خوینیته وه، به لام ره وح: به پیتی (ت) ی فهتchedار ده خوینیته وه له بری پیتی (ی) و فهتchedی پیتی (ن) له گهل مه رفوع کردنی وشه ی (الملائكة).

به لای ئیمه وه گرنکه پونکردنه وه له سهر ئهم وشانه ی خواره وه بدهین:

1. وشه ی (يُنَجِّيْكُمْ) (ته نعام: 63+64)
2. وشه ی (فَإِنْ تَكُنْ مِنْكُمْ مَّائَةً) (ته نفال: 66).
3. وشه ی (أَنْ تَكُونَ)، [ته حزاب: 36] (3) (ته نفال: 67).
4. وشه ی (فَالْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بِبَدَنِكَ) (يونس: 92).
5. وشه ی (ثُمَّ نُنَجِّيْ) (يونس: 103) (مهریه م: 72).
6. وشه ی (أَوْ مَنْ يَنْشُرُوا فِي الْحَلِيَّةِ) (زخروف: 18) (6).
7. وشه ی (إِنَّا لَمُنْجُوهُمْ أَجْمَعِينَ) (حیجر: 59).
8. وشه ی (تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَنْفَطِرْنَ) (مهریه م: 90) (شورا: 5).
9. وشه ی (لَنْ تَنَالَ اللَّهُ لُحُومَهَا وَلَا دِمَاؤَهَا وَلَكِنْ تَنَالُهُ الْتَقَوَى مِنْكُمْ) (حه ج: 37).
10. وشه ی (وَالْخَمِيسَةُ أَنْ لَعَنْتُ اللَّهَ عَلَيْهِ) (نور: 7).
11. وشه ی (لَنُنَجِّيَنَّهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا أُمَّرَأَتَهُ) (عه نکه بوت: 32).

-
- (1) خویندراو ته وه (يُنَجِّيْكُمْ) به زه نه دارکردنی پیتی (ن) و لا بردنی شه ده ی پیتی (ج).
  - (2) وشه ی (تَكُنْ) به پیتی (ت) ده خویندريته وه له بری پیتی (ی).
  - (3) وشه ی (يَكُونَ) به پیتی (ت) ده خویندريته وه له بری پیتی (ی).
  - (4) وشه ی (نُنَجِّيكَ) ده خویندريته وه به زه نه دارکردنی پیتی (ن) ی دووهم و ئاسانکردنی پیتی (ح).
  - (5) وشه ی (نُنَجِّيْ) ده خویندريته وه به زه نه دارکردنی پیتی (ن) ی دووهم و ئاسانکردنی پیتی (ح).
  - (6) وشه ی (يَنْشُرُوا) ده خویندريته وه به فته دارکردنی پیتی (ی) و زه نه دارکردنی پیتی (ن) و ئاسان خویندنه وه ی پیتی (ش).
  - (7) وشه ی (مُنْجُوهُمْ) به زه نه دارکردنی پیتی (ن) و ئاسانکردنی پیتی (ج) ده خویندريته وه.
  - (8) وشه ی (يَنْفَطِرْنَ) به زه نه دارکردنی پیتی (ن) ده خویندريته وه له بری پیتی (ت) له گه ل که سره دارکردنی پیتی (ط) و ئاسانکردنی ولاوازکردنی پیتی (ر) درده که ویت.
  - (9) وشه ی (يَنَالَ ؛ يَنَالُهُ) به پیتی (ت) ده خویندريته وه له بری پیتی (ی).
  - (10) وشه ی (أَنَّ) به زه نه دارکردنی پیتی (ن) و ضه ممه ی پیتی (ت) له وشه ی (لَعَنْتَ) ده خویندريته وه.

12. وشه‌ی (إِنَّا مُنْجُوكَ وَأَهْلَكَ) ^(هـ) (نه نفال: 66).
13. وشه‌ی (وَمَنْ نُّعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِي الْخَلْقِ) ^(یـ) (یس: 68).
14. وشه‌ی (أَوْ مَنْ يَنْشَأُ فِي الْحِلْيَةِ) ^(ل) (زوخروف: 18).
15. وشه‌ی (عِنْدَ الرَّحْمَنِ) ^(م) (زوخرف: 19).
16. وشه‌ی (نَّ وَالْقَلَمِ) (قه‌له‌م: 1) به تیکه‌ه‌لکیشان.

- (1) وشه‌ی (لُنَجِّيَنَّهٗ) به زه‌نه‌دارکردنی پییتی (ن) ی دووهم و لابرَدنی شه‌ده‌ی پییتی (ج) ده‌خویندریته‌وه.
- (2) وشه‌ی (مُنْجُوكَ) به زه‌نه‌دارکردنی پییتی (ن) و لابرَدنی شه‌ده‌ی پییتی (ج) ده‌خویندریته‌وه.
- (3) وشه‌ی (نُنَكِّسْهُ) به فه‌تعه‌دارکردنی پییتی (ن) ی یه‌که‌م و زه‌نه‌دارکردنی پییتی (ن) ی دووهم، له‌گه‌ل ضه‌ممه‌ی پییتی (ک) و لابرَدنی شه‌ده‌که‌ی ده‌خویندریته‌وه.
- (4) وشه‌ی (يُنْشَأُ) به فه‌تعه‌دارکردنی پییتی (ی) و زه‌نه‌دارکردنی پییتی (ن)، له‌گه‌ل لابرَدنی شه‌ده‌ی پییتی (ش) ده‌خویندریته‌وه.
- (5) وشه‌ی (عَبَدُ) به پییتی (ن) ی زه‌نه‌دار ده‌خویندریته‌وه له‌بری پییتی (ب) له‌گه‌ل لابرَدنی ئه‌لیف و فه‌تعه‌ی پییتی (د).

❖ پیښه وایه عقوب هندی شوینی به تهنوین ده خوینیته وه، پاشان بو ی هیه یان
 تیکه له کیښانی تهنوین یان ودرگه پان یان شاردنه وه یان بو ده کات دوا ی نه و، به پیی
 یاسا گشتیه کان له نه حکامی نونی ساکینه و تهنوین، نه وه ی له نیوانیان دایه له
 بابه ته وه به م شیوه یه:

أ. له هندی شویندا به تیکه له کیښان ده خوینیته وه که نه مانه ن:

- ﴿فَلَا رَفْتُ وَلَا فُسُوقٌ وَلَا﴾ (به قهره: 197) له دوو شویندا
- ﴿عَلَىٰ مُسْتَقِيمٍ﴾ (حیجر: 41).
- ﴿جَعَلَهُ دَكَاً وَكَانَ وَعْدُ رَبِّي حَقًّا﴾ (كهف: 98).
- ﴿هَلْ هُنَّ مُمْسِكَتٌ رَّحِمَتُهُ﴾ (زومهر: 38).
- ﴿عَادًا لَّوْلَىٰ﴾ (نهجم: 50).
- ﴿مُتِمُّ نُورَهُ﴾ (صفه: 8).

-
- (1) وشه ی (عَلَى) به که سره دارکردنی پیتی (ل) و تهنینی پیتی (ی) به ضمه ممه ده خویندریته وه
- (2) وشه ی (دَكَاً) به تهنوینی فتهحه ی پیتی (ک) و لبردنی هه مزه ده خویندریته وه، له باری وده ستاندا:
 دریژکردنه وه ی قهره بو نه نجام ده دریټ.
- (3) وشه ی (مُمْسِكَتٌ) به تهنوینی ضمه ممه و فتهحه ی پیتی (ت) له وشه ی (رَّحِمَتُهُ) ده خویندریته وه،
 وپیویست ده کات ضمه ممه ی پیتی (ه) ی کیانیه بکریټ، له گهل شوین که وټنی پیتی (ه) ی کیانیه به
 پیتی (و) ی گوتراو.
- (4) قسه له سهر نه م بابه ته ده که یان له شوینی خو ی به دریژی له بابه تی (باسی گواستنه وه ی جوله ی
 هه مزه بو زنه ی پیش خو ی).
- (5) وشه ی (نُورَهُ) به فتهحه دارکردنی پیتی (ر) و ضمه ممه ی پیتی (ه) و صیله به پیتی (و) ی گوتراو
 ده خویندریته وه له گهل قهله وکردنی پیتی (ر).

❖ له کاتی لکاندنې کوټایې هه ندیک له سوږه ته کان به سوږه ټیکی تر که به دواى دادیت له بارى لکاندنې بى به سمه له و له گهل ئه نجام نه دانی سهکت وهک ئایه تی ﴿عَلِيمٌ يَأْتِيهَا﴾، کوټایې سوږه تی نیساء به سهږه تاي سوږه تی مائیده، وئایه تی ﴿عَظِيمًا يَأْتِيهَا الَّذِينَ﴾، کوټایې سوږه تی فتهح به سهږه تاي سوږه تی حوجورات.

هه ندیک وشه ی به شار دنه وه (الاخفاء) ده خوینیته وه که نه مانه ن:

1. ﴿أَوْ جَاءُوكُمْ حَصِرَتْ صُدُورُهُمْ﴾ (نيساء: 90).
2. ﴿سَجَدًا تُغْفَرُ لَكُمْ﴾ (نہ عرفاف: 161).
3. ﴿وَأَنَّ اللَّهَ مُوهِنٌ كَيْدُ﴾ (نہ نفال: 18).
4. ﴿إِلَىٰ مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ تَتَفَيَّؤُا ظِلَالُهُ﴾ (نہ حل: 48).
5. ﴿عَوَجًا ۖ قِيَمًا﴾ (که هف: 1).
6. ﴿وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعْمَةً ظَاهِرَةً وَبَاطِنَةً﴾ (لوقمان: 20).
7. ﴿هَلْ هُنَّ كَاشِفَتُ ضُرَّهُ﴾ (زومه پ: 38).

-
- (1) وشه ی (حَصِرَتْ) ده خوینیته وه به ته نوینی فتهحه ی پیتی (ت) وله سهږی ده وه ستیت به پیتی (ه) نه ویش له سهږ کیښی (نخرة) یه.
- (2) وشه ی (تَغْفِرُ) ده خوینیته وه به پیتی (ت) ی ضه ممه دار له بری پیتی (ن) له گهل فتهحه دارکردنی پیتی (ف) و قه له وکردنی پیتی (ر).
- (3) وشه ی (مُوهِنٌ) ده خوینیته وه به ته نوینی پیتی (ن) و فتهحه ی پیتی (د) له وشه ی (کَيْدُ).
- (4) وشه ی (تَتَفَيَّؤُا) ده خوینیته وه به پیتی (ت) له بری پیتی (ی) یه که م.
- (5) وشه ی (عَوَجًا) ده خوینیته وه به وازهینان له سهکت، دواتر قسه ی له سهږ ده کهین له بابته تی سهکت ان شاء الله.
- (6) وشه ی (نِعْمَةً) ده خوینیته وه به زه نه دارکردنی پیتی (ع) و پیتی (ة) ی کوټایې نوندار به فتهحه له بری پیتی (ه) قسه مان له سهږ کرد له بابته تی هائی کینایه.

❖ له کاتی لکاندنې کوټایي هندیك له سوږهت به سوږهتیکی تر که به دواي دادیت له باری لکاندنې بی به سمه له و له گهل ئه نجام نه دانی سهکت وهك نایه تی ﴿أَحَدًا كَهَيْعَصَ﴾ کوټایي سوږهتی كه هف به سه ره تاي سوږه تی مریه م و نایه تی ﴿رُكْزًا طه﴾ له کوټایي سوږه تی مریه م به سه ره تاي سوږه تی طه، و نایه تی ﴿عَلِيمٌ تَبَارَكَ﴾ له کوټایي سوږه تی نور به سه ره تاي سوږه تی فورقان و نایه تی ﴿لِزَامًا طَسَمَ﴾ و کوټایي سوږه تی فورقان به سه ره تاي سوږه تی شوعه را، و نایه تی ﴿مَسَدٍ قُلْ﴾ کوټایي سوږه تی مه سه د به سه ره تاي سوږه تی ئی خلاص.

❖ یه عقوب به تیكه له کیشان ده خوینیته وه نایه تی ﴿وَمَنْ يَطَّوْعُ خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ﴾ (ه) (به قه ره: 158).

(1) وشه ی (كَشَفْتُ) ده خوینیته وه به تهنوینی ضه ممه وشه ی (ضَرَّه) به فته ته ی پیتی (ر) ده خوینیته وه، پیویست ده بیټ هائی کینایه ضه ممه دار بکریټ و شوین که وتنی پیتی (ه) ی کینایه بکریټ به پیتی (و) ی گوتراو، له گهل قه له وکردنی پیتی (ر).

(2) وشه ی (تَطَوَّعَ) ده خوینیته وه به پیتی (ی) له بری پیتی (ت) له گهل شه ده دارکردنی پیتی (ط) و زه نه ی پیتی (ع).

❖ راوی پویس له شهش شوینی تایبته به شاردنه وه (الاحفاء) ده خوینیته وه بهم شیویه:

1. ﴿لَا يَغْرَنكَ تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي الْبِلَادِ﴾ (ثالی عیمران: 196).
2. ﴿أَدْخُلُوا مَسَكِنَكُمْ لَا يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمَنُ وَجُنُودُهُ﴾ (نهمل: 18).
3. ﴿وَلَا يَسْتَخِفَّنكَ الَّذِينَ لَا يُوقِنُونَ﴾ (پوم: 60).
4. ﴿أَوْ نُزِيلَ نَارًا تَلَظَّى﴾ (زوخروف: 423).
5. ﴿ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَيَتَنَجَّوْنَ بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ﴾ (موجادهله: 8).
6. ﴿فَلَا تَتَنَجَّوْا بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ﴾ (موجادهله: 9).

❖ راوی پویس به قهلبکردن و وهرگه پان دهخه وینیته وه نایه تی ﴿فَإِمَّا نَذْهَبَنَّ بِكَ فَإِنَّا مِنْهُمْ مُنْتَقِمُونَ﴾ (زوخروف: 41).

-
- (1) په ویس وشه ی (يَغْرَنَّاكَ) دهخوینیته وه به زه نه دارکردنی پییتی (ن).
  - (2) په ویس وشه ی (يَحْطِمَنَّكُمْ) دهخوینیته وه به زه نه دارکردنی پییتی (ن).
  - (3) په ویس وشه ی (يَسْتَخِفَّنَّكَ) دهخوینیته وه به زه نه دارکردنی پییتی (ن).
  - (4) په ویس وشه ی (نُزِيلَ نَارًا) دهخوینیته وه به زه نه دارکردنی پییتی (ن) ی دووهم.
  - (5) په ویس وشه ی (وَيَتَنَجَّوْنَ) دهخوینیته وه به زه نه دارکردنی پییتی (ن) و پیش خستنی به سهر پییتی (ت)، له گهل لابرندی ئه لیف و ضه ممه ی پییتی (ج) و دریژکردنه وه.
  - (6) په ویس وشه ی (تَتَنَجَّوْنَ) دهخوینیته وه به زه نه دارکردنی پییتی (ن) و پیش خستنی به سهر پییتی (ت)، له گهل لابرندی ئه لیف و ضه ممه ی پییتی (ج) و دریژکردنه وه.
  - (7) په ویس وشه ی (نَذْهَبَنَّ) دهخوینیته وه به لابرندی شه ده ی پییتی (ن) ی دووهم، وله کاتی وه ستاندا پییتی (ن) دهکات به ئه لیف، دواتر باسی دهکین ان شاء الله له بابته تی وینه ی نویسن.

❖ پاوی رهوچ به شاردنه وه (الاخفاء) ده خویندنه وه نایه تی ﴿وَيُنَجِّي اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا﴾^(ه) (زومه پ: 61).

تیبینی 1:

یه عقوب تیکه له کیښانی پیتی (ن) له پیتی (و) ده کات له نایه تی ﴿يَسَّ﴾^(ه) وَالْقُرَّانِ الْحَكِيمِ ﴿يَسَّ﴾^(ه) (یس: 1).

تیبینی 2:

یه عقوب تیکه له کیښانی پیتی (ن) له پیتی (و) ده کات له نایه تی ﴿نَّ﴾ وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ ﴿نَّ﴾ (قه له م: 1).

⁽¹⁾ رهوچ وشه ی (وینجی) ده خویندنه وه به زه نه دارکردنی پیتی (ن) و لابر دنی شه ده ی پیتی (ج).

⁽²⁾ رهوچ نیماله ی پیتی (ی) ده کات.

باسی سهکت⁽¹⁾

پیشهوا یه عقوب وازی لهو سهکتانه هیڼاوه که پیو یستن لای حه فص، به شیوه یهک
تیکه له کیښانی بو ده کریت نه وهی گونجاو بیت بو تیکه له کیښانی، نه وهش رو ددات
له {بَل رَّانَ ، مَنْ رَّاقٍ}، به هو ی هاتنه دی مرجه کانی تیکه له کیښانی له هه ردو وکیاندا.

له باری نه وه ستاندا: پیشهوا یه عقوب سهکت ناکات له وشه ی (مَالِيَّةٌ) له ئایه تی ﴿مَا أَغْنَىٰ
عَنِّي مَالِيَّةٌ ﴿٢٨﴾ هَلْكَ عَنِّي سُلْطَانِيَّةٌ﴾ (حاقه: 28)، بهم شیوه یه ده خویند ریته وه (مَالِي ﴿٢٨﴾
هَلْكَ)، وله باری وه ستاندا: پیته ی (ه) سهکت ده خویند ریته وه بهم شیوه یه (مَالِي)، نه م
بابه تهش باس ده که یین له بابه تی شیوه ی ریڼوسی.

پیشهوا یه عقوب سهکت دهکات له کو تایي هه ندیک سوږه ت له یهک له پیڼج
خویندنه وه کانی له بابه تی ئیستی عازو به سمه له باسکران.

تیبینی:

له باری وه ستاندا: یه عقوب به پیته ی (ه) سهکت ده وه ستییت له سه ر هه ندیک وشه دا
وهک (فِيْمَ) نه م بابه تهش به دریژی باس ده که یین له بابه تی شیوه ی ریڼوسی.

⁽¹⁾ مه به ست له زار او ده ی (سهکت) واتا وه ستانیکی کورت بی هه ناسه دان.

جیاوازی له نیوان وهستان و سهکت

1. کاتی وهستان زیاتره له سهکت.
2. له وهستاندا قاری هه ناسه یهک وهرده گریټ، به لام له سهکت هه ناسه وهرنا گریټ.
3. سهکت دروست نیه ته نها له ریگه ی پړوایهت نه بیټ، به لام وهستان دروسته بو قاری له سهر ههر وشه یهک بی به مهرجیک واته: ی وشه که تیځ نه دات.
4. له کاتی وهستاندا دروسته له خویندنه وه که ت بگه پړیته وه بو پیشه وه دواتر ته واو بکه ی به لام له سهکت دا خویندنه که ته واو ده که ی له دوا ی سهکت.
5. وهستان نابیت ته نها له سهر وشه نه بیټ به لام سهکت ده کړیټ له سهر وشه یان پیت بیټ.

بابه تی

دوو همزه له یهک وشه دا

نه گهر دوو همزه له یهک وشه دا کوښته وه، همزه یی که ده بیته همزه یی پرسیاری وپیویسته بهرده وام فته دار بیته، نه جوړه همزه ده خویندنه وه لای گشت قورانه کان و همزه یی دووهم یان ضمه ممدار ده بیته یان فته دار یان که سره دار.

مزه به یی په روح له بابته بریتیه له خویندنه وه یی هردوو همزه له یهک وشه دا، ومزه به یی پویس بریتیه له وه یی که همزه یی دووهم ئاسان ده کریت.

که واتا له مزه به یی پویس: نه گهر همزه یی دووهم فته دار بو، واته: هردوو همزه فته دار بو و هک (ءَأَنْذَرْتَهُمْ ، ءَالِدٌ) نه وه خویندنه وه یی همزه یی دووهم ده بیته نیوان همزه و نه لیف بهم شیوه یی (ءَأَنْذَرْتَهُمْ ، ءَالِدٌ)

نه گهر همزه یی دووهم ضمه ممدار بو و هک ﴿قُلْ أُوْنَبِّئُكُمْ بِخَيْرٍ مِّنْ ذَٰلِكُمْ﴾ (نالی عیمران: 15) ﴿أَنْزَلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ مِنْ بَيْنِنَا﴾ (ص: 8) ﴿أَلْقَى الذِّكْرُ عَلَيْهِ مِنْ بَيْنِنَا﴾ (قهه: 25) نه مهش ته نها لهم سی شوینه دا هیه له قورنای پیروزو شوینی چواره می نیه، نه وه همزه یی دووهم ئاسان ده کریت (تسهیل) و به ئاسانی ده خویندنه وه، به شیوه یی که خویندنه وه که له نیوان همزه و پیتی (و) بیت، بهم شیوه یی: [أُوْنَبِّئُكُمْ ، أُنْزِلَ ، أَلْقَى].

نه گهر همزه یی دووهم که سره دار بو و هک [أَيُّنَا ، أَيْمَّةً]، نه وه همزه که ئاسان ده کریت، (واته: خویندنه وه یی همزه یی دووهم ئاسان ده کات له نیوان همزه یی دووهم و پیتی (ی) بهم شیوه یی [أَيُّنَا ، أَيْمَّةً].

ناگدار کردنه وه

هه ر یهك له نایه ته کانی ﴿قَالَ فِرْعَوْنُ ءَامَنْتُمْ بِهِ قَبْلَ اَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ﴾ (ئه عراف: 123) ﴿قَالَ ءَامَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ اَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ﴾ (طه: 71) ﴿قَالَ ءَامَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ اَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ﴾ (شوعه را: 49)، رهوچ هه مزه ی پرسیاری زیاد ده کات له سهر بنچینه ی خو، چونکه بنچینه ی ئه م وشه به م شیوه یه (آآمنتتم) واتا بوونی سی هه مزه له یهك کات و به دوا ی یه کدا، هه مزه ی یه که م و دووم فته تده داره هه مزه ی سییه م زده دارو گوپردراوه به ئه لیف، ئه ویش (فاء الفعل) ی وشه که یه، وده مه زه بی رهوچ هه مزه ی یه که م و دووم ده خوینیته وه به م شیوه یه (آآمنتتم)، دهر باره ی پرویس به ئیخبار ده خوینیته وه مه به ست له ئیخبار واته: هه مزه ی یه که م لاده بات و هه مزه ی دوومیش ده خوینیته وه وهك حه فص به م شیوه یه (آآمنتتم).

رهوچ وشه ی (آعجمی) له نایه تی ﴿لَقَالُوا لَوْلَا فُصِّلَتْ ءَايَاتُہٗ ءَاعْجَمٰی وَعَرَبِیَّ﴾ (فوصیله ت: 44)، هه مزه ی دووم ده خوینیته وه به م شیوه یه (آعجمی)، به لام دهر باره ی رهوچ هه مزه ی دووم ناسان ده کات وهك حه فص.

هه ر یهك له نایه ته کانی ﴿اِنَّكُمْ لَتَاۡتُوْنَ الرَّجَالَ شَہُوَہٗ﴾ (ئه عراف: 81) ﴿قَالُوا اِنَّ لَنَا لَآۡجَرًا اِنْ کُنَّا نَحْنُ الْغٰلِبِیْنَ﴾ (ئه عراف: 113) ﴿وَيَوْمَ یُعْرَضُ الَّذِیْنَ کَفَرُوْا عَلٰی النَّارِ اَذْهَبْتُمْ طَیِّبٰتِکُمْ فِی حَیٰتِکُمْ الدُّنْیَا﴾ (ئه حقاف: 20) ﴿اِنَّ کَانَ ذَا مَالٍ وَبَنَیۡنَ﴾ (قه له م: 14)، یه عقوب ئه م چوار وشه یه به زیاد کردنی هه مزه ی پرسیاری ده خوینیته وه وده رهوچ هه مزه ی دووم ده خوینیته وه به م شیوه یه (آآنکم)، اِنَّ،

عَآذْهَبْتُمْ، عَآنَ) به لَام پویس هه مزه ی دووهم ئاسان ده کات بهم شیوه یه (عَآنْکُمْ، عَآنَ،
عَآذْهَبْتُمْ، عَآنَ) (٢).

(1) نویسنی (عَآنْکُمْ، عَآنَ) ته واکراوه له نویسنی موصحه فی عوسمانی نه گهر نه مهش نه بوايه بهم
شیوه یه ده نوسرا (أَآنْکُمْ؛ أَآنَ).

بابه تی هه مزه ی تاک

مه به ست له هه مزه ی تاک: واته ئه و هه مزه ی که هاویننه ی خو ی له گه لیدا نه بیټ،
ئه ودهش یان زه ننه دار ده بیټ یان جووله دار.

مه زه به بی یه عقوب له سه ر هه مزه ی تاک

1. یه عقوب هه مزه ده گوریت به ئه لیف له ئایه تی ﴿يَا جُوجَ وَمَا جُوجَ﴾ له سوږه تی که هف
و سوږه تی ئه نبیاء به م شیوه یه ﴿يَا جُوجَ وَمَا جُوجَ﴾.
2. یه عقوب وشه ی ﴿زَكْرِيَّا﴾ له هر شوینیک بیټ ده خویننه وه به هه مزه له دوا ی ئه لیف
و دریزکردنه وه ی لکاوی جووله دارکردنی به پیی شوینی ئیعرابه که ی به م
شیوه یه ﴿زَكْرِيَّا﴾.
3. یه عقوب پیټی (و) هه مزه دار ده کات له وشه ی ﴿هُزْوَ﴾ له هر شوینیک بیټ به م
شیوه یه: ﴿هُزْوَ﴾.
4. یه عقوب پیټی (و) هه مزه دار ده کات له وشه ی ﴿كُفَّوْا﴾، [ئیخلاص: 4] به م
شیوه یه ﴿كُفَّوْا﴾.

5. یه عقوب له وشه ی ﴿مُرْجُونَ﴾، [ته و به: 106]، همزه ی ضمه ممدار زیاد ده کات له دوا ی پیتی (ج) و له دوا شیدا پیتی (و) ی دریژکراو دیت بهم شیوه یه ﴿وَأَخْرُونَ مُرْجُونَ لِأَمْرِ اللَّهِ﴾.
6. یه عقوب له وشه ی ﴿تُرْجَى﴾، [ئه حزب: 51]، همزه ی ضمه ممدار زیاد ده کات له دوا ی پیتی (ج) له بری پیتی (ی) بهم شیوه یه ﴿تُرْجَى مَنْ تَشَاءُ مِنْهُمْ﴾.
7. یه عقوب نایه تی ﴿لَا يَلْتَكُم مِّنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئًا﴾ (حجرات: 14) به همزه ی زه نه دار ده خوینیته وه له دوا ی پیتی (ی) بهم شیوه یه ﴿لَا يَلْتَكُم﴾.
8. یه عقوب همزه لاده بات له نایه تی ﴿يُضْهِونَ﴾ (ته و به: 30) و به ضمه ممدی پیتی (ه) ده خوینیته وه بی همزه بهم شیوه یه ﴿يُضْهِونَ قَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾.
9. یه عقوب وشه ی ﴿الَّتِي﴾ له (ئه حزب: 4) و (موجاده له: 2) له گهل (طه لاق: 4) به لابر دنی پیتی (ی) ده خوینیته وه له دوا ی همزه بهم شیوه یه له وشه ی (الاء) ده چیت وهك ﴿وَالَّتِي﴾

(1) پای جمهوی قارینه کان له سهر نه وه یه که وشه ی ﴿يُضْهِونَ﴾، به بی همزه بخویند ریته وه، و اتا پیتی (ه) ته نها ضمه ممدی له سهر بیټ، بنچینه ی هم وشه (ضاه ی) یه، به لام پیتی نه لیف گواستراوته وه بو پیتی (ی) و دواتر لابر دراوه له پیناو پیتی (و) واپی ده چیت که نه وه ش خویندنه وه یه ک بیټ له وشه ی (ضاه ی) هم وشه یه وهر نه گپراوه له وته ی عه پر بیدا که ده لین (امراه ضه یاء) چونکه پیتی (ی) بنچینه ی خو یه تی و پیتی همزه که ش زیاده یه، و نا کریت پیتی (ی) زیاده بیټ، چونکه له رسته که دا وشه ی (فعیل) ی فته حه داری فائی تی دا نیه، (عه بدوالله ی عه کبه ری - املاء ما مَنْ به الرحمن من وجوه الاعراب والقراءات- (به یروت، دار الکتب العلمیه، ب 1389، 2هـ) لا 14.

يَسِّنَ مِنَ الْمَحِيضِ مِنْ نِسَائِكُمْ ﴿طه لاق: 4﴾ وَمَا جَعَلَ أَزْوَاجَكُمُ اللَّائِي تُظَاهَرُونَ
مِنْهُنَّ أُمَّهَاتِكُمْ ﴿نه حزاب: 4﴾ هـ.

(1) یه عقوب وشه ی (تظَاهرون) ی به فته تده دارکردنی پیتی (ت) و شه دده دارکردنی پیتی (ط) و (ه) و
فته تده دارکردنیان ده خوینیته وه له گهل لابر دنی ئه لیف.

بابه تی

پرسیاری دووباره

پرسیاری دووباره له قورناتی پیروژ له یازده شویندا هاتووه، له نو سورهدا بهم شیوهی خواره وده:

1. ﴿وَإِنْ تَعَجَّبَ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ أَءِذَا كُنَّا تُرَابًا أَعْنَّا لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ﴾، [په عد: 5]، پویس بهم شیوهیه دهیخوینیته وه ﴿وَإِنْ تَعَجَّبَ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ أَءِذَا كُنَّا تُرَابًا إِنَّا لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ﴾. په وح بهم شیوهیه دهیخوینیته وه ﴿وَإِنْ تَعَجَّبَ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ أَءِذَا كُنَّا تُرَابًا إِنَّا لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ﴾.

2. ﴿وَقَالُوا أَءِذَا كُنَّا عِظَامًا وَرُفَاتًا أَعْنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا﴾، [نيسراء: 98].

3. ﴿وَقَالُوا أَءِذَا كُنَّا عِظَامًا وَرُفَاتًا أَعْنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا﴾، [نيسراء: 49].

4. ﴿قَالُوا أَءِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا أَعْنَّا لَمَبْعُوثُونَ﴾، [مؤمنون: 82]، یه عقوب پییتی (م) ضه ممه دار ده کات له وشه ی (متنا).

5. ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَءِذَا كُنَّا تُرَابًا وَعَابًاؤُنَا أَنِنَّا لَمُخْرَجُونَ﴾، [نه مل: 67].

6. پویس بهم شیوهیه دهیخوینیته وه ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَءِذَا كُنَّا تُرَابًا وَعَابًاؤُنَا أَنِنَّا لَمُخْرَجُونَ﴾.

7. په وح بهم شیوهیه دهیخوینیته وه ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَءِذَا كُنَّا تُرَابًا وَعَابًاؤُنَا أَنِنَّا لَمُخْرَجُونَ﴾.

8. ﴿وَلَوْ اِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اِنَّكُمْ لَتَاْتُونَ اَلْفَحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ اَحَدٍ مِّنَ الْعٰلَمِيْنَ ﴿٢٨﴾ اَيْنَكُمْ لَتَاْتُونَ الرَّجَالَ﴾، [عه نکه بوت: 28 و 29].

9. پویس بهم شیویه ده یخوینیته وه ﴿وَلَوْ اِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اِنَّكُمْ لَتَاْتُونَ اَلْفَحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ اَحَدٍ مِّنَ الْعٰلَمِيْنَ ﴿٢٨﴾ اَيْنَكُمْ لَتَاْتُونَ الرَّجَالَ﴾.

10. رهوچ بهم شیویه ده یخوینیته وه ﴿وَلَوْ اِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اِنَّكُمْ لَتَاْتُونَ اَلْفَحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ اَحَدٍ مِّنَ الْعٰلَمِيْنَ ﴿٢٨﴾ اَيْنَكُمْ لَتَاْتُونَ الرَّجَالَ﴾.

11. ﴿وَقَالُوا اَعِذَا ضَلَلْنَا فِي الْاَرْضِ اَعِنَّا لَفِي خَلْقٍ جَدِيْدٍ﴾، [سه جده: 10].

12. ﴿اَعِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَّعِظْمًا اَعِنَّا لَمَبْعُوْثُوْنَ﴾، [صافات: 16]، یه عقوب پییتی (م) ضه ممه دار ده کات له وشه ی (متنا).

13. ﴿اَعِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَّعِظْمًا اَعِنَّا لَمَدِيْنُوْنَ﴾، [صافات: 53]، یه عقوب پییتی (م) ضه ممه دار ده کات له وشه ی (متنا).

14. ﴿اَعِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَّعِظْمًا اَعِنَّا لَمَدِيْنُوْنَ﴾، [واقیعه: 47]، یه عقوب پییتی (م) ضه ممه دار ده کات له وشه ی (متنا).

15. ﴿يَقُوْلُوْنَ اَعِنَّا لَمَرْدُوْدُوْنَ فِي الْحٰفِرَةِ ﴿٣١﴾ اَعِذَا كُنَّا عِظْمًا نَّحْرَةً﴾، [نازیعات: 10 و 11].

مه زهه بی یه عقوب دهرباره ی پرسپاری دووباره

یه عقوب هه مزه ی پرسپاری ده خویننیتته وه له وشه ی یه کهم و له خه بهری وشه ی دووهم له گشت نه و شوینانه ی پابردو که باس کران ته نها دوو شوین نه بیت نه وانیش هه ر یه که له سوپه تی نه مل به پرسپاری ده خویننیتته وه له هه ردوو وشه وه که هفص، شوینی دووهم له سوپه تی عه نکه بوت به خه بهری ده خویننیتته وه له وشه ی یه کهم وه به پرسپاری ده خویننیتته وه له وشه ی دووهم وه که هفص، نه وه ش دهرده که ویت که بنچینه ی وشه که لای هه ر یه که له پراویه کانی یه عقوب له هه مزه ی دووهمی پرسپاریه له یازده شوینه که ی پابردوو، پویس هه مزه ی دووهم ئاسان ده کات و په وح هه ردووکیان ده خویننیتته وه.

بابه تی

دوو هه مزه له یهک وشدا

پیناسه: مهبهست له دوو هه مزه، واته: دوو هه مزه ی پچراوی لیك نزيك له باری نه وده ستاندا نه ودهش له دوو وشه پوده دات، به شیوه یهک هه مزه ی یه کهم ده که ویته کو تایی وشه ی یه کهم و هه مزه ی دوو ده که ویته سهره تایی وشه ی دوو ده.

گوتمان له باری نه وده ستاندا: چونکه له باری وده ستاندا نابیته دوو هه مزه ی لیك نزيك، چونکه وده ستان له سهر هه مزه ی یه کهم مهرجی پیك گه یشتنیانی لابر دوو ده، نه ودهش دوو جوړی هه یه:

یه کهم: دوو هه مزه ی هاووینه له جووله.

دوو ده: دوو هه مزه ی لیك جیا له جووله.

مه زه به ی پراوی په روح بریتیه له خویندنه وده ی هه ردووک هه مزه جیا وازیشی نیه نایه هه مزه کان یه کسانن یان جیا وازن، دهر باره ی پویس بهم دریژی به باسی کردو ده:

✓ **یه کهم:** دوو هه مزه ی یه کسان له جووله

دوو هه مزه ی یه کسان له جووله یان فته دارن وهك (جَاءَ أَمْرُنَا، جَاءَ أَحَدٌ، جَاءَ أَجْلُهُمْ، تِلْقَاءَ أَصْحَابٍ) یان که سره دارن وهك (فِي السَّمَاءِ إِلَهُ، هَؤُلَاءِ إِنْ، النِّسَاءِ إِلَّا، وَرَأَى إِسْحَاقَ)

: ﴿فِي السَّمَاءِ إِلَهُ هَؤُلَاءِ إِنْ النِّسَاءِ إِلَّا وَرَأَى إِسْحَاقَ﴾، یان ضه ممه دارن وهك (أُولَئِكَ أُولَئِكَ) (نه حقاف: 32) شوینی دوو ده میان نیه له قورئانی پیروز.

مه زه بهی پیشه واپوئیس^(١)

پوئیس هه مزه یی که ده خوینیته وه له هه رسی هه مزه یی که کسان له جوله، وه پو هه مزه یی دووهمیش ئاسان خویندنه وهی هه یه له نیوان واته: خویندنه وه له نیوان هه مزه یی پیتی دريژکردنه وهی هاوړه گزه له جوله دا، وله فته داردا ده خوینیته وه له نیوان هه مزه یی ئه لیف، له که سره داردا ده خوینیته وه له نیوان هه مزه یی پیتی (ی)، وله له ضه ممه داردا ده خوینیته وه له نیوان هه مزه یی پیتی (و) بهم شیوه یه (جاء امرنا ؛ فی السماء آله؛ اولیاء اولیک).

✓ دووهم: دوو هه مزه یی جیاواز له جوله

له کاتی کوپوونه وهی دوو هه مزه له دوو وشه دا، هه مزه یی که فته داره یان که سره داره یان ضه ممه دار، وه هه مزه یی دووهم یش به هه مان شیوه فته یان که سره یان ضه ممه یی وهرگرتووه.

کوی ئه م شیوانه یی باسکران ده بیته نو خویندنه وه، سییان له م نویه هه مزه یی هه ردوویان یه کسان له شیوه یی جووله دا، ته نها شهش شیوه له نو وینه که ده مینیته وه سییان له م نو شیوه له وانه کانی پابردو باسکران.

سه بارت بهم شهش وینه یی که ماو ته وه، پینجیان له قورنای پیرۆز باس کراون، به لام شه شه میان له قورناندا نه هاتووه، ئه ویش بریتیه له وهی ئه گهر هه مزه یی که که سره دار بوو وه هه مزه یی دووهم ضه ممه دار بوو.

ئه وه یی له قورنای پیرۆز باسکراوه بهم شیویه:

هه مزه یی که فته دارو هه مزه یی دووهم ضه ممه دار یان که سره داره.

⁽¹⁾ له سهرتای ئه م بابه ته باس مان کرد که په وح دوو هه مزه یی که کسان له جوله ده خوینیته وه.

هه مزه ی یه که م ضه ممه ی له سه ره یان که سه ره و هه مزه ی دووهم فته ته ی وهرگرتووہ.

شیوہ ی پینجه م بریتیه له وہ ی هه مزه ی یه که م ضه ممه داره هه مزه ی دووهم که سه ردار، سه باره ت به شیوہ ی شه شه م بریتیه له وہ ی هه مزه ی یه که م که سه ردار و هه مزه ی دووهم ضه ممه داره، به لام ئه م وینہ یان نه هاتووہ له قورئانی پیروژ.

ئہ م پینج شیوہ ی باسکران دابه ش ده بیٹ بو سی کومه له:

کومه له ی یه که م دوو حالاتی هه یه.

کومه له ی دووهم به هه مان شیوہ ی کومه له ی یه که م دوو حالاتی هه یه.

کومه له ی سییہ م ته نه ا یه ک حالات له خو ده گریت.

ده باره ی کومه له ی یه که م که دوو حالات له خو ده گریت به م شیوہ یه:

هه مزه ی یه که م فته ته داره و هه مزه ی دووهمیش که سه ردار یان ضه ممه داره.

ده باره ی کومه له ی دووهم ئه م دوو حاله ته که له خو ده گریت به م شیوہ یه:

هه مزه ی یه که م ضه ممه دار یان که سه رداره و هه مزه ی دووهم فته ته داره.

ده باره ی کومه له ی سییہ م که ته نه ا یه ک حالات له خو ده گریت ئه ویش بریتیه له وہ ی که

هه مزه ی یه که م ضه ممه دار و هه مزه ی دووهمیش که سه ردار.

مه زهه بی

راوی پویس به پیی نهم ریگایه یه^(۱)

مه زهه بی راوی پویس له دوو هه مزه ی جیاواز له جوله له دوو وشه دا

1. نه گهر کوږویه وه دوو هه مزه ی له یه کتر جیا له جوله دا له دوو وشه، به شیویه که هه مزه ی یه کهم فه تحه دارو هه مزه ی دووهم که سره دار یان ضه ممه دار، نه وه پویس هه مزه ی دووهم ناسان ده کات (تسهیل).

نمونه ی هه مزه ی یه کهم فه تحه دارو هه مزه ی دووهم میس که سره دار بیټ وهك (تَفِيءٌ اِلَى نَبَأٍ اِبْرَاهِيْمَ).

نمونه ی هه مزه ی یه کهم فه تحه دارو هه مزه ی دووهم میس ضه ممه دار بیټ ته نها له (جَاءَ اُمَّةٌ) (مؤمنون: 44)، نمونه ی دووهم نه هاتووه له قورنای پیرۆز بهم شیویه (تَفِيءٌ اِلَى نَبَأٍ اِبْرَاهِيْمَ جَاءَ اُمَّةٌ).

2. نه گهر کوږویه وه دوو هه مزه ی له یه کتر جیا له جوله دا له دوو وشه، هه مزه ی یه کهم ضه ممه دار یان که سره دارو هه مزه ی دووهم فه تحه دار بوو، پویس هه مزه ی دووهم ده گوږیټ به پیټیک له په گه زی جوله ی هه مزه ی یه کهم وهك (سُوءٌ اَعْمَلِهِمْ) (الْمَلَأُ اَفْتُوْنِي) (الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ اَبَدًا) (هَلُوْلَاءِ اَهْدَى) (مِنْ الْمَاءِ اَوْ مِمَّا) بهم شیویه ده خویندریټه وه (سُوءٌ وَعْمَلِهِمْ، الْمَلَأُ وَفْتُوْنِي، وَالْبَغْضَاءُ وَبَدًا، هَلُوْلَاءِ يَهْدَى، مِنَ الْمَاءِ يَوْمِمَّا).

(1) له سهره تای نهم بابه ته باسما ن کرد که په روح دوو هه مزه ی جیاواز له جوله ده خویندریټه وه.

3. نه گهر هه مزه ی یه کهم ضه ممه دار بوو هه مزه ی دووهم که سره دار بوو، نه وه پاوی پویس بو هه مزه ی دووهم دوو شیوه خویندنه وده ی هه یه:

أ. ناسان خویندنه وده ی هه مزه ی دووهم نه وده ی که ده که ویتته نیوان هه مزه ی یه کهم و پیتی (ی).

ب. گوړینی هه مزه ی دووهم به پیتی (و) ی ته وای که سره دار.

نمونه کان:

(أَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ ، وَمَا مَسْنِيَ السُّوءُ إِلَّا أَنَا ، يَشَاءُ إِلَيَّ) بهم شیوه یه ده خویند ریته وه ﴿الْفُقَرَاءُ إِلَى الْفُقَرَاءُ﴾، ﴿السُّوءُ أَنْ؛ أَوْ السُّوءُ أَنْ﴾، ﴿يَشَاءُ إِلَيَّ؛ أَوْ يَشَاءُ إِلَيَّ﴾.

لیړه دا نه یمن سوید پارچه هونرا وده کی هه یه له سهر مه زه بی پویس دهر باره ی بوونی دوو هه مزه به جوله ی جیاواز له دوو وشه به کورته ده فهرمویت:

فَتْحُ الْأُولَى سَهْلٍ فَتْحُ الْآخِرَى أَبْدَلِ   غَيْرَ فَتْحِ سَهْلٍ وَكَذَاكَ أَبْدَلِ

بېروانه نمونه ی ژماره (1) له کوټایی په رتوکی ئوصول

بابه تی گواستنه وهی جولهی هه مزه بۆ زه نه دارکردنی پیش خوی

گواستنه وه له زمانی عه ره بیدا: به مانای گواستنه وه و گۆرینی شتیك له شوینی خوی دیت.

گواستنه وه له زاراوه دا: بریتیه له گواستنه وهی جوله و هه ره کاتی هه مزه ی پچراو بۆ هه مزه یه کی زه نه داری پیش خوی، له گه ل لابرندی پیت هه مزه که له بهر سوک کردن، ئه وهش به کار هاتوو له زمانی هه ندی عه ره ب دا.

یه عقوب خویندنه وهی کردوو بۆ گواستنه وهی ئه م دوو وشه کردوو به م شیوهی خواره وه:

یه عقوب وشه ی (الُولی) له ئایه تی ﴿أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَى﴾ (نه جم: 50) له کاتی لکاندن به وشه ی (عَادًا) جوله ی هه مزه که ده گوازیته وه بۆ زه نه ی پیش هه مزه که که پیتی (ل) مه له گه ل لابرندی هه مزه ی نه لکاوو تیکه ه لکیشانی ته نوینی وشه ی (عَادًا) له پیتی (ل) ی یه که م له وشه ی (الُولی) به م شیوه یه (عَادًا لُولی) به لام ده ست پیکردن به وشه ی (الُولی) سی خویندنه وهی بۆ هه یه به م شیوه یه:

1. ده ست پیکردن به هه مزه ی لکاوی فه ته دارو ضه ممه ی پیتی (ل) به م شیوه یه ﴿الُولی﴾.

2. ده ست پیکردن به پیتی (ل) ی ضه ممه دار، به م شیوه یه ﴿الُولی﴾، واتا وه ک شیوه ی خویندنه وهی پیشو، به لام له گه ل لابرندی هه مزه ی لکاو.

3. گه پانه وهی بو بنچینهی خوئی - وهك چه فص - واتا به جیگیر کردنی ئه لیف و لامی ناسراو، له گهلّ ضه ممه دار کردنی ئه وه همزه ی ده که ویتته دوا ی ئه وه بهم شیوهیه ﴿الْأُولَى﴾، وئوه خویندنه وهی که گواستنه وهی نیه پیش ده که ویت له پوی جیبه جیگر دندا، به هوئی ئه وهی یه عقوب سه ریچی بنچینه که ی کردووه له نه گواستنه وهی.

پویس وشه ی (مِنْ اسْتَبْرَقٍ) له نایه تی ﴿مُتَكِّينَ عَلَى فُرُشٍ بَطَّائِنُهَا مِنْ اسْتَبْرَقٍ وَجَنَى الْجَنَّتَيْنِ دَانٍ﴾ (په حمان: 54) به گواستنه وهی جوله ی بو زه نه ی پیش خوئی که پیتی (ن) له گهلّ لابر دنی همزه، دهر برینی پیتی (ن) ی که سره دار له دوا ی ئه وه پیتی (س) ی زه نه دار بهم شیوهیه (مِنْ اسْتَبْرَقٍ) وئه گهر دهستی کرد به وشه ی (استبرق) ئه وه به همزه ی که سره دار دهستی ده کریت - وهك چه فص - بهم شیوهیه (اسْتَبْرَقٍ).

باسی ئیشمام له چه ند وشه یه کی دیاریکراودا

ئهم بابته په یوه ندی به هه ندیک وشه هه یه که پویس به ئیشمام ده یخوینیتته وه، به لام په وح باسی ئهم بابته ی نه کردو وه دواتریش به دریتى باسی ده کین.

ئیشمام: لای جمهورى زانایانى نه حوى و قورائنه کان: بریتیه له داپوشینی دهنگی زمانه وانیه وه و لبردنی به دهنگیکى تر، وهك ئاخواتنى زوریک له هوزه کانی وهك قهیس و بهنى ئه سهد بۆ نمونه کانی وشه ی (قیل) و (بیع) به ئیماله کردن، وهك پییتی (و) ی دریتراو و ئیشمام کردنی پییتی (ص) به دهنگی پییتی (ن) له خویندنه وهی کیسائی دا، وههروها ئامازه به ههردوو لیوه کان بۆ ضه ممه ی لبردراو له کو تایى وشه له بارى وهستاندا به زه نه به یی ئه وهی دهنگی ضه ممه که ده ربکه ویت، یان تیکه لکردنی دهنگیک به دهنگیکى تر، مه به ستیش له ئیشمام له م بابته دا دوو شته:

✓ **یه که میان:** تایبه ته به حهوت وشه، له سه ر ئه مهش تیکه لکردنی پییتی (ص) به پییتی (ن) له ههردوو پیتدا پیتیکى نوێ دروست ده بیئت له نیوان پیته کانی (ص) و (ن)، (واته: نه پییتی (ص) ته واره نه پییتی (ن) ته واره)، ئهم پیته نوییهش به قه له وی ده رده بردیت، شیوازی گوتنه که شی قه له وکردنی پییتی (ن) یان ئاشکرا کردنی پییتی (ص) ده بیئت، ئهم پیته نوییه ی که دروست ده بیئت له نیوان (ص) و (ن) دا لیكچوونی هه یه له گه ل پییتی (ظ) له لای زوربه ی خه لکی ئاسایی له ولاتی میسر، وهك وشه ی (أظلم)، وهوکاری خویندنه وهشی به ئیشمام جه ختکردنه له سه ر بوونی په یوه ندی له نیوان پییتی (ص) و پییتی (ن) له شوینی ده رچوونیان له کاتی ده ربړیندا.

✓ **دووهمیان:** تایبته به حوت فیعل، که پیویست دبیټ پیتی یه کهم له وشه دا جوله دار بیټ به جوله یه کی پیکهاتوو له دوو جوله که بریتین له ضه ممه و که سره، وبه شی ضه ممه پیش ده که ویټ به سره که سره به لام ئه مه یان کهم پروده دات، دواتر به شی که سره به دواى دیټ که ئه مه یان زور پروده دات.

شاره زاده بین له ئیشمام به وهرگرتن و بینین له دهمی شاره زاکان، و پروونکرده و دی هه ردوو بابه ته که بهم شیوه یه:

1. پویس پیتی (ص) ی زه نه دار به ئیشمام ده خوینیټه وه ئه گهر پیتی (د) له دواى پیتی (ص) هاتبو^(ه) ئه وهش ته نها له حوت وشه دا هاتوو بهم شیوه ی خواره وه:

أ. وشه ی {أصدق}، له دوو شویندا هاتوو له (نیساء: 87+122) {وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا}، {وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ قِيلًا}.

ب. وشه ی {یصدفون}، له سى شویندا هاتوو له (نه نعام: 46) و دوو شوینی تر له نایه تی (157) بهم شیوه یه {سَنَجْزِي الَّذِينَ يَصْدِفُونَ عَنْ آيَاتِنَا سُوءَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يَصْدِفُونَ}.

ت. وشه ی {وتصدية} له {وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ إِلَّا مُكَاءً وَتَصَدِيَةً} (نه نفال: 35).

(1) بهم دوو مهرجه پیتی (ص) ی زه نه دار دهرده چیټ، وهک (صدقة، صدقوا) یان ئه گهر پیتی (ص) زه نه اریوو و پیتی (د) له دواى نه هاتبوو وهک (فاصفح، واصنع).

ث. وشه‌ی {تصدیق}، له دوو شویندا هاتووه، سوږه‌تی یونس نایه‌تی (37) و
سوږه‌تی یوسف نایه‌تی (111) {وَلَكِنْ تَصَدِّقُ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ}.

ج. وشه‌ی {فاصدع}، له سی شویندا هاتووه نایه‌تی {فَاصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ
وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ}، (حیجر: 94).

ح. وشه‌ی {قصد}، له نایه‌تی {وَعَلَى اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَمِنْهَا
جَائِزٌ}، (نه‌حل: 9).

خ. وشه‌ی {یصدر}، له دوو شویندا هاتووه، نایه‌تی {قَالَتَا لَا نَسْقِي حَتَّى
يُصْدِرَ الرِّعَاءُ}، (قه‌صه‌ص: 23)، و نایه‌تی {يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ
أَشْتَاتًا لِّيُرَوْا أَعْمَالُهُمْ}، (زله‌زه‌له: 6).

2. پویس حوت فیعل به ئیشمام ده خویندنه وه که که سره له پيش پیتی (ی) هاتووه له سهره تای فیعله که دا، ئه م فیعلانه ش به م شیوه یه:

أ. فیعلی (وحیل) ته نها له یه که شوین دا هاتووه ئه ویش ئایه تی {وَحِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ}، [سهبه: 54].

ب. فیعلی (وسیق) ته نها له دوو شوین دا هاتووه، ئه ویش ئایه تی {وَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ زُمَرًا}، [زومه: 71] و ئایه تی {وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَىٰ الْجَنَّةِ زُمَرًا}، [زومه: 73].

ت. فیعلی (سیء) ⁽¹⁾ ته نها له دوو شوین دا هاتووه ئه ویش ئایه تی {وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِئَاءَ بِهِمْ}، [هود: 77] و ئایه تی {وَلَمَّا أَن جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِئَاءَ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا}، [عنه که بوت: 33].

ث. فیعلی (سیئت) ته نها له یه که شوین دا هاتووه ئه ویش ئایه تی {فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سِيَّتْ وُجُوهُ الَّذِينَ كَفَرُوا}، [مولک: 27].

(1) ئه م فیعله له سهر کیشتی [فعل] هاتووه، به لام بنچینه که ی بریتیه له (سوء) که [مبنی مه فعله] جووله ی ضه ممه وهرگیراوتنه وه له پیتی (س) و که سره ی بو گواستراوتنه وه، پاشان پیتی (و) گوپردراوه به پیتی (ی) وزوړبه ی عه رب به (سیء) ده خویندنه وه واتا به ئیشمام.

ج. فیعلی (و غیض) له نایه تی {و یَسْمَاءُ أَقْلَعِی وَغِیْضُ الْمَاءُ وَقُضِیَ

الْأَمْرِ}، [هود: 44] شوینی دووهمی نیه له قورنای پیروژ.

ح. فیعلی (و جآء) ته نه له دوو شوین هاتوو ه وانیش نایه تی {و وُضِعَ

الْكِتَابُ وَجِئَءَ بِالنَّبِيِّنَ وَالشُّهَدَاءِ}، [زومه پ: 69]

و نایه تی {و جِئَءَ يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ}، [فهجر: 23].

خ. فیعلی (قیل) به هر شیوه یه هاتبیټ له قورنای پیروژ وه {و قِيلَ هَذَا

الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَدْعُونَ}، [مولك: 27].

تیبینی:

پیویسته هه هوت وشانه ی رابردوو باسکران فیعل بن، هه گهر هاتوو ناو بوون (اسم) هه وه ئیشمام ی تیډا نابیت، وه (ومن أصدق من الله قیلاً، إلا قیلاً سلاماً سلاماً، وقیلُهُ یا رب، وأقوم قیلاً)، هه ناوانه ئیشمامی تیډا نیه.

باسی تیکه لکیشان

نیدغام له زمانی عه ره بیدا: به کار دیت بۆ تیکه لکیش کردنی شتیک له شتیکی تر .

نیدغام له زار اودا: واتا تیکه لکیش کردنی پیتی له پیتی تر به شیوه یه که هه ردوو پیت به پیتی توندی شه ددار ده خویند ریته وه له ره گه زی پیتی دووهم، نه وهش ده کریت به دوو بهش: بچوک و گه وره.

مه بهست له خویندنی ئەم بابته، شاره زابوونه له وهی تیکه لکیش ده کریت و نه وهی تیکه لکیش ناکریت، گه یشتنه دوو پیت به یه که و کو بونه و هیان ده کریت به سی بهش:

✓ **یه که م:** پیک گه یشتنیان له وشه و نو سیندا، به شیوه یه که پچران نه که ویتنه نیوانیان وهک پیک گه یشتنی دوو پیتی (د) وهک: ﴿وَقَدْ دَخَلُوا﴾.

✓ **دووهم:** پیک گه یشتنیان ته نها له نو سیندا، وهک: ﴿إِنَّهُ هُوَ﴾. لیږدا پچران له نیوانیاندا پویداو.

✓ **سییه م:** پیک گه یشتنیان ته نها له گوتن و خویندنه وده، وهک: ﴿أَنَا نَذِيرٌ﴾. ﴿طَسَمَ﴾.

ياسا يه كى گشتى گرنگ

ههركاتيک دوو پيت بهيهكتر بگهن، نهو دوو پيته يان شويى دهرچوونيان يهكسانه يان جياوازه⁽¹⁾.

❖ نهگه شويى دهرچوونيان لهيهكتر جياوازيبوو (دهرچه يان يهكسان نهبوو) نهوكات به لهيهكتر دوو نهژماردهكړين، تهنه پيتى (غ) و (خ) نهبيت كاتيک دهگهن به پيتى (ق) و (ك).

❖ ههركاتيک پيتى (غ) وههركاتيک پيتى (خ) به يهك گهيشتن لهگهل پيتى (ق) يان (ك) نهو دوو پيتانه دهبنه لهيهكتر نزيك و پييان ناگوتريت پيته ليك دوورهكان، چونكه ههرچهنده شويى دهرچوونيان لهيهكتر جيايه بهلام دهرچوونيان لهيهكتر نزيكه.

❖ پيتى (غ) و (خ) دهرچوونيان دهكهويته نزيكترين شويى قورگ، نهو شويى كه له دواى نهو زمان دهست پى دهكات.

❖ ههروها پيتى (ق) و (ك) شويى دهرچوونيان دهكهويته دوورتري شويى زمان كه له دواى نهو نزيكترين شويى قورگ ديت.

كهواته: شويى دهرچوونى ههموو نهو پيتانه ي باس كران لهيهكتر نزيكن، لهبهر نهو هوكارانه دهركهوت كه پيتى (غ) لهگهل (ق) يان (ك) لهيهكتر نزيكن، وبههمان شيوه پيتى (خ) لهگهل (ق) يان (ك) لهيهكتر نزيكن.

⁽¹⁾ مهحمود خهليل حوصهري، پهرتووكى نهحكامى قورئانى پيرؤز، (مهككه ي پيرؤز، نوسينگه ي مهككيه - دار بهشائرى ئيسلامى، چاپى 4، سالى 1999 ي زايىنى، بهدهست كارييهوه.

❖ ئەگەر پیتەکان له یهه ئەندام بوون، له و کاته دا ده بن به دوو به ش:

یان شوینی دەرچوونیان له یه کتر نزیکه.

یان شوینی دەرچوونیان له یه کتر دووره.

ئەگەر شوینی دەرچوونیان له یه کتر نزیک بوو، وهیچ دابران و پچران پوونه دات له نیوان ههردوو پیتەکه له یه کتر نزیکن، ئەم دوو پیتە به له یه کتر نزیک سهیر ده کریڻ.

لهم قسانه ی رابردوو وا دهردهکه ویئت ئەگەر دوو پیت شوینی دەرچوونیان له یه کتر جیابوو، به شیوه یهه هه ریه کیکیان له شوینی دهرده چوو، (پچران و دابران له نیوانیاندا هه بوو) به دوو پیتی له یه کتر دوور سهیر ده کریڻ.

بۆمان پوون بویه وه که نیوان پیتەکانی قورگ (حروف الحلق) که ژماره یان شهش پیتە له گه ل هه ژده پیتەکه ی زمان، دوریه که هیه (شهش پیتەکانی قورگ دوورن له هه ژده پیتەکانی زمان) چونکه پیتەکانی قورگ له شوینی دهرده چیت و پیتەکانی زمانیش له شوینیکی تر.

ته نها پیتەکانی (غ) له گه ل (ق) و (ک) و پیتی (خ) له گه ل پیتی (ق) و پیتی (ک) نه بیئت، ئەوانه جیاده کرینه وه لهم حوکه می که له سه ر پیتەکانی قورگ و پیتەکانی زمان دا هه بوو ههروه که له رابردو باسکرا.

❖ له نیوان پیتەکانی قورگ و پیتەکانی لیو دوریه که هیه، چونکه هه ر یه که له وان شوینی دەرچوونیان له یه کتر جیاباوه، وله کاتی دهربریندا جیاکاریه که ده که ویئتە نیوانه کانیان.

❖ له نیوان پیتەکانی زمان و پیتەکانی لیو دوری هیه، چونکه شوینی دەرچوونیان له یه کتر جیایه، ته نها پیتی (م) له گه ل (ن) نه بیئت لیكچوونیکیان هیه له نزیک بونه وه.

پیتی (ن) له گه ل (و) نزیک بوونه وه یه کیان هیه له یه کتر له شیوه ی دهربریندا.

پیتی (ی) لیین له گه ل (و) نزیک بونه وه یه که هیه له نیوانیاندا له دهربریندا.

❖ له نیوان پیته کانی قورگ پیتی که له گهل پیتی کی تر نزیك بوون و دورکه وتنه وه هه یه.

❖ ئەم دوو پیتە ی که شوینی دەرچوونیان دکه ویتە سەر وهی به شی قورگ که ئەوانیش هه مزه و پیتی (ه) له گهل ئەو پیتانە ی شوینی دەرچوونیان دکه ویتە ناوه راستی قورگ ئەوانیش پیتی (ع) و (ح) لیك نزیك بوونه ویه که هه یه له نیوانیاندا، ئەم دوو پیتە ش له گهل ئەو پیتانە ی که دەرچوونیان دکه ویتە خوا ره وهی قورگ وهک پیتی (غ) و (خ) دوریه که هه یه.

❖ پیتە کانی ناوه راست وهک پیتی (ع) و (ح) نیوان ئەو دوو پیتە و پیتە کانی دکه ویتە سەر وهی قورگ و پیتی نزیکتین شوینی قورگ نزیکیه تیه که هه یه.

❖ له نیوان پیتە کانی زمان هه ندیکیان له گهل هه ندیکی تر نزیك و دووری هه یه.

❖ ئەم دوو پیتە ی دکه ونه سەر وهی زمان (أقصى اللسان) که پیتە کانی (ق) و (ک) له نیوان ئەو دوو پیتە و پیتە کانی ناوه راستی زمان پیتی (ج) و (ش) و (ی) و پیتی تەنیش ت زمان وهک پیتی (ض) و (ل) نزیکیه تیه که هه یه، ئەو پیتانە له گهل پیتە کانی لیواری زمان که بریتین له (ن، ر، ط، د، ت، ص، س، ز، ظ، ذ، ث) دوریه که هه یه.

ئەم پیتانە ی باس کران پیتە کانی پێشه وهی زمان (الذقية) پیتە کانی سەر وهی زمان (الطعية) و پیتە کانی سەر تای پێشه وهی زمان (الأسلية) و پیتە کانی لیو (الشفوية) و (پیتە کانی نزیك له پودو).

❖ له نیوان پیتە کانی ناوه راست و پێشه وهی زمان و لیواری زمان، نزیکیه تیه که هه یه.

❖ له نیوان پیتە کانی پێشه وهی زمان و لیواری نزیکیه تیه که هه یه، وله نیوان پیتی (ف) له گهل پیتە کانی لیو وهک (و، ب، م) نزیکیه تیه که هه یه، وله نیوان پیتە کانی لیو هه ندیکیان له گهل هه ندیکی تریان هاو پرده گه زیه که هه یه.

روونکردنه وه

ناشکرایه که هر یه که له هه مزه و پیتی (ه) ده که ونه کوټایی گهرو، هه ردو وکیان یه که په گه زن له بهر نه وهی ده رچوونیان یه که، به لام ده برینان له یه که تر جیا یه.

پیته کانی (ع) و (ح) له ناوه پراستی گهرو ده رده چن، نه دوو پیته ش یه که په گه زن.

پیتی (غ) و (خ) له نزیکه ترین شوینی گهرو ده رده چن نه وانه ش به هه مان شیوهی نه و پیتانه ی باسکران یه که په گه زن.

پیته کانی دوو هر یه که له هه مزه و پیتی (ه) به رامبه ر پیته کانی ناوه پراست واته (ع) و (ح) له یه که تر نزیکن، و به رامبه ر پیته کانی نزیکه ترینی گهرو (غ) و (خ) له یه که تر دوو رن، چونکه پیته ناوه پراسته کان له یه که تریان جیا ده کاته وه.

پیته کانی ناوه پراستی گهرو (ع، ح) له گه ل پیته کانی دوو رترین و نزیکه ترین نزیکیه تیه کیان هه یه.

پیتی (غ) له گه ل پیتی (ق) و (ک) له یه که تر نزیکن.

پیتی (خ) له گه ل (ق) و (ک) به هه مان شیوه له یه که تر نزیکن، چونکه پیتی (غ) و (خ) هر چه نده له نزیکه ترین شوینی گهرو ده رده چن، به لام کاتی که نزیکی کی به هیژ هه یه له نیوان نه وانه و پیته کانی (ق) و (ک) که ده رچوونیان ده که ویته دورترین شوینی زمان، نه مه وای کردووه که نه پیتانه به نزیکه له یه که تر بخویند رینه وه و سهیر بکریڼ، هه رچه نده له یه که تر جیان هه روه که له رابردو و باس کران.

پیته کانی (ق) و (ک) له یه کتر نزیکن، به هوئی بوونی جیاکاریه ک له شوینی دهرچوونیان، وده گوتراوه پیته (ق) و (ک) یه ک پرده گزن به هوئی شوینی دهرچوونیان که دورترینی زمانه.

پیته (ق) و هاوشیوهی نهو پیته (ک) له گهل پیته کانی ناوه پراستی زمان (ج، ش، ی) یان له گهل پیته کانی تهنیشت زمان وده (ض، ل) له یه کتر نزیکن، وله گهل هر پیته ک لهو پیته نهی به لایه کی زمان دهرده بردرین له یه کتر دورن.

پیته کانی (ج) و (ش) و (ی) که درینا کرینه وده (مه دیان تیډا نیه) له ناوه پراستی زمان دهرده چن، هر یه ک لهم سی پیته نه له گهل یه کتر یه ک پرده گزن، نه م پیته نه له گهل پیته کانی (ق) و (ک) و (ض) و (ل) و (ن) و (ر) و (ط) و (د) و (ت) و (س) و (ص) و (ز) و (ظ) و (ذ) و (ث) هه موویان له یه کتر نزیکن، وهر یه ک لهم پیته نه له گهل پیته لیوه کان به دور نه ژمار ده کریڼ.

پیته (ض) له یه ک له دوو لیواری زمان (لای چه پ یان پراست) له گهل نهو هی له دواي دیت له ددانه کان خرینه (اضراس) دهرده چیت له ناوه پراستی لاییکي زمان نهو هی له دواي نهو دیت، نهو له گهل پیته (ق) یان (ک) یان هر پیته کی تری دهرچو له ناوه پراستی زمان یان سه ری زمان یان پیته (ل) نهو به نزیک له یه کتر نه ژمار ده کریڼ.

پیته (ل) دهرده بردریت به تهنیشتی زمان تا کو تاهه کی، پیته (ل) له گهل پیته (ق) یان پیته (ک) یان هر پیته کی تر لهو پیته نهی که له ناوه پراستی زمان یان لاییکي زمان پیته (ض) نه مانه هه مووی به نزیک نه ژمار ده کریڼ له گهل پیته (ل)، ته نها پیته (ل) له گهل پیته کانی لیو به پیته لیک دور نه ژمار ده کریڼ، به لام پیته (ل) له گهل پیته (م) به نزیک نه ژمار ده کریڼ له سیفه ت.

پیته (ن) له به شیکی پیشه وهی زمان دهرده چیت، شوینی دهرچوونی پیته (ن) که میک ده که ویته ژیر شوینی دهرچوونی پیته (ل)، پیته (ن) له گهل پیته (ق) یان پیته (ک) به له یه کتر دور سه یر ده کریڼ، وله گهل نهو پیته نهی که شوینی دهرچوونیان ده که ویته

ناوه پراستی زمان و پیتی (ض) و (ل) له گهل ټه و پیتانه ی که له لیواری زمان دهرده چن، به نریک ټه ژمار ده کریټ.

پیتی (ر) له پیښه وهی زمان (طرف اللسان) دهرده چیت، شوینی دهرچوونی پیتی (ر) نریکه له شوینی دهرچوونی پیتی (ن) له کاتی دهربرینی پیتی (ر) شیوهی دهربرینه که زیاتر به ره و لای سهرووی زمان ده چیت، له گهل پیتی (ق) و پیتی (ک) له یه کتر دوورن، به لام به رامبه ر به پیته کانی دهرچوو له ناهه پراستی زمان وههروها پیتی (ض) و (ل) و (ن) و پیته کانی تری دهرچوو له پیښه وهی زمان (طرف اللسان) به نریک ټه ژمار ده کریټ.

هر یه که له پیته کانی (ط) و (د) و (ت) دهرچوونیان ده که ویټه پیښه وهی زمان (طرف اللسان) به شیویه که شوینی دهرچوونه که یان زیاتر بو به شی لای سهرووهی ددانه کان نریک ده بیټه وه، هر یه که له س پیټه (ط) و (د) و (ت) له گهل یه کتر به یه که ره گز سهیر ده کریټ، پیته کانی (ط، د، ت) له گهل (ق) یان (ک) له یه کتر دوورن، وله گهل پیته کانی ناهه پراستی زمان و ټه پیتانه ی به پیښه وهی زمان دهرده بردرین پیتی (ض، ل، ن، ر) و پیته کانی دهرچووی پیښه وهی زمان به نریک له یه کتر ټه ژمار ده کریټ.

پیته کانی (ص، ز، س) دهرچوونیان ده که ویټه پیښه وهی زمان (طرف اللسان) و سهرووی ددانه کانی خواروو، هر یه که له پیتی (ص، ز، س) و له گهل یه کتر دا یه که ره گزن، ټه س پیټه (ص، ز، س) دورن له پیته کانی (ق) و (ک)، و ټه س پیټه (ص، ز، س) نریکیان هه یه له گهل پیته کانی ناهه پراستی زمان و پیتی (ض، ل، ن، ر، ط، د، ت) و ټه و پیتانه ی تری ده که ویټه پیښه وهی به شیکی زمان.

پیته کانی (ظ، ذ، ث) دهرچوونیان به پیښه وهی زمانه (طرف اللسان) که ده که ویټه لای ددانه کانی سهروو، ټه س پیټه (ظ، ذ، ث) له گهل یه کتر یه که ره گزن، و هر یه که له پیتانه (ظ، ذ، ث) له گهل پیتی (ق) یان (ک) دورن، ټه س پیټه (ظ، ذ، ث) له گهل پیته کانی ناهه پراستی زمان و پیتی (ض، ل، ن، ر، ط، د، ت، ص، ز، س) نریکی هه یه.

پیتی(ف) له نیوان به شی ناوه وهی لیوی خواره وهو پرېره کانی سهره وه درده چیت،
پیتی(ف) له گهل هه پیتیک له پیتته کانی گهرو یان هه پیتیک له پیتته کانی زمان به رها
له یه کتر دوورن، جگه له پیتی(ن) نه بیټ لیکن له گهل پیتی(ف)، پیتی(ف) له گهل(و)،
ب، م) له یه کتر نریکن.

پیتی(و، ب، م) به لیوه کان درده بردریت، هه یه له سى پیتانه له گهل یه کتر یه
ره گهن، ثم سى پیتته(و، ب، م) به رامبه به پیتته کانی گهرو(حلق) و پیتته کانی زمان
له یه کتر دوورن، پیتی(و، ب، م) و پیتی(ف) به نریک له یه کتر سهر دهرین، پیتی(م)
له گهل(ن) یه کتر ره گهن له سیفه تدا، وپیتی(و) له گهل(ن) به هه مان شیوه له یه کتر نریکن
له سیفه تدا، وپیتی(و) و(ی) لیکن یه کتر ره گهن و له یه کتر چوونیان هه یه له دهر بریندا.

زاناگان ده فهرمون:

نه وانه ی له رابردو و باسکران بو نه و پیتانه بوون که شوینی دهرچوونیان دیار بوو،
و شیوه ی دهر برینان زاندر او بوو، به لام نه و پیتانه ی که شوینی دهرچوونیان به ته خمین
دیاری کراوه، بریتین له سى پیتی مه د (دریژکردنه وه) ثم سى پیتته مه ده شیوه ی
گه یشتنیان به پیتته کان نادیاره و باس ناکریت نه گهر پیتی مه د گه یشتن به پیتیک
له پیتته کانی زمانى عه ربه ی نریک بوونه و دیان بو نیه و یه کتر ره گهنین له گهل یه کتر، لیکن
دور که و تنه و هشیان به یه که وه نیه، چونکه پیتته کانی مه د شوینی دهر برین و دهرچوونیان
نیه وه ک پیتته کانی تر، به لکو ثم پیتته مه ددانه ته نها به هه وای دم و گهرو دروست
ده بیټ.

به لى پیتته مه ده کان باس دهرین له گهل هندیکن له پیتته عه ربه یه کان که ره گه زایه تییک
و هاو شیوه یی هه یه له سیفه تدا، به لام نه که له شوینی دهرچوون.

نه و پیتانه ی هاو شیوه ییان هه یه له گهل پیتته مه ده کان، وه ک پیتی(و) ی جولهدار
له گهل نه لیف هه روه ک له وشه ی(والی).

پیتی (و) له گهل ئه لیف یه که ږه گهن له سیفه تدا به هو ی یه کبونیان له گشت پویه که وه.
 پیتی (ی) ی جو له دار له گهل ئه لیف وه کو پیتی (و) وایه، وهک (الصَّيَّامُ)، که واتا هه ردو
 پیتی (ی) و ئه لیف یه که ږه گهن له سیفه ت به هو ی گشت دهر برینیکه وه.
 پیتی (و) ی جو له دار له گهل (و) ی زه نه دار وهک (وُورِي) به هاوشیوه داده ندرین، هه ردو
 پیتی (و) له یه که ږه گهن زدان چوونکه هاو سیفه تی یه کترن.
 پیتی (ی) ی جو له دار له گهل پیتی (و) ی زه نه دار یه که ږه گهن له سیفه تدا به هو ی گشت
 دهر برینیکه وه وهک (یوقنون).

تیبینی:

پیته کانی (ت) و (ک) یه کسان له هه موو سیفه تی کدا.
 پیته کانی (ح) و (ث) و (ه) یه کسان له هه موو سیفه تی کدا، (حثه).
 پیته کانی (ج) و (د) یه کسان له هه موو سیفه تی کدا.
 پیته کانی (م) و (ن) یه کسان له هه موو سیفه تی کدا.
 پیته کانی (و) و (ی) ی جو له دار له گهل هه رسی پیتی در یژکراوه کان (پیته مه ده کان)
 یه کسان له هه موو سیفه تی کدا.
 ئه و پینچ پیته یه کسان له هه موو سیفه تی کدا، وپیته نه رمه کان (لیین) وهک (و) و (ی)
 یه کسان له هه موو سیفه تی کدا.
 به پیی قسه کانی رابردو ده توانین بلین ئه و پیتانه ی یه کسان له هه موو سیفه تی کدا یه که
 ږه گهن زیشن.
 سهیری پاشکوی ژماره (1) بکه له کو تایی به شی ئو صول

په یوه ندی نیوان پسته کان

پسته هاویننه کان (متماثلین) بریتین لهو پیتانه ی شوینی درچوون و سیفه تیان و ناو و ریڼووسیان یه کسانه، وهک: (ن) له گهل (ن).

پسته لیک نریکه کان (متقارین) بریتین لهو پیتانه ی شوینی درچوون و سیفه تیان له یه کتر نریکه، وهک: (ن) له گهل (ل) یان ته نها شوینی درچوونیان له یه کتر نریکه و سیفه تیان جیاوازه، وهک: (ج) له گهل (ض) یان ته نها سیفه تیان له یه کتر نریکه و شوینی درچوونیان جیاوازه، وهک: (غ) له گهل (ظ).

پسته یهک رهگه زه کان (متجانسین) بریتین لهو پیتانه ی شوینی درچوونیان یه کسانه و سیفه تیان له یه کتر جیاوازه، وهک: (ذ) له گهل (ظ) یان شوینی درچوونیان له یه کتر جیاوازه و سیفه تیان یه کسانه، وهک: (ت) له گهل (ک).

چۆنیه تی دۆزینه وهی په یوه ندی نیوان دوو پیت له گهل یه کتر

هه رکاتیك ویستمان په یوه ندی نیوان دوو پیت له گهل یه کتر بزانی، پیویسته سه ره تا سهیری شوینی دهرچوون و سیفه تیان بکهین، ئەگەر هاتوو هاویننه بوون (متمائل) وهک پیته کانی (ق) له گهل (ق)، (الْغَرَقُ قَالَ)، بریار له سه ره ئەو جوره پیتانه ددهین به هاویننه بوون، به لام ئەگەر هاویننه یه کتر نه بوون له شوینی دهرچوون و سیفه تیاندا، لهو کاته دا سهیری شوینی دهرچوونی پیته کان دهکین له پروی هاوشیوهییان، ئەگەر هه ردوو پیته که هاوشیوه بوون له شوینی دهرچوونیان، ئەوه بریار ددهین له سه ره ئەم دوو پیته که یهک په گهن له پروی دهرچوونیان، وهک پیته کانی (ع) له گهل (ح)، (الْدَّمْعُ حَزَنًا).

ئەگەر شوینی دهرچوونی پیته کان یه کسان نه بوون، سهیری سیفه تیان دهکریت، ئەگەر هاوشیوهی یه کتر بوون، به شیوه یهک که نه له یه کتر که متر بوون نه له یه کتر زیاتر بوون له سیفه تیان، بریاری یهک په گهن بوونیان له سه ره دهکریت له سیفه ت دا.

هه ره وهک پیته کانی (ح، ث، ه) کو دبیته وه له وشه ی (حثة) ئەم پیتانه به هاو په گهن ناو ده بردرین و نمونه کانیان بهم شیوه یه (یَبْحَثُ، يُبْعَثُ حَيًّا، فَأَصْبَحَ هَشِيمًا، اللَّهُ حَقٌّ، بَعَثَهُ، اللَّهُ ثُمَّ).

پیتی (م) و (ن) یهک په گهن (يَظْلِمُ نَفْسَهُ).

پیتی (ت) و (ک) یهک په گهن (وَتَمَّتْ كَلِمَتُ).

پیتی (ج) و (د) یهک په گهن (وَلَقَدْ جَاءَكَ).

پیتی (و) و (ی) یهک په گهن (أَوْ يَعْفُوا).

له نیوان پیټی نهرم(لین) له لایه که له گهل پیته دریژکراوه کان(حروف المد) له لایه کی تر هاوشیوهی هیه(وَالِ)، جگه لهم پیټانه ی باس کران یه که پگهزی نیه نه له شوینی دهرچوون و نه له سیفته دا، له رابردوش باس مان کرد، نه گهر یه کسان نه بوون له سیفته تا نهوا سهیری له یه کتر نزیک بوونیان ده کریټ له پروی شوینی دهرچوونیان و سیفته تیان، نه گهر یه کسانی هه بوو له نیوان پیته کان له پروی شوینی دهرچوون و سیفته تیان هه وه که له نیوان پیته کانی(ل) و(ر)،(قُلْ رَبِّ)، نیوان پیته کانی(ذ) و(ن)(وَإِذْ رَيْنَ)، نیوان پیته کانی(ق) و(ک)(خَلَقَكُمْ).

بریار دهریټ له سهر نه پیټانه ی باس کران، به نزیک بوون له شوینی دهرچوون و سیفته دا، و نه گهر بهم شیوهیه نه بوون له نیوان پیته کان له پروی شوینی دهرچوون و سیفته دا، ته نهوا سهیری شوینی دهرچوونیان ده کریټ، نه گهر نزیکایه تیه که هه بوو له نیوان شوینی دهرچوونیان، بریار له سهر نزیک بوونیان دهریټ ته نهوا له پروی دهرچوونیان، وه که پیټی(د) و(ص)،(وَلَقَدْ صَدَقَكُم).

نه گهر له یه کتر نزیک نه بوون له پروی شوینی دهرچوون، ته نهوا سهیری سیفته تیان ده کریټ، و نه گهر نزیکایه تیه که هه بوو له نیوان سیفته تیان، - به شیوهیه که جیاوازیان ته نهوا له یه که یان دوو سیفته هه بیټ و زیاتر نه بیټ - بریار له سهر نزیک بوونیان دهریټ ته نهوا له پروی سیفته، هه وه که پیټی(و) و(ن)،(أَوْ نَصَارَى). وهروها له نیوان پیټی(س) و(ح)،(لِلنَّاسِ حَسَابِهِم)، وهه مزه و پیټی(د)(أَدْنَى)، په یوه ندی نزیکایه تی له نیوان پیته کاندازوره.

هه دوو پیټیک تیکه هه لکیشیان هه بیټ له گهل یه کتر له هه خویندنه وه و پړوایه تیټک بیټ و هاوړه سمی یان یه که ره گهزی له نیوانیان نه بیټ، به له یه کتر نزیک هه ژمار ده کریټ، به لام نه گهر هیچ شتیټک له وانه ی رابردو باس کران له نیوان پیته کانداز نه بیټ، نه وه به له یه کتر دوو جیاوازیان ژمار ده کریټ.

که واته: ریزبه ندی په یوه ندی نیوان پیته کان ریزبه ندیه کی دابه زینه، واتا کامه ی له پیشتره نهو باس ده کریت نهوانی تر له دواي نه ووه دین، بهم شیوه ی خواره وه^(١):

1. هاوینه له شوینی دهرچوون و سیفه تدا.
2. یه که ره گه ز له شوینی دهرچوون.
3. یه که ره گه ز له سیفه ت.
4. له یه کتر نریک له شوینی دهرچوون و سیفه ت.
5. نریکی له شوینی دهرچوون.
6. نریکی له سیفه ت.
7. له یه کتر دور.

⁽¹⁾ زانای خه لیجی پیته کانی زمانی عه ربی دابه ش گردووه بو سهر پینج به شی سهره کی سه باره ت به تیکه له کیش کردن و تیکه له کیش کردن: یه که م: نه تیکه له کیش ده کریت و نه تیکه له کیشانی بو ده کریت، نه وانه ش سی پیتن (٤، ا، خ). دووهم: تیکه له کیش ناکریت، به لام تیکه له کیشانی بو ده کریت، نه وانه ش چوار پیتن (ط، ظ، ص، ز). ناگوتریت پیتی (ط) تیکه له کیش ده کریت له گه ل پیتی (ت) له (أخطت، بسطت) به تیکه له کیش کی ناته واهو، به هو ی مانه وه ی سیفه تی لیطباق، چونکه مه به ست به تیکه له کیش کی ته واهو (الادغام الكامل) به لابر دنی پیت و سیفه تی، وهک (الملائکه طیین) له لای سوسی، سییه م: تیکه له کیش ده کریت ته نها به هاوینه ی خو ی، نه وده ش شه ش پیته (ع، غ، ف، ه، و، ی)، چواره م: تیکه له کیش ده کریت ته نها له ره گه زی خو ی و پیتی نریک له خو ی، نه وده ش پینج پیته (ج، د، ذ، س، ض)، پینجهم: تیکه له کیش ده کریت به هاوینه و هاو ره گه زی خو ی و یه که ره گه زی خو ی و پیتی نریک له خو ی، نه وده ش یازده پیته (ب، ت، ث، ح، ر، س، ق، ک، ل، م، ن)، پروانه: موحه ممه دی خه لیجی، له په رتو وکی (حل المشكلات وتوضیح التحریرات فی القراءات)، لیکولینه وه ی عومه ری کوپی عه بدو القادر، (ریاض، دار أضواء السلف، د.ت) لاپه ره 23. (به ده ست کارییه وه) خه لیجی هونرا وده یه کی هیه له م به شه وه، باس مان نه کردووه له بهر دریژبوونه وه.

تیکه لکیشانی بچووک

تیکه لکیشانی بچووک: بریتیه له تیکه لکیشانی پیتیکی زهنه دار به پیتیکی جووله دار، به شیوه یه به هوی ئه و تیکه لکیشانه هردوو پیت دکرین به یه پیتی شهده دار له یه که زله گهل پیتی دووهم.

هوی ناوانی به بچووک

ناوی نراوه به تیکه لکیشانی بچووک، چونکه له کاتی تیکه لکیشاندا ته نها پیویستی به یه ههنگاوی بچوکه، ئه ویش بریتیه له تیکه لکیشانی پیتی یه کهم به پیتی دووهم.

مه زهه بی یه عقوب له سهر تیکهه لکیشی بچووک

1. یه عقوب پییتی (ن) تیکهه لکیش دهکات له پییتی (و) له نایه تی ^١یس وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ (یس: 1) قسه له سهر ئه م بابه ته کرا له رابردو له بابه تی ئه حکامی نونی ساکینه و ته نوین.

2. یه عقوب پییتی (ن) تیکهه لکیش دهکات له پییتی (و) له نایه تی ^٢ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ (قه له م: 1) قسه له سهر ئه م بابه ته کرا له رابردو له بابه تی ئه حکامی نونی ساکینه و ته نوین.

3. رهوچ پییتی (ذ) تیکهه لکیش دهکات له پییتی (ت) له فیعلی (أَتَّخَذْتُ) (أَخَذْتُ) بههر شیوهیه که هاتبیئت وهک (لَئِنْ أَتَّخَذْتُ، ثُمَّ أَخَذْتُهَا).

4. یه عقوب پییتی (ن) تیکهه لکیش دهکات له گهل پییتی (ر) له نایه تی {وَقِيلَ مَنْ رَاقٍ} (قیامه: 27) ⁽¹⁾ بهم شیوهیه (وَقِيلَ مَنْ رَاقٍ).

5. یه عقوب پییتی (ل) تیکهه لکیش دهکات له پییتی (ر) له نایه تی {كَلَّا بَلْ رَانَ} (موطه ففین: 14)، بهم شیوهیه (كَلَّا بَلْ رَانَ)، لیړه دا دوو شوینی تریش هه ن ئه وانیش تیکهه لکیشانیان بو دهکریت، چونکه به شیوهی فرمان (فعل امر)

⁽¹⁾ له رابردو قسه ی له سهر کراوه له بابه تی ئه حکامی نونی ساکین و ته نوین.

ده خویندریته وه ئه وانیش بریتین له {قَالَ رَبِّي} (ئه نبیاء: 4) و {قَالَ رَبِّي} (ئه نبیاء: 112) بهم شیوه یه (قُلْ رَبِّي قُلْ رَبِّي) (1).

تیبینی:

یه عقوب وازی له (سهکت) واته وه ستانیکی کورتی بی هه ناسه وهرگرتن هیناوه که پیویستن (واجب) ن لای حه فص، به لام ره چاوی ئه وهی کردوه ئه وهی تیکه له کیشانی بو گونجاو بووه ئه نجامی داوه له (بَلْ رَّأْنِ، مَنْ رَّاقٍ) ههروهک له رابردو ئامانه مان پیدا.

تیکه له کیشانی گه وره

تیکه له کیشانی گه وره: بریتیه له تیکه له کیشکردنی پیتیکی جولهدار به پیتیکی جولهداری تر که له دواي ئه و دیت، به شیوه یه که ههردوو پیت ده بیته یه که پیتی شهدهدار له رهگهزی پیتی دووهم.

ناونانی به تیکه له کیشی گه وره

هوئی ناونانی به تیکه له کیشی گه وره: چونکه له کاتی تیکه له کیشاندا پیویستی به دوو ههنگاو ههیه، یه که میان زه نه دارکردنی پیتی یه کهم، دووهمیان تیکه له کیشکردنی پیتی یه کهم له دووهم.

(1) (قال) ی خویندو ته وه به ضمه ممدارکردنی پیتی (ق) و لابر دنی ئه لیف و زه نه دارکردنی پیتی (ل).

تیبینی:

لیردها باسی نه و ده نه کرد و ده که تیکه له کیسه که ی له سهر بنچینه ی خو یه تی، چونکه یه عقوب تیکه له کیشی بو ده کات وه که حص، له وشه کانی (تأمننا، أتحاجونی، تأمرونی، مکئی)، چونکه بنچینه ی نه و شانه بریتیه له [تأمننا، أتحاجونی، تأمرونی، مکئی].

مه زهه بی یه عقوب
له سهر تیکه له کیشی گه وره

1. یه عقوب پییتی (ب) تیکه له کیش ده کات له پییتی (ب) له ئایه تی ﴿وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ﴾ (نساء: 36) بهم شیوه یه ﴿وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ﴾.

3. یه عقوب پییتی (ن) تیکه له کیش ده کات به مینگه له پییتی (ن) له ئایه تی ﴿أَتُمِدُّونَ بِمَالٍ﴾ (نمل 366) بهم شیوه یه ﴿أَتُمِدُّونَ﴾، له گه ل در یژ کردنه و ده ی شش جوله له پییتی (و) چونکه در یژ کردنه و ده که پیوسته، و تیبینی نه و ده ده کریت که پییتی (ی) ی زیاده جیگیر بکریت له هه ردو و باردا.

4. یه عقوب له باری نه و ده ستاندا: پییتی (ت) تیکه له کیش ده کات له پییتی (ت) له ئایه تی ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكَ تَتَمَارَى﴾ (نجم: 55) بهم شیوه یه ﴿رَبِّكَ تَمَارَى﴾، به لام له کاتی ده ست پیگردن به و تیکه له کیش ناکات (ه) واته به دوو پییتی (ت) وهکو قارینه کانی تر.

(1) به هو ی شیوه یه ره نویسی و کارکردن به بنچینه ی خو ی، له باری ده ست پیگردن به و ناکریت تیکه له کیش بکریت چونکه هوکاری هیه، ناگوتریت که هه مزه ی لکاو ی بو دینین تا و ده کو بیلکینین به تیکه له کیشان هه ر وه که له وشه ی (اتاقلم) له سو په تی ته و به له گه ل وشه ی (وازینت) له سو په تی یونس چونکه شوینی هه مزه ی لکاو له وشه ی (تتماری) چونکه شوینه که ی رابرد و ده له بابی

5. پویس پیتی (ک) تیکه له کیش ده کات له پیتی (ک) له سی شویندا که ئه مانه ن (ک) شپوهیه (ک) نَسَبَحَ کَثِيرًا ﴿٣٣﴾ وَنَذْرُكَ كَثِيرًا ﴿٣٤﴾ إِنَّكَ كُنْتَ بِنَا بَصِيرًا ﴿طه: 33+34+35﴾ بهم شپوهیه (ک) نَسَبَحَ کَثِيرًا ﴿٣٣﴾ وَنَذْرُكَ كَثِيرًا ﴿٣٤﴾ إِنَّكَ كُنْتَ بِنَا بَصِيرًا.

6. پویس پیتی (ب) تیکه له کیش ده کات له پیتی (ب) له نایه تی (ب) اَنَسَابَ بَيْنَهُمْ ﴿مؤمنون: 101﴾ بهم شپوهیه (اَنَسَابَ بَيْنَهُمْ)، له گهل دريژکردنه وهی ئه لیف شهش جوله چونکه دريژکردنه وه که پيوسته.

7. پویس پیتی (ت) تیکه له کیش ده کات له پیتی (ت) له نایه تی (ت) ثُمَّ تَتَفَكَّرُوا ﴿سهبهء: 46﴾ بهم شپوهیه (ت) ثُمَّ تَتَفَكَّرُوا، له گهل دريژکردنه وهی ئه لیف شهش جوله چونکه دريژکردنه وه که پيوسته، ئه وهش دهرده که ویت که تیکه له کیشان له باری نه وه ستاندا ئه نجام دهریت به لام له کاتی ده ست پیکردن بهو تیکه له کیش ناکات ﴿هاتو واته به دوو پیتی (ت) وه کو قارینه کانی تر

8. به یه که له پړوايه ته کانی پویس پیتی (ب) تیکه له کیش ده کیت له پیتی (ب) وخویندنه وهی دووه می ناشکرا کردنه (الظهار) ئه وهش له م سی شوینه ی خواره وه:

أ. نایه تی ﴿لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ﴾ (به قهره: 20)، بهم شپوهیه ﴿لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ﴾ / لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ.

ته فاعله وهك (تَفَعَّلَ) وهك (تَزَيَّنَ) به لام وشه ی (تتماری) فیعلی موزاریعه هه مزه ی لكاو پهنوس نه كراوه. سهیری كه (عه بدولفه تاحی قازی، په رتووكی الإيضاح لمتن الدرّة مهككه، مهكته بهی ئه سه ديه 1434ك، لا 25.

(1) گوتراوه دهرباره ی تیکه له کیشان ئه وهی بو وشه ی (تتماری) گوتراوه که دروست نیه هه مزه ی لكاوی بچيته سهر.

ب. نایه تی ﴿اَلْکِتَبَ بِاَیْدِیْهِمْ﴾ (به قه ره: 79)، بهم شیوه یه ﴿اَلْکِتَبَ بِاَیْدِیْهِمْ / اَلْکِتَبَ بِاَیْدِیْهِمْ﴾ در یژکردنه وهی پیویست دهرده که ویت

ت. نایه تی ﴿اَلْکِتَبَ بِالْحَقِّ﴾ (به قه ره: 176)، بهم شیوه یه ﴿اَلْکِتَبَ بِالْحَقِّ / اَلْکِتَبَ بِالْحَقِّ﴾ در یژکردنه وهی پیویست دهرده که ویت.

ث. به یه که له ریوایه ته کانی رويس پیتی (ه) تیکه ه لکیش ده کریت له پیتی (ه) له چوار شویندا نه وانیش هر یه که له نایه ته کانی ﴿وَأَنَّهُ هُوَ﴾ (نه جم: 43+44+48+49)، و خویندنه وهی دووه می ناشکرا کردنه (الظهار) بهم شیوه یه ﴿وَأَنَّهُ هُوَ / وَأَنَّهُ هُوَ﴾.

ج. به یه که له ریوایه ته کانی رويس پیتی (ل) تیکه ه لکیش ده کریت له پیتی (ل) له هشت شویندا نه وانیش هر یه که له نایه ته کانی ﴿جَعَلَ لَكُمْ﴾ (نه حل: 72+78+80+81) (ه) و خویندنه وهی دووه می ناشکرا کردنه (الظهار) بهم شیوه یه ﴿جَعَلَ لَكُمْ / جَعَلَ لَكُمْ﴾.

ح. به یه که له ریوایه ته کانی رويس پیتی (ل) تیکه ه لکیش ده کریت له پیتی (ل) له نایه تی ﴿لَا قَبْلَ لَهُمْ﴾ (نه مل: 37) و خویندنه وهی دووه می ناشکرا کردنه (الظهار) بهم شیوه یه ﴿لَا قَبْلَ لَهُمْ / لَا قَبْلَ لَهُمْ﴾.

(1) نه مه هه مو شویندنه کانی سوږه تی نه حله، وده هندیکیان دوباره بویته وه له هه مان نایه تدا.

تیبینی:

ئه م شوینانه ی پویس تیکه ه لکیشانی بو ده کات به یه ک له خویندنه وه کانی ژماره یان شازده شوینه، ئه گهر به دریژی باسیان بکهین به م شیوه یه:

سی شوین له سوپه تی به قهره، ههشت شوین له سوپه تی نه حل، یه ک شوین له سوپه تی نه مل، چوار شوین له سوپه تی نه جم.

حوکمی**به یه ک گه یشتنی دوو زه نه دار**

ئه گهر دوو پییتی زه نه دار به یه ک گه یشتن له دوو وشه دا ئه وه یه عقوب زه نه ی وشه ی یه که م ده گوپیّت به ضه ممه به دوو مهرج:

1. ئه گهر وشه ی دووهم ده ست پیکردنی به هه مزه ی لکاوی ضه ممه دار بوو.

2. زه نه ی یه که م (أو) بیّت، ئه وه دش ته نها له سی شویندا هاتووه {أَوْ ادْعُوا، أَوْ اَنْقُصْ، أَوْ اَخْرُجُوا} به م شیوه یه دده خویندریته وه {أَوْ ادْعُوا، أَوْ اَنْقُصْ، أَوْ اَخْرُجُوا}.

له وه ی پیشو ده چیته دهره وه ئه گهر وشه ی دووهم به هه مزه ی لکاو ده ستپییکات ئه وه ضه ممه دار ده کریّت ئه گهر ده سپیکردنه که به و بیّت وشه ی یه که م (أو) نه بیّت وه {قُلْ ادْعُوا} {فَمَنْ اضْطُرَّ}، {اَنْ اَقْتُلُوا}، {مَحْظُورًا} اَنْظُرْ، یان زه نه ی وشه ی یه که م له وشه یه ک بیّت به هه مزه ی لکاو ده ستپییکات به لام ضه ممه دار نه بیّت له کاتی ده ستپییکردن به و، وه {بِغُلْمٍ اَسْمُهُو، قُلِ الرُّوحُ، اَنْ اَمْسُوْا}.

باسی حهوت ئه لیفه کان

پیښهوا یه عقوب پیچه وانه ی حه فسی کردووه له بابه تی حهوت ئه لیفه کان له:

❖ **یه کهم:** یه عقوب ئه لیفی لابر دووه له باری وهستان و نه وهستاندا له سیّ وشه دا، بهم شیوه ی خواره وه:

1. وشه ی (الْظُّنُونَا) له نایه تی ﴿وَتَظُنُّونَ بِاللّٰهِ الظُّنُونَا﴾ ﴿١٧﴾ هُنَالِكَ ابْتُلِيَ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٠﴾ (ئه حزب: 10).

2. وشه ی (الرَّسُولَا) له نایه تی {وَأَطَعْنَا الرَّسُولَا} ﴿٦٦﴾ وَقَالُوا رَبَّنَا { (ئه حزب: 66).

3. وشه ی (السَّيِّلَا) له نایه تی {فَأَضَلُّونَا السَّيِّلَا} ﴿٦٧﴾ رَبَّنَا ءَاتِهِمْ وَ ضِعْفَيْنِ مِنَ الْعَذَابِ { (ئه حزب: 67).

❖ **دووه م:** پاوی پویس جیاوازی هیه له گهل پاوی په وح له هندیك وشه دا بهم شیوه ی خواره وه:

1. وشه ی (لَكِنَّا)، له نایه تی {لَكِنَّا هُوَ اللّٰهُ رَبِّي} (كه هف: 38)، پویس به خویندنه وه ی ئه لیفی دووه م ده خوینیته وه له هه ردو و باردا وهستان و نه وهستان، به لام په وح له باری وهستاندا ده خوینیته وه وله باری نه وهستاندا لایده بات وهك حه فص.

2. وشه‌ی (سَلَسِلَا) له نایه‌تی {اِنَّا اَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَلَاسِلًا وَاَغْلَالًا

وَسَعِيرًا} (نېنسان: 4)، پویس له سهر پیتی (ل) ده وه ستیټ بهم شیوه‌یه (سَلَسِل) به لام ره‌وح له سهر ئه‌لیف ده وه ستیټ بهم شیوه‌یه (سَلَسِلَا).

3. وشه‌ی (قَوَارِيرًا) شوینی یه کهم له نایه‌تی {وَأَكْوَابٍ كَانَتْ

قَوَارِيرًا} (نېنسان: 15)، پویس ده وه ستیټ له سهر پیتی (ر) بهم شیوه‌یه (قَوَارِيرًا) له نایه‌تی {قَوَارِيرًا مِّنْ فِضَّةٍ} (نېنسان: 16)، یه عقوب به رها ده خوینیته وه به لابر دنی ئه‌لیف وه که فص.

بابه تی فتهج و ئیماله

به شیکی زور له هوزه کانی عه پرب، لارکردنه و هیان هیه له خویندنه و هدا، وهک به شیکی زور له خه لکی نه جد، وهک هوزه کانی (به نی ته میم، به نی ئه سه د، قه یس و ئه وانی تر)، هه ندیک له هوزه کانی عه پرب ئاخاوتنیان به فتهحه دارکردنی وشه یه، وهک خه لکی حیجاز له قورپه یشیه کان و هه وازن و ئه قیف و کینانه.

• **فتهج (کردنه وه) :** مه به ست له وشه ی کردنه وه (فتهج) ئه وه یه که خویندنه ده می خو ی بکاته وه له کاتی دهر برینی پیته که.

• **لارکردنه وه (الاماله) له زمانی عه پربی:** واته لادان له شتی و پرووکردنه شتی تر.

• **لارکردنه وه لای زانایان:** بریتیه له لادان له فتهحه وه به ره و که سره، وله ئه لیفه وه بو پیتی (ی)، ئه وه ش ده کریت به دوو به ش⁽¹⁾:

⁽¹⁾ هوکاری ئیماله هه شتن:

1/ بوونی که سره له پی ش وشه یان له دوا ی وشه، وهک هه ر یه که له وشه کانی (الناس، النار، الربا، کلاهما، مشکاة).

2/ که سره یه کی په یدا کراو له هه ندیک کاتدا وهک (طاب، جاء، شاء، زاد) چونکه له م وشانه دا پیتی (ف) فیعل که سره دار ده کریت له کاتی لکاندن به راناوی ره فعه دار (مه رفوع).

3/ بوونی پیتی (ی) له وشه دا، وهک (لا ضیر) سوک خویندنه وه له م وشه دا به ئیماله داده ندريت (لارکردنه وه).

4/ قه لب کردن، وهک (رمی).

5/ یان لیكچوون به وه رگه ران، وهک: ئه و پیته ئه لیفه ی بو می به کار دیت.

6/ یان پیچونیک به پیچواندنی گوړینی پیتی (ی) بیټ، وهک (موسی، عیسی).

7/ یان ئه وه ی ده بیته نزیک له ئیماله (لارکردنه وه) ناوده بردریت (ئیماله) له پی ناو (ئیماله)، (لارکردنه وه) وهک وشه ی (تراء ی) مه به ست پی پی پیتی ئه لیفی یه که مه، وبه هه مان شیوه پیتی (ن) له وشه کانی (نأی، وراء، رأی).

• **لارکردنه وهی گه وره (اماله کبری):** بریتیه له خویندنه وهی ئلیف له نیوان ئلیف و پیتی (ی) دا به ته واوی، نه گواستنه وهی نه مانه وهی ته واوه، وپیشی ده گوتريت ئیضجاع (الاضجاع)، هر ئه مه ش مه به سته له کاتی ناوهینانی به په های.

• **لارکردنه وهی بچووک (اماله صغری):** بریتیه له دهربرینی پیت له نیوان کردنه وهی سروشتی و ئیماله ی ته واو، واته لارکردنه وه له فته به رهو که سره ی ته واو، له گهل مانه وهی دم له باری ئاسایی خوی، واته نه فته به کی ته واو نه که سره ی کی ته واو، وپیشی ده گوتريت کهم بوون (التقلیل)، یان خویندنه وه له نیوان، واته نیوان ئلیف و ئیماله ی گه وره.

زمان به رزده بیته وه به کردنه وهی دم، لار ده بیته به (ئیماله)⁽¹⁾ وهروها خویندنه وه به لارکردنه وه ئاسانتره له سهر زمان له به رزکردنه وه، هر بویه لارکردنه وه ده کهن، نه وهی کردنه وه ده کات بوچوونی وایه که کردنه وه په سنده و نه په سته.

نه و فهرمووده ی⁽²⁾ پیشه وای ئیبنولجه زهری (رهزای خودای لیبیته) باسی ده کات له په رتو که که ی خوی به ناوی نه شر (النشر) پالپشتیه که ی ده گه ریته وه بو عه بدوالله ی کوپی مه سعود (رهزای خودای لیبیته) کاتیک پیایک سورپه تی (طه) ی له لا ده خویندو که سره داری نه کرد (واته: لارکردنه وهی نه کرد) بو پیته پچراوه کانی سهره تای سورپه ته که، ئیبن مه سعود (رهزای خودای لیبیته) خویندیه وه ﴿طه﴾، واته:

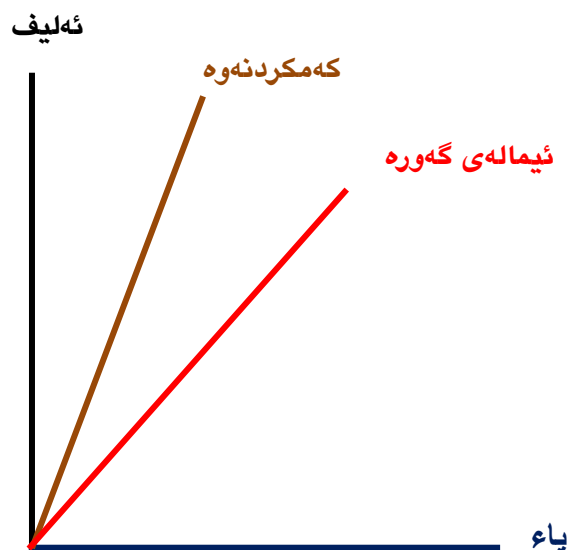
8/ یان پیتی ئلیف له سهر شیوه ی (ی) نوسرابیته، هرچنده له بنچینه دا پیتی (و) وه (ضحی).
نه وانه ی باس کران هه موویان ده گه ریته وه سهر دوو شت که سهر و (ی). سهرکه: علی کوپی موحه ممد ضه باع، الاضاء فی بیان أصول القراءة، (قاهره، نوسینگه ی نه زهریه بو که لتور، سالی 1420 ی کوچی، لاپه ره 29).

⁽¹⁾ له کاتی ئیماله کردن به ئلیفی (طغی) زمان به رز ده بیته وه، به لام که میک لارده بیته که به فته بخویند ریته وه له لای حه فص و هاوړا کانی.

⁽²⁾ فهرمووده ی کی غه ریبه.

لارکردنه وهی ئه نجام دا سیّ جار، پاشان سویندی خواردو فهرمووی بهم شیوه پیغمبره ری خوا(ﷺ) ئیمه ی فیړکردوه.

زانایانی زمانه وانی پابوچونی جیاوازیان هیه له سهر کردنه وه (فتح) و لارکردنه وه (اماله)، ئایه کامه یان په سهره؟ بوچوونی به هیژ ئه وه یه که کردنه وه (فتح) پاستره له ئیماله، چونکه ئیماله پیویستی به هوکاریکه به پیچه وانه ی کردنه وه پیویستی به هوکار نیه، (ئیماله) لارکردنه وه لقیکه له کردنه وه، ئیبنو لقاصح له شهرحه که ی له سهر کتیبی (حرز الامانی) ده فهرمویت: ئه وه ی لارکردنه وه ی بو ده کریت، کردنه وه شی بو ده کریت، به لام ئه وه ی کردنه وه ی بو ده کریت مهرج نیه لارکردنه وه ی بو بکریت.

مه به ست له لارکردنه وه یان که م کردنه وه: پاگه یاندنه تا بزاندريت بنچینه ی ئه لیف پییتی یائه، یان ئاگادارکردنه وه یه له سهر وهرگه رانی بو پییتی (ی) له شوینیکی دیاریکراودا، یان دیاری کردنی هاوشیوه یه له گه ل ئه و که سره ی که نزیکیه تی.

مه زهه بی یه عقوب له ئیماله ی گه وړه

➤ یه عقوب ئیماله ی ئه لیف ده کات له وشه ی (أَعْمَى) له نایه تی ﴿وَمَنْ كَانَ فِي هَذِهِ أَعْمَى فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ﴾ (ئیسراء: 72) واته شوینی یه که م.

➤ رویس ئیماله ی ئه لیف ده کات له وشه ی (كُفِرِينَ) له باری نه صبه و جه پرده ناسراوو نه ناسراودا ره وحیش به هه مان شیوه به ژداره له م وشه ته نها له یه ک شوین ئه ویش نایه تی ﴿إِنَّهَا كَانَتْ مِنْ قَوْمٍ كُفِرِينَ﴾ (نمل: 43).

➤ ره وح ئیماله ی پیتی (ی) ده کات له نایه تی ﴿يَسَّ ۝ وَالْقُرْآنِ﴾ سهره تای ده سپیکی سورته تی یس به م شیوه یه (یس).

➤ ره وح ئیماله ی پیتی (ی) ده کات له نایه تی ﴿يَسَّ ۝ وَالْقُرْآنِ﴾ سهره تای ده سپیکی سورته تی یس به م شیوه یه (یس).

تیبینی:

پیښه وا یه عقوب پیتی (م) له وشه ی (مُجْرِبَهَا) (هود: 41) ضه ممه دار ده کات له گه ل فته تحه ی پیتی (ر) بی ئیماله به م شیوه یه (مُجْرِبَهَا).

(1) لای یه عقوب تی که ه لکی شانی پیتی (ن) له پیتی (و) دروست ده بیټ.

بابه تی ره سمی ره نووس

✓ یه که م:

پیټی (ت) ی فته تده دار به کار هاتوو بو (می):

ئه گهر پیټی (ت) ی (می) ی به کار هاتوو بو تاك به فته تده دار بنوسریت، ئه وه لای یه عقوب پیو یسته به پیټی (ه) له سهری بو ستیت، ئه وه ش له سیژده وشه دا هاتوو، دابه ش ده بیټ بو سهر چل و یه ك شوین به م شیوه ی خواره وه (1):
(فَطَرْتُ ، سُنْتُ ، اُمْرَأْتُ ، لَعَنْتُ ، رَحِمْتُ ، نِعَمْتُ ، بَقِيْتُ ، وَمَعْصِيَتٍ ، كَلِمْتُ ، قُرْتُ ، شَجَرْتُ ، وَجَنْتُ ، اُبْنْتُ).

تیبینی:

شه ش وشه ی تر ده بیټه پاشکو بو پیټی (ت) ی فته تده دار به کار هاتوو بو (می) به م شیوه یه:

- (مَرْضَاتٍ) (به قهره: 270) (2) له ههر شوینیک بیټ.
- (ذَاتَ بَهْجَةٍ) (نه مل: 60) (3).

(1) بو سود بینین له م بابه ته، سهیری پاشکو ی ژماره (3) بکه له کوټایی ئه م به شه دا.

(2) له نایه تی 207 تا 265 له سوږه تی به قهره، و نایه تی 114 ی سوږه تی نیساء، و نایه تی 1 سوږه تی ته حریم، وه ستان له سهری به خویندنه وه ی پیټی (ت) ئه وه شیوه زاریکه له ناو عه ږه به کاند، ده لین (هذا طلحت بالتاء) به لام ئه وانی تر که له سهری ده وستن به م شیوه ده وه ستن له کاتی خویندنه وه ی (مرضاة) پیټی (ت) ده که نه پیټی (ه) له کاتی وه ستان دا، به لگه یان ئه وه یه ده یانه ویټ جیاکاری بکه ن له نیوان پیټی (ت) ی لکاو به ناویک له گه ل پیټی (ت) ی لکاو به فیعل (کار) (قامت و ذهب) (القماش) له ته فسیری نایه تی 207 ی سوږه تی به قهره (وَمِنْ النَّاسِ مَنْ يَشْتَرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ) به ده ست کاریه کی که م.

(3) جگه له م شوینه هاتوو وهك وشه ی (ذات) له (ذات لهب) ئه وه باسی ئیمه نیه چونکه گشت قارینه کان به پیټی (ت) له سهری ده وستن.

- (الَّت) (نه جم: 19).
- (وَلَات حِينَ) (ص: 3).
- (هِيَهَات) (موئمنون: 36).

یه عقوب له سهر ئه م پینج وشه ده وه سستی به پیتی (ت) وهك حه فص.

درباره ی وشه ی (يَا بَت) به هره شیوه یه ك هاتبی (1) یه عقوب له باری وه ستاندا به پیتی (ه) (2) ده خوینیته وه به م شیوه یه (يَا بَت).

ئه لموللا قاری (به) له شه رحه کهیدا له سهر پی شه کی (جه زهریه ی شهش ئه لفاظه که ی) رابردوو هونراوه یه کی داناوه به م شیوه یه:

واللات مع لات کذا مرضات ویا أبت وذات مع هیهات

سهیری پاشکوی ژماره (3) بکه له کو تایی ئه م به شه دا.

(1) له (یوسف: 100+4)، (مهریم: 42+44+45)، (قه صه ص: 26)، (صافات: 102) دا هاتوو.

(2) (یا ابت): بنچینه که ی (یا ابي) یه، به لام پیتی (ی) لابر دراوه، دواتر قهره بوکراوته وه به پیتی (ت) ی به کارهاتوو بو می و که سره دارکراوه - له لای ئه وانه ی که سره داری ده که ن- مه به ست له که سره دارکردنه که تا که سره که بیته به لگه له سهر پیتی (ی) لابر دراوو وه ستان له سهری به پیتی (ی)، نوهری ده فره مویت: له پهرتو وکی (شهرحی طيبة النشر) ب 2، لا (63) پیتی (ه) وازاندراوه له وشه ی (یا أبت) داندراوه بو ئه وانه ی باسکران گه رانه وه که ی بجیته سهر پیت هائه که نه ک وشه که، به هو ی نه نویسنی، خویندنه وه ی پیچه وانه ی پیتی (ه) بنچینه که ی ئه وه یه هاویننه ی قهریو کردنه وه که یه هه ریویه ناکریتته پیتی سه روژیر (ئی عراب).

(3) مه لا علی قاری، (المنح الفكرية في شرح المقدمة الجزرية) (دیمه شق- دار الغوثانی للدراسات القرآنية) چ 2، 2012 لا 307.

✓ دووهم:

یه عقوب له کاتی ناچار بوون به ودهستان یان کاتی هه لسه نگاندن دوه سستی له سهر پیټی (ی) له وشه (وگائین) له ههر شوینیک بیټ له قورناتی پیروز، وهک له نایه تی ﴿وگائین مِّن نَّيِّ﴾ (نالی عیمران: 146) بهم شیوهیه (وگائی) هوکاری ودهستانه کاش له سهر پیټی (ی) نه ودهیه که بنچینه ی وشه (ای) به تهنوینه، دواتر پیټی (ک) ی چوته سهر بو پیچواندن، نه و نونداره به جه ره، وهک (کعلی) یه عقوب دوه سستی له سهر (ای) به لابردنی تهنوین، چونکه له باری ودهستاندا تهنوین لاده چیت، وهووی نویسی له موصحه فدا به پیټی (ن) به هووی وشه لکاندنه ودهیه.

✓ سییه م:

یه عقوب له دوا پیټی (ه) به ئه لیف دوه سستی له سهر وشه (ایه) له سی شوینه کیدا ﴿ایه الْمُؤْمِنُونَ﴾ (نور: 31) ﴿یَآیُّهَ السَّاحِرُ﴾ (زوخروف: 49) ﴿ایه الثَّقَلَانِ﴾ (رحمان: 31)، ههر وک چوون له گشت وشه کانی وهک (ایها) وایه.

✓ چوارهم:

په ویس دوه سستی به گوړینی پیټی (ن) به ئه لیف له سهر وشه (نذهب) نه ودهش هاتووه له نایه تی ﴿فَإِمَّا نَذْهَبَنَّ بِكَ فَإِنَّا مِنْهُمْ مُنْتَقِمُونَ﴾ (زوخروف: 41) (ه)، بهم شیویه (نذهب).

پینجه م: پویس به لابردنی شاده ی پیټی (ل) ده خوینیته وه له وشه (آلا یسجدوا) له نایه تی ﴿آلا یَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي يُخْرِجُ الْخَبَاءَ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ (نهمل: 25)، بهم شیویه (آلا یا اسجدوا) وبوی هیه بوه سستی به هه لسه نگاندن له سهر وشه (آلا یا) به یه که وه، وده سستی ده کات به وشه (اسجدوا) له گهل ضمه ممدارکردنی هه مزه ی لکاو،

(1) پویس وشه (نذهب) به لابردنی شاده ی پیټی (ن) ی دووهم ده خوینیته وه، دواتر پیټی (ن) ودرده گیریت له گهل دوا ی خو، له رابردو باسما کرد.

وهه روها هه لسه نگانندی بو هه یه له سهر وشه ی (اَلَا) به تهنها، دواتر وهستان له سهر
 وشه ی (یا) ئینجا دهستبکات به (اَسْجُدُوا) له گهلّ ضه ممه دارکردنی هه مزه ی لکاو، به لام
 له باری هه لبراردندا دروست نیه بوهستیّت له سهر (اَلَا) و (یا) به لکو لکاندن دیاری دهکریّت
 به (اَسْجُدُوا) له گهلّ ره چاوکردنی لابردي ئه لیف له (یا) له کاتی لکانندی به (اَسْجُدُوا)
 به هو ی گه یشتنه دوو زه نه دار به یه کتر^(۱).

(1) بو سود بینین له م بابه ته، سهیری پاشکوی ژماره (4) بکه له کوّتایی ئه م به شه دا.

هائی سهکت

هائی سهکت هائیکی زه نه داره ده چپته کوټایی وشه، به کار دیت به مه بهستی
 درخستنی پیتی کوټایی یان درخستنی جوولهی کوټایی لهم وشه ی که پیتته هائه که ی
 چوته سهر، ئه مهش بو گرنگی یان زیده روی کردنه، زه نه دار ده کریت له باری وهستان
 و نه وهستاندا، عه رب به مه بهستی گه یاندنی و اتاو تیگه شتنی که سی به ران بهر به کاری
 دهینن، بو نمونه له سوږه تی حاقه کاتیک په روهر دگار ویستی بو بیرواکان پونبکاته وه
 که په شیمان دهنه وه له پوژی دوايي، نهو کاته پیتی(ه) ی سهکتی به کارهینا له(مالیه،
 سلطانیه) (ه).

مه نهه جی پېشه وایه عقوب درباری پیتی(ه) ی سهکت به پیتی نهو باسکردنه ی خواره وه:

أ. یه عقوب دوه ستیت به پیتی(ه) ی سهکت له سهر راناوی که سی سییه م له(هو،
 هی) جیاوازیشی نیه ئایه وشه که موجه رده و اتا هیچ پیتیکی زیاده ی پیوه نیه یان
 بکه ویتته دواي پیتی(و) یان (ف) یان (ل) ی زیاده وهك(وهو، وهی، فهُو، فهِی، لهُو،
 لَهِی) بهم شیوه یه(هو، هی، وهو، وهی، فهُو، فهِی، لهُو، لَهِی).

ب. یه عقوب دوه ستیت به پیتی(ه) ی سهکت له سهر پیتی(ن) ی شه ده دار له راناوی
 کو به کار هاتوو بو میی که سی سییه م، به مهرجیک پیتی(ه) ی راناو بکه ویتته پیش
 پیتی(ن) وهك(هن، لهن، بشروهن، وبعولهن، بردهن، علیهن، اجلهن، طلقتموهن)
 بهم شیوه یه(هن، لهن، بشروهن، وبعولهن، بردهن، علیهن، اجلهن، طلقتموهن).

(1) بو زیاتر سود بینین سهیری پاشکوی ژماره(5) بکه له کوټایی به شی ئوصول.

(2) ئهم ئایه ته (يَسْتَرِي لَهُوَ الْحَدِيثُ) (لوقمان:6) نابیتته پاشکو بو ئهم بابته، چونکه ناویکی

ناشکرایه نهك راناو.

نه گهر له پیش پیتی (ن) پیتی (ه) ی راناو نه هاتبیټ نه وه ناو هستیټ به پیتی (ه) ی سهکت، به لکو له سهر پیتی (ن) دهو هستیټ وهك چه فص، بهم شیوه دی (کیدکن، اُحصن، یرضعن، یعضضن، ویحفظن، ولیضربن، یضعن).

ت. یه عقوب دهو هستیټ به پیتی (ه) ی سهکت له سهر پیتی (ی) ی قسه که ری شه دداری نه گور (مه بنی) وهك (بمصرخی، لدی، إلی، علی، بیدی، یبني، ولوالدی، ابنتی) بهم شیوه یه (بمصرخی، لدی، إلی، علی، بیدی، یبني، ولوالدی، ابنتی).

ث. یه عقوب دهو هستیټ به پیتی (ه) ی سهکت له سهر پیتی (ما) ی پرسپاری که پیتی جه ری له پیشدا هاتبیټ، نه وهش له پینج شویندا لهم وشانه (عم، مم، یم، فیم، لم) بهم شیوه یه (عم، مم، یم، فیم، لم) پونکردنه وشیان بهم شیوه یه:

■ وشه ی (عم) ته نها له یهك شویندا هاتووه، نه ویش نایه تی ﴿عَمُّ يَتَسَاءَلُونَ﴾ (نه به: 1).

■ وشه ی (مم) ته نها له یهك شویندا هاتووه، نه ویش نایه تی ﴿فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ﴾ (طاریق: 5).

■ وشه ی (یم) ته نها له دوو شویندا هاتووه نه وانیش:

أ. نایه تی ﴿فَنَازِرَةٌ يَمْ يَرْجِعُ الْمُرْسَلُونَ﴾ (نه مل: 35).

ب. نایه تی ﴿قَالَ أَبَشَّرْتُمُونِي عَلَى أَنْ مَسَّنِيَ الْكِبَرُ فِيمُ ثُبَّتُرُونَ﴾ (حیجر: 54).

■ وشه ی (فیم) ته نها له دوو شویندا هاتووه نه وانیش:

أ. نایه تی ﴿إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّيْنَاهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ﴾ (نيساء: 97).

ب. نایه تی ﴿فِيمَ أَنْتَ مِنْ ذِكْرِنَهَا﴾ (نازیعات: 43).

■ وشه ی (لم) له چند شوینیکی جیا هاتووه وهك:

ا. نایه تی ﴿يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ﴾ (نالی عیمران: 70).

ب. نایه تی ﴿قُلْ فَلِمَ يُعَذِّبُكُمْ بِذُنُوبِكُمْ﴾ (مائیده: 111).

ت. نایه تی ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ﴾ (صف: 2).

ث. نایه تی ﴿وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ ۖ يَقُومُ لِمَ تُوذُونَنِي وَقَدْ تَعْلَمُونَ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ﴾ (صف: 5).

ج. نایه تی ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ تُحَرِّمُ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ﴾ (ته حريم: 1).

ح. پیښه وا یه عقوب له باری وه ستاندا: پیتی (ه) ی سهکت ده خوینیته وه، وله باری نه وه ستاندا: لایده بات له هوت شویندا (ه):

1. وشه ی (يَتَسَنَّه) له نایه تی ﴿فَانْظُرْ إِلَىٰ طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ لَمْ يَتَسَنَّهْ وَانْظُرْ إِلَىٰ حِمَارِكَ﴾ (به قهره: 259) له باری نه وه ستاندا: بهم شیوه یه ده خویندریته وه (لَمْ يَتَسَنَّهْ وَانْظُرْ) به لام له باری وه ستاندا: ده بیته (يَتَسَنَّهْ).

2. وشه ی (أَقْتَدِهْ) (ه) له نایه تی ﴿فَبِهْدَانِهِمْ أَقْتَدِهْ قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا﴾ (نه نعام: 90) له باری نه وه ستاندا: بهم شیوه یه ده خویندریته وه (أَقْتَدِهْ قُلْ) به لام له باری وه ستاندا: ده بیته (أَقْتَدِهْ).

(1) پیتی (ه) ی سهکت له هوت وشه دا هاتووه له قورناتی پیروز له نو شویندا، نه وه ی باسکرا یه کیکه له نو شوینه کان.

(2) بوچونی جیواز هیه له سهر پیتی (ه) له وشه ی (أَقْتَدِهْ) نه وه یان پیتی (ه) ی سهکت له سهر بوچونی راست.

3. وشه ی (کِتَبِيَّه) له نایه تی ﴿هَآؤُمْ اَقْرَءُوا کِتَبِيَّه﴾ ﴿١٩﴾ اِنِّیْ ظَنَنْتُ ﴿حاقه: 19﴾ له باری نه وه ستاندا بهم شیوه یه ده خوینیته وه (کِتَبِيَّه) ﴿١٩﴾ اِنِّیْ به لَام له باری وه ستاندا بهم شیوه یه ده خوینیته وه (کِتَبِيَّه) و نایه تی ﴿فَيَقُولُ يَلِيَّتِي لَمْ اُوتَ کِتَبِيَّه﴾ ﴿٢٥﴾ وَلَمْ اُذِرْ ﴿حاقه: 19﴾، له باری نه وه ستاندا بهم شیوه یه ده خوینیته وه (کِتَبِيَّه) ﴿٢٥﴾ وَلَمْ به لَام له باری وه ستاندا بهم شیوه یه ده خوینیته وه (کِتَبِيَّه).

4. وشه ی (حِسَابِيَّه) له نایه تی ﴿اِنِّیْ ظَنَنْتُ اَنِّیْ مُلِقٍ حِسَابِيَّه﴾ ﴿٢٠﴾ فَهُوَ فِی عِشَّةٍ رَّاضِيَةٍ ﴿حاقه: 20﴾ له باری نه وه ستاندا بهم شیوه یه ده خوینیته وه (حِسَابِيَّه) ﴿٢٠﴾ فَهُوَ به لَام له باری وه ستاندا بهم شیوه یه ده خوینیته وه (حِسَابِيَّه)، و نایه تی ﴿وَلَمْ اُذِرْ مَا حِسَابِيَّه﴾ ﴿٢٦﴾ يَلِيَّتَهَا کَانَتْ اَلْقَاضِيَةَ ﴿حاقه: 26﴾ له باری نه وه ستاندا بهم شیوه یه ده خوینیته وه (حِسَابِيَّه) ﴿٢٦﴾ يَلِيَّتَهَا به لَام له باری وه ستاندا بهم شیوه یه ده خوینیته وه (حِسَابِيَّه).

5. وشه ی (مَالِيَّه) له نایه تی ﴿مَا اَغْنٰی عَنِّیْ مَالِيَّه﴾ ﴿٢٨﴾ هَلْکَ عَنِّیْ سُلْطَانِيَّه ﴿حاقه: 28﴾ له باری نه وه ستاندا بهم شیوه یه ده خوینیته وه (مَالِيَّه) ﴿٢٨﴾ هَلْکَ به لَام له باری وه ستاندا بهم شیوه یه ده خوینیته وه (مَالِيَّه) قسه مان له سهر کرد له بابه تی پیتی (ه) ی سهکت له رابردودا.

6. وشه ی (سُلْطَانِيَّه) له نایه تی ﴿هَلْکَ عَنِّیْ سُلْطَانِيَّه﴾ ﴿٢٩﴾ خُذُوهُ فَعْلُوهُ ﴿حاقه: 29﴾ له باری نه وه ستاندا بهم شیوه یه ده خوینیته وه (سُلْطَانِيَّه) ﴿٢٩﴾ خُذُوهُ به لَام له باری وه ستاندا بهم شیوه یه ده خوینیته وه (سُلْطَانِيَّه).

7. وشه‌ی (مَا هِيَهْ) له نايه‌تی ﴿وَمَا أَدْرَاكَ مَا هِيَهْ﴾ نَارُ حَامِيَهْ ﴿قاریعه: 10﴾ له باری نه و هستاندا بهم شیوه‌یه ده خوینیته وه (مَا هِيَهْ ﴿١٠﴾ نَارُ) به لَام له باری وهستاندا بهم شیوه‌یه ده خوینیته وه (مَا هِيَهْ).

خ. پویس ده وهستیټ به پیتی (ه) ی سه‌کته له سهر وشه‌ی (يَوَيْلَتِي) که هاتووه له سوږه ته کاني (مائیده: 31) و (هود: 72) و نايه‌تی ﴿يَوَيْلَتِي لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا﴾ (فورقان: 28) له گهل دريژکردنه وه‌ی پيويست به نه‌ندازه‌ی شه‌ش جوله.

د. پویس ده وهستیټ له سهر پیتی (ه) ی سه‌کته له سهر وشه‌ی (يَا سَفَى) که هاتووه له نايه‌تی ﴿وَقَالَ يَا سَفَى عَلَى يُونُسَ﴾ (يوسف: 84) له گهل دريژکردنه وه‌ی پيويست به نه‌ندازه‌ی شه‌ش جوله.

ذ. پویس ده وهستیټ له سهر پیتی (ه) ی سه‌کته له سهر وشه‌ی (يَا حَسْرَتِي) که هاتووه له نايه‌تی ﴿أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يَا حَسْرَتِي عَلَى مَا فَرَّطْتُ فِي جَنْبِ اللَّهِ﴾ (زومهر: 56) له گهل دريژکردنه وه‌ی پيويست به نه‌ندازه‌ی شه‌ش جوله.

ر. پویس ده وهستیټ له سهر پیتی (ه) ی سه‌کته له سهر وشه‌ی (ثُمَّ) به فه‌تحي پیتی (ث) نه‌وه‌ش له چوار شویندا هاتووه ﴿فَأَيْنَمَا تُولُوْا فَثُمَّ وَجْهُ اللَّهِ﴾ (به‌قه‌ره: 115) ﴿وَأَرْلَفْنَا ثَمَّ الْآخِرِينَ﴾ (شوعه‌پا: 64) ﴿وَإِذَا رَأَيْتَ ثَمَّ رَأَيْتَ نَعِيمًا﴾ (ئینسان: 20) ﴿مُطَاعٍ ثَمَّ أَمِينٍ﴾ (ته‌کویر: 21).

بابه تی یائی دانه پال

یائی دانه پال (نیزافه): - ټهو پیته یائیه عهړب به کاری دینن بو دهر پیرینی کهسی قسه کهری تاک وهک: ﴿بِکِتَابِ﴾، پیته یائی دانه پال له دروست بوونی وشه (له بنچینه ی وشه کهدا پیته یائی پیوه نیه به لام بو ی زیاد کراوه) به وشه ی (زیاده) ټهو پیته یائیه ناگریته وه که زیاده نیه و بنچینه ی خو یه تی وهک: (يَهْدِي ، سَوَّيْ)، به وشه ی (تاک) ټهو پیته یائیه دهر چوو که بو تاک به کار نه هاتوو وهک: ﴿حَاضِرِي﴾ پیته ی (ی) له م وشه دا بو جه معی موزه کهری سالم به کار هاتوو نهک بو تاک (مفرد) به وشه ی (قسه کهر) ټهو پیته یائیه ناگریته وه که بو کهسی دووهم (مخاطب) به کار هاتوو وهک: ﴿فَكُلِيْ وَاشْرَبِيْ﴾.

یائی دانه پال: ده چیتته سهر ناو (اسم) وکار (فعل) وپیت (حرف) وهک: (سَبِيْلٍ ، ذُرُوْنِيْ ، فَاِنِّيْ).

ټه گهر (ی) دانه پال چوو سهر فرمان (فعل) ده بیتته بهر کار (مفعول به)، وهک: ﴿اَوْزَعْنِيْ﴾ سوږه تی نه مل ، ټایه تی 19.

ټه گهر یائی دانه پال له گهل ناو بوو ده بیتته مه جروړ، وهک: ﴿ذِكْرِيْ﴾ سوږه تی طه. ټایه تی 14.

یائی دانه پال له گهل پیت ده بیتته مه جروړی شوینی، به لام ده بیتته مه نصوبی شوینی ټه گهر له گهل (إِنَّ) خوشکه کانی هات (إِنَّ وَاخَوَاتَهَا) نمونه ی پیته ی (ی) دانه پال ی لکاو به پیت، جهړه ی وهر گرت بیت، وهک: ﴿وَلِيْ دِيْنٍ﴾ سوږه تی کافرون، ټایه تی 6. نمونه ی پیته ی (ی) دانه پال ی لکاو به پیت له گهل (إِنَّ) خوشکه کانی، نه صبه ی وهر گرت بیت، وهک: ﴿إِنِّيْ اَخَافُ﴾ سوږه تی ټه نعام، ټایه تی 15.

نیشانه ی یائی دانه پالّ نه وده یه بتواندریّت پیّتی (ک) یان پیّتی (ه) بخریّته شوینی، وهک: (فَطْرَنِي) ده بیّته فطرك و فطره.

عه پرب یائی دانه پالّ زنده دار دهکات وهندی جار فته داری دهکات. گوتراوه زنده دار کردنی پیّتی (ی) ی دانه پالّ بنچینه یه، چونکه خوی مه بنیه (نه گور له جوړله دا) بنچینه ی مه بنی (نه گور له جوړله دا) زنده داریه. یائی دانه پالّ له زوربه ی شویندا له قورنای پیروژ به زنده داری هاتووه. هندیك ده لیّن فته دار کردنی یائی دانه پالّ بنچینه ی دوو مه، واتا فته داری بنچینه یه و زنده داریشی به هه مان شیوه بنچینه یه، چونکه یائه که ناوه، نه و ناوه ی که ده بیّته پیّت رة فعه وهرناگریّت به هیژ ده بیّت به جوړله و هه پره که، فته دار کردن بو سوك کردن، به لام بوچوونی یه کهم به هیژتره.

له قورنای پیروژ پیّتی (ی) ی دانه پالّ (876) جاره هاتووه، دابهش ده بیّت به سهر سیّ بهش، بهم شیوه ی خواره وه:

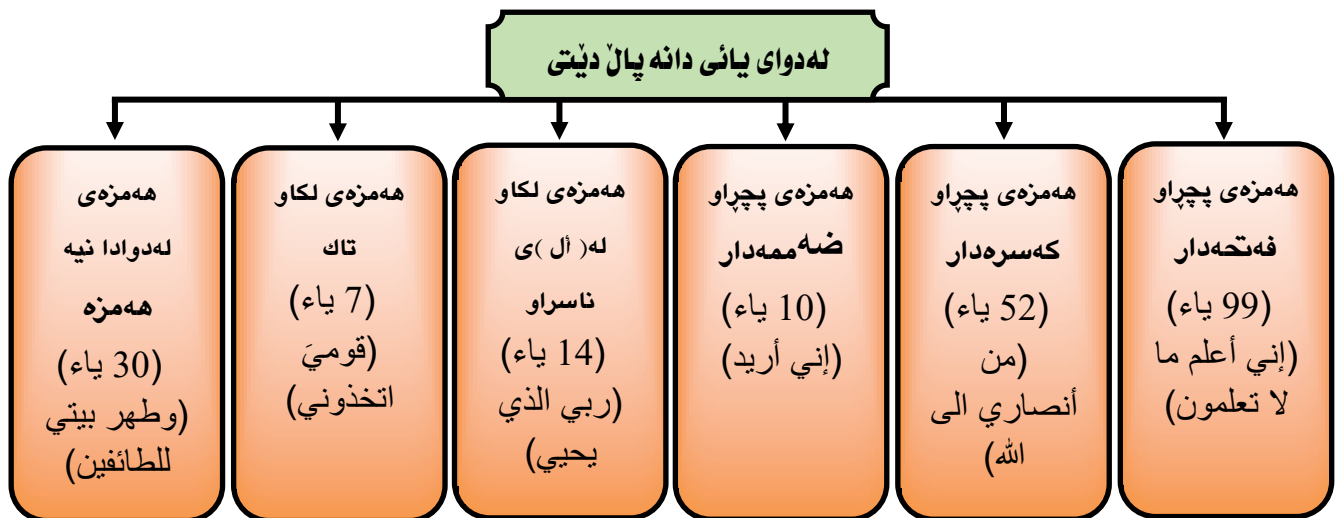
1. قورائه کان یهک دهنگن له سهر پیّتی (ی) ی دانه پالّ که زنده دار ده کریّت، نه و شیان زور ترینه، وهک (إِنِّي جَاعِلٌ) (به قهره: 30)، کوّی گشتی (ی) ی دانه پالّ بهم شیوه ده گاته (566) یاء.

2. قورائه کان یهک دهنگن له سهر پیّتی (ی) ی دانه پالّ که فته دار ده کریّت، وهک (بَلَّغَنِي الْكِبْرُ) (ثالی عیمران: 40)، کوّی گشتی (ی) ی دانه پالّ بهم شیوه ده گاته (98) پیّتی (ی).

3. قورائه کان بوچوونی جیا یان هیه له سهر پیّتی (ی) ی دانه پالّ، ثایه فته دار ده کریّت یان زنده دار، کوّی گشتی (ی) ی دانه پالّ بهم شیوه ده گاته (212) پیّتی یاء، نه و ههش له سهر شهش بهش ده بیّت بوّ نه وده ی له دوا ی خوی دیّت.

جوړه کانی یائی دانه پال

مه زهه بی یه عقوب له سه ریائی دانه پال

- یه عقوب هه مو پیتته یائیکی دانه پال که هه مزه ی پچراوی به فهتته به دوا هاتییت له هه مو قورنانی پیروژ زه نه داری دهکات وهک (إِنِّي أَعْلَمُ).
- یه عقوب هه مو پیتته یائیکی دانه پال که هه مزه ی پچراوی به که سه ره به دوا هاتییت له هه مو قورنانی پیروژ زه نه داری دهکات وهک (قَالَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ).
- یه عقوب هه مو پیتته یائیکی دانه پال که هه مزه ی پچراوی به ضه ممه به دوا هاتییت له هه مو قورنانی پیروژ زه نه داری دهکات وهک (إِنِّي أُرِيدُ).
- یه عقوب هه مو پیتته یائیکی دانه پال که هه مزه ی نه لکاو ی به (ال) ی ناسراو به دوا هاتییت له هه مو قورنانی پیروژ فهتته داری دهکات وهک (رَبِّیَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ) ته نها له سی شوین نه بییت به م شیوه یه:

1. نایه تی ﴿يَعْبَادِي الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ (عهنکه بوت: 56) یه عقوب ئه م شوینه به زه نه ده خوینیته وه.

2. نایه تی ﴿قُلْ يَاعِبَادِي الَّذِينَ اسْرَفُوا﴾ (زومه پ: 53) یه عقوب ئه م شوینه به زه نه ده خوینیته وه.

3. نایه تی ﴿قُلْ لِّعِبَادِي الَّذِينَ ءَامَنُوا يُقِيمُوا الصَّلَاةَ﴾ (ئیپراهیم: 31) په وح ئه م شوینه به زه نه ده خوینیته وه، به لام له باری نه وه ستاندا: لاده بردریت به هو ی گه یشتنه دوو زه نه به یه کتر، وپویس به فهتته ده خوینیته وه وهک حه فص، به لام هه ر

قاریئیک نه گهر زه نه داری بکات ده توانیت لایبdat له باری نه وه ستاندا چونکه دواى نهو زه نه یه.

➤ یه عقوب هه مو پیته یائیکی دانه پال که هه مزه ی لکاو ی تاک به دوا هاتبیت له هه مو قورنانی پیروز زه نه داری ده کات وه (إِنِّي أَصْطَفَيْتُكَ) ته نه له دوو شویندا نه بیت نه وانیش:

1. نایه تی ﴿وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي أُسْمُهُ أَحْمَدٌ﴾ (صف: 6) یه عقوب نه شوینه به فه ته ده خوینیتته وه.

2. نایه تی ﴿إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا﴾ (فورقان: 30) ره وح نه شوینه به فه ته ده خوینیتته وه، به لام پویس به زه نه ده خوینیتته وه وهك حه فص.

➤ یه عقوب هه مو پیته یائیکی دانه پال که هه مزه ی له دوا نه هاتبیت زه نه داری ده کات ته نه له دوو شوین نه بیت:

1. نایه تی ﴿وَنُسْكِ وَحَيَايَ﴾ (نه نعم: 162) یه عقوب نه شوینه به فه ته ده خوینیتته وه.

2. نایه تی ﴿يَعْبَادِ لَا خَوْفَ عَلَيْكُمْ الْيَوْمَ﴾ (زو خروف: 68) پویس نه شوینه به پیتی (ی) زه نه دار ده خوینیتته وه به ره ها، به م شیوه یه (يَعْبَادِ)، به لام ره وح به لابر دنی پیتی (ی) ده خوینیتته وه به ره ها وهك حه فص.

بابه تی یائنه کانی زیاده

(ی) زیاده: نهو یائنه یه که ده که ویتته کو تایی وشه، له خویندنه ودها درده که ویت به زیده یی له نویسی قورنای پیروزدا.

یائی زیاده یان ده بیته (ل) له وشه دا (فعل) یان ده بیته یائی قسه که (یاء المتکلم)

یائی زیاده ده چیته سهر ناو (اسم) وده چیته سهر کار (فعل) به لام ناچیته سهر پیت (حرف) وه {أَجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي} (1).

یائی زیاده به پیته کی زیده نه ژمار ده کریت لای نهو که سانه ی که جیگیریان کردووه (واتا ده خویننه وه)، به لام نه وانه ی جیگیری ناکه ن (واتا ناخویننه وه) به زیاده دانانین.

پیشه و شاطبی ئاماژه ی به (ی) زیاده کردووه له م هونراوه:

وَدُونِكَ يَاءَاتٍ تُسَمَّى زَوَائِدًا   لِأَنَّ كُنَّ عَنْ خَطِّ الْمَصَاحِفِ مَعْرُلاً

(1) پیتی (ی) زیاده جیگیر بووه له ههردوو وشه (الداعي، دعائي)، به په های هاتووه له لای یه عقوب واته له باری وهستان و نه وهستاندا به لام له باری وهستان لای وهرش و نه بو جه عفرو قالون له یه که له شیوه کانداه خویندنیته وه.

- (ی) زیاده ده که ویته کو تای و شه به لام نانوسریت و لکاو ناکریت به و شه، به لکو
ته نها ده که ویته کو تای و شه به لام پیوه نالکیندریت نه و ش دوو به شی هیه:
- 1- نه و هی زیاده له و شه وهك (نَكِیر، وَعِید، أَكْرَمَن).
- 2- نه و هی بنچینه ی خو یه تی وهك (الْمُنَادِ، یَسِر).
- له باری نه و ستاندا جیگیرده کریت لای نه و که سانه ی دیخویننه وه و له باری نه و ستاندا
لاده بردریت.

حوکمی

یائی زیاده لای یه عقوب

مه زه به یی یه عقوب بریتیه له خویندنه وه یی هه مو پیتیه یائیکی زیاده به په ها له باری وهستان و نه وهستاندا، جیاوازیشی نیه نایه له ناوه پراستی نایه تدا بیت یان له سه رتادا، تهنه نه وه نه بیت که خو یی جیا ی کردوته وه که نه مانه ن:

❖ یه عقوب پیتی (ی) ی زیاده لاده بات له نایه تی ﴿إِنَّهُ مَن يَتَّقِ وَيَصْبِرْ﴾ (یوسف: 90).

❖ رويس پیتی (ی) ی زیاده ده خوینیتته وه به په ها له نایه تی ﴿يَعْبَادِ فَاتَّقُونِ﴾ (زومه پ: 16) ^(ه).

❖ رويس پیتی (ی) ی زه نه داری زیاده به په ها ده خوینیتته وه له نایه تی (يَعْبَادِ لَا خَوْفَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ) (زوخروف: 68) ^(ه) به م شیوه یه (يَعْبَادِ)، به لām په روح پیتی (ی) لاده بان به په ها وهك حه فص، پیشتتر قسه مان له سه ر کرد له بابته تی پیتی (ی) ی دانه پال، و نه م جوړه یانه ش په نوس کراوه له موصحه فی خه لکی مه دینه و حیجاز به پیتی (ی) به لām له موصحه فی خه لکی عیراق به بی پیتی یانه.

❖ یه عقوب به پیتی (ی) ی ده خوینیتته وه له باری وهستاندا، به لām له باری نه وهستاندا لایده بات به هو ی گه یشتنه دوو زه نه به یه کتر، نه وه ش له شازده شویندا به م شیوه ی خواره وه:

(1) یه عقوب پیتی (ی) ی زیاده به په ها ده خوینیتته وه له وشه ی (فَاتَّقُونِ).

(2) وشه ی (خَوْفٌ) به فته ته ی پیتی (ف) ده خوینیتته وه بی ته نوین.

- (1) نایه تی ﴿وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ﴾ (به قهره: 269).
- (2) نایه تی ﴿وَسَوْفَ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ أَجْرًا عَظِيمًا﴾ (نیساء: 146).
- (3) نایه تی ﴿فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِي﴾ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ ﴿(مائده: 3).
- (4) نایه تی ﴿إِنَّ الْحُكْمَ إِلَّا لِلَّهِ يَقْضَى الْحَقُّ﴾ (نه نعام: 57).
- (5) نایه تی ﴿كَذَلِكَ حَقًّا عَلَيْنَا نُنَاجِي الْمُؤْمِنِينَ﴾ (یونس: 103).
- (6) نایه تی ﴿إِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى﴾ (طه: 12).
- (7) نایه تی ﴿وَإِنَّ اللَّهَ لَهَادِي الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ (حه ج: 54).
- (8) نایه تی ﴿حَتَّىٰ إِذَا أَتَوْا عَلَىٰ وَادِ النَّمْلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ﴾ (نمل: 18).
- (9) نایه تی ﴿وَمَا أَنْتَ بِهَادِي الْعُمَىٰ عَنْ صَلَاتِهِمْ﴾ (پوم: 53).
- (10) نایه تی ﴿إِنْ يُرْذَنَ الرَّحْمَنُ بِضُرٍّ لَا تُغْنِي عَنِّي شَفَاعَتُهُمْ﴾ (یس: 23).
- (11) نایه تی ﴿إِلَّا مَنْ هُوَ صَالٍ الْجَحِيمِ﴾ (صافات: 163).
- (12) نایه تی ﴿وَأَسْتَمِعُ يَوْمَ يُنَادِي الْمُنَادِي مِنْ مَّكَانٍ قَرِيبٍ﴾ (ق: 41).
- (13) نایه تی ﴿حِكْمَةٌ بَلِغَةٌ فَمَا تُغْنِ الْتَذُرُ﴾ (قه مه پ: 5).
- (14) نایه تی ﴿وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنشَآتُ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ﴾ (پرحمان: 24).
- (15) نایه تی ﴿إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى﴾ (نازیعات: 16).
- (16) نایه تی ﴿الْجَوَارِ الْكُنَّسِ﴾ (ته کویر: 16).

(1) به هه مان شیوه به که سره ی پیتی (ت) ده خویندریته وه.

(2) وشه ی (یَقْضُ) به زهنه ی پیتی (ق) ده خوینیته وه، وپیتی (ض) که سره دار ده کات بی شه ده له بری پیتی (ص) و قه لقه له ش ده کریت.

(3) وشه ی (طُوًى) بی ته نوین ده خوینیته وه.

(4) وشه ی (الْمُنَادِي) به بونی پیتی (ی) ی زیاده ده خویندریته وه به په ها.

(5) وشه ی (طُوًى) بی ته نوین ده خوینیته وه.

خویندنه وهی پیتی (ی) زیاده له باری نه وه ستاندا دوو هوکاري هه یه:

- أ. شوین کهنی نه و گواستنه وهی له شیخه کانه وه بومان هاتووه به پال پستی له پیغمبري خودا (ﷺ)، که بریتیه له خویندنه وهی نه م جوړه یاه.
- ب. شوین کهنی بنچینه ی خو، چونکه بنچینه ی پیتی (ی) زیاده خویندنه وهی، به لام به هو ی ناسان کردن یان دامه زرانندی لبردراوه.

جیاوازیه کانی نیوان یائی زیاده و یائی دانه پال

ده توند ریټ جیاوازیه کان دیاری بکهین له نیوان پیټی (ی) ی زیاده و پیټی (ی) ی دانه پال لهم خالانه ی خواره وه: —

1. پیټی (ی) ی زیاده ته نها ده چیټه سهر ناو (اسم) و ده چیټه سهر کار (فعل) به لام پیټی (ی) ی دانه پال ده چیټه سهر ناو (اسم) و کار (فعل) و پیټ (حرف).

2. پیټی (ی) ی زیاده لابر دراوه له نویسی قورئانی پیروژ، به لام پیټی (ی) ی دانه پال نوسراوه له قورئانی پیروژ.

3. پیټی (ی) ی زیاده ده بیټه بنچینه و ده بیټه زیاده، و دیټه شویټی لام الفیعل، به لام پیټی (ی) ی دانه پال ده بیټه زیاده له سهر وشه، به لام نابیټه بنچینه بوی، به لکو وهک پیټی (ه) و پیټی (ک) ی پاناوی لکاوو پیټی (ک) ی خوټه تی.

بوچوونی جیاواز له سهر پیټی (ی) ی زیاده له سهر لابر دن و جیگیر کردن هیه، به لام بوچوونی جیاواز له سهر پیټی (ی) ی دانه پال له سهر فته تده دار کردن و زه نه دار کردنه.

نهم وشانه ی جیاکراونه ته وه یه عقوب جیاوازی هه یه تیایدا له گهل حص

1. یه عقوب وشه ی (رَعُوف) به هر شیوه یه ک هاتبیت ده خوینته وه به لابرندی پیتی (و) بی دریزکردنه وه، بهم شیوه یه (رَعُوف).
2. یه عقوب وشه ی (خَوْف) به هر شیوه یه ک هاتبیت ده خوینته وه به فته دارکردنی پیتی (ف) بی ته نوین، بهم شیوه یه (خَوْف).
3. یه عقوب وشه کانی (يُرْجَعُونَ، تُرْجَعُونَ) به هر شیوه یه ک هاتبیت ده خوینته وه به فته دارکردنی پیتی موزاربع و که سره دارکردنی پیتی (ج)، بهم شیوه یه (يُرْجَعُونَ، تُرْجَعُونَ).
4. یه عقوب وشه ی (تَذَكَّرُونَ) ^(ه) ده خوینته وه به شه ده دارکردنی پیتی (ذ) که به پیتی (ت) دهستی پیکردیت به هر شیوه یه ک بیت ^(ه) بهم شیوه یه (تَذَكَّرُونَ).
5. یه عقوب پیتی (س) که سره دار ده کات له وشه ی (يَحْسَبُ) به هر شیوه یه ک هاتبیت، بهم شیوه یه (يَحْسَبُ).
6. یه عقوب پیتی (م) ضه ممه دار ده کات له وشه ی (مِثُّ)، به هر شیوه یه ک هاتبیت، بهم شیوه یه (مِثُّ).

(1) نه گهر پیتیک بو نهم وشه زیاد بکهین نه وه ناچیته ژیر نهم بابه ته وه ک (يَتَذَكَّرُونَ) (یه قهره: 221).

(2) جگه له نایه تی (وَمَا يَذْكُرُونَ إِلَّا) (موده نیر: 56)، چونکه بنچینه ی وشه که بهم شیوه یه (یذکرون).

7. یه عقوب نهو ئه لیفه ی ده که ویتته دوا ی پیتی (و) لاده بات له وشه ی (وَعَدْنَا)، بهم شیوه یه (وَعَدْنَا)، ئه مهش له سی شویندا هاتووه (به قه ره: 51) (ئه عراف: 142) (طه: 80).

8. یه عقوب پیتی (ی) که سره دار ده کات له وشه ی (یَبْنِیْ)، به هر شیوه یه ک هات بیت بهم شیوه یه (یَبْنِیْ).

9. یه عقوب نایه تی ﴿سَلَّمَ عَلَیْ اِلَ یَاسِیْنَ﴾ (صافات: 130) به فته دار کردنی هه مزه و نهو ئه لیفه ی ده که ویتته دوا ی نهو ده خوینیتته وه له گه ل که سره دار کردنی پیتی (ل) به دانه پال له سره وشه ی (عَالِ) تا وشه ی (یَاسِیْنَ) بهم شیوه یه (سَلَّمَ عَلَیْ اِلَ یَاسِیْنَ) لیردها وهستان به ناچاری یان به هه لسه نگاندن دروسته له سره (عَالِ).

وشه ی (یَاسِیْنَ) ناوی پیغه مبه ری که پال نراوه بو (عَالِ) سلاوی لی کراوه له پیناو خرمایه تی، و دبیت دریز کردنه وه ی له بری بو بکریّت.

له خویندنه وه ی هه فصدا به یه ک ناو داده ندریّت نیسبه تی دراوه بو لای (یَاسِیْنَ) که واتا سلاو کردنه که ده که ویتته سره نه وه ی که نیسبه تی بو دراوه ئه ویش وشه ی (یَاسِیْنَ) ی پیغه مبه ره، که واتا له سره ئه مهش وشه ی (اِلَ یَاسِیْنَ) به یه که وه لای هه فص به یه ک وشه داده ندریّت و دروست نیه وهستان بکریّت بو هیچ پیّتیک ته نها پیتی (ن) نه بیت که ده که ویتته کو تای.

10. ره وح وشه کانی (وَبَصُطْ) (به قه ره: 245) و (بَصُطْ) (ئه عراف: 69) ته نها به پیتی (ص) ده خوینیتته وه.

11. یه عقوب وشه ی (اَلْمُصِطْرُونَ) (طور: 37) ته نها به پیتی (ص) ده خوینیتته وه.

12. یه عقوب وشه ی (بُصِیْطٍ) (غاشیه: 24) تهنه به پیټی (ص) ده خوینیته وه وهک
حه فص.

13. یه عقوب ئه م پینج وشه یه {يُنَزَّل، تُنَزَّل، نُزِّل، مُنَزَّلُهَا، مُنَزَّلٌ}، له هه رشوینیك و
به هه رشوویهك بیټ به زه نه ی پیټی (ن) و لابر دنی شه ده ی پیټی (ز) ده خوینیته وه.

14. یه عقوب وشه ی (أَرِنَا) (به قه ره: 128) و (نیساء: 153) له گه ل
وشه ی (أَرِنِي) (به قه ره: 260) و (ئه عراف: 143) به زه نه ی پیټی (ر) ده خوینیته وه له گه ل
قه له وکردنی.

15. یه عقوب وشه ی (كِسْفًا) به زه نه ی پیټی (س) ده خوینیته وه به م شیویه (كِسْفًا) به
هه رشوویهك هاتبیټ تهنه له سوړه تی روم نه بیټ ئایه تی (48) یه عقوب به فه ته ی
پیټی (س) ده خوینیته وه نهك زه نه واته وهک هه فص.

16. پویس وشه ی (صِرَاطٌ) به پیټی (س) ده خوینیته وه له بری پیټی (ص) جیاوازی شی
نیه ئایه ناسراوه یان نه ناسراوه به م شیویه (صِرَاطٌ).

❖ پاشکوی ژماره (1)

✓ **یه کهم:** شیکردنه وهی بیرۆکهی نویسنی پیت و پروونکردنه وهی شیوه کهی: -

مه بهست له بیرۆکهی ویناکردنی پیتهکان و پروونکردنه وهیان، ئاسانکردنی زانیاریهکانه، وپیویسته هه موو لایه که ئه وه بزانی که ئه م بیرۆکهیه بابتهکی گرنکه له زانستی تهجويد و قیرائادا.

هه رکاتی و یستمان په یوهندی نیوان دوو پیت بزانی، له ریگهی ئه م بیرۆکهیه وه زور به ئاسانی په یوهندی که ده دوزینه وه، ته نها به سهیرکردنی ئه و خانهیهی که هیله که له لای ئه و دهچریت به گه یشتنی نیوان دوو پیته که.

بۆ نمونه ئه گه ر بمانه ویت په یوهندی نیوان پیتی (ق) و پیتی (ش) بزانی، سهیری پیتی (ق) ده کهین له پروونکراوهی وینهی پیتهکان جیاویشی نیه ئایه پیتی (ق) له هیلی ستوونیه یان له هیلی ئاسوییه دهتوانین له ههردوولا بیدوزینه وه، پاشان سهیری پیتی (ش) ده کهین به پیچه وانهی ئه و ستونهی هه لمان بژاردوه.

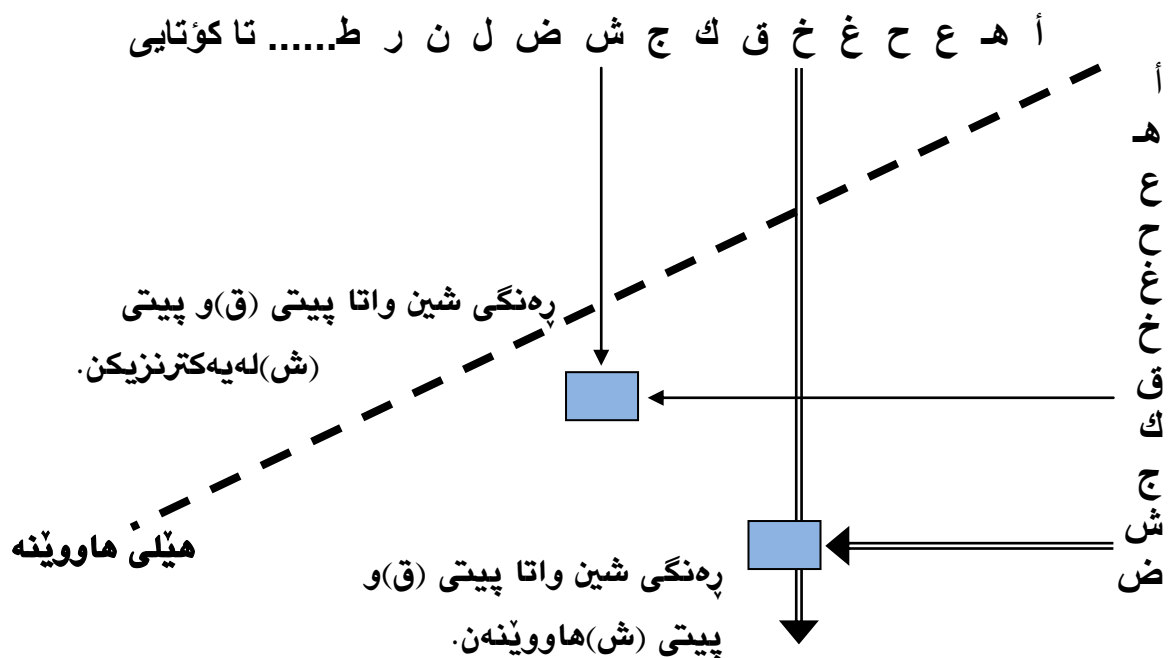
که واتا ئه گه ر ئیمه پیتی (ق) مان هه لبژاردییت له هیلی ستوونی، ئه وه پیتی (ش) له هیلی ئاسوییه هه لده بژیرین به پیچه وانهی پیتی (ق) و دهتوانین پیچه وانهشی بکهینه وه (واتا پیتی (ق) له ئاسوییه و پیتی (ش) له ستوونی).

دوای هه لبژاردنی پیتهکان و دیاری کردنی ستوونهکان سهیری خالی بهیه که گه یشتنیان ده کهین، ئه گه ر هاتوو خالی بهیه که گه یشتنیان کهوته چوارگۆشه ی په رنگی په ش ئه وه ده رده که ویت که ههردو پیت هاوینهی یه کترن، (به لام سهیر ده کهین بۆ ئه م دوو پیته ئه مه روی نه داوه که واتا هاوینهی یه کتر ن).

ئه گه ر شیوهی چوارگۆشه که له کاتی بهیه که گه یشتنیان خوارو په رنگی گول بوو، ئه وه وا ده رده خات که ئه م دوو پیته یه که په گهن، لیڕه دا ئه مه ش پرووی نه داوه.

نه گهر خالی پیک گه یشتنیان که و ته چوار گوشه ی پهنکی سپی، نه وه دهریده خات که نه م دوو پیته له یه کتر دورن، به لام نه مه پوی نه داوه بو نه م دوو پیته.

نه گهر پهنکی چوار گوشه ی به یه ک گه یشتنیان شین بو، نه وه دهریده خات که نه م دوو پیته له یه کتر نزیکن، نه مه یان پوی داوه له نیوان نه م دوو پیته ی باسما ن کرد، سهیری وینه ی خواره وه بکه:

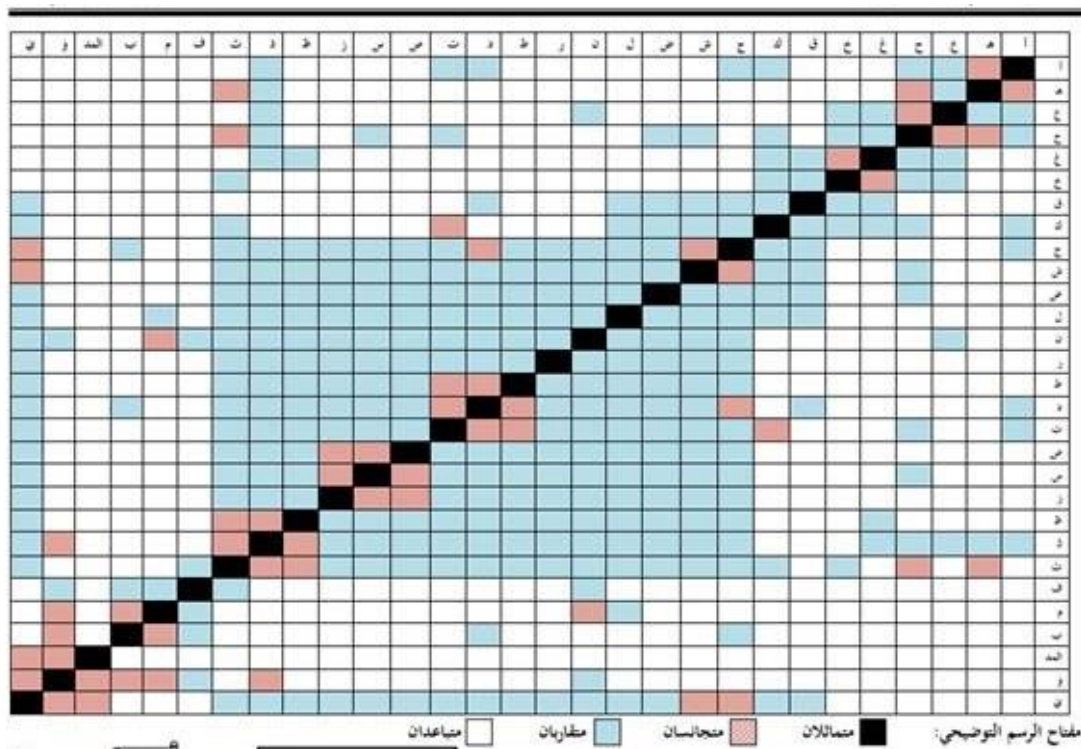
تیبینی 1:

نه گهر وینه پروونکراوه که دابه ش بکهین به هیلای هاویننه یی که به پهنکی پهن ده که ویتنه ناوه پاستی خشته که (نه وه ی به هیلای یه کتر بر ناوبرا له رابردو) بومان دهرده که ویت که به شیک وینه پروونکراوه که یه کسان ده بیته له گهل هه موو پیته کان و چوار گوشه کان.

تیبینی 2:

نه گهر وینه پوونکراوه که دابهش بکهین به هیلی هاوینهیی که به پهنگی پدش ده که ویته ناوه پراستی خشته که (نوهی به هیلی یه کتر بر ناوبرا له رابردو) بومان دهرده که ویت که به شیکی وینه پوونکراوه که یه کسان ده بیت له گهل هموو پیته کان و چوارگو شه کان.

✓ دووهم: وینهی پوونکردنه وه:

کلیلی شکلی پوونکردنه وه:

هاوینه
 هاووپه گهز
 لیکنزیک
 لیكدوو

❖ پاشکوی ژماره (2)

پیټی (تائی) به کارهاتوو بۆ می ی فهتهدار له 13 وشه دا به کارهاتوو، دابه ش
بووه به سهر 41 شویندا، باسکردنی بهم شیوه یه:

1. وشه ی (کَلِمَتْ) تهنه له یهک شوین هاتوو {وَتَمَّتْ کَلِمَتُ رَبِّكَ
الْحُسْنٰی} (نه عرف: 137).

2. وشه ی (بَقِيَتْ) تهنه له یهک شوین هاتوو {بَقِيَتْ اَللّٰهُ خَيْرٌ لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِيْنَ} (هود: 86).

3. وشه ی (فُرْتُ) تهنه له یهک شوین هاتوو {فُرْتُ عَيْنٍ لِّيْ وَلَكَ} (قه صه ص: 9).

4. وشه ی (فَطَرَتْ) تهنه له یهک شوین هاتوو {فَطَرَتْ اَللّٰهُ اَلَّتِيْ فَطَرَ النَّاسَ
عَلَيْهَا} (پوم: 30).

5. وشه ی (شَجَرَتْ) تهنه له یهک شوین هاتوو {اِنَّ شَجَرَتَ الرَّقُوْمِ} (دوخان: 43).

6. وشه ی (وَجَنَّتْ) تهنه له یهک شوین هاتوو {فَرُوْحٌ وَرِيْحَانٌ وَجَنَّتْ نَعِيْمٍ} (واقیعه: 89).

7. وشه ی (اَبْنَتْ) تهنه له یهک شوین هاتوو {وَمَرِيْمَ اَبْنَتْ عِمْرٰنَ} (ته حریم: 12).

8. وشه ی (لَعَنْتَ) له دوو شوین هاتوو {ثُمَّ نَبَّهْلُ فَتَجْعَلُ لَّعْنَتَ اَللّٰهِ عَلٰی الْكَذِبِيْنَ} (ثالی
عیمران: 61) و {وَالْخَمِيْسَةُ اَنَّ لَّعْنَتَ اَللّٰهِ عَلَيْهِ اِنْ كَانَ مِنَ الْكَذِبِيْنَ} (نور: 7)

9. وشه‌ی (وَمَعْصِيَتِ) له دوو شوین هاتووه {وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ} (موجاده‌له: 8) و (وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ) {موجاده‌له: 9}.

10. وشه‌ی (سُنَّتْ) له پینج شویندا هاتووه {فَقَدْ مَضَتْ سُنَّتُ الْأَوَّلِينَ} (نه‌نفال: 38) و {فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا سُنَّتَ الْأَوَّلِينَ فَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَبْدِيلًا وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَحْوِيلًا} (فاطیر: 43) و {سُنَّتَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ فِي عِبَادِهِ} (غافیر: 85).

11. وشه‌ی (رَحْمَتِ) له چهوت شویندا هاتووه {أُولَئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ} (به‌قه‌ره: 218) و نایه‌تی {إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِينَ} (نه‌عرف: 56) و نایه‌تی {رَحْمَتُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ} (هود: 73) و نایه‌تی {ذِكْرُ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدَهُ وَزَكَايَاهُ} (مهریه‌م: 2) و نایه‌تی {فَانْظُرْ إِلَىٰ آثَارِ رَحْمَتِ اللَّهِ} (پوم: 50) و نایه‌تی {أَهُمْ يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ} (زوخروف: 32) و نایه‌تی {وَرَحْمَتِ رَبِّكَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ} (زوخروف: 32).

12. وشه‌ی (أُمْرَأْتُ) له چهوت شویندا هاتووه {إِذْ قَالَتِ أُمْرَأْتُ عِمْرَانُ} (نالی عیمران: 35) و نایه‌تی {أُمْرَأْتُ الْعَزِيزِ تُرْوَدُ فَتَلْهَىٰ} (یوسف: 30) و نایه‌تی {قَالَتِ أُمْرَأْتُ الْعَزِيزِ} (یوسف: 51) و نایه‌تی {وَقَالَتِ أُمْرَأْتُ فِرْعَوْنَ} (قه‌صه‌ص: 9) و نایه‌تی {ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ كَفَرُوا أُمْرَأَتَ نُوحٍ وَأُمْرَأَتَ لُوطٍ} (ته‌حریم: 10) و نایه‌تی {وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا أُمْرَأَتَ فِرْعَوْنَ} (ته‌حریم: 11).

13. وشه‌ی (نِعْمَتِ) له یازده شویندا هاتووه، له {وَأَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ} (به‌قه‌ره: 231) و نایه‌تی {وَأَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ} (نالی عیمران: 103) و نایه‌تی {يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ

عَلَيْكُمْ} {مائیده: 11} و {بَدَلُوا نِعْمَتَ اللَّهِ كُفْرًا} {نپیراهیم: 28} و نایه تی {وَأِنْ تَعَدُّوا نِعْمَتَ اللَّهِ لَا تَحْصُوهَا} {نپیراهیم: 34} و نایه تی {وَبِنِعْمَتِ اللَّهِ هُمْ يَكْفُرُونَ} {نه حل: 72} و نایه تی {يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللَّهِ ثُمَّ يُنْكِرُونَهَا} {نه حل: 83} و نایه تی {وَأَشْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ} {نه حل: 114} و نایه تی {تَجْرَى فِي الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللَّهِ} {لوقمان: 31} و نایه تی {أَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ} {فاطیر: 3} و نایه تی {فَذَكِّرْ فَمَا أَنْتَ بِنِعْمَتِ رَبِّكَ بِكَاهِنٍ وَلَا مَجْنُونٍ} {طور: 29}.

تیبینی:

لیږدها هندیك پیتی (تائی) تر هیه له شیوه دا به (فتهج) به کراوه یی نوسراوه به هوئی به کارهینانی بو کو له هندیك خویندنه ودها و بو تاك له هندی خویندنه ودهی تردا، ئەم جوړه تائه له حهوت وشه دا هاتووه، دابهش ده بیټ بو سهر دوازده شویندا، پوونکردنه ودهی بهم شیوه یه:

1. وشه ی (الْعُرْفَتِ) له یهك شویندا هاتووه {وَهُمْ فِي الْعُرْفَتِ ءَامِنُونَ} (سه به ٤: 37) له خویندنه ودهی هه مزه ی زیات.

2. وشه ی (بَيَّنَتْ) له یهك شویندا هاتووه {فَهُمْ عَلَى بَيِّنَةٍ مِّنْهُ} (فاطیر: 40) له خویندنه ودهی نافع و ئین عامر شوعبه و که سائی و ئه بو جه عفه پرو یه عقوب بهم شیوه یه (بَيَّنَتْ).

3. وشه ی (ثَمَرَتْ) له یهك شویندا هاتووه {وَمَا تَخْرُجُ مِنْ ثَمَرَاتٍ مِّنْ أَكْمَامِهَا} (فوصیله ت: 47) له خویندنه ودهی ئین که شیر و ئه بی عه مرو شوعبه و حه مزو که سائی و یه عقوب و خه له فی عاشر بهم شیوه یه (ثَمَرَتْ).

4. وشه ی (جَمَلْتُ) له یه ك شویندا هاتووه {كَانَتْ جَمَلْتُ صَفْرٌ} (مورسه لات: 33) له خویندنه وه ی نافع ئین کثیر و ئه بو عه مړ و ئین عامرو شوعبه و ئه بو جه عفه رو یه عقوب، به م شیوه یه (جَمَلْتُ).

5. وشه ی (ءَايْتُ) له دوو شویندا هاتووه {فِي يُوسُفَ وَإِخْوَتِهِ ءَايْتُ لِلْسَّالِينَ} (یوسف: 7) له خویندنه وه ی ئین کثیر به م شیوه یه (ءَايْتُ) و ئایه تی {وَقَالُوا لَوْلَا أَنْزَلَ عَلَيْهِ ءَايْتُ مِّن رَّبِّهِ} (عه نکه بوت: 50) به م شیوه یه (ءَايْتُ) له خویندنه وه ی شوعبه و حه مزه و کسائی و خه له فی عاشر.

6. وشه ی (غَيَّبْتُ) له دوو شویندا هاتووه {وَالْقُوَّةُ فِي غَيَّبْتُ الْجُبِّ} (یوسف: 15) به م شیوه یه (غَيَّبْتُ) له خویندنه وه ی نافع و ئه بو جه عفه ر .

7. وشه ی (كَلِمْتُ) له چوار شویندا هاتووه {وَتَمَّتْ كَلِمْتُ رَبِّكَ} (نه نعام: 115) له خویندنه وه ی نافع و ئین کثیر ئه بی عه مړ و ئین عامرو ئه بو جه عفه ر به م شیوه یه (كَلِمْتُ)، و ئایه تی {كَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمْتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ فَسَقُوا} (یونس: 33) و ئایه تی {إِنَّ الَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمْتُ رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ} (یونس: 96) و ئایه تی {وَكَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمْتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا} (غافیر: 6) وشه ی (كَلِمْتُ) له م سى شویننه ی کو تایى ده خویندریته وه له خویندنه وه ی نافع و ئین عامرو ئه بو جه عفه ر.

❖ پاشکوی ژماره (3)

پیتی(ه)ی به کارهاتوو بۆ میینه به ئیسم و فیعل و ده لکیت.

هائی میینه له فیعلدا

پیتی(ه)ی به کارهاتوو بۆ میینه له فیعلدا به پیتی(ت)ی کراوه دهنوسریت، به کو دهنگی زانایان، وهك(همت، حملت).

هائی میینه له ئیسمدا

پیتی(ه)ی به کارهاتوو بۆ میینه له ئیسمدا زۆربه ی جار به پیتی(ه)ی داخراو دهنوسریت، جیاوازیشی نیه له نویسنی رهنوسیدابیت یان رهسمی موصحه فی عوسمانی، تهنه ئه وه نه بیت له هه ندیک شویندا له موصحه فی عوسمانیدا به پیتی(ت)ی کراوه دهنوسریت، قاریئه کان بۆچونی جیاوازیان هیه له باری وهستاندا ده کریت به پیتی(ه)، هه ندیکیان که له سه ری ده وستن ده یکه ن به پیتی(ه) وهه ندیک تریان کاتیك له سه ری ده وه ستن ده یکه ن به پیتی(ت)، ئه وه ش وهك(کلمت) حوکمی پیتی(ه)ی میینه له زمانی عهره بیدا به م شیوه ی خواره وه یه (ه):

1. ئه گهر پیتی(ه)ی میینه له ئیسمدا بوو ئه وه ئیمه له سه ری ده وستین به گوړینی به (ه) وهك(جاءت طالبه).

2. له زمانی عهره بیدا دروسته له سه ری بوه ستیت به پیتی(ت) به لام ده بیت له پیشیدا جووله دار یان زهنه داریک موعتهل هه بیت، وهك(شجرت، ثمرت، صلات، حیات).

(1) عه بده راجح: په رتووکي(التطبيق الصرفي)(پریاز، نویسنکه ی مه عاریف بۆ بلاوکردنه وهو دابه ش کردن، سالی 1999 ی زاینی)، لا 162. به ده ستکاریه کی که م.

3. هه رکاتیځ پیتی(ت) له کوټایي ئیسمیک هات ئه و ئیسمه ش پیتی صه حیچی زه نه دارى له پیښدا هه بو، ئه وه به پیتی(ت) له سه ری ده وه ستین، وهک(أخت، بنت).

4. له جه معی موئه نه سی سالمدا به پیتی(ت) له سه ری ده وه ستین، وهک(جاءت الطالبات) له زماندا هاتووه که دروسته وه ستان له سه ری به پیتی(ه).

5. ئه گهر که و ته کوټایي فیعل، ئه وه له سه ری ده وه ستین به پیتی(ت)، وهک(الطالبة جاءت).

پیشتر ئاماژه مان پيدا که یه عقوب پیتی(ل) له وشه ی(أَلَّا يَسْجُدُوا) به لابر دنی شه ده ده خوینیته وه له نایه تی{أَلَّا يَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي يُخْرِجُ الْخَبَاءَ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ}(نه مل: 25) به م شیوه یه(أَلَّا يَا أَسْجُدُوا) له سه ر ئه وه ی که(أَلَّا) بو کردنه وه یه(استفتاح) دواتر ده گو تریت(یا) پیتی ئاگادار کردنه وه یه(تنبيه) ئینجا کوکرا و ته وه له گه ل(أَلَّا) بو دلنیا بون(تاکید).

گو تراوه بانگ کردن(النداء) و بانگ کراو(منادا) لابر دراوه و اتا(یا هو لاء) یان(یا قوم) یه که میان راجح تره چونکه لابر دنی تیدا نیه، و که سائی و پویس و ئه بو جه عفر ده وستن له باری ده ستپی کردن به و له(أَلَّا یا) به یه که وه، و به ده ستپی کردن له وشه ی(اسجدوا) به هه مزه ی ضمه ممدار له فیعلی ئه م، هه مزه ی لکاو لابر دراوه له نویسندا به مه به ستی لکاو، هه ر بو یه لابر دراوه له وشه ی(یبنؤم) له سوږه تی طه، هه ر وهک دانی باسی کردووه له په رتو وکی نه شر که بینو یه تی له موصحه فی ئیمام و موصحه فی شامدا به جیگیر کردن یه که ئه لیف دواتر پوژشی بو هیئا و ته وه چونکه ئه و په نگه به لابر دراوی بینیبی تی له هه ندی موصحه فدا.

و که سائی و پویس و ئه بی جه عفر ده وه ستن له سه ری به ئیختیار له سه ر(أَلَّا) به ته نها، و له سه ر(یا) به ته نها چونکه ئه وه دوو پیتی له یه کتر جودان، بیستراوه له په خشان، و اته له قسه ی عه رب،(أَلَّا یا ارحمونا)،(أَلَّا یا اصدقوا علینا)، له شیعریش زور

هاتووه، وهك(فقاالت ألا يا اسمع أعظك بخطبة)، به لگه ی ئه وانه ی که شه دده داری ده که ن وهك چه فص(ألا) بنچینه ی ئه م وشه لای ئه و(أن لا) پی تی(ن) تیکه ه لکیشا کراوه له پی تی(ل) وشه ی(أن) ئه داتی ناصیبه یه و فیعل، وشه ی(یسجدوا) پی تی(ن) لابر دراوه به هو ی نه صبه وه، فیعله که مو عربه له خویندنه وده دا، ومه بنیه له خویندنه وه ی یه که م، وشه ی(أن) له(ألا) له شوینی نه صب دایه له چوار شویندا:

✓ یه که م:

ده بیّت له شوینی نه صبه دابیّت له سهر به دهل له وشه ی(أعمالهم)، به م شیوه ی لیّدیت(وزین لهم الشيطان)(ألا یسجدوا).

✓ دووهم:

ده بیّت وشه ی(أن) مه فعول بیّت له وشه ی(یهتدون) واته(فهم لا یهتدون أن یسجدوا) لیّره دا(لا) له سهر ئه م وته یه ده بیّته زائیده، واتایه که ی به م شیوه ی لیّدیت:(فهم لا یهتدون إلى السجود)، کاتیک پی تی جه پ لاده بردریت ده بیّته فیعلی تیپه پ مه نصبوب ده بیّت، پی تی جه پ لابر دراوه له گهل(أن) له قورنای پیرو زو ئاخاوتندا زور، لیّره دا دروسته(أن) ببیّته مه چروری شوینی به هو ی به گهر خستنی پی تی جه پ، ئه وش به هو ی زوری لابر دراوه، ئه وش گپردراوته وه له خلیل و که سائی.

✓ سییه م:

ده بیّت وشه ی(أن) مه نصبوب بیّت له سهر ئه وه ی که پی تی(ل) لاده چیت، به م شیوه ی لیّدیت(وصدهم عن السبیل لئلا یسجدوا)، یان به م شیوه ی لیّدیت(وزین لهم الشيطان أعمالهم لئلا یسجدوا)، وه دروسته(أن) مه چرور بکریّت له سهر به دهل له وشه ی(السبیل) به م شیوه ی لیّدیت(وصدهم عن ألا یسجدوا)، و(لا) زیاده، به م شیوه ش ده خویندریّته وه(وصدهم عن السجود)، چونکه(أن) و فیعله که ی چاوگه، و(لا) زیاده یه، له م خویندنه وانه دا گونجاو نیه وه ستان بکریّت له سهر پیش وشه ی(ألا) و(لا) ی سهر تایی به(ألا) چونکه جیاوازی دروست ده بیّت له نیوان عامل و مه عمل، ئه وه ی ئه م خویندنه وه

به هیڅ ده کات نه وده په که پیتی (ی) له هه مو موصحه فیه کان به فیعل وده لکاو، نه وده یان هه لېږدراوه به هو ی دروستی ماناکه ی، وچونکه بوچونی گشتی له سهره (ت).

❖ پاشکوی ژماره (4)

له زمانی عه ره پیدا پیتی (ه) ی سهکت له باری وهستاندا چن باریکی تایبه تی هه په بهم شیوه په (ه):

أ. فیعلی موعته ل که پیتی (ل) ی تیډا لابر دراوه، واته: له هه ردو باری جه زم و بینا، وهك (لم یسغ، لم یذغ، لم یزم)، (اسغ، ادغ، ازم)، دروسته پیتی (ه) ی سهکتی بدریته پال له هه مو نه وانه ی باسکران، ده گوتریټ (لم یسغه، لم یذغه، لم یزمه)، (اسغه، ادغه، ازمه)، نه گهر فیعله که له سهر یهك پیت مایه وه نه وه پیت هه هه که واجب ده بیټ وهك (وقی) فیعلیکی مازیه و نه مره که ی ده گوتریټ (قه)، بهم شیوه په (ع، ف)، له فیعلی نه مر له وشه ی (وعی، ووفی)، نمونه له قورنای پیروز (لم یتسنه، اقتده).

ب. (ما ی پرسپاری مه چرور، چونکه تو دوزانیت نه لیف لبردنی پیویسته، ده گوتریټ (بم، لم، عم)، له باری وهستاندا پیتی (ه) ی سهکتی پیوه لکاو ده کریټ، ده گوتریټ (بمه، لمه، عمه).

ت. هه مه بنیه کی هه میشه یی له سهر جوله یهك بینا ده کریټ به موعه په ب ناچیت (همه) وهك (پیتی ی) قسه که ر (هو، هی)، له کاتی فته ده له هه مویان، وهك (کتابیه، هو، هیه).

(1) عومر نه شار: په رتوکی (البدور الزاهرة في القراءات العشر المتواترة) (قهته، وهزاره تی نه وقاف و کاروباری نایینی، ب 3، 1429 ک) لا 115.

(2) عه بده راجح: په رتوکی (التطبيق الصرفي)، (ریان، نوسینگه ی مه عاریف بو بلاوکردنه وه دابه ش کردن، سالی 1999 ی زاینی)، لا 162. به ده ستکاریه کی که م.

(3) عه بدوالله ی کوپی هیشام (أوضح المسالك) له سهر نه لفیه ی کوپی مالیک (به بیروت، داری فیکر بو چاپ و دابه ش کردن، ب 1، د.ت) لا 122.

نمونه ی ژماره (1)

مه زهه بی یه عقوب له دوو هه مزه ی جیاواز له جوله له دوو وشه دا

یه ساکه ی	نمونه	هه مزه ی دووهم	هه مزه ی یه که م
ناسان (جَاءَ أُمَّةً)	جَاءَ أُمَّةً	ء	ء
ناسان (نَبَأَ إِبْرَاهِيمَ)	نَبَأَ إِبْرَاهِيمَ	ء	ء
گوپین (سُوءٌ وَعَمَلِهِمْ)	سُوءٌ أَعْمَلِهِمْ	ء	ء
گوپین (الْمَاءِ يَوْ)	الْمَاءِ أَوْ	ء	ء
ناسان یان گوپین (الْفُقَرَاءُ إِلَى؛ الْفُقَرَاءُ وَلِي)	الْفُقَرَاءُ إِلَى	ء	ء

به‌شی دووهم

وشه‌گانی فهرش و بنچینه

ژ	عربی	کوردی
1	حرکة	جولّه
2	ابداً	گۆپین
3	بدل	له‌بری
4	سکون	زه‌نده‌دار
5	شدة	شه‌ده‌دار
6	ضمة	ضه‌مه‌دار
7	فتحة	فه‌تخه‌دار
8	کسرة	که‌سره‌دار
9	لفظي	گوتراو
10	اضافة	دانه‌پال
11	وقف	وه‌ستان
12	وصل	نه‌وه‌ستان
13	قصر	کورت کردن
14	تحقيق	خویندنه‌وه
15	مد	دریژکردنه‌وه
16	التكبير	گوتنی (الله اکبر)
17	التحميد	گوتنی (الحمد لله)
18	التهليل	گوتنی (لا اله الا الله)
19	قصر	دریژکردنی دوو جولّه
20	توسط	دریژکردنی چوار جولّه
21	اشباع	دریژکردنی شه‌ش جولّه
22	تسهيل	لابردن یان ئاسان خویندنه‌وه

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی به عقوب حه زره می	
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهوج
		پوونکر د نه وه	

(1) سوره تی فاتحه

6	الصِّرَاطِ	الصِّرَاطِ	الصِّرَاطِ	پویس: به پیتی (س) ده خوینیتنه وه له بری پیتی (ص).
7	صِرَاطِ	صِرَاطِ	صِرَاطِ	پویس: به پیتی (س) ده خوینیتنه وه له بری پیتی (ص).
7	عَلَيْهِمْ (مَعًا)	عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندیریتنه وه.

(2) سوره تی به قهړه

4	بِمَا أُنزِلَ ؛ وَمَا أُنزِلَ	بِمَا أُنزِلَ ؛ وَمَا أُنزِلَ	بِمَا أُنزِلَ ؛ وَمَا أُنزِلَ	
5	أُولَئِكَ ؛ وَأُولَئِكَ	أُولَئِكَ ؛ وَأُولَئِكَ	أُولَئِكَ ؛ وَأُولَئِكَ	
6	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ		
6	عَأَنذَرْتَهُمْ	عَأَنذَرْتَهُمْ	عَأَنذَرْتَهُمْ	پویس: به ئاسانکردنی همزه ی دوهم ده خوینیتنه وه.
10	يَكْذِبُونَ	يَكْذِبُونَ		
11	قِيلَ	قِيلَ	قِيلَ	پویس: به ئیشمام ده خوینیتنه وه.
13	قِيلَ	قِيلَ	قِيلَ	پویس: به ئیشمام ده خوینیتنه وه.
13	السُّفَهَاءُ ۖ لَا	السُّفَهَاءُ ۖ لَا	السُّفَهَاءُ ۖ لَا	پویس: به گوړپنی همزه ی دوهم به پیتی (و) ی فته دار ده خوینیتنه وه.
19	بِالْكَافِرِينَ	بِالْكَافِرِينَ	بِالْكَافِرِينَ	پویس: به ئیماله ده خوینیتنه وه.
20	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ		
20	لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ ؛ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ	لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ	لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ	پویس به يه ك له خویندنه وده کانی به تیکه لکیشانی پیتی (ب) له پیتی (ب) ده خوینیتنه وه.
24	لِلْكَافِرِينَ	لِلْكَافِرِينَ	لِلْكَافِرِينَ	پویس: به ئیماله ده خوینیتنه وه.

ژباړه نایه ت	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می		گېږانه وهی حه فص له عاصمی کوفی	پوونکر د نه وه
	گېږانه وهی روهیس	گېږانه وهی روهوچ		
28	تَرْجِعُونَ		تَرْجِعُونَ	
29	هُوَ ؛ فَسَوَّلَهُنَّ ؛ وَهُوَ		هُوَ ؛ فَسَوَّلَهُنَّ ؛ وَهُوَ	
31	هَؤُلَاءِ إِنْ	هَؤُلَاءِ إِنْ	هَؤُلَاءِ إِنْ	پویس: له نیوان هه ردوو وشه دا به ئاسانکردنی هه مزه دی دووهم ده خوینیته وه.
34	الْكَافِرِينَ	الْكَافِرِينَ	الْكَافِرِينَ	پویس: به نیماله ده خوینیته وه.
37	هُوَ		هُوَ	هُوَ
38	خَوْفٌ		خَوْفٌ	خَوْفٌ
38	عَلَيْهِمْ		عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ
40	فَارْهَبُونَ		فَارْهَبُونَ	فَارْهَبُونَ
41	فَاتَّقُونَ		فَاتَّقُونَ	فَاتَّقُونَ
48	يُقْبَلُ		يُقْبَلُ	يُقْبَلُ
51	وَعَدْنَا		وَعَدْنَا	وَعَدْنَا
51	أَتَّخَذْتُمْ	أَتَّخَذْتُمْ	أَتَّخَذْتُمْ	په روح: به تیکه له کیشانی پیټی (ن) له پیټی (ت) ده خوینیته وه.
54	هُوَ		هُوَ	هُوَ
59	قِيلَ	قِيلَ	قِيلَ	پویس: به نیشمام ده خوینیته وه.
61	هُوَ (مَعًا)		هُوَ (مَعًا)	هُوَ (مَعًا)
61	عَلَيْهِمْ		عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ
62	خَوْفٌ		خَوْفٌ	خَوْفٌ
62	عَلَيْهِمْ		عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ
67	هُزُؤًا		هُزُؤًا	هُزُؤًا
68	هِيَ		هِيَ	هِيَ
70	هِيَ		هِيَ	هِيَ

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حوزر وهی		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی روهیس	گېړانه وهی روهوچ	
74	فَهِي	فَهِي		له باری وده ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.
79	الْكِتَبِ بِأَيْدِيهِمْ	الْكِتَبِ بِأَيْدِيهِمْ	الْكِتَبِ بِأَيْدِيهِمْ	پویس به یه كه له خویندنه وده کانی به تیكه لکیشانی پیتی (ب) له پیتی (ب) ده خویندريته وه، له گهل دریژکر د نه وهی پیویست.
79	بِأَيْدِيهِمْ ؛ أَيْدِيهِمْ	بِأَيْدِيهِمْ ؛ أَيْدِيهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
80	أَخَذْتُمْ	أَخَذْتُمْ	أَخَذْتُمْ	په روح: به تیكه لکیشانی پیتی (ن) له پیتی (ت) ده خویندريته وه.
83	حُسْنًا	حَسَنًا		به فته دارکردنی پیتی (ح) و پیتی (س) ده خویندريته وه.
85	تَظَاهَرُونَ	تَظَاهَرُونَ		به شه ده دارکردنی پیتی (ظ) ده خویندريته وه.
85	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
85	وَهُوَ	وَهُوَ		له باری وده ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.
85	تَعْمَلُونَ	يَعْمَلُونَ		به پیتی (ب) ده خویندريته وه له بری پیتی (ت).
89	الْكَافِرِينَ	الْكَافِرِينَ	الْكَافِرِينَ	پویس: به ئیماله ده خویندريته وه.
90	يُنَزَّلَ	يُنَزَّلَ		به زه نه دارکردنی پیتی (ن) و لابر دنی شه دهی پیتی (ن) ده خویندريته وه له گهل ئاشکراکردن.
90	وَالْكَافِرِينَ	وَالْكَافِرِينَ	وَالْكَافِرِينَ	پویس: به ئیماله ده خویندريته وه.
91	قِيلَ	قِيلَ	قِيلَ	پویس: به ئیشمام ده خویندريته وه.

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی		خویندنه وهی به عقوب حه زره می	پوونکر د نه وه
	گېړانه وهی روهیس	گېړانه وهی روهج		
91	وَهُوَ ؛ فَلِمَ		له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریټه وه (هوه)، فلمه).	
92	أَتَّخَذْتُمْ	أَتَّخَذْتُمْ	په روح: به ټیکه لکیشانی پیټی (ن) له پیټی (ت) ده خویندريټه وه.	
93	قُلُوبِهِمُ الْعِجَلْ		له باری نه وه ستاندا: به که سره دارکردنی پیټی (م) ده خویندریټه وه.	
95	أَيِّدِيهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیټی (ه) ده خویندریټه وه.	
96	هُوَ		له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریټه وه.	
96	يَعْمَلُونَ		به پیټی (ت) ده خویندریټه وه له بری پیټی (ی).	
98	لِلْكَافِرِينَ	لِلْكَافِرِينَ	پویس: به ئیماله ده خویندريټه وه.	
104	وَلِلْكَافِرِينَ	وَلِلْكَافِرِينَ	پویس: به ئیماله ده خویندريټه وه.	
105	يُنَزَّلْ		به زه نه دارکردنی پیټی (ن) و لابر دنی شده ی پیټی (ن) ده خویندریټه وه له گهل ئاشکراکردن.	
112	وَهُوَ		له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریټه وه.	
112	خَوْفٌ		به فته دارکردنی پیټی (ف) ده خویندریټه وه بی ته نوین.	
112	عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیټی (ه) ده خویندریټه وه.	
115	فَتَمَّ	فَتَمَّ	پویس: له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریټه وه.	
119	تُسَلَّلْ		به فته دارکردنی پیټی (ت) و زه نه ی پیټی (ل) ده خویندریټه وه.	

ژباړه نایه ت	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می		گپړانه وهی حه فص له عاصمی کوفی
	گپړانه وهی روهی	گپړانه وهی روهی	
پوونکر د نه وه			
120	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
124	فَأَتَمَّهُنَّ	فَأَتَمَّهُنَّ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
124	عَهْدِي	عَهْدِي	له باری نه وه ستاندا: به فته حه دارکردنی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه.
125	بَيْتِي	بَيْتِي	به زه نه دارکردنی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه به په ها.
128	وَأَرَنَا	وَأَرَنَا	به زه نه دارکردنی پیتی (ر) و قه له وکردنی ده خویندریته وه.
129	فِيهِمْ ؛ عَلَيْهِمْ ؛ وَيُزَكِّيهِمْ	فِيهِمْ ؛ عَلَيْهِمْ ؛ وَيُزَكِّيهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
132	يَبْنِي	يَبْنِي	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
133	شُهِدَاءُ إِذْ	شُهِدَاءُ إِذْ	پویس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دوهم ده خویندریته وه.
137	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
139	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
140	أَمْ يَقُولُونَ	أَمْ يَقُولُونَ	په وح: به پیتی (ب) ده خویندریته وه له بری پیتی (ت).
140	عَآئِنْتُمْ	عَآئِنْتُمْ	پویس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دوهم ده خویندریته وه.

ژباړه نایه ت	گېږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می		پوونکر د نه وه
		گېږانه وهی روهیس	گېږانه وهی روهج	
142	قَبَلَتِهِمُ اَلَّتِي	قَبَلَتِهِمُ اَلَّتِي		له باری نه وه ستاندا: به که سره دارکردنی پیتی (م) ده خویندریته وه.
142	يَشَاءُ اِلَى	يَشَاءُ اِلَى ؛ يَشَاءُ وَلَى	يَشَاءُ اِلَى	پویس: دوو خویندنه وهی هه یه: ئاسانکردنی هه مزه ی دوهم یان گوږینی به پیتی (و) ی که سره دار.
142	صِرَاطِ	صِرَاطِ	صِرَاطِ	پویس: به پیتی (س) ده خویندریته وه له بری پیتی (ص).
143	لَرَّوْفُ	لَرَّوْفُ		به لابردي پیتی (و) ده خویندریته وه.
144	عَمَّا يَعْمَلُونَ	عَمَّا يَعْمَلُونَ	عَمَّا تَعْمَلُونَ	په روح: به پیتی (ت) ده خویندریته وه له بری پیتی (ی).
148	هُوَ	هُوَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سه کت ده خویندریته وه.
152	وَلَا تَكْفُرُونَ	وَلَا تَكْفُرُونَ		به بوونی پیتی (ی) ی زیاده ی زهنه دار ده خویندریته وه به پرده ها (له باری وه ستان و نه وه ستاندا).
157	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
158	وَمَنْ تَطَوَّعَ	وَمَنْ يَطَّوَّعَ		به پیتی (ی) ده خویندریته وه له بری پیتی (ت)، له گه ل شه ده دارکردنی پیتی (ط) و زهنه ی پیتی (ع) و به تیکه له کی شان.
160	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
161	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمی		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهج	
163	هُوَ	هُوَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.
165	وَلَوْ يَرَى	وَلَوْ تَرَى		به پیتی (ت) ده خویندريته وه له بری پیتی (ی).
165	أَنَّ الْقُوَّةَ ؛ وَأَنَّ اللَّهَ	إِنَّ الْقُوَّةَ ؛ وَإِنَّ اللَّهَ		به که سره دارکردنی هه مزه ده خویندريته وه له هه ردو وکیاندا.
166	بِهِمُ الْأَسْبَابُ	بِهِمُ الْأَسْبَابُ		له باری نه وه ستاندا: به که سره دارکردنی پیتی (م) ده خویندريته وه.
167	يُرِيهِمْ ؛ عَلَيْهِمْ	يُرِيهِمْ ؛ عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
170	قِيلَ	قِيلَ	قِيلَ	پویس: به ئیشام ده خویندريته وه.
174	يُزَكِّيهِمْ	يُزَكِّيهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
176	الْكِتَابَ بِالْحَقِّ	الْكِتَابَ بِالْحَقِّ ؛ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ	الْكِتَابَ بِالْحَقِّ	پویس به یه که له خویندنه وه کانی به تیکه له کیښانی پیتی (ب) له پیتی (ب) ده خویندنه وه، له گه ل دریژکردنه وهی پیویست.
177	لَيْسَ الْبِرُّ	لَيْسَ الْبِرُّ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ر) ده خویندريته وه.
182	مُوصٍ	مُوصٍ		به فه ته دارکردنی پیتی (و) و شده ی پیتی (ص) ده خویندريته وه.
184	فَهُوَ	فَهُوَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.
185	وَلْيُكْمِلُوا	وَلْيُكْمِلُوا		به فه ته دارکردنی پیتی (ک) و شده ی پیتی (م) ده خویندريته وه.

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمی	
		گیړانه وهی روهی	گیړانه وهی روهی
		پوونکر د نه وه	
186	اَلْدَّاعِ ؛ دَعَانِ	اَلْدَّاعِ ؛ دَعَانِ	
		به بوونی پیتی (ی) زیاده ی زه نه دار ده خویند ریته وه به په ها له هر دو وکیاندا دریژ کردنه وهی نه لکاو در ده که ویت له وشه ی (الداع) له باری نه وه ستاندا: دریژ ده کریته وه به نندازه ی دوو جوله به پیی مه زه به بی خوی.	
187	هُنَّ ؛ لَهْنُ ؛ بَشِرُوهُنَّ ؛ تُبَشِرُوهُنَّ	هُنَّ ؛ لَهْنُ ؛ بَشِرُوهُنَّ ؛ تُبَشِرُوهُنَّ	
		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سه کت ده خویند ریته وه.	
189	هِيَ	هِيَ	
		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سه کت ده خویند ریته وه.	
191	اَلْكَافِرِينَ	اَلْكَافِرِينَ	اَلْكَافِرِينَ
		پویس: به ئیما له ده خویند ریته وه.	
197	فِيهِنَّ	فِيهِنَّ	
		به ضه ممه دار کردنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه، وله باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سه کت ده خویند ریته وه.	
197	رَفَتْ ؛ فُسُوقَ	رَفَتْ ؛ فُسُوقَ	
		به ته نوینی ضه ممه له هر دو وکیان ده خویند ریته وه له گهل تی که ه لکی شان (رفت ولا، فسوق ولا).	
197	وَأَتَّقُونَ	وَأَتَّقُونَ	
		به بوونی پیتی (ی) زیاده ی زه نه دار ده خویند ریته وه به په ها (له باری وه ستان و نه وه ستاندا).	
204	وَهُوَ	وَهُوَ	
		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سه کت ده خویند ریته وه.	

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمی		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهج	
206	قِل	قِل	قِل	پویس: به ئیشمام ده خوینتته وه.
207	مَرَضَات	مَرَضَات		ئهمه یان جیاکراوته وه: به پیتی (ت) له سهری ده وستین وهك حه فص.
207	رَعُوْف	رَعُوْف		به لابر دنی پیتی (و) ده خویندریتته وه.
210	تُرْجَع	تُرْجَع		به فته دارکردنی پیتی (ت) و که سهری پیتی (ج) ده خویندریتته وه.
213	يَشَاءُ إِلَى	يَشَاءُ إِلَى ؛ يَشَاءُ وَلَى	يَشَاءُ إِلَى	پویس: دوو خویندنه وهی هه یه: ئاسانکردنی هه مزه ی دوهم یان گوپینی به پیتی (و) ی که سره دار.
213	صِرَاطِ	صِرَاطِ	صِرَاطِ	پویس: به پیتی (س) ده خوینتته وه له بری پیتی (ص).
216	وَهُوَ (الثلاثة)	وَهُوَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریتته وه.
217	وَهُوَ	وَهُوَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریتته وه.
218	رَحْمَت	رَحْمَت		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ده خویندریتته وه له بری پیتی (ت) ی به کار هاتوو بو می.
219	فِيهِمَا	فِيهِمَا		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریتته وه.
222	هُوَ ؛ تَقَرُّبُهُنَّ ؛ فَأْتُوهُنَّ	هُوَ ؛ تَقَرُّبُهُنَّ ؛ فَأْتُوهُنَّ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریتته وه.
228	بِأَنْفُسِهِنَّ ؛ لَهْنَّ ؛ أَرْحَامِهِنَّ ؛ وَبُعُولَتِهِنَّ ؛ بَرَدِّهِنَّ ؛ وَلَهْنَّ ؛ عَلَيْهِنَّ (معاً)	بِأَنْفُسِهِنَّ ؛ لَهْنَّ ؛ أَرْحَامِهِنَّ ؛ وَبُعُولَتِهِنَّ ؛ بَرَدِّهِنَّ ؛ وَلَهْنَّ ؛ عَلَيْهِنَّ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریتته وه، و به ردها: به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریتته وه له وشه ی (عليهن).

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی به عقوب حه زره می		پوونکر د نه وه
		گپړانه وهی روهیس	گپړانه وهی روهج	
229	ءَاتِيْتُمُوهُنَّ	ءَاتِيْتُمُوهُنَّ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
229	يَخَافَا	يُخَافَا	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ی) ده خویندریته وه.	
229	عَلَيْهِمَا	عَلَيْهِمَا	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
230	عَلَيْهِمَا	عَلَيْهِمَا	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
231	أَجَلَهُنَّ ؛ فَأَمْسِكُوهُنَّ ؛ سَرَّحُوهُنَّ ؛ تُمْسِكُوهُنَّ	أَجَلَهُنَّ ؛ فَأَمْسِكُوهُنَّ ؛ سَرَّحُوهُنَّ ؛ تُمْسِكُوهُنَّ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
231	هُزُّوْا	هُزُّوْا	به هه مزه ی پیتی (و) ده خویندریته وه.	
231	نِعْمَتَ	نِعْمَتَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ده خویندریته وه له بری پیتی (ت) ی به کار هاتوو بو می.	
232	أَجَلَهُنَّ ؛ تَعْضُلُوهُنَّ ؛ أَزْوَاجَهُنَّ	أَجَلَهُنَّ ؛ تَعْضُلُوهُنَّ ؛ أَزْوَاجَهُنَّ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
233	أَوْلَدَهُنَّ ؛ رِزْقُهُنَّ ؛ وَكِسْوَتُهُنَّ	أَوْلَدَهُنَّ ؛ رِزْقُهُنَّ ؛ وَكِسْوَتُهُنَّ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
233	لَا تُضَارَّ	لَا تُضَارَّ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ر) ده خویندریته وه له گه ل مانه وهی به شه ده.	
233	عَلَيْهِمَا	عَلَيْهِمَا	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	

ژماره نایه ت	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی		خویندنه وهی به عقوب حه زرمی	پوونکر د نه وه
	گپړانه وهی روهیس	گپړانه وهی روهج		
234	بَانْفُسِهِنَّ ؛ اَجَلَهِنَّ ؛ اَنْفُسِهِنَّ		له باری وستاندا: به پیتی(ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
235	اَلْتِسَاءِ اَوْ	اَلْتِسَاءِ يَوْ	اَلْتِسَاءِ اَوْ	پویس: به گوړپنی هه مزه ی دووم به پیتی(ی) ی فهتهدار ده خوینتیته وه.
235	سَتَذْكُرُوْنَهُنَّ ؛ تُوَاعِدُوْنَهُنَّ		له باری وستاندا: به پیتی(ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
236	تَمْسُوْهُنَّ ؛ لِهِنَّ ؛ وَمَتَّعُوْهُنَّ		له باری وستاندا: به پیتی(ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
236	قَدَرُهُ (معاً)	قَدَرُهُ	به زنه دارکردنی پیتی(د) و قهلقه له کردنی ده خویندریته وه.	
237	طَلَّقْتُمُوْهُنَّ ؛ تَمْسُوْهُنَّ ؛ لِهِنَّ	طَلَّقْتُمُوْهُنَّ ؛ تَمْسُوْهُنَّ ؛ لِهِنَّ	له باری وستاندا: به پیتی(ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
237	بِيَدِهِ	بِيَدِهِ	پویس: به که سره دارکردنی پیتی(ه) ده خوینتیته وه بی صیله.	
240	وَصِيَّةً	وَصِيَّةً	به ته نوینی ضمه ده خویندریته وه له بری ته نوینی فهتده.	
240	اَنْفُسِهِنَّ		له باری وستاندا: به پیتی(ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
245	فَيُضْعِفُهُ		به لابر دنی ئه لیف و شه ده دارکردنی پیتی(ع) ده خویندریته وه.	
245	وَيَبْصُطُ	وَيَبْصُطُ	په وح: به پیتی(ص) ده خوینتیته وه.	
245	تَرْجِعُوْنَ		به فهتده دارکردنی پیتی(ت) و که سره ی پیتی(ج) ده خویندریته وه.	
246	عَلَيْهِمْ		به ضمه دارکردنی پیتی(ه) ده خویندریته وه.	

ژماره نایه	گیږانه ووهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه ووهی یه عقوب حه زره می	
		گیږانه ووهی روهیس	گیږانه ووهی روهوج
249	بیدِه	بیدِه	پویس: به که سره دارکردنی پیتی (ه) ده خویندنه ووه بی صیله.
249	هُو	هُو	له باری ووه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندنه ووه.
250	اَلْکَفْرِینَ	اَلْکَفْرِینَ	پویس: به نیماله ده خویندنه ووه.
251	دَفْعُ	دَفْعُ	به که سره دارکردنی پیتی (د) و فهتیه پیتی (ف) ده خویندنه ووه له گهل ئه لیلی دوا ی خوی.

ژباړه نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می	
		گېړانه وهی روهی	گېړانه وهی روهی
		پوونکر د نه وه	
254	بِيعٌ ؛ خُلَّةٌ ؛ شَفْعَةٌ	بِيعٌ ؛ خُلَّةٌ ؛ شَفْعَةٌ	
		به فته ده خویندريته وه بی ته نوین.	
255	هُوَ ؛ وَهُوَ	هُوَ ؛ وَهُوَ	
		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.	
255	أَيِّدِيهِمْ	أَيِّدِيهِمْ	
		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.	
259	وَهِيَ	وَهِيَ	
		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.	
259	يَتَسَنَّهُ وَأَنْظُرُ	وَصَلًا: يَتَسَنَّهُ وَأَنْظُرُ وَقَفًا: يَتَسَنَّهُ	
		له باری نه وه ستاندا: به لابردي پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه. له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.	
259	نُنْشِرُهَا	نُنْشِرُهَا	
		به پیتی (ر) ده خویندريته وه له بری پیتی (ز).	
260	أَرِنِي	أَرِنِي	
		به زه نه دارکردنی پیتی (ر) و قه له وکردنی ده خویندريته وه.	
260	فَصْرُهُنَّ	فَصْرُهُنَّ	فَصْرُهُنَّ
		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه، پویس: به که سره دارکردنی پیتی (ص) و لاوازکردنی پیتی (ر) ده خویندريته وه.	
260	مِنْهُنَّ ؛ أَدْعُهُنَّ	مِنْهُنَّ ؛ أَدْعُهُنَّ	
		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.	
261	يُضْعِفُ	يُضْعِفُ	
		به لابردي ئه لیف و شه ده دارکردنی پیتی (ع) ده خویندريته وه.	
262	خَوْفٌ	خَوْفٌ	
		به فته دارکردنی پیتی (ف) ده خویندريته وه بی ته نوین.	
262	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	
		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.	
264	الْكَافِرِينَ	الْكَافِرِينَ	الْكَافِرِينَ
		پویس: به ئیماله ده خویندريته وه.	

ژماره نايه ت	گيړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می		پوونکر د نه وه
		گيړانه وهی روهیس	گيړانه وهی روهج	
265	مَرَضَاتِ	مَرَضَاتِ	ئه مه یان جیا کراوته وه: به پیتی (ت) له سهری ده وستین وه که ده فص.	
265	بِرْبُوَّةَ	بِرْبُوَّةَ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ر) ده خویندریته وه.	
269	يُوتَ	يُوتَ	به که سره دارکردنی پیتی (ت) ده خویندریته وه، پیتی (ی) زیاده ی زه نه دار ده خویندریته وه به لام لا ده چیت له برای نه وه ستاندا به هو ی پژار بوون له که یشتنه دوو زه نه به یه که وه.	
271	هِيَ ؛ فَهَوَ	هِيَ ؛ فَهَوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سه کت ده خویندریته وه.	
271	وَيُكْفَرُ	وَيُكْفَرُ	به پیتی (ن) ده خویندریته وه له بری پیتی (ی).	
273	يَحْسِبُهُمْ	يَحْسِبُهُمْ	به که سره دارکردنی پیتی (س) ده خویندریته وه.	
274	خَوْفَ	خَوْفَ	به فته ده دارکردنی پیتی (ف) ده خویندریته وه بی ته نوین.	
274	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
277	خَوْفَ	خَوْفَ	به فته ده دارکردنی پیتی (ف) ده خویندریته وه بی ته نوین.	
277	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
280	تَصَدَّقُوا	تَصَدَّقُوا	به شه ده دارکردنی پیتی (ص) ده خویندریته وه.	
280	تُرْجَعُونَ	تُرْجَعُونَ	به فته ده دارکردنی پیتی (ت) و که سره ی پیتی (ج) ده خویندریته وه.	

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی روهیس	گېړانه وهی روهوج	
282	هُوَ	هُوَ		له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندريټه وه.
282	الشَّهَدَاءُ أَنْ	الشَّهَدَاءُ يَنْ	الشَّهَدَاءُ أَنْ	پوئیس: به گوړپنی هه مزه ی دوهم به پیټی (ی) ی فهتهدار ده خویندريټه وه.
282	فَتَذَكَّرْ	فَتَذَكَّرْ		به زه نه دارکردنی پیټی (ذ) و لابردي شهده ی پیټی (ک) ده خویندريټه وه.
282	الشَّهَدَاءُ إِذَا	الشَّهَدَاءُ إِذَا	الشَّهَدَاءُ إِذَا	پوئیس: دوو خویندنه وهی هه یه: ئاسانکردنی هه مزه ی دوهم یان گوړپنی به پیټی (و) ی که سره دار.
282	تَجَرَّةٌ حَاضِرَةٌ	تَجَرَّةٌ حَاضِرَةٌ		به ته نوینی ضه ممه ده خویندريټه وه له بری ته نوینی فهتده. (له هه ردو وکیان)
285	لَا يُفَرِّقُ	لَا يُفَرِّقُ		به پیټی (ی) ده خویندريټه وه له بری پیټی (ن).
286	الْكَافِرِينَ	الْكَافِرِينَ	الْكَافِرِينَ	پوئیس: به ئیماله ده خویندريټه وه.

(3) سوره تی نالی عیمران

2	هُوَ	هُوَ		له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندريټه وه.
6	هُوَ (مَعًا)	هُوَ		له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندريټه وه.
7	هُوَ ؛ هُنَّ	هُوَ ؛ هُنَّ		له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندريټه وه.
13	يَرَوْنَهُمْ	تَرَوْنَهُمْ		به پیټی (ت) ده خویندريټه وه له بری پیټی (ی).
13	مَثَلِيهِمْ	مَثَلِيهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیټی (ه) ده خویندريټه وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی به عقوب ده زره می		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی روهیس	گیږانه وهی روهوج	
13	يَشَاءُ اِنَّ	يَشَاءُ اَنَّ ؛ يَشَاءُ وَنَّ	يَشَاءُ اِنَّ	پوئیس: دوو خویندنه وهی هیه: ئاسانکردنی هه مزه ی دووهم یان گوړینی به پیټی (و) ی که سره دار.
15	اَوْ نَبِيَّكُمْ	اَوْ نَبِيَّكُمْ	اَوْ نَبِيَّكُمْ	پوئیس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووهم ده خویندنه وه.
18	هُوَ (مَعًا)	هُوَ		له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندنه وه.
20	وَجْهِي	وَجْهِي		به زه نه دارکردنی پیټی (ی) ی دانه پال ده خویندنه وه به په ها.
20	اَتَّبَعْنِي وَقُلْ	اَتَّبَعْنِي وَقُلْ		به بوونی پیټی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویندنه وه به په ها (له باری وه ستان و نه وه ستاندا).
20	ءَاَسْلَمْتُمْ	ءَاَسْلَمْتُمْ	ءَاَسْلَمْتُمْ	پوئیس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووهم ده خویندنه وه.
28	اَلْكَافِرِينَ	اَلْكَافِرِينَ	اَلْكَافِرِينَ	پوئیس: به ئیماله ده خویندنه وه.
28	تُقَاتِلُ	تُقَاتِلُ		به فه نه دارکردنی پیټی (ت) ی یه که م و که سره ی پیټی (ق) ده خویندنه وه له گه ل گوړینی ئه لیف به پیټی (ی) ی شه ده داری مه فتوح.
30	رَعُوْفٌ	رَعُوْفٌ		به لابر دنی پیټی (و) ده خویندنه وه.
32	اَلْكَافِرِينَ	اَلْكَافِرِينَ	اَلْكَافِرِينَ	پوئیس: به ئیماله ده خویندنه وه.
35	اُمَرَاتٌ	اُمَرَاتٌ		له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ده خویندنه وه له بری پیټی (ت) ی به کار هاتوو بو می.

ژباړه نایه	گېږانه وده ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وده یه عقوب جه زده می	
		گېږانه وده روهیس	گېږانه وده روهوج
			پوونکر د نه وده
36	بِمَا وَضَعْتُ	بِمَا وَضَعْتُ	به زه نه دارکردنی پیتی (ع) و ضه مدهی پیتی (ت) ده خویندنیته وده.
37	وَكَفَّلَهَا	وَكَفَّلَهَا	به لابردي شده دی پیتی (ف) ده خویندنیته وده.
37	زَكْرِيَّا (معاً)	زَكْرِيَّا	به زیادکردنی همزه ی ضه مده دار ده خویندنیته وده له دواى ئه لیف، له گهل دریژکردنه وده لکاو ی بو ده کریت.
37	هُوَ	هُوَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندنیته وده.
38	زَكْرِيَّا	زَكْرِيَّا	به زیادکردنی همزه ی ضه مده دار ده خویندنیته وده له دواى ئه لیف، له گهل دریژکردنه وده لکاو ی بو ده کریت.
39	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندنیته وده.
44	لَدَيْهِمْ (معاً)	لَدَيْهِمْ	به ضه مده دارکردنی پیتی (ه) ده خویندنیته وده.
47	يَشَاءُ إِذَا يَشَاءُ وَذَا	يَشَاءُ إِذَا ؛ يَشَاءُ وَذَا	پویس: دوو خویندنه وده هیه: ئاسانکردنی همزه ی دوو هم یان گوږینی به پیتی (و) ی که سره دار.
49	طَيْرًا	طَيْرًا	به زیادکردنی ئه لیف له دواى پیتی (ط) ده خویندنیته وده، دواتر همزه ی که سره دار داده ندریت له بری پیتی (ی) له گهل دریژکردنه وده لکاو.
50	يَدَيَّ	يَدَيَّ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندنیته وده.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حوزره می		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی روهیس	گېړانه وهی روهوج	
50	وَاطِيعُونَ	وَاطِيعُونَ		به بوونی پیتی (ی) زیاده ی زده دار ده خویند ریته وه به رها (له باری وستان و نه وستاندا).
51	صِرَاطٌ	صِرَاطٌ	صِرَاطٌ	پویس: به پیتی (س) ده خویند ریته وه له بری پیتی (ص).
55	إِلَى (مَعًا)	إِلَى		له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
57	فَيُوقِيهِمْ	فَيُوقِيهِمْ	فَنُوقِيَهُمْ	به ضمه دار کردنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه، وروح: به پیتی (ن) ده خویند ریته وه له بری پیتی (ی) یه که م.
61	لَعْنَتٌ	لَعْنَتٌ		له باری وستاندا: به پیتی (ه) ده خویند ریته وه له بری پیتی (ت) ی به کار هاتو و بو می.
62	لَهُوَ (مَعًا)	لَهُوَ		له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
65	لِمَ	لِمَ		له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
66	فَلِمَ	فَلِمَ		له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
70	لِمَ	لِمَ		له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
71	لِمَ	لِمَ		له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
75	يُؤَدِّهِ إِلَيْكَ (مَعًا)	يُؤَدِّهِ إِلَيْكَ		به که سره دار کردنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه بی صيله.
77	إِلَيْهِمْ ؛ يُزَكِّيهِمْ	إِلَيْهِمْ ؛ يُزَكِّيهِمْ		به ضمه دار کردنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه.

ژماره نايه ت	گيړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می		پوونکر د نه وه
		گيړانه وهی روهیس	گيړانه وهی روهوچ	
78	لِتَحْسِبُوهُ	لِتَحْسِبُوهُ		به که سره دارکردنی پیتی (س) ده خویندریته وه.
78	هُوَ (الثلاثة)	هُوَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
79	تُعَلِّمُونَ	تُعَلِّمُونَ		به فته تده دارکردنی پیتی (ت) و زده نه ی پیتی (ع) و فته تده دارکردنی پیتی (ل) ده خویندریته وه له گه ل لا بردنی شه ده.
81	عَاقَرْتُمْ	عَاقَرْتُمْ	عَاقَرْتُمْ	پویس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووه م ده خویندریته وه.
81	وَأَخَذْتُمْ	وَأَخَذْتُمْ	وَأَخَذْتُمْ	په وح: به تیکه ه لکی شانی پیتی (ذ) له پیتی (ت) ده خویندریته وه.
83	يُرْجَعُونَ	يُرْجَعُونَ		به فته تده دارکردنی پیتی (ی) و که سره ی پیتی (ج) ده خویندریته وه.
85	وَهُوَ	وَهُوَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
87	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی روهیس	گېړانه وهی روهج	
93	تُنَزَّلَ	تُنَزَّلَ		به زه نه دارکردنی پیتی (ن) و لابردي شه دهی پیتی (ن) ده خویندریته وه له گهل ناشکراکردن.
97	حَجُّ	حَجُّ		به فته دارکردنی پیتی (ح) ده خویندریته وه.
98	لِمَ	لِمَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
99	لِمَ	لِمَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
100	كَافِرِينَ	كَافِرِينَ	كَافِرِينَ	پویس: به ئیماله ده خوینتیته وه.
101	صِرَاطٍ	صِرَاطٍ	صِرَاطٍ	پویس: به پیتی (س) ده خوینتیته وه له بری پیتی (ص).
103	نِعْمَتَ	نِعْمَتَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ده خویندریته وه له بری پیتی (ت) ی به کار هاتوو بو می.
109	تُرْجَعُ	تُرْجَعُ		به فته دارکردنی پیتی (ت) و که سره ی پیتی (ج) ده خویندریته وه.
112	عَلَيْهِمْ (مَعًا)	عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
115	يَفْعَلُوا ؛ يُكْفَرُوهُ	تَفْعَلُوا ؛ تُكْفَرُوهُ		به پیتی (ت) ده خویندریته وه له بری پیتی (ی) له هه ردو وکیان.
120	لَا يَضُرُّكُمْ	لَا يَضُرُّكُمْ		به که سره دارکردنی پیتی (ض) و زه نه ی پیتی (ر) ده خویندریته وه له گهل لاوازکردنی.
128	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
130	مُضَعَّفَةً	مُضَعَّفَةً		به لابردي ئه لیف و شه ده دارکردنی پیتی (ع) ده خویندریته وه.
131	لِلْكَافِرِينَ	لِلْكَافِرِينَ	لِلْكَافِرِينَ	پویس: به ئیماله ده خوینتیته وه.

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمی		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی روهیس	گېړانه وهی روهوچ	
141	اَلْكَافِرِينَ	اَلْكَافِرِينَ	پویس: به نیماله ده خوینتته وه.	
145	نُوتِهٖ مِنْهَا (معاً)	نُوتِهٖ مِنْهَا	به که سره دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریتته وه بی صیله.	
146	وَكَايْنِ	وَكَايْنِ	وهستان دروسته به هوئی ناچاری یان له بهر هه لسه نگانندی پیتی (ی) (بگهړیوه بو پرتو وکی نوصول).	
146	قَتَلَ	قُتِلَ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ق) و لابردنی ئه لیف ده خویندریتته وه له گهل که سره دارکردنی پیتی (ت).	
147	اَلْكَافِرِينَ	اَلْكَافِرِينَ	پویس: به نیماله ده خوینتته وه.	
150	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سه کت ده خویندریتته وه.	
151	الرُّعْبَ	الرُّعْبَ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ع) ده خویندریتته وه.	
151	يُنْزِلُ	يُنْزِلُ	به زه نه دارکردنی پیتی (ن) و لابردنی شه دهی پیتی (ز) ده خویندریتته وه له گهل ناشکراکردن.	
154	كُلَّهُ	كُلَّهُ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ل) ده خویندریتته وه.	
154	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریتته وه.	
157	يَجْمَعُونَ	تَجْمَعُونَ	به پیتی (ت) ده خویندریتته وه له بری پیتی (ی).	
161	يُغْلِّ	يُغْلِّ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ب) و فته دهی پیتی (غ) ده خویندریتته وه.	
164	فِيهِمْ ؛ عَلَيْهِمْ ؛ وَيُزَكِّيهِمْ	فِيهِمْ ؛ عَلَيْهِمْ ؛ وَيُزَكِّيهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریتته وه.	

ژباړه نایه	ګېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حوزره می		پوونکر د نه وه
		ګېړانه وهی روهیس	ګېړانه وهی روهوج	
165	هُوَ	هُوَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.
167	وَقِيلَ	وَقِيلَ	وَقِيلَ	پویس: به ئیشمام ده خویندريته وه.
169	وَلَا تَحْسَبَنَّ	وَلَا تَحْسَبَنَّ		به که سره دارکردنی پیتی (س) ده خویندريته وه.
170	خَوْفٌ	خَوْفٌ		به فته دارکردنی پیتی (ف) ده خویندريته وه بی ته نوین.
170	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
175	وَخَافُونَ	وَخَافُونَ		به بوونی پیتی (ی) زیاده ی زه نه دار ده خویندريته وه به رپه ها (له باری وه ستان و نه وه ستاندا).
178	وَلَا يَحْسَبَنَّ	وَلَا يَحْسَبَنَّ		به که سره دارکردنی پیتی (س) ده خویندريته وه.
179	يَمِيزَ	يَمِيزَ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ی) ی یه که م ده خویندريته وه، له گه ل فته دارکردنی پیتی (م) و که سره ی پیتی (ی) دووهم و شه ده دارکردنی.
180	وَلَا يَحْسَبَنَّ	وَلَا يَحْسَبَنَّ		به که سره دارکردنی پیتی (س) ده خویندريته وه.
180	هُوَ (مَعًا)	هُوَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.
180	تَعْمَلُونَ	يَعْمَلُونَ		به پیتی (ی) ده خویندريته وه له بری پیتی (ت).
183	فَلِمَ	فَلِمَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب ده زره می		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهج	
188	لَا تَحْسَبَنَّ	لَا تَحْسَبَنَّ		به که سره دارکردنی پیتی (س) ده خویندریته وه.
188	فَلَا تَحْسَبَنَّهُمْ	فَلَا تَحْسَبَنَّهُمْ		به که سره دارکردنی پیتی (س) ده خویندریته وه.
196	لَا يَغُرَّتْكَ	لَا يَغُرَّتْكَ	لَا يَغُرَّتْكَ	پویس: به لابر دنی شه دهی پیتی (ن) و زه نه دارکردنی ده خویندریته وه له گه ل ناشکراکردن.
199	إِلَيْهِمْ	إِلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی		پوونکر د نه وه
	گېړانه وهی روهیس	گېړانه وهی روهج	

(4) سوره تی نیساء

1	تَسَاءَلُونَ	تَسَاءَلُونَ	به شه ده دارکردنی پیتی (س) ده خویندریته وه.
4	صَدَقْتِهِنَّ	صَدَقْتِهِنَّ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
5	السُّفَهَاءُ أَمْوَالَكُمُ	السُّفَهَاءُ أَمْوَالَكُمُ	پویس: به ئاسانکردنی همزه ی دوهم ده خویندریته وه.
6	إِلَيْهِمْ (مَعًا) ؛ عَلَيْهِمْ	إِلَيْهِمْ ؛ عَلَيْهِمْ	به ضمه مه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
9	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضمه مه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
11	فَلَهُنَّ	فَلَهُنَّ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
12	لَهُنَّ (مَعًا) ؛ وَلَهُنَّ ؛ فَلَهُنَّ	لَهُنَّ ؛ وَلَهُنَّ ؛ فَلَهُنَّ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
12	يُوصَى	يُوصَى	به که سره دارکردنی پیتی (ص) و پیتی (ی) له دواي نه و له بری ئه لیف.
15	عَلَيْهِنَّ ؛ فَأَمْسِكُوهُنَّ ؛ يَتَوَقَّهِنَّ ؛ لَهُنَّ	عَلَيْهِنَّ ؛ فَأَمْسِكُوهُنَّ ؛ يَتَوَقَّهِنَّ ؛ لَهُنَّ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه، و به رده ها به ضمه مه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه له وشه ی (عليهن).
17	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضمه مه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
19	تَعْضُلُوهُنَّ ؛ عَاتِيَتُمُوهُنَّ ؛ وَعَاشِرُوهُنَّ ؛ كَرِهْتُمُوهُنَّ	تَعْضُلُوهُنَّ ؛ عَاتِيَتُمُوهُنَّ ؛ وَعَاشِرُوهُنَّ ؛ كَرِهْتُمُوهُنَّ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی روهیس	گیږانه وهی روهج	
20	إِحْدَهُنَّ	إِحْدَهُنَّ		له باری و ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویند ریټه وه.
22	النِّسَاءِ إِلَّا	النِّسَاءِ إِلَّا	النِّسَاءِ إِلَّا	پویس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووه م ده خویند ریټه وه.
23	بِهِنَّ (مَعًا)	بِهِنَّ		له باری و ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویند ریټه وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی به عقوب حه زرمی		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی روهیس	گېړانه وهی روهج	
24	النِّسَاءِ إِلَّا	النِّسَاءِ إِلَّا	النِّسَاءِ إِلَّا	پوویس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووه م ده خویندنیته وه.
24	وَأَحَلَّ	وَأَحَلَّ	وَأَحَلَّ	به فته دارکردنی هه مزه و پیتی (ح) ده خویندنیته وه.
24	مِنْهُنَّ ؛ فَاتَوْهُنَّ ؛ أُجُورَهُنَّ	مِنْهُنَّ ؛ فَاتَوْهُنَّ ؛ أُجُورَهُنَّ	مِنْهُنَّ ؛ فَاتَوْهُنَّ ؛ أُجُورَهُنَّ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندنیته وه.
25	فَأَنْكِحُوهُنَّ ؛ أَهْلِهِنَّ ؛ وَعَاتَوْهُنَّ ؛ أُجُورَهُنَّ ؛ فَعَلَيْهِنَّ	فَأَنْكِحُوهُنَّ ؛ أَهْلِهِنَّ ؛ وَعَاتَوْهُنَّ ؛ أُجُورَهُنَّ ؛ فَعَلَيْهِنَّ	فَأَنْكِحُوهُنَّ ؛ أَهْلِهِنَّ ؛ وَعَاتَوْهُنَّ ؛ أُجُورَهُنَّ ؛ فَعَلَيْهِنَّ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندنیته وه، و به په ها به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندنیته وه له وشه ی (علیهن).
29	تَجَرَّةً	تَجَرَّةً	تَجَرَّةً	به ته نوینی ضه ممه ده خویندنیته وه له بری ته نوینی فته.
33	عَقَدَتْ	عَقَدَتْ	عَقَدَتْ	به زیادکردنی ئه لیف له دوا ی پیتی (ع) ده خویندنیته وه.
34	نُشُوزَهُنَّ ؛ فَعِظُوهُنَّ ؛ وَأَهْجُرُوهُنَّ ؛ وَأَضْرِبُوهُنَّ ؛ عَلَيْنَهُنَّ	نُشُوزَهُنَّ ؛ فَعِظُوهُنَّ ؛ وَأَهْجُرُوهُنَّ ؛ وَأَضْرِبُوهُنَّ ؛ عَلَيْنَهُنَّ	نُشُوزَهُنَّ ؛ فَعِظُوهُنَّ ؛ وَأَهْجُرُوهُنَّ ؛ وَأَضْرِبُوهُنَّ ؛ عَلَيْنَهُنَّ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندنیته وه، و به په ها به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندنیته وه له وشه ی (علیهن).
36	وَالصَّاحِبِ بِالْجَنِّبِ	وَالصَّاحِبِ بِالْجَنِّبِ	وَالصَّاحِبِ بِالْجَنِّبِ	به تیکه له کیشانی پیتی (ب) له پیتی (ب) ده خویندنیته وه.
37	لِلْكَافِرِينَ	لِلْكَافِرِينَ	لِلْكَافِرِينَ	پوویس: به ئیماله ده خویندنیته وه.
39	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندنیته وه.
40	يُضَعِّفُهَا	يُضَعِّفُهَا	يُضَعِّفُهَا	به لابر دنی ئه لیف و شه ده دارکردنی پیتی (ع) ده خویندنیته وه.

ژباړه نايه	گيړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی		خویندنه وهی یه عقوب حه زره می	پوونکړدنه وه
	گيړانه وهی روهیس	گيړانه وهی روهو		
42	بِهِمْ		له باری نه وه ستاندا: به که سره دارکردنی پیتی (م) ده خویندریته وه.	
43	جَاءَ أَحَدٌ	جَاءَ أَحَدٌ	پوئیس: به ناسانکردنی همزه ی دوهم ده خوینریته وه.	
51	هَؤُلَاءِ أَهْدَى	هَؤُلَاءِ يَهْدَى	پوئیس: به گوړپنی همزه ی دوهم به پیتی (ی) ی فته حه دار ده خوینریته وه.	
56	نُصَلِّيهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
61	قِيلَ	قِيلَ	پوئیس: به ئیشمام ده خوینریته وه.	
62	أَيِّدِيهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
66	عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
66	أَوْ أَخْرَجُوا		پرگار بون له گه یشتنه دوو زه نه به یه کتر به پیتی (چ) ده خویندریته وه.	
68	صِرَاطًا	صِرَاطًا	پوئیس: به پیتی (س) ده خوینریته وه له بری پیتی (ص).	
69	عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
72	عَلَى		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سه کت ده خویندریته وه.	
73	لَمْ تَكُنْ	لَمْ تَكُنْ	په وح: به پیتی (ی) ده خویندریته وه له بری پیتی (ت).	
77	قِيلَ	قِيلَ	پوئیس: به ئیشمام ده خوینریته وه.	
77	عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حزره می		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهو	
77	لِمَ	لِمَ		له باری وستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریټه وه.
77	وَلَا تُظْلَمُونَ	وَلَا تُظْلَمُونَ	وَلَا يُظْلَمُونَ	په روح: به پیټی (ی) ده خویندریټه وه له بری پیټی (ت).
80	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیټی (ه) ده خویندریټه وه.
87	هُوَ	هُوَ		له باری وستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریټه وه.
87	أَصْدُقُ	أَصْدُقُ	أَصْدُقُ	پوئیس: به ئیشمام ده خوینټه وه.
90	حَصِرَتْ	حَصِرَتْ (حَصِرَةٌ)		پیټی (ت) به ته نوینی فته ده خویندریټه وه، و به پیټی (ه) له سهری ده وستین، له سهر کیښی (نخِرَة)، له گهل شار د نه وهی دوای خو ی.
90	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیټی (ه) ده خویندریټه وه.
91	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیټی (ه) ده خویندریټه وه.
92	وَهُوَ	وَهُوَ		له باری وستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریټه وه.
97	فِيْمَ	فِيْمَ		له باری وستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریټه وه.
101	الْكَافِرِينَ	الْكَافِرِينَ	الْكَافِرِينَ	پوئیس: به ئیماله ده خوینټه وه.
102	فِيْهِمْ	فِيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیټی (ه) ده خویندریټه وه.
102	لِلْكَافِرِينَ	لِلْكَافِرِينَ	لِلْكَافِرِينَ	پوئیس: به ئیماله ده خوینټه وه.
108	وَهُوَ	وَهُوَ		له باری وستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریټه وه.

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی به عقوب حه زره می		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهج	
109	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ		به ضه ممدار کردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
114	مَرْضَاتٍ	مَرْضَاتٍ		ئهمه یان جیاکراوته وه: به پیتی (ت) له سهری ده وستین وه که ده فص.
115	نُوْلَهْ ؛ وَنُصْلَهْ	نُوْلَهْ ؛ وَنُصْلَهْ		به که سره دار کردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه بی صیله.
120	وَيُمَيِّتُهُمْ	وَيُمَيِّتُهُمْ		به ضه ممدار کردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
122	أَصْدُقُ	أَصْدُقُ	أَصْدُقُ	پویس: به ئیشمام ده خوینیته وه.
124	وَهُوَ	وَهُوَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
124	يَدْخُلُونَ	يَدْخُلُونَ	يَدْخُلُونَ	په روح: به ضه ممدار کردنی پیتی (ی) و فه تخی پیتی (خ) ده خویندریته وه.
125	وَهُوَ	وَهُوَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
127	فِيهِنَّ ؛ تُؤْتُوْنَهُنَّ ؛ لَهُنَّ ؛ تَنكِحُوْنَهُنَّ	فِيهِنَّ ؛ تُؤْتُوْنَهُنَّ ؛ لَهُنَّ ؛ تَنكِحُوْنَهُنَّ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه، و به رها به ضه ممدار کردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه له وشه ی (فیهن).
128	عَلَيْهِمَا	عَلَيْهِمَا		به ضه ممدار کردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
128	يُصْلِحَا	يُصْلِحَا		به فه تخی دار کردنی پیتته کانی (ی)، (ص، ل) ده خویندریته وه له گهل شه ده دار کردنی پیتی (ص) و ئه لیفی دوای خوی.
139	الْكَافِرِينَ	الْكَافِرِينَ	الْكَافِرِينَ	پویس: به ئیماله ده خوینیته وه.
140	وَالْكَافِرِينَ	وَالْكَافِرِينَ	وَالْكَافِرِينَ	پویس: به ئیماله ده خوینیته وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی حه فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی به عقوب حه زره می		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی روهیس	گیږانه وهی روهوج	
141	لِّلْكَافِرِينَ (مَعًا)	لِّلْكَافِرِينَ	پویس: به ئیماله ده خوینیټه وه.	
142	وَهُوَ	وَهُوَ		له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریټه وه.
144	اَلْكَافِرِينَ	اَلْكَافِرِينَ	پویس: به ئیماله ده خوینیټه وه.	
145	اَلَّذِك	اَلَّذِك		به فه ته دارکردنی پیټی (ر) ده خویندریټه وه.
146	يُوتِ	يُوتِ		پیټی (ی) زیاده ی زه نه دار ده خویندریټه وه وله باری نه وه ستاندا: لاده بردریت به هو ی پزگار بوون له گه یشتنه دوو زه نه دار.

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمی		پوونکر د نه وه
		گپړانه وهی روهیس	گپړانه وهی روهج	
151	لِّلْكَافِرِينَ	لِّلْكَافِرِينَ	پوئیس: به نیماله ده خویندنه وه.	
152	يُؤْتِيهِمْ	نُؤْتِيهِمْ	به پیتی (ن) ی یه که م ده خویندنیته وه له بری پیتی (ی) له گهل ضه ممه دارکردنی پیتی (ه).	
153	تُنَزِّل	تُنَزِّل	به زه نه دارکردنی پیتی (ن) و لابردي شه ده ی پیتی (ن) ده خویندنیته وه له گهل ناشکراکردن.	
153	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندنیته وه.	
153	أَرِنَا	أَرِنَا	به زه نه دارکردنی پیتی (ر) و قه له وکردنی ده خویندنیته وه.	
155	وَقَتْلِهِمْ	وَقَتْلِهِمْ	له باری نه وه ستاندا: به که سره دارکردنی پیتی (م) ده خویندنیته وه.	
159	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندنیته وه.	
160	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندنیته وه.	
161	وَأَخْذِهِمْ	وَأَخْذِهِمْ	له باری نه وه ستاندا: به که سره دارکردنی پیتی (م) ده خویندنیته وه.	
161	لِّلْكَافِرِينَ	لِّلْكَافِرِينَ	پوئیس: به نیماله ده خویندنه وه.	
162	سَنُؤْتِيهِمْ	سَنُؤْتِيهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندنیته وه.	
173	فَيُؤْفِقِيهِمْ	فَيُؤْفِقِيهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندنیته وه.	
175	وَيَهْدِيهِمْ	وَيَهْدِيهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندنیته وه.	

ژماره ناپهت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی روهیس	گېړانه وهی روهج	
175	صِرَاطًا	صِرَاطًا	صِرَاطًا	پوویس: به پییتی (س) ده خویندنه وه له بری پییتی (ص).
176	وَهُوَ	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پییتی (ه) ی سهکت ده خویندنیته وه.
176	عَلِيمٌ * بِسْمِ اللَّهِ	عَلِيمٌ يَأْتِيهَا		له باری لکاندنې دوو سوږه ته له باری نه وه ستاندا بی به سمه له و (بی) سهکت (یه عقوب به ټیکه له کیشان ده خویندنیته وه.

(5) سوره تی مائیده

3	وَآخِشُونَ	وَآخِشُونَ	پیتی (ی) زیاده ی زه نه دار ده خویندنیته وه وله باری نه وه ستاندا: لاده بر د ریت به هو ی پزگار بوون له گه یشتنه دوو زه نه دار.
4	تُعَلِّمُونَهُنَّ	تُعَلِّمُونَهُنَّ	له باری وه ستاندا: به پییتی (ه) ی سهکت ده خویندنیته وه.
5	ءَاتَيْتُمُوهُنَّ ؛ أُجُورَهُنَّ ؛ وَهُوَ	ءَاتَيْتُمُوهُنَّ ؛ أُجُورَهُنَّ ؛ وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پییتی (ه) ی سهکت ده خویندنیته وه.
6	جَاءَ أَحَدٌ	جَاءَ أَحَدٌ	پوویس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووه م ده خویندنیته وه.
8	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پییتی (ه) ی سهکت ده خویندنیته وه.
11	نِعْمَتَ	نِعْمَتَ	له باری وه ستاندا: به پییتی (ه) ده خویندنیته وه له بری پییتی (ت) ی به کار هاتوو بو می.
14	وَالْبَعْضَاءِ إِلَى	وَالْبَعْضَاءِ إِلَى	پوویس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووه م ده خویندنیته وه.

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهج	
16	وَيَهْدِيهِمْ	وَيَهْدِيهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
16	صِرَاطٍ	صِرَاطٍ	صِرَاطٍ	پویس: به پیتی (س) ده خوینتیته وه له بری پیتی (ص).
17	هُوَ	هُوَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
18	فَلِمَ	فَلِمَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
23	عَلَيْهِمَا ؛ عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمَا ؛ عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
26	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
27	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
28	إِلَى	إِلَى		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
28	يَدِي	يَدِي		به زه نه دارکردنی پیتی (ی) دانه پال ده خویندریته وه به رده ها، دریژکردنه وهی نه لکاو درده که ویّت له باری نه وه ستاندا: دریژده کریته وه به نه دازه ی دوو جوله به پیی مه زه بی خوی.
31	يَوَيْلَئِي	يَوَيْلَئِي	يَوَيْلَئِي	پویس: له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خوینتیته وه، له گهل دریژکردنه وهی شه ش جوله له نه لیف چونکه دریژکردنه وه که پیویسته له وشه ی بی شه ده.
33	أَيَّدِيهِمْ	أَيَّدِيهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی به عقوب حه زره می		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی روهیس	گیږانه وهی روهج	
34	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
42	لِلْسُحْتِ	لِلْسُحْتِ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ح) ده خویندریته وه.
44	وَآخَشَوْنَ وَلَا	وَآخَشَوْنَ وَلَا		به بوونی پیتی (ی) ی زیاده ی زهنه دار ده خویندریته وه به پره ها (له باری وهستان و نه وهستاندا).
45	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
45	فَهُوَ	فَهُوَ		له باری وهستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
52	فِيهِمْ	فِيهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
53	وَيَقُولُ	وَيَقُولُ		به فته تحه دارکردنی پیتی (ل) ده خویندریته وه.
54	الْكَافِرِينَ	الْكَافِرِينَ	پویس: به ئیماله ده خوینیته وه.	
57	هُزُؤًا	هُزُؤًا		به هه مزه ی پیتی (و) ده خویندریته وه.
57	وَالْكَفَّارِ	وَالْكَفَّارِ		به که سره دارکردنی پیتی (ر) و لاوازکردنی ده خویندریته وه.
58	هُزُؤًا	هُزُؤًا		به هه مزه ی پیتی (و) ده خویندریته وه.
62	وَأَكْلِهِمْ	وَأَكْلِهِمْ		له باری نه وهستاندا: به که سره دارکردنی پیتی (م) ده خویندریته وه.
62	السُّحْتِ	السُّحْتِ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ح) ده خویندریته وه.

ژباړه نایه ت	گېږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حوزره می		پوونکر د نه وه
		گېږانه وهی روهیس	گېږانه وهی روهوج	
63	قَوْلُهُمْ ؛ وَأَكْلِهِمْ	قَوْلِهِمْ ؛ وَأَكْلِهِمْ		له باری نه وه ستاندا: به که سره دارکردنی پیتی (م) ده خویندریته وه.
63	السُّحْتِ	السُّحْتِ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ح) ده خویندریته وه.
64	أَيِّدِيهِمْ	أَيِّدِيهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
64	وَالْبَعْضَاءِ إِلَى	وَالْبَعْضَاءِ إِلَى	وَالْبَعْضَاءِ إِلَى	پویس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووه م ده خوینیته وه.
66	إِلَيْهِمْ	إِلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
67	رِسَالَتُهُ	رِسَالَتِهِ		به زیادکردنی ئلیف له دوا ی پیتی (ل) و که سره ی پیتی (ت) و پیتی (ه) ده خویندریته وه به صیله ی له گهل پیتی (ی) به کو.
67	الْكَافِرِينَ	الْكَافِرِينَ	الْكَافِرِينَ	پویس: به ئیماله ده خوینیته وه.
68	الْكَافِرِينَ	الْكَافِرِينَ	الْكَافِرِينَ	پویس: به ئیماله ده خوینیته وه.
69	خَوْفٌ	خَوْفٌ		به فته دارکردنی پیتی (ف) ده خویندریته وه بی ته نوین.
69	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
70	إِلَيْهِمْ	إِلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
71	أَلَّا تَكُونَ	أَلَّا تَكُونَ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ن) ده خویندریته وه.
71	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.

ډوونکړدنه وه	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می		گیږانه وهی حه فص له عاصمی کوفی	نماره نایه ت
	گیږانه وهی ره وح	گیږانه وهی ره میس		
له باری وده ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریټه وه.	هُوْ	هُوْ	72	
له باری وده ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریټه وه.	هُوْ	هُوْ	76	
به ضه ممدارکردنی پیټی (ه) ده خویندریټه وه.	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	80	

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمی		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهوچ	
101	أَشْيَاءُ إِن	أَشْيَاءُ أَنْ	أَشْيَاءُ إِن	پویس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووه م ده خوینیته وه.
101	يُنَزَّلُ	يُنَزَّلُ	يُنَزَّلُ	به زه نه دارکردنی پیتی (ن) و لابردي شه ده ی پیتی (ن) ده خویندريته وه له گهل ئاشکراکردن.
102	كَافِرِينَ	كَافِرِينَ	كَافِرِينَ	پویس: به ئیماله ده خوینیته وه.
104	قِيلَ	قِيلَ	قِيلَ	پویس: به ئیشمام ده خوینیته وه.
107	الَّذِينَ اسْتَحَقَّ	الَّذِينَ اسْتَحَقَّ	الَّذِينَ اسْتَحَقَّ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ت) و که سره ی پیتی (ح) و ده خویندريته وه، له گهل ضه ممه ی هه مزه ی لکاو له کاتی ده ستييکردن به و.
107	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
107	الْأُولَئِينَ	الْأُولَئِينَ	الْأُولَئِينَ	به شه ده دارکردنی پیتی (و) و فه تحه دارکردنی ده خویندريته وه له گهل که سره ی پیتی (ل) ی دووه م و زه نه دارکردنی پیتی (ی) و لابردي ئه ليف، له گهل فه تحه دارکردنی پیتی (ن).
110	طَيِّرًا	طَيِّرًا	طَيِّرًا	به زيادکردنی ئه ليف له دواي پیتی (ط) و هه مزه ی که سره دار له بري پیتی (ی) له گهل دریژکردنه وه ی لکاو.
112	يُنَزَّلُ	يُنَزَّلُ	يُنَزَّلُ	به زه نه دارکردنی پیتی (ن) و لابردي شه ده ی پیتی (ن) ده خویندريته وه له گهل ئاشکراکردن.

ژباړه نایه ت	خویندنه وهی یه عقوب چه زمه می		گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی
	گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهوچ	
پوونکر د نه وه			

115	مُنَزَّلَهَا	به زه نه دارکردنی پیتی (ن) و لابردي شه دهی پیتی (ن) ده خویندریته وه له گهل ئاشکراکردن.	
116	عَآنَتْ	عَآنَتْ	پویس: به ئاسانکردنی همزه ی دووم ده خوینیتته وه.
116	وَأُمِّي	به زه نه دارکردنی پیتی (ی) دانه پال ده خویندریته وه به پرها، دریژکردنه وهی نه لکاو درده که ویت له باری نه وه ستاندا: دریژده کریته وه به نه دازه ی دوو جوله به پیی مه زه به بی خوی.	
117	عَلَيْهِمْ (مَعًا) ؛ فِيهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
120	فِيَهُنَّ ؛ وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه، و به پرها به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه له وشه ی (فیهن).	
120	قَدِيرٌ * بِسْمِ اللَّهِ	له باری لکاندن دوو سوږت له باری نه وه ستاندا بی به سمه له و (بی) سهکت) نه وه یه عقوب پیتی (ن) ی ته نوین که سره دار ده کات به هو ی گه یشتنه دوو زه نه دار.	

(6) سوږه تی نه نعام

2	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
3	وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.

ژماره نایه ت	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حوزره می	
		گپړانه وهی روهیس	گپړانه وهی روهج
		پوونکر د نه وه	
4	تَأْتِيهِمْ	به ضه ممه دار کردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
5	يَأْتِيهِمْ	به ضه ممه دار کردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
6	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دار کردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
7	بَأْيْدِيهِمْ	به ضه ممه دار کردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
9	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دار کردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
13	وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سه کت ده خویندریته وه.	
14	وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سه کت ده خویندریته وه.	
16	يُصْرِفُ	به فته ده دار کردنی پیتی (ی) و که سره ی پیتی (ر) ده خویندریته وه له گهل لاواز کردن.	
17	هُوَ ؛ فَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سه کت ده خویندریته وه.	
18	وَهُوَ (مَعًا)	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سه کت ده خویندریته وه.	
19	إِلَيْ ؛ هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سه کت ده خویندریته وه.	
19	أَيْنَكُمْ	أَنْتُمْ	أَيْنَكُمْ
22	نَحْشُرُهُمْ ؛ نَقُولُ	به پیتی (ی) ده خویندریته وه له بری پیتی (ن) له (هه ردو وکیان)	
23	تَكُنْ	به پیتی (ب) ده خویندریته وه له بری پیتی (ت).	

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهج	
23	فِتَتْهُمْ	فِتَتْهُمْ		به فته دارکردنی پیتی (ت) ی دووه م ده خویندریته وه.
29	هِي	هِي		له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
36	يُرْجَعُونَ	يُرْجَعُونَ		به فته دارکردنی پیتی (ت) و که سره ی پیتی (ج) ده خویندریته وه.
39	صِرَاطٍ	صِرَاطٍ	صِرَاطٍ	پویس: به پیتی (س) ده خویندنه وه له بری پیتی (ص).
44	فَتَحْنَا	فَتَحْنَا	فَتَحْنَا	پویس: به شه دارکردنی پیتی (ت) ده خویندنه وه.
44	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
46	يَصْدِفُونَ	يَصْدِفُونَ	يَصْدِفُونَ	پویس: به ئیشمام ده خویندنه وه.
48	خَوْفٌ	خَوْفٌ		به فته دارکردنی پیتی (ف) ده خویندریته وه بی ته نوین.
48	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
50	إِلَىٰ	إِلَىٰ		له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
52	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
53	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی به عقوب حه زره می		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی روهیس	گیږانه وهی روهج	
57	يَقْضُ	يَقْضُ		به زه نه دار کړنی پیتی (ق) و که سره دار کړنی پیتی (ض) ی بی شده ده ده خویند ریته وه له بری پیتی (ص) و پیتی (ی) زیاده ی زه نه دار ده خویند ریته وه وله باری نه وه ستاندا: لاده بر د ریت به هو ی پزگار بوون له گه یشتنه دوو زه نه دار.
57	وَهُوَ	وَهُوَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
59	هُوَ	هُوَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
60	وَهُوَ	وَهُوَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
61	وَهُوَ	وَهُوَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
61	جَاءَ أَحَدَكُمُ	جَاءَ أَحَدَكُمُ	جَاءَ أَحَدَكُمُ	پو یس: به ئا سان کړنی هه مزه ی دووه م ده خویند ریته وه.
62	وَهُوَ	وَهُوَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
63	يُنَجِّيْكُمْ	يُنَجِّيْكُمْ		به زه نه دار کړنی پیتی (ن) و لابر دنی شده ده ی پیتی (ج) ده خویند ریته وه به ئا شکر اکر دن.
63	أَنْجَيْنَا	أَنْجَيْنَا		به پیتی (ی) ی زه نه دار ده خویند ریته وه له بری ئه لیف (یائی لین) وله دوا ی ئه و پیتی (ت) ی فهت حه دار دیت.

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی به عقوب حه زرمی	
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهوج
			پوونکر د نه وه
64	يُنَجِّيْكُمْ	يُنَجِّيْكُمْ	به زه نه دار کړنی پیتی (ن) و لابر دنی شه دهی پیتی (ج) ده خویند ریته وه به ناشکرا کړدن.
65	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
66	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
71	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
72	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
73	وَهُوَ (مَعًا)	وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
74	عَازَر	عَازَر	به ضمه ممه دار کړنی پیتی (ر) ده خویند ریته وه.
79	وَجَّهِي	وَجَّهِي	به زه نه دار کړنی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویند ریته وه به پر هها.
80	هَدَنِي	هَدَنِي	به بوونی پیتی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویند ریته وه به پر هها (له باری وه ستان و نه وه ستاندا).
81	يُنَزِّل	يُنَزِّل	به زه نه دار کړنی پیتی (ن) و لابر دنی شه دهی پیتی (ن) ده خویند ریته وه له گهل ناشکرا کړدن.
83	نَشَاءُ إِنَّ	نَشَاءُ أَنْ ؛ نَشَاءُ وَنَ	پویس: دوو خویندنه وهی هیه: ناسان کړنی هه مزه ی دووم یان گوړینی به پیتی (و) ی که سره دار.

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمه می		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی روهیس	گېړانه وهی روهوچ	
85	وَزْكَرِيَّا	وَزْكَرِيَّا		به زیادکردنی هه مزه ی فه تحه دار ده خویندریته وه له دوا ی ئه لیف، له گهل دریژکردنه وهی لکاو.
87	صِرَاطٍ	صِرَاطٍ	صِرَاطٍ	پویس: به پییتی (س) ده خوینیته وه له بری پییتی (ص).
89	بِكْفَرٍ	بِكْفَرٍ	بِكْفَرٍ	پویس: به ئیماله ده خوینیته وه.
90	أَقْتَدِهٖ قُلْ	وَصَلًا: أَقْتَدِهٖ قُلْ وَقَفًا: أَقْتَدِهٖ		له باری نه وه ستاندا: به لابر دنی پییتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه، له باری وه ستاندا: به پییتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
90	هُوَ	هُوَ		له باری وه ستاندا: به پییتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
93	إِلَى	إِلَى		له باری وه ستاندا: به پییتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
93	أَيِّدِيهِمْ	أَيِّدِيهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پییتی (ه) ده خویندریته وه.
94	بَيْنَكُمْ	بَيْنَكُمْ		به ضه ممه دارکردنی پییتی (ن) ده خویندریته وه.
96	وَجَعَلَ	وَجَعَلَ		به ئه لیفی دوا ی پییتی (ج) ده خویندریته وه، له گهل که سره دارکردنی پییتی (ع) و ضه ممه دارکردنی پییتی (ل).
96	الَّلِ	الَّلِ		به که سره دارکردنی پییتی (ل) ی کو تایی ده خویندریته وه.
97	وَهُوَ	وَهُوَ		له باری وه ستاندا: به پییتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
98	وَهُوَ	وَهُوَ		له باری وه ستاندا: به پییتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی به عقوب حه زرمی	
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهوچ
			پوونکر د نه وه
98	فَمُسْتَقَرٌّ	فَمُسْتَقَرٌّ	په روح: به که سره دارکردنی پیتی (ق) ده خویندنه وه، له باری وه ستاندا: پیتی (ر) لاواز ده کړیت.
99	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندنه وه.
101	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندنه وه.
102	هُوَ ؛ وَهُوَ	هُوَ ؛ وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندنه وه.
103	وَهُوَ (مَعًا)	وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندنه وه.
105	دَرَسَتْ	دَرَسَتْ	به فته دارکردنی پیتی (س) و زده نهی پیتی (ت) ده خویندنه وه.
106	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندنه وه.
107	عَلَيْهِمْ (مَعًا)	عَلَيْهِمْ	به ضمه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندنه وه.
108	عَدَوْا	عَدَوْا	به ضمه دارکردنی پیتی (ع) و پیتی (د) ده خویندنه وه، له گه ل شده دی پیتی (و).
109	أَتَّهَّا	إِنَّهَا	به که سره دارکردنی هه مزه ده خویندنه وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی به عقوب حه زرمی		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی روهیس	گیږانه وهی روهج	
111	إِلَيْهِمْ ؛ عَلَيْهِمْ			به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
114	وَهُوَ	وَهُوَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
114	مُنَزَّلٌ	مُنَزَّلٌ		به زه نه دارکردنی پیتی (ن) و لابر دنی شه ده ی پیتی (ن) ده خویندریته وه له گهل ناشکراکردن.
115	كَلِمَتٌ	كَلِمَتٌ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ده خویندریته وه له بری پیتی (ت) ی به کار هاتوو بو می.
115	وَهُوَ	وَهُوَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
117	هُوَ ؛ وَهُوَ	هُوَ ؛ وَهُوَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
119	لَيُضِلُّونَ	لَيُضِلُّونَ		به فه تحه دارکردنی پیتی (ی) ده خویندریته وه.
119	هُوَ	هُوَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
122	مَيِّتًا	مَيِّتًا		به که سره دارکردنی پیتی (ی) و شه ده دارکردنی ده خویندریته وه.
122	لِلْكَافِرِينَ	لِلْكَافِرِينَ	لِلْكَافِرِينَ	پویس: به ئیماله ده خوینیته وه.
124	رِسَالَتَهُ	رِسَالَتِهِ		به زیادکردنی ئه لیف له دوی پیتی (ل) و که سره ی پیتی (ت) و پیتی (ه) ده خویندریته وه به صیله ی له گهل پیتی (ی) به کو.
126	صِرَاطٌ	صِرَاطٌ	صِرَاطٌ	پویس: به پیتی (س) ده خوینیته وه له بری پیتی (ص).
127	وَهُوَ	وَهُوَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.

ژباړه نایه	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می		گېړانه وهی حه فص له عاصمی کوفی	پوونکر د نه وه
	گېړانه وهی روهیس	گېړانه وهی روهج		
128	يَحْشُرُهُمْ	يَحْشُرُهُمْ	پویس: به پیټی (ن) ده خویندریټه وه له بری پیټی (ی).	
130	كَافِرِينَ	كَافِرِينَ	پویس: به ئیماله ده خوینیټه وه.	
136	فَهُوَ	فَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریټه وه.	
137	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممدارکردنی پیټی (ه) ده خویندریټه وه.	
138	سَيَجْزِيَهُمْ	سَيَجْزِيَهُمْ	به ضه ممدارکردنی پیټی (ه) ده خویندریټه وه.	
139	سَيَجْزِيَهُمْ	سَيَجْزِيَهُمْ	به ضه ممدارکردنی پیټی (ه) ده خویندریټه وه.	
141	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریټه وه.	
143	الْمَعَزِ	الْمَعَزِ	به فه ته دارکردنی پیټی (ع) ده خویندریټه وه.	
144	شُهَدَاءَ اِذْ	شُهَدَاءَ اِذْ	پویس: به ئاسانکردنی همزه ی دوهم ده خوینیټه وه.	
145	اِلَى	اِلَى	له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریټه وه.	
146	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممدارکردنی پیټی (ه) ده خویندریټه وه.	
152	هِيَ	هِيَ	له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریټه وه.	
152	تَذَكَّرُونَ	تَذَكَّرُونَ	به شه ده دارکردنی پیټی (ذ) ده خویندریټه وه.	
153	وَأَنَّ	وَأَنَّ	به زه نه دارکردنی پیټی (ن) ده خویندریټه وه.	
153	صِرَاطِي	صِرَاطِي	پویس: به پیټی (س) ده خوینیټه وه له بری پیټی (ص).	

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب ده زره می		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی روهیس	گیږانه وهی روهوج	
157	يَصْدِفُونَ (معاً)	يَصْدِفُونَ	پویس: به ئیشمام ده خوینیته وه.	
160	عَشْرُ	عَشْرُ		به تهنوینی ضه ده خویندریته وه.
160	أَمْثَالِهَا	أَمْثَالِهَا		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ل) ده خویندریته وه.
161	صِرَاطِ	صِرَاطِ	صِرَاطِ	پویس: به پیتی (س) ده خوینیته وه لهبری پیتی (ص).
161	قِيَمًا	قِيَمًا		به فته دارکردنی پیتی (ق) و که سره ی پیتی (ی) ده خویندریته وه له گهل شه ده دارکردنی.
164	وَهُوَ	وَهُوَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
165	وَهُوَ	وَهُوَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
165	رَحِيمٌ * بِسْمِ اللَّهِ	رَحِيمٌ الْمَصْ		له باری لکاندن دوو سوږت له باری نه وه ستاندا بی به سمه له و (بی) سهکت (یه عقوب ناشکرای دهکات.

(7) سوره تی نه عرف

3	تَذَكَّرُونَ	تَذَكَّرُونَ	به شه ده دارکردنی پیتی (ذ) ده خویندریته وه.
6	إِلَيْهِمْ	إِلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
7	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
16	صِرَاطِكَ	صِرَاطِكَ	پویس: به پیتی (س) ده خوینیته وه له بری پیتی (ص).
17	أَيْدِيهِمْ	أَيْدِيهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمی		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی روهیس	گیږانه وهی روهج	
22	عَلَيْهِمَا	عَلَيْهِمَا		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
25	تُخْرِجُونَ	تَخْرُجُونَ		به فتهحه دارکردنی پیتی (ت) و ضه ممه ی پیتی (ر) ده خویندریته وه.
27	هُوَ	هُوَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
28	بِالْفَحْشَاءِ أَتَقُولُونَ	بِالْفَحْشَاءِ يَتَقُولُونَ	بِالْفَحْشَاءِ أَتَقُولُونَ	پوئیس: به گوړپنی هه مزه ی دووهم به پیتی (ی) ی فتهحه دار ده خویندیته وه.
30	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
30	وَيَحْسِبُونَ	وَيَحْسِبُونَ		به که سره دارکردنی پیتی (س) ده خویندریته وه.
32	هِيَ	هِيَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
33	يُنْزِلُ	يُنْزِلُ		به زه نه دارکردنی پیتی (ن) و لابردي شده ی پیتی (ز) ده خویندریته وه له گهل ناشکراکردن.
34	جَاءَ أَجْلُهُمْ	جَاءَ أَجْلُهُمْ	جَاءَ أَجْلُهُمْ	پوئیس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووهم ده خویندیته وه.
35	خَوْفٌ	خَوْفٌ		به فتهحه دارکردنی پیتی (ف) ده خویندریته وه بی ته نوین.
35	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
37	كَافِرِينَ	كَافِرِينَ	كَافِرِينَ	پوئیس: به ئیماله ده خویندیته وه.
38	هَؤُلَاءِ أَضَلُّونَا	هَؤُلَاءِ يَضِلُّونَا	هَؤُلَاءِ أَضَلُّونَا	پوئیس: به گوړپنی هه مزه ی دووهم به پیتی (ی) ی فتهحه دار ده خویندیته وه.

ژباړه نایه	گېږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمی		پوونکر د نه وه
		گېږانه وهی روهیس	گېږانه وهی روهو	
38	فَاتِهِمْ	فَاتِهِمْ	فَاتِهِمْ	پویس: به ضه ممه دارکردنی پیټی (ه) ده خویندریته وه.
43	تَحْتِهِمْ	تَحْتِهِمْ	تَحْتِهِمْ	له باری نه وستاندا: به که سره دارکردنی پیټی (م) ده خویندریته وه.
47	تِلْقَاءَ أَصْحَابِ	تِلْقَاءَ أَصْحَابِ	تِلْقَاءَ أَصْحَابِ	پویس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دوهم ده خویندریته وه.
49	خَوْفٌ	خَوْفٌ	خَوْفٌ	به فته دارکردنی پیټی (ف) ده خویندریته وه بی ته نوین.
50	الْمَاءِ أَوْ	الْمَاءِ يَوْ	الْمَاءِ أَوْ	پویس: به گوړپنی هه مزه ی دوهم به پیټی (ی) ی فته دار ده خویندریته وه.
50	الْكُفْرَيْنَ	الْكُفْرَيْنَ	الْكُفْرَيْنَ	پویس: به ئیماله ده خویندریته وه.
54	يُغْشَى	يُغْشَى	يُغْشَى	به فته دارکردنی پیټی (غ) و شده ی پیټی (ش) ده خویندریته وه.
56	رَحْمَتٍ	رَحْمَتٍ	رَحْمَتٍ	له باری وستاندا: به پیټی (ه) ده خویندریته وه له بری پیټی (ت) ی به کار هاتوو بو می.
57	وَهُوَ	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
57	بُشْرًا	بُشْرًا	بُشْرًا	به پیټی (ن) ده خویندریته وه له بری پیټی (ب) له گهل ضه ممه دارکردنی پیټی (ش).
57	مَيِّتٍ	مَيِّتٍ	مَيِّتٍ	به لابردي شده ی پیټی (ی) و زهنه دارکردنی ده خویندریته وه.
57	تَذَكَّرُونَ	تَذَكَّرُونَ	تَذَكَّرُونَ	به شه دارکردنی پیټی (ذ) ده خویندریته وه.
69	بَصْطَةً	بَصْطَةً	بَصْطَةً	په وح: به پیټی (ص) ده خویندریته وه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می		پوونکر دنه وه
		گیږانه وهی روهیس	گیږانه وهی روهوج	
81	إِنَّكُمْ	عَاتَّكُمْ	عَائَّكُمْ	به زیادکردنی همزه ی فته دار ده خویندریته وه، پویس: شده دی همزه ی دوهم لاده بات له وشه ی (أَنَّكُمْ)، به لام رهوج ده خویندریته وه (أَنَّكُمْ).
84	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ		به ضمه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
86	صِرَاطٍ	صِرَاطٍ	صِرَاطٍ	پویس: به پیتی (س) ده خویندریته وه له بری پیتی (ص).
87	وَهُوَ	وَهُوَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حوزر وهی		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهوچ	
93	كَافِرِينَ	كَافِرِينَ	پویس: به ئیماله ده خوینیته وه.	
96	لَفَتَحْنَا	لَفَتَحْنَا	پویس: به شه دده دارکردنی پیتی (ت) ده خوینیته وه.	
96	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
100	نَشَاءُ أَصَبْنَهُمْ	نَشَاءُ وَصَبْنَهُمْ	پویس: به گوپینی همزه ی دوو همزه ی پیتی (و) ی فته حدار ده خوینیته وه.	
101	الْكَافِرِينَ	الْكَافِرِينَ	پویس: به ئیماله ده خوینیته وه.	
105	مَعِيَ	مَعِيَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه به رده ها.	
107	هِيَ	هِيَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
108	هِيَ	هِيَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
111	أَرْجِهْ	أَرْجِهْ	به همزه ی زه نه دار ده خویندریته وه له دوا ی پیتی (ج) له گهل ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) بی صیله.	
113	إِنَّ لَنَا	عَآنَ لَنَا	به زیادکردنی همزه ی فته حدار ده خویندریته وه، پویس: شه ده ی همزه ی دوو همزه لاده بات له وشه ی (أَنَّ)، به لام رهوچ به ته حقیق همزه ده خوینیته وه (أَنَّ).	
117	هِيَ	هِيَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
117	تَلَقَّفُ	تَلَقَّفُ	به فته حدارکردنی پیتی (ل) و شه ده ی پیتی (ق) ده خویندریته وه.	

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی به عقوب حه زره می		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی روهیس	گېړانه وهی روهج	
123	فِرْعَوْنُ ءَاَمَنْتُمْ	فِرْعَوْنُ ءَاَمَنْتُمْ	فِرْعَوْنُ ءَاَمَنْتُمْ	په روح: به زیادکردنی هه مزه ی پرسیاری ده خویندنه وه له گهل خویندنه وهی هه مزه ی دوو هم له وشه ی (ءَاَمَنْتُمْ)، وهره ویس به یه هه مزه ده خویندنه وه.
133	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندنه وه.
134	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندنه وه.
137	كَلِمَتُ	كَلِمَتُ	كَلِمَتُ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ده خویندنه وه له بری پیتی (ت) ی به کار هاتوو بو می.
140	وَهُوَ	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سه کت ده خویندنه وه.
142	وَوَاعَدْنَا	وَوَاعَدْنَا	وَوَاعَدْنَا	به لابر دنی ئه لیلی یه که م ده خویندنه وه.
143	أَرِنِي	أَرِنِي	أَرِنِي	به زه نه دارکردنی پیتی (ر) و قه له وکردنی ده خویندنه وه.
144	بِرِسَالَتِي	بِرِسَالَتِي	بِرِسَالَتِي	په روح: به لابر دنی ئه لیلی دوو هم ده خویندنه وه به تا ک.
148	حُلِيِّهِمْ	حُلِيِّهِمْ	حُلِيِّهِمْ	به فه ته دارکردنی پیتی (ح) و زه نه ی پیتی (ل) ده خویندنه وه له گهل لابر دنی شه ده ی پیتی (ی).
148	يَهْدِيهِمْ	يَهْدِيهِمْ	يَهْدِيهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندنه وه.
149	أَيِّدِيهِمْ	أَيِّدِيهِمْ	أَيِّدِيهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندنه وه.
155	هِيَ	هِيَ	هِيَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سه کت ده خویندنه وه.

ژباړه نایه ت	ځویندنه وهی یه عقوب حه زره می		ګېړانه وهی حه فص له عاصمی کوفی	پوونکر د نه وه
	ګېړانه وهی روهیس	ګېړانه وهی روهج		
155	تَشَاءُ أَنْتَ	تَشَاءُ أَنْتَ	پویس: به ګوړینی هه مزه ی دوو هم به پیټی (و) ی فته حه دار ده خویندنیته وه.	
157	عَلَيْهِمْ ؛ عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ ؛ عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دار کردنی پیټی (ه) ده خویندنیته وه.	
158	هُوَ	هُوَ	له باری وستاندا: به پیټی (ه) ی سه کت ده خویندنیته وه.	
160	عَلَيْهِمْ (مَعًا)	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دار کردنی پیټی (ه) ده خویندنیته وه.	
161	قِيلَ	قِيلَ	پویس: به ئیشمام ده خویندنیته وه.	
161	تَغْفَرُ	تَغْفَرُ	به پیټی (ت) ی ضه ممه دار ده خویندنیته وه له بری پیټی (ن) له ګه ل فته حه ی پیټی (ف) و قه له وکردنی پیټی (ر) و شار د نه وه ی پیش خوی.	
161	خَطِيئَتِكُمْ	خَطِيئَتُكُمْ	به ضه ممه دار کردنی پیټی (ت) ده خویندنیته وه.	
162	قِيلَ	قِيلَ	پویس: به ئیشمام ده خویندنیته وه.	
162	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دار کردنی پیټی (ه) ده خویندنیته وه.	
163	تَأْتِيهِمْ (مَعًا)	تَأْتِيهِمْ	به ضه ممه دار کردنی پیټی (ه) ده خویندنیته وه.	
164	لِمَ	لِمَ	له باری وستاندا: به پیټی (ه) ی سه کت ده خویندنیته وه.	
164	مَعْدِرَةً	مَعْدِرَةً	به ته نوینی ضه ممه ده خویندنیته وه له بری ته نوینی فته حه.	
167	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دار کردنی پیټی (ه) ده خویندنیته وه.	

ژماره نایه	گېرانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمی		پوونکر د نه وه
		گېرانه وهی روهیس	گېرانه وهی روهج	
169	يَاتِيهِمْ	يَاتِيهِمْ	يَاتِيهِمْ	پوویس: به ضه ممه دار کردنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه.
169	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دار کردنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه.
172	ذُرِّيَّتَهُمْ	ذُرِّيَّتَهُمْ	ذُرِّيَّتَهُمْ	به که سره دار کردنی هر یه که له پیته کانی (ت) و (ه) ده خویند ریته وه، له گهل زیاد کردنی ئه لیف له دوی پیتی (ی) به (کو).
175	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دار کردنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه.
178	فَهُوَ	فَهُوَ	فَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
184	هُوَ	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
187	هُوَ	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
188	الْسُّوءُ أَنْ ؛ الْسُّوءُ وَنْ	الْسُّوءُ أَنْ ؛ الْسُّوءُ وَنْ	الْسُّوءُ أَنْ ؛ الْسُّوءُ وَنْ	پوویس: دوو خویندنه وهی هیه: ئاسان کردنی همزه ی دووم یان گوړینی به پیتی (و) ی که سره دار.
189	هُوَ	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
195	كِيدُونِ ؛ تُنْظَرُونَ	كِيدُونِ ؛ تُنْظَرُونَ	كِيدُونِ ؛ تُنْظَرُونَ	به بوونی پیتی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویند ریته وه به رها (له باری وه ستان و نه وه ستاندا).
196	وَهُوَ	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.

ژماره ناپهت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می	
		گېړانه وهی روهی	گېړانه وهی روهی
		پوونکر د نه وه	
201	طَيْفٌ	طَيْفٌ	
		به لابر دنی ئه لیف و هه مزه ده خویندریته وه، پیتی (ی) ی زه نه دار له شوینیان داده ندریت.	
203	تَأْتِيهِمْ	تَأْتِيهِمْ	تَأْتِيهِمْ
		پویس: به ضه ممه دار کردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
203	إِلَى	إِلَى	
		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	

(8) سوره تی نه نفال

2	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	
		به ضه ممه دار کردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
7	الْكَافِرِينَ	الْكَافِرِينَ	الْكَافِرِينَ
		پویس: به ئیماله ده خوینیته وه.	
9	مُرْدَفِينَ	مُرْدَفِينَ	
		به فتهحه دار کردنی پیتی (د) ده خویندریته وه.	
11	وَيُنَزِّلُ	وَيُنَزِّلُ	
		به زه نه دار کردنی پیتی (ن) و لابر دنی شه دهی پیتی (ن) ده خویندریته وه له گهل فاشکرا کردن.	
12	الرُّعْبَ	الرُّعْبَ	
		به ضه ممه دار کردنی پیتی (ع) ده خویندریته وه.	
14	لِلْكَافِرِينَ	لِلْكَافِرِينَ	لِلْكَافِرِينَ
		پویس: به ئیماله ده خوینیته وه.	
16	يُولِّهِمْ	يُولِّهِمْ	
		به که سره دار کردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه به لام پویس: جیاکراوته وه چونکه نه و به ضه ممه ی پیتی (ه) ده خوینیته وه.	
18	مُوْهِنٌ	مُوْهِنٌ	
		به ته نوینی پیتی (ن) و شاردنه وه ده خویندریته وه.	
18	كَيْدٍ	كَيْدٍ	
		به فتهحه دار کردنی پیتی (د) ده خویندریته وه.	

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی روهیس	گېړانه وهی روهوچ	
18	اَلْكَافِرِينَ	اَلْكَافِرِينَ	پوئیس: به ئیماله ده خوینیتته وه.	
19	فَهُوَ	فَهُوَ	له باری و ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریتته وه.	
19	وَإِنَّ اللَّهَ	وَإِنَّ اللَّهَ	به که سره دارکردنی هه مزه ده خویندریتته وه.	
23	فِيهِمْ	فِيهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریتته وه.	
31	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریتته وه.	
32	هُوَ	هُوَ	له باری و ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریتته وه.	
32	السَّمَاءِ أَوْ	السَّمَاءِ يَوْ	پوئیس: به گوړپینی هه مزه ی دوو هم به پیتی (ی) ی فهتchedار ده خوینیتته وه.	
33	فِيهِمْ	فِيهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریتته وه.	
35	وَتَصْدِيَّةٌ	وَتَصْدِيَّةٌ	پوئیس: به ئیشمام ده خوینیتته وه.	
36	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریتته وه.	
37	لِيَمِيزَ	لِيَمِيزَ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ب) ی یه که م ده خویندریتته وه، له گهل فهتchedارکردنی پیتی (م) و که سره و شه ده دارکردنی پیتی (ی) ی دوو هم.	
38	سُنَّتْ	سُنَّتْ	له باری و ستاندا: به پیتی (ه) ده خویندریتته وه له بری پیتی (ت) ی به کار هاتوو بو می.	
39	بِمَا يَعْمَلُونَ	بِمَا تَعْمَلُونَ	پوئیس: به پیتی (ت) ده خویندریتته وه له بری پیتی (ی).	

ژماره نایه ت	گیږانه وهی حه فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی به عقوب حه زره می		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی روهیس	گیږانه وهی روهوچ	
42	بِالْعُدُوَّةِ (معاً)	بِالْعُدُوَّةِ		به که سره دارکردنی پیتی (ع) ده خویندریته وه.
42	حَيَّ	حَيَّ		به دوو پیتی (ی) بی شه ده ده خویندریته وه یه که م: که سره دار. دووه م: فه ته دار.
44	تُرْجِعْ	تُرْجِعْ		به فه ته دارکردنی پیتی (ت) و که سره ی پیتی (ج) ده خویندریته وه.
58	إِلَيْهِمْ	إِلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
59	وَلَا يَحْسَبَنَّ	وَلَا تَحْسَبَنَّ		به پیتی (ت) ده خویندریته وه له بری پیتی (ی) له گه ل که سره دارکردنی پیتی (س).
60	تُرْهَبُونَ	تُرْهَبُونَ	تُرْهَبُونَ	پویس: به فه ته دارکردنی پیتی (ر) و شه ده دارکردنی پیتی (ه) ده خویندیته وه.
61	هُوَ	هُوَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سه کت ده خویندریته وه.
62	هُوَ	هُوَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سه کت ده خویندریته وه.
66	ضَعْفًا	ضَعْفًا		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ض) ده خویندریته وه.
66	فَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ	فَإِنْ تَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ		(یکن) به پیتی (ت) ده خویندریته وه له بری پیتی (ی) و شاردنه وه شی بو ده کریت.
67	أَنْ يَكُونَ لَهُوَ	أَنْ تَكُونَ لَهُوَ		به پیتی (ت) ده خویندریته وه له بری پیتی (ی) و شاردنه وه شی بو ده کریت.
68	أَخَذْتُمْ	أَخَذْتُمْ	أَخَذْتُمْ	په وح: به تیکه ه لکیشانی پیتی (ذ) له پیتی (ت) ده خویندیته وه.

ژباړه نایه ت	څویندنه وهی یه عقوب حه زره می		گېړانه وهی حه فص له عاصمی کوفی
	گېړانه وهی روهی	گېړانه وهی روهی	
	پوونکر د نه وه		

(9) سوړه تی ته و به

2	اَلْكَافِرِينَ	اَلْكَافِرِينَ	پویس: به ئیماله ده خوینیتته وه.
3	فَهُوَ	فَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریتته وه.
4	إِلَيْهِمْ	إِلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریتته وه.
12	أَمَّةَ	أَمَّةَ	پویس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووه م ده خوینیتته وه.
14	وَيُخْزِهِمْ	وَيُخْزِهِمْ	پویس: به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریتته وه.
14	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریتته وه.
17	مَسْجِدَ	مَسْجِدَ	به زه نه دارکردنی پیتی (س) و لا بردنی ئه لیف ده خویندریتته وه (به تاك).
23	أُولِيَاءَ إِنْ	أُولِيَاءَ إِنْ	پویس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووه م ده خوینیتته وه.
26	اَلْكَافِرِينَ	اَلْكَافِرِينَ	پویس: به ئیماله ده خوینیتته وه.
28	شَاءَ إِنْ	شَاءَ إِنْ	پویس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووه م ده خوینیتته وه.
30	يُضْلَهُوْنَ	يُضْلَهُوْنَ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) و لا بردنی هه مزه ده خویندریتته وه.
31	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریتته وه.
33	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریتته وه.

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حوزره می		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی روهیس	گېړانه وهی روهج	
36	فِيهِنَّ	فِيهِنَّ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه، وله باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
37	يُضِلُّ	يُضِلُّ		به که سره دارکردنی پیتی (ض) ده خویندریته وه.
37	سُوْءٌ اَعْمَلِهِمْ	سُوْءٌ وَعْمَلِهِمْ	سُوْءٌ اَعْمَلِهِمْ	پویس: به گوړپنی هه مزه ی دوو هم به پیتی (و) ی فته حه دار ده خویندریته وه.
37	الْكٰفِرِيْنَ	الْكٰفِرِيْنَ	الْكٰفِرِيْنَ	پویس: به ئیماله ده خویندریته وه.
38	قِيْلَ	قِيْلَ	قِيْلَ	پویس: به ئیشمام ده خویندریته وه.
40	وَكَلِمَةً	وَكَلِمَةً		به فته حه دارکردنی پیتی (ت) ده خویندریته وه.
40	هِيَ	هِيَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
42	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
43	لِمَ	لِمَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
46	وَقِيْلَ	وَقِيْلَ	وَقِيْلَ	پویس: به ئیشمام ده خویندریته وه.
49	بِالْكٰفِرِيْنَ	بِالْكٰفِرِيْنَ	بِالْكٰفِرِيْنَ	پویس: به ئیماله ده خویندریته وه.
51	هُوَ	هُوَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
57	مُدْخَلًا	مُدْخَلًا		به فته حه دارکردنی پیتی (م) و زه نه ی پیتی (د) ده خویندریته وه له گه ل قه لقه له.
58	يَلْمُزْكَ	يَلْمُزْكَ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (م) ده خویندریته وه.

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمی	
		گېړانه وهی روهی	گېړانه وهی روهی
		پوونکر د نه وه	
61	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.	
64	تُنَزَّلَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ن) و لبردنی شده دی پیتی (ن) ده خویند ریته وه له گهل ناشکراکردن.	
64	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه.	
66	تَعَفَّ	به پیتی (ی) ی ضه ممه دار ده خویند ریته وه له بری پیتی (ن) له گهل فهتحة دارکردنی پیتی (ف).	
66	تُعَذِّبُ	به ته نوینی ضه ممه ده خویند ریته وه له بری ته نوینی فهتحة.	
66	طَائِفَةٌ	به ته نوینی ضه ممه ده خویند ریته وه له بری ته نوینی فهتحة.	
68	هِيَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.	
70	يَأْتِيَهُمْ	يَأْتِيَهُمْ	پویس: به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه.
72	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.	
73	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه.	
79	يَلْمِزُونَ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (م) ده خویند ریته وه.	
83	مَعِيَ أَبَدًا؛ مَعِيَ عَدُوًّا	به زه نه دارکردنی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویند ریته وه به ردها.	
90	الْمُعْذِرُونَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ع) و لابردنی شده دی پیتی (ذ).	

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمی	
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهوج
94	إِلَيْهِمْ	إِلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
95	إِلَيْهِمْ	إِلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
98	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
100	وَالْأَنْصَارِ	وَالْأَنْصَارِ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ر) قه له وکردنی ده خویندریته وه.
102	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
103	وَتُزَكِّيهِمْ	وَتُزَكِّيهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
103	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
103	صَلَوَاتِكَ	صَلَوَاتِكَ	به خویندنه وهی پیتی (و) ی فته تدار ده خویندریته وه پیش ئه لیف، له گه ل که سره دارکردنی پیتی (ت) به (کو).
104	هُوَ (مَعًا)	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سه کت ده خویندریته وه.
106	مُرْجُونَ	مُرْجُونَ	به هه مزه ی ضه ممه دار ده خویندریته وه له دوا ی پیتی (ج) وپیتی (و) ده بیته دریژکراو.
106	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
110	إِلَّا أَنْ	إِلَّا أَنْ (تشبه : إِلَى أَنْ)	به لابر دنی شه ده ی پیتی (ل) ده خویندریته وه چونکه پیتی جه ره.

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می	
		گېړانه وهی روهی	پوونکر د نه وه
111	هُوَ	هُوَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.
117	يَزِيغُ	تَزِيغُ	به پیتی (ت) ده خویندريته وه له بری پیتی (ی) ی یه که م.
117	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
117	رَعُوفٌ	رُؤُفٌ	به لبردنی پیتی (و) ده خویندريته وه.
118	عَلَيْهِمْ (الثلاثة)	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
118	هُوَ	هُوَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.
122	إِلَيْهِمْ	إِلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
126	يَرَوْنَ	تَرَوْنَ	به پیتی (ت) ده خویندريته وه له بری پیتی (ی) ی.
128	رَعُوفٌ	رُؤُفٌ	به لبردنی پیتی (و) ده خویندريته وه.
129	هُوَ وَهُوَ	هُوَ وَهُوَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.

(10) سوره تی یونس

2	لَسَجِرٌ	لَسَجِرٌ	به که سره دارکردنی پیتی (س) و لبردنی ئه لیف ده خویندريته وه، له گهل زه نه ی پیتی (ح) ی.
3	تَذَكَّرُونَ	تَذَكَّرُونَ	به شه ده دارکردنی پیتی (ذ) ده خویندريته وه.
5	هُوَ	هُوَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.

ژباړه نایه	ګڼپاڼه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حوزر وهی	
		ګڼپاڼه وهی روهیس	ګڼپاڼه وهی روهو
			پوونکر د نه وه
9	يَهْدِيَهُمْ	يَهْدِيَهُمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
9	تَحْتَهُمْ	تَحْتَهُمْ	له باری نه وستاندا: به که سره دارکردنی پیتی (م) ده خویندریته وه.
11	لَقَضَى	لَقَضَى	به فته دارکردنی پیته کانی (ق) و (ض) ده خویندریته وه له گه ل ټلیف له بری پیتی (ی) و دریژکردنه وهی نه لکاویش نه نجام ددریت، له باری نه وستاندا: دریژده کریته وه به نه اندازی دوو جوله به پیی مه زه بهی خوی.
11	إِلَيْهِمْ	إِلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
11	أَجَلُهُمْ	أَجَلُهُمْ	به فته دارکردنی پیتی (ل) ده خویندریته وه.
15	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
15	إِلَىٰ	إِلَىٰ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
21	تَمَكُّرُونَ	تَمَكُّرُونَ	په وح: به پیتی (ی) ده خویندریته وه له بری پیتی (ت).
22	هُوَ	هُوَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
23	مَتَّعَ	مَتَّعَ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ع) ده خویندریته وه.
25	يَشَاءُ إِلَىٰ	يَشَاءُ إِلَىٰ ؛ يَشَاءُ وَلِی	پویس: دوو خویندنه وهی هیه: ئاسانکردنی همزه ی دووهم یان گوړینی به پیتی (و) ی که سره دار.

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی به عقوب حه زره می		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی روهیس	گېړانه وهی روهوج	
25	صِرَاطِ	صِرَاطِ	صِرَاطِ	پوئیس: به پیټی (س) ده خوینیټه وه له بری پیټی (ص).
27	قِطْعًا	قِطْعًا		به زه نه دارکردنی پیټی (ط) و قه لقه له ده خویندریټه وه.
33	كَلِمَتُ	كَلِمَتُ		له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ده خویندریټه وه له بری پیټی (ت) ی به کار هاتوو بو می.
37	تَصَدِيقَ	تَصَدِيقَ	تَصَدِيقَ	پوئیس: به ئیشمام ده خوینیټه وه.
39	يَا تَهُمَّ	يَا تَهُمَّ	يَا تَهُمَّ	پوئیس: به ضه ممه دارکردنی پیټی (ه) ده خویندریټه وه.
45	يَحْشُرُهُمْ	يَحْشُرُهُمْ		به پیټی (ن) ده خویندریټه وه له بری پیټی (ی).
49	جَاءَ أَجْلُهُمْ	جَاءَ أَجْلُهُمْ	جَاءَ أَجْلُهُمْ	پوئیس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووه م ده خوینیټه وه.
52	قِيلَ	قِيلَ	قِيلَ	پوئیس: به ئیشمام ده خوینیټه وه.
53	هُوَ	هُوَ		له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سه کت ده خویندریټه وه.
56	هُوَ	هُوَ		له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سه کت ده خویندریټه وه.
56	تُرْجَعُونَ	تُرْجَعُونَ		به فته حه دارکردنی پیټی (ت) و که سره ی پیټی (ج) ده خویندریټه وه.
58	فَلْيَفْرَحُوا	فَلْيَفْرَحُوا	فَلْيَفْرَحُوا	پوئیس: به پیټی (ت) ده خویندریټه وه له بری پیټی (ی).
58	هُوَ	هُوَ		له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سه کت ده خویندریټه وه.
58	يَجْمَعُونَ	يَجْمَعُونَ	يَجْمَعُونَ	پوئیس: به پیټی (ت) ده خویندریټه وه له بری پیټی (ی).
61	أَصْغَرَ؛ أَكْبَرَ	أَصْغَرَ؛ أَكْبَرَ		به ضه ممه دارکردنی پیټی (ر) ده خویندریټه وه له (هه ر دووکیان).

ژباړه نایه	ځویندنه وهی یه عقوب حوزره می		گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی
	گېړانه وهی روهی	گېړانه وهی روهی	
62	خَوَفَ	خَوَفَ	به فته دارکردنی پیتی (ف) ده خویندریته وه بی ته نوین.
62	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
64	هُوَ	هُوَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
65	هُوَ	هُوَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
66	شُرَكَاءُ	شُرَكَاءُ	پویس: به ئاسانکردنی همزه ی دوهم ده خویندریته وه.
67	هُوَ	هُوَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
68	هُوَ	هُوَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
71	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
71	فَاجْمَعُوا	فَاجْمَعُوا	پویس: به همزه ی لکاو (وصل) ده خویندریته وه له بری همزه ی نه لکاو (قطع)، له گهل فته دارکردنی پیتی (م).
71	وَشُرَكَاءُكُمْ	وَشُرَكَاءُكُمْ	به ضه ممه دارکردنی همزه ده خویندریته وه.
71	إِلَى	إِلَى	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
71	تُنْظَرُونَ	تُنْظَرُونَ	به بوونی پیتی (ی) ی زیاده ی زهنه دار ده خویندریته وه به په ها (له باری وستان و نه وستاندا).

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می		پوونکړدنه وه
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهوچ	
72	أَجْرِي إِلَّا	أَجْرِي إِلَّا		به زه نه دارکردنی پیتی (ی) دانه پال ده خویندریته وه بهرېها، دریژگردنه وهی نه لکاو درده که ویت له باری نه وستاندا: دریژده کړیته وه به نه دازه ی دوو جوله به پیی مه زه بهی خوۍ.
86	الْكَافِرِينَ	الْكَافِرِينَ	پوئیس: به نیماله ده خوینیته وه.	
88	لِيُضِلُّوا	لِيُضِلُّوا		به فته دارکردنی پیتی (ی) ده خویندریته وه.
92	نُنَجِّيكَ	نُنَجِّيكَ		به زه نه دارکردنی پیتی (ن) ی دوو هم ده خویندریته وه، له گه ل لبردنی شده ی پیتی (ج) و ناشکراکردن.
96	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
96	كَلِمَتُ	كَلِمَتُ		له باری وستاندا: به پیتی (ه) ده خویندریته وه له بری پیتی (ت) ی به کار هاتوو بو می.
103	نُنَجِّي	نُنَجِّي		به زه نه دارکردنی پیتی (ن) ی دوو هم ده خویندریته وه، له گه ل لبردنی شده ی پیتی (ج) و ناشکراکردن.
103	نُنَجِّ	نُنَجِّ		پیتی (ی) زیاده ی زه نه دار ده خویندریته وه وله باری نه وستاندا: لاده بردریت به هوۍ پرگار بوون له گه یشتنه دوو زه نه دار.
107	هُوَ ؛ وَهُوَ	هُوَ ؛ وَهُوَ		له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سه کت ده خویندریته وه.
109	وَهُوَ	وَهُوَ		له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سه کت ده خویندریته وه.

ژباړه نایه ت	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می		گېړانه وهی حه فص له عاصمی کوفی
	گېړانه وهی روهی	گېړانه وهی روهی	
	پوونکر د نه وه		

(11) سوړه تی هوډ

4	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
7	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
8	يَا تِيَهُمَّ	يَا تِيَهُمَّ	به ضه ممه دار کردنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه.
14	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
15	إِلَيْهِمْ	إِلَيْهِمْ	به ضه ممه دار کردنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه.
20	يُضَعِّفُ	يُضَعِّفُ	به لبردنی ئه لیف و شه ده دار کردنی پیتی (ع) ده خویند ریته وه.
24	تَذَكَّرُونَ	تَذَكَّرُونَ	به شه ده دار کردنی پیتی (ذ) ده خویند ریته وه.
25	إِنِّي لَكُمْ	إِنِّي لَكُمْ	به فته ده دار کردنی همزه ده خویند ریته وه.
28	فَعَمِيَّتْ	فَعَمِيَّتْ	به فته ده دار کردنی پیتی (ع) و لبردنی شه ده ی پیتی (م) ده خویند ریته وه.
29	أَجْرِي إِلَّا	أَجْرِي إِلَّا	به زه نه دار کردنی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویند ریته وه به رها، دریژ کردنه وهی نه لکاو در ده که ویت له باری نه وه ستاندا: دریژ ده کریته وه به ئه ندازه ی دوو جوله به پیی مه زه بی خوی.
30	تَذَكَّرُونَ	تَذَكَّرُونَ	به شه ده دار کردنی پیتی (ذ) ده خویند ریته وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب ده زرمه		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی روهیس	گېړانه وهی روهوچ	
34	هُوَ	هُوَ		له باری وده ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
34	تَرْجَعُونَ	تَرْجَعُونَ		به فته تده دارکردنی پیتی (ت) و که سره ی پیتی (ج) ده خویند ریته وه.
35	فَعَلَى	فَعَلَى		له باری وده ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
40	جَاءَ أَمْرُنَا	جَاءَ أَمْرُنَا	جَاءَ أَمْرُنَا	پویس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووه م ده خویند ریته وه.
40	كُلِّ زَوْجَيْنِ	كُلِّ زَوْجَيْنِ		به که سره دارکردنی پیتی (م) ده خویند ریته وه بی ته نوین.
41	مَجْرَئِهَا	مَجْرَئِهَا		به ضه ممه دارکردنی پیتی (م) ده خویند ریته وه. بی ئیماله کردن.
42	وَهِيَ	وَهِيَ		له باری وده ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
42	يَبْقَى	يَبْقَى		له باری نه وده ستاندا: به که سره ی پیتی (ی) ی دانه پال.
42	الْكَافِرِينَ	الْكَافِرِينَ	الْكَافِرِينَ	پویس: به ئیماله ده خویند ریته وه.
44	وَقِيلَ (مَعًا) ؛ وَعِضْ	وَقِيلَ ؛ وَعِضْ	وَقِيلَ ؛ وَعِضْ	پویس: به ئیشمام ده خویند ریته وه.
44	وَيَسْمَاءُ أَقْلِي	وَيَسْمَاءُ وَقْلِي	وَيَسْمَاءُ أَقْلِي	پویس: به گوړپنی هه مزه ی دووه م به پیتی (و) ی فته تده دار ده خویند ریته وه.
46	عَمَلٌ	عَمِلَ		به که سره دارکردنی پیتی (م) و فته تده ی پیتی (ل) ده خویند ریته وه بی ته نوین.
46	غَيْرُ	غَيْرَ		به فته تده دارکردنی پیتی (ر) ده خویند ریته وه.

ژباړه نایه ت	ځویندنه وهی یه عقوب حه زرمه		گېړانه وهی حه فص له عاصمی کوفی	پوونکر د نه وه
	گېړانه وهی روهیس	گېړانه وهی روهج		
46	تَسْلَنَ		تَسْلَنَ	به بوونی پیتی (ی) زیاده ی زهنه دار ده خویندریته وه به رپه ها (له باری وهستان و نه وهستان دا).
48	قِيلَ	قِيلَ	قِيلَ	پویس: به ئیشمام ده خویننیته وه.
51	أَجْرِي إِلَّا		أَجْرِي إِلَّا	به زهنه دارکردنی پیتی (ی) دانه پال ده خویندریته وه به رپه ها، دریژکردنه وهی نه لکاو درده که ویت له باری نه وهستان دا: دریژده کړیته وه به ئه ندازه ی دوو جوله به پیی مه زه به بی خوی.
55	تُنْظِرُونَ		تُنْظِرُونَ	به بوونی پیتی (ی) زیاده ی زهنه دار ده خویندریته وه به رپه ها (له باری وهستان و نه وهستان دا).
56	هُوَ		هُوَ	له باری وهستان دا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
56	صِرَاطٍ	صِرَاطٍ	صِرَاطٍ	پویس: به پیتی (س) ده خویننیته وه له بری پیتی (ص).
58	جَاءَ أَمْرُنَا	جَاءَ أَمْرُنَا	جَاءَ أَمْرُنَا	پویس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووه م ده خویننیته وه.
61	هُوَ		هُوَ	له باری وهستان دا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
66	جَاءَ أَمْرُنَا	جَاءَ أَمْرُنَا	جَاءَ أَمْرُنَا	پویس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووه م ده خویننیته وه.
66	هُوَ		هُوَ	له باری وهستان دا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
71	وَرَاءَ إِسْحَاقَ	وَرَاءَ إِسْحَاقَ	وَرَاءَ إِسْحَاقَ	پویس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووه م ده خویننیته وه.

ژباړه نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی		خویندنه وهی به عقوب حه زره می		پوونکر د نه وه
	گېړانه وهی روهیس	گېړانه وهی روهج			
71	يَعْقُوبَ	يَعْقُوبُ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ب) ده خویندریته وه.	
72	يَوَيْلَتَيَّ	يَوَيْلَتَيَّ	يَوَيْلَتَيَّ	پویس: له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه، له گهل دریرژکردنه وهی شش جوله له ئلیف چونکه دریرژکردنه وه که پیویسته له وشه ی ناسانکراو (المد اللازم المخفف).	
72	ءَالِدُ	ءَالِدُ	ءَالِدُ	پویس: به ناسانکردنی هه مزه ی دووم ده خوینتیته وه.	
73	رَحْمَتُ	رَحْمَتُ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ده خویندریته وه له بری پیتی (ت) ی به کار هاتوو بو می.	
76	جَاءَ أَمْرُ	جَاءَ أَمْرُ	جَاءَ أَمْرُ	پویس: به ناسانکردنی هه مزه ی دووم ده خوینتیته وه.	
76	ءَاتِيهِمْ	ءَاتِيهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
77	سَيِّءَ	سَيِّءَ	سَيِّءَ	پویس: به ئیشمام ده خوینتیته وه.	
78	هَنَّ	هَنَّ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
78	تُخْزَوْنَ	تُخْزَوْنَ		به بوونی پیتی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویندریته وه به پرده ها (له باری وه ستان و نه وه ستاندا).	
82	جَاءَ أَمْرُنَا	جَاءَ أَمْرُنَا	جَاءَ أَمْرُنَا	پویس: به ناسانکردنی هه مزه ی دووم ده خوینتیته وه.	
83	هَيَّ	هَيَّ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	

ژباړه نایه ت	گېږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی به عقوب حه زره می	
		گېږانه وهی روهیس	گېږانه وهی روهوچ
			پوونکر د نه وه
86	بَقِيْتُ	بَقِيْتُ	
		له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ده خویندریته وه له بری پیټی (ت) ی به کار هاتوو بو می.	
87	أَصْلَوْتُكَ	أَصْلَوْتُكَ	
		به پیټی (و) ی فه تحه دار ده خویندریته وه پیش ئلیف به (کو).	
87	نَشَوُاْ اِنَّكَ نَشَوُاْ وِنَكَ	نَشَوُاْ اِنَّكَ	پوئیس: دوو خویندنه وهی هیه: ئاسانکردنی هه مزه ی دووهم یان گوړینی به پیټی (و) ی که سره دار.
92	وَأَتَّخَذْتُمُوهُ	وَأَتَّخَذْتُمُوهُ	په روح: به ټیکه له کیشانی پیټی (ذ) له پیټی (ت) ده خویندیته وه.
93	هُوَ	هُوَ	
		له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
94	جَاءَ اَمْرُنَا	جَاءَ اَمْرُنَا	پوئیس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووهم ده خویندیته وه.
101	جَاءَ اَمْرُ	جَاءَ اَمْرُ	پوئیس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووهم ده خویندیته وه.
102	وَهِيَ	وَهِيَ	
		له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
105	يَا تِ	يَا تِ	
		به بوونی پیټی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویندریته وه به پرده ها (له باری وه ستان و نه وه ستاندا).	
108	سُعِدُواْ	سُعِدُواْ	
		به فه تحه دارکردنی پیټی (س) ده خویندریته وه.	
111	لَمَّا	لَمَّا	
		به لابر دنی شه ده ی پیټی (م) ده خویندریته وه.	
123	يُرْجَعُ	يُرْجَعُ	
		به فه تحه دارکردنی پیټی (ی) و که سره ی پیټی (ج) ده خویندریته وه.	

ژباړه نایه	خویندنه وهی یه عقوب حوزره می		گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی
	گپړانه وهی روهی	گپړانه وهی روهی	

پوونکر د نه وه

(12) سوږه تی یوسف

4	يَا أَبَتِ	يَا أَبَتِ	له باری وستاندا: به پیټی (ه) ده خویندریته وه له بری پیټی (ت) ی به کار هاتوو بو می.
5	يَبْنَيَّ	يَبْنَيَّ	له باری نه وستاندا: به که سره ی پیټی (ی) ی دانه پال.
10	غَيَّبَتِ	غَيَّبَتِ	له باری وستاندا: به پیټی (ه) ده خویندریته وه له بری پیټی (ت) ی به کار هاتوو بو می.
15	غَيَّبَتِ	غَيَّبَتِ	له باری وستاندا: به پیټی (ه) ده خویندریته وه له بری پیټی (ت) ی به کار هاتوو بو می.
19	يَبْشُرَى	يَبْشُرَى	له باری نه وستاندا: به زیادکردنی پیټی (ی) ی دانه پالی فته حدار ده خویندریته وه، له باری وستاندا: به زه نه ده خویندریته وه.
23	هُوَ	هُوَ	له باری وستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
24	وَالْفَحْشَاءُ أَنَّهُ	وَالْفَحْشَاءُ أَنَّهُ	پویس: به ناسانکردنی همزه ی دوهم ده خویندیته وه.
24	الْمُخْلِصِينَ	الْمُخْلِصِينَ	به که سره دارکردنی پیټی (ل) ی دوهم ده خویندریته وه.
26	هِيَ ؛ وَهُوَ	هِيَ ؛ وَهُوَ	له باری وستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
27	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
30	أَمْرَأْتُ	أَمْرَأْتُ	له باری وستاندا: به پیټی (ه) ده خویندریته وه له بری پیټی (ت) ی به کار هاتوو بو می.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی به عقوب حزره می		پوونکر دنده وه
		گېړانه وهی روهیس	گېړانه وهی روهو	
31	بِمَكْرِهِنَّ ؛ اِلَيْهِنَّ ؛ لَهُنَّ ؛ مِّنْهُنَّ ؛ عَلَيْهِنَّ ؛ اَيَّدِيهِنَّ	بِمَكْرِهِنَّ ؛ اِلَيْهِنَّ ؛ لَهُنَّ ؛ مِّنْهُنَّ ؛ عَلَيْهِنَّ ؛ اَيَّدِيهِنَّ		له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه، و بهر ها به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه له وشه ی (الیهن) و (علیهن).
33	السَّجْنُ	السَّجْنُ		به فته دارکردنی پیتی (س) ده خویندریته وه. “ (ئه وه چا وگه مه به سستی پی زیندانه، بنچینه که ی به م شیوه یه (حبسهم ایای فی السجن أحب إلی) به لām له خویندنه وهی حه فص مه به سستی پی شوینه نه ک زیندان.
33	إِلَيَّ ؛ كَيْدَهُنَّ ؛ إِلَيْهِنَّ	إِلَيَّ ؛ كَيْدَهُنَّ ؛ اِلَيْهِنَّ		له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه، و بهر ها به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه له وشه ی (الیهن).
34	كَيْدَهُنَّ ؛ هُوَ	كَيْدَهُنَّ ؛ هُوَ		له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
39	ءَاَرْبَابُ	ءَاَرْبَابُ	ءَاَرْبَابُ	پویس: به ئاسانکردنی همزه ی دووه م ده خوینیته وه.
43	يَاْكُلُهُنَّ	يَاْكُلُهُنَّ		له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
43	اَلْمَلَأُ اَفْتُونِي	اَلْمَلَأُ وَفْتُونِي	اَلْمَلَأُ اَفْتُونِي	پویس: به گوړپنی همزه ی دووه م به پیتی (و) ی فته دار ده خوینیته وه.
45	فَارْسُلُونِ	فَارْسُلُونِ		به بوونی پیتی (ی) ی زیاده ی زهنه دار ده خویندریته وه بهر ها (له باری وستان و نه وستاندا).

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهج	
46	يَا كُلهُنَّ	يَا كُلهُنَّ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.	
47	دَا بَا	دَا بَا	به زه نه دارکردنی هه مزه ده خویند ریته وه.	
48	لَهْنَّ	لَهْنَّ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.	
50	أَيْدِيهِنَّ ؛ بَكِيْدِهِنَّ	أَيْدِيهِنَّ ؛ بَكِيْدِهِنَّ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.	

ژباړه نایه ت	ځویندنه وهی یه عقوب حوزر مهی		ګېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی
	ګېړانه وهی روهی	ګېړانه وهی روهی	
	پوونکر د نه وه		
51	اُمْرَأْتُ		له باری وستاندا: به پیتی (ه) ده خویندریته وه له بری پیتی (ت) ی به کار هاتو و بو می.
53	بِالسَّوِّءِ إِلَّا	بِالسَّوِّءِ إِلَّا	پویس: به ئاسانکردنی همزه ی دوهم ده خویندریته وه.
58	وَجَاءَ إِخْوَهُ	وَجَاءَ إِخْوَهُ	پویس: به ئاسانکردنی همزه ی دوهم ده خویندریته وه.
60	تَقْرُبُونَ		به بوونی پیتی (ی) ی زیاده ی زهنه دار ده خویندریته وه به پرده ها (له باری وستان و نه وستاندا).
62	لِفَتْنَتِهِ		به لابر دنی ئلیف و گوړینی پیتی (ن) به پیتی (ت) ده خویندریته وه.
63	أَبِيَهُمْ		به ضمه ممدارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
64	حَفِظًا		به که سرمدارکردنی پیتی (ح) و لابردنی ئلیف ده خویندریته وه له گهل زهنه ی پیتی (ف) .
64	وَهُوَ		له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
65	إِلَيْهِمْ		به ضمه ممدارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
66	حَتَّى تُؤْتُونَ		به بوونی پیتی (ی) ی زیاده ی زهنه دار ده خویندریته وه به پرده ها (له باری وستان و نه وستاندا).
67	يَبْنِي		له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.

ژباړه نایه	ځویندنه وهی یه عقوب حوزره می		ګېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	پوونکر د نه وه
	ګېړانه وهی روهیس	ګېړانه وهی روهج		
71	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضمه دار کړدنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
75	فَهُوَ	فَهُوَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
76	وَعَاءِ أَخِيهِ (مَعًا)	وَعَاءِ يَخِيهِ	پویس: به ګوړپنی هه مزه ی دوهم به پیتی (ی) ی فته تدار ده خویندیته وه.	
76	نَرَفَعُ ؛ نَشَأُ	يَرَفَعُ ؛ يَشَأُ	به پیتی (ی) ده خویندریته وه له بری پیتی (ن).	
76	دَرَجَاتٍ	دَرَجَاتٍ	به که سره ده خویندریته وه بی ته نوینی.	
80	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
83	هُوَ	هُوَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
84	يَأْسَفِي	يَأْسَفِي	پویس: له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه، له ګه ل دريژ کړدنه وهی شهش جوله له ئه لیف چونکه دريژ کړدنه وه که پیویسته له وشه ی ئاسانکراو.	
84	فَهُوَ	فَهُوَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
87	يَبْنِي	يَبْنِي	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
90	أَعْنِكَ	أَعْنِكَ	پویس: به ئاسانکړدنی هه مزه ی دوهم ده خویندیته وه.	
92	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زمه می		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی روهیس	گیږانه وهی روهج	
94	تُقَدِّدُونِ	تُقَدِّدُونِ		به بوونی پیتی (ی) زیاده ی زهنه دار ده خویندریته وه به رپه ها (له باری وهستان و نه وهستاندا).
98	هُوَ	هُوَ		له باری وهستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
100	يَنَابِتٍ	يَنَابِتٍ		له باری وهستاندا: به پیتی (ه) ده خویندریته وه له بری پیتی (ت) ی به کار هاتوو بو می.
100	يَشَاءُ اِنَّهُ يَشَاءُ وَنَهْ	يَشَاءُ اِنَّهُ يَشَاءُ وَنَهْ	پویس: دوو خویندنه وهی هه یه: ئاسانکردنی هه مزه ی دووهم یان گوړینی به پیتی (و) ی که سره دار.	
100	هُوَ	هُوَ		له باری وهستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
102	لَدَيْهِمْ	لَدَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
104	هُوَ	هُوَ		له باری وهستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
105	وَكَايِنٍ	وَكَايِنٍ		وهستان دروسته به هو ی ناچاری یان له بهر هه لسه نگاندن ی پیتی (ی) (بگهړیوه بو په رتو وکی ئوصول).
109	نُوحِي	يُوحَى		به پیتی (ی) ده خویندریته وه له بری پیتی (ن) له گه ل فتهحه ی پیتی (ح) و ئه لیفی دوا ی خو ی له بری پیتی (ی)
109	إِلَيْهِمْ	إِلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
110	كُذِّبُوا	كُذِّبُوا		به شه ده دارکردنی پیتی (ذ) ده خویندریته وه.

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمی		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهوج	
111	تَصْدِیقْ	تَصْدِیقْ	پویس: به ئیشمام ده خوینیتته وه.	

(13) سوړه تی ره عد

3	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریتته وه.
3	يُغْشِي	يُغْشِي	به فته دارکردنی پیتی (غ) و شده دی پیتی (ش) ده خویندریتته وه.
5	أَعْذَا	أَوْذَا	پویس: به ئاسانکردنی همزه ی دووه م ده خوینیتته وه.
5	أَعْنَا	إِنَّا	به یه كه همزه ی كه سره دار ده خویندریتته وه، واته: لابر دنی همزه ی پرسیاری له سهر ئیخبار.
6	قَبْلَهُمْ	قَبْلَهُمْ	له باری نه وه ستاندا: به كه سره دارکردنی پیتی (م) ده خویندریتته وه.
9	الْمُتَعَالِ	الْمُتَعَالِ	به بوونی پیتی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویندریتته وه به پرده ها (له باری وه ستان و نه وه ستاندا).
10	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریتته وه.
12	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریتته وه.
13	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریتته وه.
14	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریتته وه.
14	الْكَافِرِينَ	الْكَافِرِينَ	پویس: به ئیماله ده خوینیتته وه.

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حزره می	
		گپړانه وهی روهی	گپړانه وهی روهی
		پوونکر د نه وه	
16	أَفَاتَّخَذْتُمْ	أَفَاتَّخَذْتُمْ	په روح: به ټیکه لکیشانی پیتی (ن) له پیتی (ت) ده خویندنه وه.
16	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضمه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندنیته وه.
16	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وهستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندنیته وه.
17	يُوقِدُونَ	تُوقِدُونَ	به پیتی (ت) ده خویندنیته وه له بری پیتی (ی).
18	لِرَبِّهِمْ	لِرَبِّهِمْ	له باری نه وهستاندا: به که سره دارکردنی پیتی (م) ده خویندنیته وه.
19	هُوَ	هُوَ	له باری وهستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندنیته وه.
23	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضمه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندنیته وه.
30	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضمه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندنیته وه.
30	هُوَ (مَعًا)	هُوَ	له باری وهستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندنیته وه.
30	مَتَابِ	مَتَابِ	به بوونی پیتی (ی) ی زیاده ی زده نه دار ده خویندنیته وه به پرده ها (له باری وهستان و نه وهستاندا).
32	أَخَذْتُهُمْ	أَخَذْتُهُمْ	په روح: به ټیکه لکیشانی پیتی (ن) له پیتی (ت) ده خویندنه وه.
32	عِقَابِ	عِقَابِ	به بوونی پیتی (ی) ی زیاده ی زده نه دار ده خویندنیته وه به پرده ها (له باری وهستان و نه وهستاندا).

ژباړه نایه ت	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می		گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی
	گېړانه وهی ره وچ	گېړانه وهی ره ویس	
33	هُوَ		له باری وه ستاندا: به پیټی(ه) ی سهکت ده خویندریټه وه.
35	الْكَافِرِينَ	الْكَافِرِينَ	پویس: به ئیماله ده خوینټیټه وه.
36	مَعَابٍ		به بوونی پیټی(ی) ی زیاده ی زهنه دار ده خویندریټه وه به پرده ها (له باری وه ستان و نه وه ستاندا).
41	وَهُوَ		له باری وه ستاندا: به پیټی(ه) ی سهکت ده خویندریټه وه.

(14) سوره تی نبیراهیم

1	صِرَاطٍ	صِرَاطٍ	پویس: به پیتی (س) ده خویندریته وه له بری پیتی (ص).
2	وَصَلَّى: اللَّهُ ابتداءً: اللَّهُ	وَصَلَّى: اللَّهُ ابتداءً: اللَّهُ	پویس: له باری نه وده ستادا: نه م و شه له گه ل و شه ی پیشه خوی به که سره ی پیتی (ه) ده خویندریته وه، به لام نه گهر بکه وینه سره تا نه وه به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
2	لِّلْكَافِرِينَ	لِّلْكَافِرِينَ	پویس: به نیماله ده خویندریته وه.
4	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وده ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
13	إِلَيْهِمْ	إِلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
14	وَعِيدٍ	وَعِيدٍ	به بوونی پیتی (ی) ی زیاده ی زده نه دار ده خویندریته وه به پرده ها (له باری وده ستان و نه وده ستاندا).

ژماره نایه	گپړانه و هه ده فص له عاصمي کوفی	خویندنه و هه یه عقوب حه زره می	
		گپړانه و هه روهی	گپړانه و هه روهو
17	هُوَ	هُوَ	له باری و هستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.
18	هُوَ	هُوَ	له باری و هستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.
22	لِي عَلَيَّكُمْ	لِي عَلَيَّكُمْ	به زه نه دارکردنی پیتی (ی) دانه پال ده خویندريته وه بهر ها.
22	بِمُصْرِحِي	بِمُصْرِحِي	له باری و هستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.
22	أَشْرَكْتُمُونِ	أَشْرَكْتُمُونِ	به بوونی پیتی (ی) زیاده ی زه نه دار ده خویندريته وه بهر ها (له باری و هستان و نه و هستاندا).
27	يَشَاءُ ۞ أَلَمْ ۞	يَشَاءُ ۞ وَلَمْ ۞	پویس: به گوړپنی همزه ی دوهم به پیتی (و) ی فته حه دار ده خویندريته وه.
28	نِعَمَتَ	نِعَمَتَ	له باری و هستاندا: به پیتی (ه) ده خویندريته وه له بری پیتی (ت) ی به کار هاتوو بو می.
30	لِيَضِلُّوا	لِيَضِلُّوا	پویس: به فته حه دارکردنی پیتی (ی) ده خویندريته وه.
31	لِعِبَادِي الَّذِينَ	لِعِبَادِي الَّذِينَ	په وح: له باری و هستاندا: به زه نه دارکردنی پیتی (ی) ده خویندريته وه، وله باری نه و هستاندا: پیتی (ی) لاده بات به هو ی گه یشتنه دوو زه نه دار.
31	بَيَّعَ	بَيَّعَ	به فته حه دارکردنی پیتی (ع) ده خویندريته وه، به بی ته نوین.
31	خَلَّلَ	خَلَّلَ	به فته حه دارکردنی پیتی (ل) ی دوهم بی ته نوینی ده خویندريته وه.

ژباړه نایه	ګېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حزره می	
		ګېړانه وهی روهیس	ګېړانه وهی روهج
			پوونکر د نه وه
34	نِعْمَت	نِعْمَت	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ده خویندریته وه له بری پیتی (ت) ی به کار هاتوو بو می.
35	وَبَيَّ	وَبَيَّ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
36	إِنَّهِنَّ	إِنَّهِنَّ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
37	إِلَيْهَمْ	إِلَيْهَمْ	به ضمه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
40	دُعَاءِ	دُعَاءِ	به بوونی پیتی (ی) ی زیاده ی زنده دار ده خویندریته وه به رها (له باری وستان و نه وستاندا).
41	وَلَوْلَدَيَّ	وَلَوْلَدَيَّ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
42	تَحْسِبَنَّ	تَحْسِبَنَّ	به که سره دارکردنی پیتی (س) ده خویندریته وه.
43	إِلَيْهَمْ	إِلَيْهَمْ	به ضمه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
44	يَأْتِيهِمْ	يَأْتِيهِمْ	به ضمه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
47	تَحْسِبَنَّ	تَحْسِبَنَّ	به که سره دارکردنی پیتی (س) ده خویندریته وه.
52	هُوَ	هُوَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می	
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهج
		پوونکر د نه وه	

(15) سوره تی حیر

2	رُبَمَا	رُبَمَا	به شه د دارکردنی پیتی (ب) ده خویند ریته وه.
3	وَيُلْهِمُهُمْ	وَيُلْهِمُهُمْ	پویس: به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ی دوو هم ده خویند ریته وه به پرده ها، به لام په وح: له باری نه وه ستاندا: به که سره دارکردنی پیتی (م) ده خویند ریته وه.
8	مَا نُنَزِّلُ	مَا نُنَزِّلُ	به پیتی (ت) ی فته تدار ده خویند ریته وه له بری پیتی (ن) ی یه که م، له گهل فته تدار کردنی پیتی (ز) و مانه وهی شه ده.
8	الْمَلَكَةِ	الْمَلَكَةِ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ت) ده خویند ریته وه.
11	يَأْتِيهِمْ	يَأْتِيهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه.
14	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه.
25	هُوَ	هُوَ	له باری و ستاندا: به پیتی (ه) ی سه کت ده خویند ریته وه.
40	الْمُخْلِصِينَ	الْمُخْلِصِينَ	به که سره دارکردنی پیتی (ل) ی دوو هم ده خویند ریته وه.
41	صِرَاطٌ	صِرَاطٌ	پویس: به پیتی (س) ده خویند ریته وه له بری پیتی (ص).
41	عَلَىٰ مُسْتَقِيمٍ	عَلَىٰ مُسْتَقِيمٍ	به که سره دارکردنی پیتی (ل) و ته نوینی پیتی (ی) به ضه ممه ده خویند ریته وه، له گهل تی که له کی شان.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمی		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی روهیس	گېړانه وهی روهج	
42	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
50	هُوَ	هُوَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
54	فِيْمَ	فِيْمَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
56	يَقْنِطُ	يَقْنِطُ		به که سره دارکردنی پیتی (ن) ده خویندریته وه.
59	لَمَنْجُوهُمْ	لَمَنْجُوهُمْ		به زه نه دارکردنی پیتی (ن) و لابردي شده دی پیتی (ج) ده خویندریته وه به ناشکراکردن.
61	جَاءَ عَالٍ	جَاءَ مَالٍ	جَاءَ عَالٍ	پویس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووه م ده خویندیته وه.
67	وَجَاءَ أَهْلُ	وَجَاءَ أَهْلُ	وَجَاءَ أَهْلُ	پویس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووه م ده خویندیته وه.
68	تَفَضُّحُونَ	تَفَضُّحُونَ		به بوونی پیتی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویندریته وه به پرده ها (له باری وه ستان و نه وه ستاندا).
69	تُخْزُونَ	تُخْزُونَ		به بوونی پیتی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویندریته وه به پرده ها (له باری وه ستان و نه وه ستاندا).
74	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
86	هُوَ	هُوَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
88	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.

ژباړه نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمی		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی روهیس	گیږانه وهی روهوج	
94	فَاصَّدَعْ	فَاصَّدَعْ	فَاصَّدَعْ	پویس: به ئیشمام ده خویندنه وه.

(16) سوره تی نه حل

2	يُنَزِّلُ	يُنَزِّلُ	تَنْزِلُ	په وح: به پیتی (ت) ده خویندنه وه له بری پیتی (ی) له گهل فهتته دارکردنی پیتی (ن) پویس: به زه نه دارکردنی پیتی (ن) و لابردي شه دهی پیتی (ن) ده خویندنه وه له گهل ناشکرکردن.
2	الْمَلِكَةِ	الْمَلِكَةِ	الْمَلِكَةِ	په وح: به ضه ممه دارکردنی پیتی (ت) ده خویندنه وه.
2	فَاتَّقُونَ	فَاتَّقُونَ	فَاتَّقُونَ	به بوونی پیتی (ی) زیادهی زه نه دار ده خویندنه وه به په ها (له باری وهستان و نه وهستاندا).
4	هُوَ	هُوَ	هُوَ	له باری وهستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندنه وه.
7	لَرَّوْفٌ	لَرَّوْفٌ	لَرَّوْفٌ	به لابردي پیتی (و) ده خویندنه وه.
9	قَصْدُ	قَصْدُ	قَصْدُ	پویس: به ئیشمام ده خویندنه وه.
10	هُوَ	هُوَ	هُوَ	له باری وهستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندنه وه.
12	وَالْتَّجُومُ	وَالْتَّجُومُ	وَالْتَّجُومُ	به فهتته دارکردنی پیتی (م) ده خویندنه وه.
12	مُسَخَّرَاتٍ	مُسَخَّرَاتٍ	مُسَخَّرَاتٍ	به ته نوینی که سره ده خویندنه وه له بری ته نوینی ضه ممه.
14	وَهُوَ	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وهستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندنه وه.

ژماره نایه ت	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب ده زرمی		پوونکر د نه وه
		گپړانه وهی روهیس	گپړانه وهی روهوچ	
17	تَدَّكْرُونَ	تَدَّكْرُونَ		به شه ده دارکردنی پیتی (د) ده خویندریته وه.
24	قِيلَ	قِيلَ	قِيلَ	پویس: به ئیشام ده خویندریته وه.
26	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
27	يُخْزِيهِمْ ؛ فِيهِمْ	يُخْزِيهِمْ ؛ فِيهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
27	الْكَافِرِينَ	الْكَافِرِينَ	الْكَافِرِينَ	پویس: به ئیماله ده خویندریته وه.
30	وَقِيلَ	وَقِيلَ	وَقِيلَ	پویس: به ئیشام ده خویندریته وه.
37	لَا يَهْدِي	لَا يَهْدِي		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ی) و فه تحه ی پیتی (د) ده خویندریته وه، له گهل ئه لیفی دواى خو ی له بری پیتی (ی) له واتادا ده بیته (من أضله الله فلن يهديه أحد) وشه ی (الله) ده بیته ئیسمی (ان) وشه ی (يضل) ده بیته خه بری.
43	تُوحَى	يُوحَى		به پیتی (ی) ده خویندریته وه له بری پیتی (ن) له گهل فه تحه ی پیتی (ح) و ئه لیفی دواى خو ی له بری پیتی (ی)
43	إِلَيْهِمْ	إِلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
44	إِلَيْهِمْ	إِلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
45	بِهِمْ	بِهِمْ		له بارى نه وه ستاندا: به كه سره دارکردنی پیتی (م) ده خویندریته وه.
47	لَرَّءَوْفٌ	لَرَّءَوْفٌ		به لابر دنی پیتی (و) ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حزره می	
		گپړانه وهی روهیس	گپړانه وهی روهج
		پوونکر د نه وه	
48	يَتَفَيَّوْاْ	تَتَفَيَّوْاْ	
		به پیتی (ت) ده خویندريته وه له بری پیتی (ی) یه کهم، شاردنه وهی له گهل نه وهی پیښه خو ده رده که ویت.	
51	هُوَ	هُوَ	
		له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.	
51	فَارْهَبُونِ	فَارْهَبُونِ	
		به بوونی پیتی (ی) زیاده ی زهنه دار ده خویندريته وه به رها (له باری وستان و نه وستاندا).	
58	وَهُوَ	وَهُوَ	
		له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.	
60	وَهُوَ	وَهُوَ	
		له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.	
61	جَاءَ أَجْلُهُمْ	جَاءَ أَجْلُهُمْ	جَاءَ أَجْلُهُمْ
		پویس: به ئاسانکردنی همزه ی دووم ده خویندريته وه.	
63	فَهُوَ	فَهُوَ	
		له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.	
66	تُسْقِيَكُمْ	تُسْقِيَكُمْ	
		به فته دارکردنی پیتی (ن) ده خویندريته وه.	
71	يَجْحَدُونَ	يَجْحَدُونَ	يَجْحَدُونَ
		پویس: به پیتی (ت) ده خویندريته وه له بری پیتی (ی).	
72	جَعَلَ لَكُمْ (معاً)	جَعَلَ لَكُمْ	جَعَلَ لَكُمْ
		پویس: به یه که له خویندنه وکاني به ټیکه له کیشانی پیتی (ل) له پیتی (ل) ده خویندريته وه.	
72	وَبِنِعْمَتِ	وَبِنِعْمَتِ	
		له باری وستاندا: به پیتی (ه) ده خویندريته وه له بری پیتی (ت) ی به کار هاتو بو می.	

ژباړه نایه	ګېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حوزره می	
		ګېړانه وهی روهیس	ګېړانه وهی روهج
75	فَهُوَ	فَهُوَ	
76	وَهُوَ (معاً) ؛ هُوَ	وَهُوَ ؛ هُوَ	
76	صِرَاطٍ	صِرَاطٍ	صِرَاطٍ
77	هُوَ	هُوَ	
78	وَجَعَلَ لَكُمْ	وَجَعَلَ لَكُمْ	وَجَعَلَ لَكُمْ
79	يَرَوْا	تَرَوْا	
79	يُمَسِّكُهُنَّ	يُمَسِّكُهُنَّ	
80	جَعَلَ لَكُمْ (معاً)	جَعَلَ لَكُمْ	جَعَلَ لَكُمْ
80	ظَعِنَكُمْ	ظَعِنَكُمْ	
81	جَعَلَ لَكُمْ (الثلاثة)	جَعَلَ لَكُمْ	جَعَلَ لَكُمْ
83	نِعْمَتَ	نِعْمَتَ	
86	إِلَيْهِمْ	إِلَيْهِمْ	

ژباړه نایه	ګڼپاڼه و هې ده فص له عاصمې کوفې	خویندنه و هې یه عقوب حه زرمې	
		ګڼپاڼه و هې روهیس	ګڼپاڼه و هې روهج
89	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دار کړدنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
90	تَذَكَّرُونَ	به شه ده دار کړدنی پیتی (ذ) ده خویندریته وه.	
92	هِيَ	له باری و ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
95	هُوَ	له باری و ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
96	وَلَيَجْزِينَ	به پیتی (ی) ده خویندریته وه له بری پیتی (ن) یه که م.	
97	وَهُوَ	له باری و ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
104	يَهْدِيَهُمْ	به ضه ممه دار کړدنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
106	فَعَلَيْهِمْ	به ضه ممه دار کړدنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
107	الْكَافِرِينَ	الْكَافِرِينَ	پوړیس: به ئیماله ده خوینیته وه.
114	نِعْمَتٌ	له باری و ستاندا: به پیتی (ه) ده خویندریته وه له بری پیتی (ت) ی به کار هاتوو بو می.	
121	صِرَاطٍ	صِرَاطٍ	پوړیس: به پیتی (س) ده خوینیته وه له بری پیتی (ص).
125	هِيَ ؛ هُوَ ؛ وَهُوَ	له باری و ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
126	لَهُوَ	له باری و ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
127	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دار کړدنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمی	
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهج
		پوونکر د نه وه	

(17) سوره تی ئیسراء

1	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پییتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
6	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دار کردنی پییتی (ه) ده خویند ریته وه.
8	لِلْكَافِرِينَ	لِلْكَافِرِينَ	پویس: به ئیماله ده خویند ریته وه.
9	هِيَ	هِيَ	له باری وه ستاندا: به پییتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
13	وَنُخْرِجُ	وَيَخْرِجُ	به پییتی (ی) ی فته حه دار ده خویند ریته وه له بری پییتی (ن) له گهل ضه ممه ی پییتی (ر) و قه له و کردنی.
16	أَمَرْنَا	أَمَرْنَا	به ئلیفی دوا ی هه مزه ده خویند ریته وه له گهل دریژ کردنه وهی له بری.
19	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پییتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
23	أُفٍّ	أُفٍّ	به فته حه دار کردنی پییتی (ف) ده خویند ریته وه بی ته نوین.
34	هِيَ	هِيَ	له باری وه ستاندا: به پییتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
35	بِالْقِسْطِ	بِالْقِسْطِ	به ضه ممه دار کردنی پییتی (ق) ده خویند ریته وه.
38	سَيِّئُهُ	سَيِّئُهُ	به فته حه دار کردنی هه مزه ده خویند ریته وه، دوا تر پییتی (ت) ی بی ته نوین دیت به فته حه له بری پییتی (ه).
42	يَقُولُونَ	تَقُولُونَ	به پییتی (ت) ده خویند ریته وه له بری پییتی (ی).

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمی		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی روهمیس	گېړانه وهی روهوج	
44	فِيْهِنَّ	فِيْهِنَّ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه، وله باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
49	اَعْذَا	اَوْدَا	اَعْذَا	پویس: به ئاسانکردنی همزه ی دووه م ده خویندریته وه.
49	اَعْنَا	اِنَا		به یهک همزه ی که سره دار ده خویندریته وه، واته: لابر دنی همزه ی پرسیاری له سهر ئیخبار.
51	هُوَ	هُوَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
53	هِيَ	هِيَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
54	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
57	رَبِّهُمْ	رَبِّهُمْ		له باری نه وه ستاندا: به که سره دارکردنی پیتی (م) ده خویندریته وه.
61	عَاسَّجُدْ	عَاسَّجُدْ	عَاسَّجُدْ	پویس: به ئاسانکردنی همزه ی دووه م ده خویندریته وه.
62	عَلَى	عَلَى		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
62	اٰخَرَتَيْنِ	اٰخَرَتَيْنِ		به بوونی پیتی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویندریته وه به رها، دریژکردنه وهی نه لکاو دهرده که ویت له باری نه وه ستاندا: دریژده کریته وه به نه اندازه ی دوو جوله به پیی مه زه بهی خوی.

ژماره نایه ت	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حوزر وهی	
		گپړانه وهی روهیس	گپړانه وهی روهوچ
			پوونکر د نه وه
64	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	
		به ضه ممه دار کړنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
64	وَرَجَلِكْ	وَرَجَلِكْ	
		به زه نه دار کړنی پیتی (ج) ده خویندریته وه له گهل قه لقه له کړدن.	
65	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	
		به ضه ممه دار کړنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
69	فَيُعْرِقْكُمْ	فَتُعْرِقْكُمْ	فَيُعْرِقْكُمْ
			پویس: به پیتی (ت) ده خویندریته وه له بری پیتی (ی).
72	أَعْنَى (الموضع الأول)	أَعْبَى	
		به ئیماله ده خویندریته وه.	
72	فَهُوَ	فَهُوَ	
		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سه کت ده خویندریته وه.	
74	إِلَيْهِمْ	إِلَيْهِمْ	
		به ضه ممه دار کړنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
82	وَنُزِّلْ	وَنُزِّلْ	
		به زه نه دار کړنی پیتی (ن) و لابر دنی شه دهی پیتی (ن) ده خویندریته وه له گهل ناشکرا کړدن.	
82	هُوَ	هُوَ	
		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سه کت ده خویندریته وه.	
84	هُوَ	هُوَ	
		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سه کت ده خویندریته وه.	
92	كِسْفًا	كِسْفًا	
		به زه نه دار کړنی پیتی (س) ده خویندریته وه.	
93	تُنَزَّلْ	تُنَزَّلْ	
		به زه نه دار کړنی پیتی (ن) و لابر دنی شه دهی پیتی (ن) ده خویندریته وه له گهل ناشکرا کړدن.	
95	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	
		به ضه ممه دار کړنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	

ژباړه نایه ت	ګڼپاڼه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمی	
		ګڼپاڼه وهی روهمیس	ګڼپاڼه وهی روهم
97	فَهُوَ	له باری وهستاندا: به پیتی (ه)ی سهکت ده خویندریته وه.	
97	أَلْمُهْتَدِ	به بوونی پیتی (ی)ی زیاده ی زهنه دار ده خویندریته وه به په ها (له باری وهستان و نه وهستاندا).	
98	أَعِذَا	أَمَذَا	پویس: به ئاسانکردنی همزه ی دوهم ده خویندریته وه.
98	أَعِنَّا	به یه ه همزه ی که سره دار ده خویندریته وه، واته: لابردي همزه ی پرسیری له سهر ئیخبار.	
102	هَوُلَاءِ إِلَّا	هَوُلَاءِ إِلَّا	پویس: له نیوان هه ردو و شده ا به ئاسانکردنی همزه ی دوهم ده خویندریته وه.
107	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
110	أَوْ ادْعُوا	پزگار بون له گه یشتنه دوو زهنه به یه کتر به پیتی (ض) ده خویندریته وه.	
111	تَكْبِيرًا * بِسْمِ اللَّهِ	له باری لکاندنی دوو سوږه ت له باری نه وهستاندا بی به سمه له و (بی) سهکت) نه وه یه عقوب پیتی (ن)ی ته نوین که سره دار ده کات به هو ی گه یشتنه دوو زهنه دار.	

(18) سوږه تی که هف

1	عَوَجًا ۞ قِيَمًا	له باری نه وهستاندا: به وازه یان له سهکت ده خویندریته وه له گه ل شاردنه وه.

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب چه زه می	
		گپړانه وهی روهیس	گپړانه وهی روهوچ
			پوونکر د نه وه
15	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دار کړدنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
17	تَزَوَّرُ	تَزَوَّرُ	به زه نه دار کړدنی پیتی (ز) و لابر دنی ئه لیف ده خویندریته وه، له گه ل شه دهی پیتی (ر) له سر کیشی تَفْعَلُ (ئه مه ش به م و ته ده چیت) تَحْمَرُ.
17	فَهُوَ	فَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سه کت ده خویندریته وه.
17	أَلْمُهْتَدِ	أَلْمُهْتَدِ	به بوونی پیتی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویندریته وه به رها (له باری وه ستان و نه وه ستاندا).
18	وَتَحْسِبُهُمْ	وَتَحْسِبُهُمْ	به که سره دار کړدنی پیتی (س) ده خویندریته وه.
18	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دار کړدنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
18	رُعْبًا	رُعْبًا	به ضه ممه دار کړدنی پیتی (ع) ده خویندریته وه.
19	بِوَرَقِكُمْ	بِوَرَقِكُمْ	په روح: به زه نه دار کړدنی پیتی (ر) و قه له و کړدنی ده خویندریته وه.
21	عَلَيْهِمْ (الثلاثة)	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دار کړدنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
22	فِيهِمْ (معاً)	فِيهِمْ	به ضه ممه دار کړدنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
24	يَهْدِينِ	يَهْدِينِ	به بوونی پیتی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویندریته وه به رها (له باری وه ستان و نه وه ستاندا).

ژباړه نایه	خویندنه وهی په عقوب حه زره می		گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی
	گېړانه وهی روهیس	گېړانه وهی روهوج	
31	تَحْتِهِمْ		له باری نه وه ستاندا: به که سره دارکردنی پیټی (م) ده خویندریټه وه.
34	وَهُوَ		له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریټه وه.
35	وَهُوَ		له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریټه وه.
37	وَهُوَ		له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریټه وه.
38	لَا كِنَّا	لَا كِنَّا	پویس: به رپه ها نه لیفی دووهم ده خویندیټه وه.
38	هُوَ		له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریټه وه.
39	إِنْ تَرَنْ		به بوونی پیټی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویندریټه وه به رپه ها (له باری وه ستان و نه وه ستاندا).
40	يُوتَيْنِ		به بوونی پیټی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویندریټه وه به رپه ها (له باری وه ستان و نه وه ستاندا).
42	بِئْمَرِهِ	بِئْمَرِهِ	پویس: به ضه مه دارکردنی پیټی (ث) و پیټی (م) ده خویندریټه وه.
42	وَهِيَ		له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریټه وه.
44	هُوَ		له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریټه وه.

ژماره نایه‌ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی روهیس	گېړانه وهی روهوج	
44	عُقْبَا	عُقْبَا	عُقْبَا	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ق) ده خویندریته وه.
55	قُبْلَا	قُبْلَا	قُبْلَا	به که سره دارکردنی پیتی (ق) و فهتیه پیتی (ب) ده خویندریته وه.
56	هُزُوَا	هُزُوَا	هُزُوَا	به هه مزه‌ی پیتی (و) ده خویندریته وه.
59	لِمَهْلِكِهِمْ	لِمَهْلِكِهِمْ	لِمَهْلِكِهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (م) ی یه که م ده خویندریته وه، له گهل فهتیه پیتی (ل) ی دوو هم.
63	وَمَا أُنْسِنِيْهِ	وَمَا أُنْسِنِيْهِ	وَمَا أُنْسِنِيْهِ	به که سره دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
64	نَبِّغْ	نَبِّغْ	نَبِّغْ	به بوونی پیتی (ی) ی زیاده‌ی زه نه دار ده خویندریته وه به‌رپه‌ها (له باری وهستان و نه وهستان دا).
66	تُعَلِّمَنِ	تُعَلِّمَنِ	تُعَلِّمَنِ	به بوونی پیتی (ی) ی زیاده‌ی زه نه دار ده خویندریته وه به‌رپه‌ها (له باری وهستان و نه وهستان دا).
66	رُشْدَا	رُشْدَا	رُشْدَا	به فهتیه دارکردنی پیتی (ر) و پیتی (ش) ده خویندریته وه.
67	مَعِيَ صَبْرًا	مَعِيَ صَبْرًا	مَعِيَ صَبْرًا	به زه نه دارکردنی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه به‌رپه‌ها.
72	مَعِيَ صَبْرًا	مَعِيَ صَبْرًا	مَعِيَ صَبْرًا	به زه نه دارکردنی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه به‌رپه‌ها.
74	زَكِيَّةً	زَكِيَّةً	زَكِيَّةً	پوویس: به ئه‌لیفی دوا‌ی پیتی (ز) ده خویندریته وه، له گهل لابر دنی شه‌ده‌ی پیتی (ی).

ډوونکړدنه وه	خویندنه وهی یه عقوب حه زره هی		گیږانه وهی حه فص له عاصمی کوفی	ژماره نایه ت
	گیږانه وهی ره وح	گیږانه وهی ره هیس		
به ضه ممه دارکردنی پیټی (ک) ده خویندریته وه.	نُکْرا	نُکْرا	74	

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی به عقوب چه ره می		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهج	
75	مَعِيَ صَبْرًا	مَعِيَ صَبْرًا		به زه نه دارکردنی پیتی (ی) دانه پال ده خویندنیته وه به په ها.
77	لَتَّخَذَتْ	لَتَّخَذَتْ	لَتَّخَذَتْ	به لابر دنی شه دهی پیتی (ت) ی یه که م و که سره ی پیتی (خ) ده خویندنیته وه. په روح: به تیکه له کیشانی پیتی (ذ) له پیتی (ت) ده خویندنیته وه.
81	رُحْمًا	رُحْمًا		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ح) ده خویندنیته وه.
85	فَاتَّبَعَ	فَاتَّبَعَ		به همزه ی لکاو ده خویندنیته وه له بری همزه ی نه لکاو، له گهل شه ده دارکردنی پیتی (ت) و فه تحه دارکردنی.
86	فِيهِمْ	فِيهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندنیته وه.
87	نُكْرًا	نُكْرًا		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ک) ده خویندنیته وه.
89	ثُمَّ أَتَّبَعَ	ثُمَّ أَتَّبَعَ		به همزه ی لکاو ده خویندنیته وه له بری همزه ی نه لکاو، له گهل شه ده دارکردنی پیتی (ت) و فه تحه دارکردنی.
92	ثُمَّ أَتَّبَعَ	ثُمَّ أَتَّبَعَ		به همزه ی لکاو ده خویندنیته وه له بری همزه ی نه لکاو، له گهل شه ده دارکردنی پیتی (ت) و فه تحه دارکردنی.
93	السَّدَّيْنِ	السَّدَّيْنِ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (س) ده خویندنیته وه.
94	يَا جُوجَ وَمَا جُوجَ	يَا جُوجَ وَمَا جُوجَ		به گوړینی همزه به نه لیف ده خویندنیته وه له (هه ردو وکیان).

ژباړه نایه	ځویندنه وهی یه عقوب حه زره می		ګېړانه وهی حه فص له عاصمی کوفی
	ګېړانه وهی روهیس	ګېړانه وهی روهوچ	
94	سَدَّا	سُدَّا	به ضه ممه دارکردنی پیتی (س) ده خویندريته وه.
96	اَلْصَّدَفَيْنِ	اَلْصُّدْفَيْنِ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ص) پیتی (د) ده خویندريته وه.
98	دَكَاءٌ	دَكَّا	به ته نوینی فته تهی پیتی (ک) لابردنی همزه ده خویندريته وه، وله باری وه ستاندا: دریژکردنه وهی له بری (عوض) بؤ هیه، وله باری نه وه ستاندا: تیکه ه لکیشانی بؤ ده کریت.
100	لِلْكَافِرِينَ	لِلْكَافِرِينَ	پویس: به ئیماله ده خوینیتته وه.
102	أُولِيَائِ إِنَّا	أُولِيَائِ إِنَّا	پویس: به ئاسانکردنی همزه ی دوهم ده خوینیتته وه.
102	لِلْكَافِرِينَ	لِلْكَافِرِينَ	پویس: به ئیماله ده خوینیتته وه.
104	يَحْسِبُونَ	يَحْسِبُونَ	به که سره دارکردنی پیتی (س) ده خویندريته وه.
106	هُزُوا	هُزُوا	به همزه ی پیتی (و) ده خویندريته وه.
110	إِلَى	إِلَى	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) سهکت ده خویندريته وه.
110	أَحَدًا * بِسْمِ اللَّهِ	أَحَدًا كَهَيْعَصَ	له باری لکاندن دوو سوږه ته باری نه وه ستاندا بی به سمه له و (بی) سهکت یه عقوب به شارندنه وه ده یخوینیتته وه.

ژماره نایه ت	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمه	
		گپړانه وهی روهیس	گپړانه وهی روهوچ
		پوونکر د نه وه	

(19) سوړه تی مه ریه م

2	رَحْمَتِ	رَحْمَتِ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ده خویندریته وه له بری پیتی (ت) ی به کار هاتوو بو می.
2	زَكْرِيَّا	زَكْرِيَّا	به زیادکردنی همزه ی فته حدار ده خویندریته وه له دواى ئه لیف، له گهل دریژکردنه وهی لکاو.
2	زَكْرِيَّا ۝ اِذْ	زَكْرِيَّا ۝ اِذْ	پویس: به ئاسانکردنی همزه ی دووه م ده خویندیته وه.
7	يَزْكُرِيَّا	يَزْكُرِيَّا	به زیادکردنی همزه ی ضه ممه دار ده خویندریته وه له دواى ئه لیف، له گهل دریژکردنه وهی لکاو ی بو ده کریت.
7	يَزْكُرِيَّا اَنَا ؛ يَزْكُرِيَّا وَنَا	يَزْكُرِيَّا اَنَا ؛ يَزْكُرِيَّا وَنَا	پویس: دوو خویندنه وهی هیه: ئاسانکردنی همزه ی دووه م یان گوړینی به پیتی (و) ی که سره دار.
8	عَتِيَّا	عَتِيَّا	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ع) ده خویندریته وه.
9	هُوَ ؛ عَلَيَّ	هُوَ ؛ عَلَيَّ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سه کت ده خویندریته وه.
11	إِلَيْهِمْ	إِلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
19	لِأَهَبَ	لِأَهَبَ	به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه.
21	هُوَ ؛ عَلَيَّ	هُوَ ؛ عَلَيَّ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سه کت ده خویندریته وه.
23	مِثْ	مِثْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (م) ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمی		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهج	
23	نَسِيَا	نَسِيَا		به که سره دارکردنی پیتی (ن) ده خویندریته وه.
24	مِنْ	مَنْ	مِنْ	پویس: به فته تده دارکردنی پیتی (م) ده خویندریته وه.
24	تَحْتَهَا	تَحْتَهَا	تَحْتَهَا	پویس: به فته تده دارکردنی پیتی (ت) ی دووهم ده خویندریته وه.
25	تُسَقِطُ	يَسْقُطُ		به پیتی (ی) فته تده دار ده خویندریته وه له بری پیتی (ت)، له گهل شه ده دارکردنی پیتی (س) و فته هی پیتی (ق).
33	عَلَى	عَلَى		له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
36	وَأَنَّ	وَأَنَّ	وَأَنَّ	پویس: به فته تده دارکردنی هه مزه ده خویندریته وه.
36	صِرَاطُ	صِرَاطُ	صِرَاطُ	پویس: به پیتی (س) ده خوینیته وه له بری پیتی (ص).
40	يُرْجَعُونَ	يَرْجَعُونَ		به فته تده دارکردنی پیتی (ی) و که سره ی پیتی (ج) ده خویندریته وه.
42	يَتَأَبَّتْ	يَتَأَبَّتْ		له باری وستاندا: به پیتی (ه) ده خویندریته وه له بری پیتی (ت) ی به کار هاتوو بو می.
42	لِمَ	لِمَ		له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
43	يَتَأَبَّتْ	يَتَأَبَّتْ		له باری وستاندا: به پیتی (ه) ده خویندریته وه له بری پیتی (ت) ی به کار هاتوو بو می.
43	صِرَاطًا	صِرَاطًا	صِرَاطًا	پویس: به پیتی (س) ده خوینیته وه له بری پیتی (ص).

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهج	
44	يَا بَت	يَا بَت		له باری وستاندا: به پیتی (ه) ده خویندریته وه له بری پیتی (ت) ی به کار هاتوو بو می.
45	يَا بَت	يَا بَت		له باری وستاندا: به پیتی (ه) ده خویندریته وه له بری پیتی (ت) ی به کار هاتوو بو می.
51	مُخَلَصَا	مُخَلَصَا		به که سره دارکردنی پیتی (ل) ده خویندریته وه.
58	عَلَيْهِمْ ؛ عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ ؛ عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
60	يَدْخُلُونَ	يَدْخُلُونَ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ب) و فته هی پیتی (خ) ده خویندریته وه.
63	نُورُثُ	نُورُثُ	نُورُثُ	پویس: به فته دارکردنی پیتی (و) و شه ده دارکردنی پیتی (ر) ده خویندریته وه.
66	أَعْدَا	أَعْدَا	أَعْدَا	پویس: به ناسانکردنی هه مزه ی دوهم ده خویندریته وه.
66	مِثُ	مِثُ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (م) ده خویندریته وه.
67	يَذْكُرُ	يَذْكُرُ		به فته دارکردنی پیته کانی (ذ) و (ك) ده خویندریته وه له گه ل شه ده دارکردنیان.
68	جِثِيَا	جِثِيَا		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ج) ده خویندریته وه.
69	عِتِيَا	عِتِيَا		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ع) ده خویندریته وه.
70	صِلِيَا	صِلِيَا		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ص) ده خویندریته وه.

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حزره می		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهوچ	
72	نُجِی	نُجِی		به زه نه دارکردنی پیتی (ن) ی دوو هم ده خویندریته وه، له گهل لبردنی شه ده ی پیتی (ج) و ناشکراکردن.
72	جُثِیَا	جُثِیَا		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ج) ده خویندریته وه.
73	عَلِیْهِمْ	عَلِیْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
75	هُو	هُو		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
82	عَلِیْهِمْ	عَلِیْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
83	اَلْکَفْرِیْنَ	اَلْکَفْرِیْنَ	اَلْکَفْرِیْنَ	پویس: به ئیماله ده خویندیته وه.
84	عَلِیْهِمْ	عَلِیْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
90	یَنْفَطِرْنَ	یَنْفَطِرْنَ		به پیتی (ن) ی زه نه دار ده خویندریته وه له بری پیتی (ت) له گهل که سره دارکردنی پیتی (ط) و لا بردنی شه ده، پیتی (ر) لا وازده کریت له گهل شار د نه وه ی.
98	رِکْزَا * بِسْمِ اللّٰهِ	رِکْزَا طه		له باری لکاندنی دوو سوږه ت له باری نه وه ستاندا بی به سمه له و (بی) سهکت) یه عقوب به شار د نه وه ده خویندیته وه.

ژباړه نایه	ګېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمی	
		ګېړانه وهی رویس	ګېړانه وهی روهج

پوونکر د نه وه

(20) سوره تی طه

8	هُوَ	هُوَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
12	بِالْوَادِ	بِالْوَادِ	پیتی (ی) زیاده ی زه نه دار ده خویند ریته وه وله باری نه وه ستاندا: لاده بر د ریت به هو ی پرگار بوون له گه یشتنه دوو زه نه دار.
12	طَوَى	طَوَى	به فته ده خویند ریته وه بی ته نوین.
18	هِيَ	هِيَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
18	وَلِي فِيهَا	وَلِي فِيهَا	به زه نه دار کړنی پیتی (ی) دانه پال ده خویند ریته وه به رها.
20	هِيَ	هِيَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
33	نُسَبِّحُكَ كَثِيرًا	نُسَبِّحُكَ كَثِيرًا	پویس: به تیکه له کیشانی پیتی (ک) له پیتی (ک) ده خویند ریته وه.
34	وَنَذْكُرُكَ كَثِيرًا	وَنَذْكُرُكَ كَثِيرًا	پویس: به تیکه له کیشانی پیتی (ک) له پیتی (ک) ده خویند ریته وه.
35	إِنَّكَ كُنْتَ	إِنَّكَ كُنْتَ	پویس: به تیکه له کیشانی پیتی (ک) له پیتی (ک) ده خویند ریته وه.
53	مَهْدًا	مَهْدًا	به که سره دار کړنی پیتی (م) و فته ده ی پیتی (ه) ده خویند ریته وه له گهل نه لیفی دوا ی نه و.
61	فَيُسَبِّحُكُمْ	فَيُسَبِّحُكُمْ	په روح: به فته ده دار کړنی پیتنه کانی (ی) و (ح) ده خویند ریته وه.

ژماره نایه ت	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می	
		گپړانه وهی روهیس	گپړانه وهی روهوچ
			پوونکر د نه وه
63	قَالُوا إِنْ	قَالُوا إِنْ	
		به فته دارکردنی پیتی (ن) و شه ده دارکردنی ده خویندریته وه.	
66	يُحْيِلْ	يُحْيِلْ	تُحْيِلْ
		په روح: به پیتی (ت) ده خویندریته وه له بری پیتی (ی) یه که م.	
69	تَلَقَّفْ	تَلَقَّفْ	
		به فته دارکردنی پیتی (ل) و شه ده دارکردنی پیتی (ق) ده خویندریته وه.	
71	ءَامَنْتُمْ	ءَامَنْتُمْ	ءَامَنْتُمْ
		په روح: به زیادکردنی هه مزه ی پرسیاری ده خویندنه وه له گهل خویندنه وهی هه مزه ی دوو م له وشه ی (ءَاأَمَنْتُمْ).	
75	يَأْتِيْهِ	يَأْتِيْهِ	يَأْتِيْهِ
		پویس: به که سره دارکردنی پیتی (ه) ده خویندنه وه بی صیله.	
80	وَوَاعَدْنَاكُمْ	وَوَاعَدْنَاكُمْ	
		به لابردي ئلیفی یه که م ده خویندریته وه.	
84	اَثَرِيْ	اَثَرِيْ	اَثَرِيْ
		پویس: به که سره دارکردنی هه مزه و زده ی پیتی (ث) ده خویندنه وه.	
87	بِمَلِكِنَا	بِمَلِكِنَا	
		به که سره دارکردنی پیتی (م) ده خویندریته وه.	
87	حُمِلْنَا	حُمِلْنَا	حَمَلْنَا
		په روح: به فته دارکردنی پیتنه کانی (ح) و (م) ده خویندنه وه له گهل لابردي شه ده ی پیتی (م).	
89	إِلَيْهِمْ	إِلَيْهِمْ	
		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
93	تَتَّبِعْنِيْ	تَتَّبِعْنِيْ	
		به بوونی پیتی (ی) زیاده ی زده دار ده خویندریته وه به په ها (له باری و هستان و نه و هستان دا).	

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمی	
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهج
97	خُخْلَفَه	خُخْلَفَه	به که سره دارکردنی پیتی (ل) ده خویندریته وه.
98	هُو	هُو	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
110	أَيِّدِيهِمْ	أَيِّدِيهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
112	وَهُو	وَهُو	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
114	يُقْضَى	نَقْضَى	به پیتی (ن) ی فته حه دار ده خویندریته وه له بری پیتی (ی) له گهل که سره ی پیتی (ض) و فته حه ی پیتی (ی) له بری ئه لیف.
114	وَحْيَهُ	وَحْيَهُ	به فته حه دارکردنی پیتی (ی) ده خویندریته وه.
121	عَلَيْهِمَا	عَلَيْهِمَا	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
125	لِمَ	لِمَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
131	زَهْرَةَ	زَهْرَةَ	به فته حه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
133	تَأْتِيهِمْ	تَأْتِيهِمْ	پویس: به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
135	الصِّرَاطِ	الصِّرَاطِ	پویس: به پیتی (س) ده خوینیته وه له بری پیتی (ص).
135	أَهْتَدَى * بِسْمِ اللَّهِ	أَهْتَدَى أَقْتَرَبَ	له باری لکاندن دوو سوږه ت له باری نه وه ستاندا بی به سمه له و (بی) سهکت (لیرده) یه عقوب ئه لیف لا ده بات به هو ی گه یشتنه دوو زه نه دار به یه ک.

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می	
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهج
		پوونکر د نه وه	

(21) سوره تی نه نبیاء

2	يَاۤاَيُّهَا	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
4	قَالَ رَبِّي	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ق) و لابردنی ئه لیف ده خویندریته وه، له گهل زه نه ی پیتی (ل) له سهر فرمان، و تیکه له کیشانی پیتی (ل) له پیتی (ر) نه نجام ددریت.
4	وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
5	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
7	نُوحِي	به پیتی (ی) ده خویندریته وه له بری پیتی (ن) له گهل فه تحه ی پیتی (ح) و ئه لیفی دوا ی خو ی له بری پیتی (ی)
7	إِلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
18	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
22	فِيهِمَا	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
24	مَعِيَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ی) دانه پال ده خویندریته وه به رها.
25	نُوحِي	به پیتی (ی) ده خویندریته وه له بری پیتی (ن) له گهل فه تحه ی پیتی (ح) و ئه لیفی دوا ی خو ی له بری پیتی (ی)

ژباړه نایه‌ت	ګڼپاڼه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی په عقوب حزره می	
		ګڼپاڼه وهی روهیس	ګڼپاڼه وهی روهج
25	فَاعْبُدُونِ	فَاعْبُدُونِ	
28	أَيِّدِيهِمْ	أَيِّدِيهِمْ	
33	وَهُوَ	وَهُوَ	
34	مِتَّ	مِتَّ	
35	تُرْجَعُونَ	تُرْجَعُونَ	
36	هُزُؤًا	هُزُؤًا	
37	تَسْتَعْجِلُونَ	تَسْتَعْجِلُونَ	
39	وُجُوهِهُمْ	وُجُوهِهُمْ	
40	تَأْتِيهِمْ	تَأْتِيهِمْ	
44	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	
45	الدَّعَاءُ إِذَا	الدَّعَاءُ إِذَا	الدَّعَاءُ إِذَا
56	فَطَرْهَنَ	فَطَرْهَنَ	

ژباړه نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی روهیس	گېړانه وهی روهوج	
62	عَانتَ	عَانتَ	عَانتَ	پوویس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووه م ده خوینیته وه.
67	أُفِ	أُفِ		به فه تچه دارکردنی پییتی (ف) ده خویندریته وه بی ته نوین.
73	أَيَّمَّةَ	أَيَّمَّةَ	أَيَّمَّةَ	پوویس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووه م ده خوینیته وه.
73	إِلَيْهِمْ	إِلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پییتی (ه) ده خویندریته وه.
80	لِثَّحَصِنَكُم	لِثَّحَصِنَكُم	لِثَّحَصِنَكُم	پوویس: به پییتی (ن) ده خوینیته وه له بری پییتی (ت) به لام رهوج: به پییتی (ب) ده خوینیته وه له بری پییتی (ت).
87	تَقْدَرَ	يُقْدَرُ		ببه پییتی (ی) ضه ممه دار ده خویندریته وه له بری پییتی (ن) له گهل فه تچه دارکردنی پییتی (د) له باری وه ستاندا: پییتی (ر) قه له و ده کریت.
89	وَزَكْرِيَّا	وَزَكْرِيَّا		به زیادکردنی هه مزه ی فه تچه دار ده خویندریته وه له دواى ئه لیف، له گهل دریژکردنه وه ی لکاو.
89	وَزَكْرِيَّا إِذْ	وَزَكْرِيَّا إِذْ	وَزَكْرِيَّا إِذْ	پوویس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووه م ده خوینیته وه.
92	فَاعْبُدُونِ	فَاعْبُدُونِ		به بوونی پییتی (ی) زیاده ی زه نه دار ده خویندریته وه به په ها (له باری وه ستان و نه وه ستاندا).
94	وَهُوَ	وَهُوَ		له باری وه ستاندا: به پییتی (ه) ی سه کت ده خویندریته وه.

ژباړه نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمی	
		گېړانه وهی روهیس	گېړانه وهی روهو
96	فُتِحَتْ	فُتِحَتْ	
96	يَا جُوجُ وَمَا جُوجُ	يَا جُوجُ وَمَا جُوجُ	
97	هِيَ	هِيَ	
99	هَؤُلَاءِ ۚ إِلَهَةٌ	هَؤُلَاءِ ۚ إِلَهَةٌ	هَؤُلَاءِ ۚ إِلَهَةٌ
104	لِلْكِتَابِ	لِلْكِتَابِ	
108	إِلَىٰ	إِلَىٰ	
112	قَلَّ رَبِّ	قَلَّ رَبِّ	

(22) سوره تي هج

5	نَشَأُ إِلَىٰ	نَشَأُ إِلَىٰ ؛ نَشَأُ وَلِي	نَشَأُ إِلَىٰ
6	هُوَ	هُوَ	
9	لِيُضِلَّ	لِيُضِلَّ	لِيُضِلَّ

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می	
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهج
		پوونکر د نه وه	
11	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویند ریټه وه.	
12	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویند ریټه وه.	
15	لَيَقْطَعُ	لَيَقْطَعُ	پوټی: به که سره دار کړنی پیټی (ل) ده خویند ریټه وه بهر ها.
19	رُءُوسَهُمْ	له باری نه وه ستاندا: به که سره دار کړنی پیټی (م) ده خویند ریټه وه.	
24	صِرَاطِ	صِرَاطِ	پوټی: به پیټی (س) ده خویند ریټه وه له بری پیټی (ص).
25	سَوَاءً	به ته نوینی ضه ممه ده خویند ریټه وه له بری ته نوینی فه ته.	
25	وَالْبَادِ	به بوونی پیټی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویند ریټه وه بهر ها (له باری وه ستان و نه وه ستاندا).	
26	بَيْتِي	به زه نه دار کړنی پیټی (ی) ی دانه پال ده خویند ریټه وه بهر ها.	
29	لَيَقْضُوا	لَيَقْضُوا	پوټی: به که سره دار کړنی پیټی (ل) ده خویند ریټه وه بهر ها.
30	فَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویند ریټه وه.	
37	يَنَالُ ؛ يَنَالُهُ	به پیټی (ت) ده خویند ریټه وه له بری پیټی (ی) له (هر دوو کیان) له گه ل شاردنه وهی پیش خوی.	

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهوچ	
38	يُدْفَعُ	يَدْفَعُ		به فته دار کړدنی پیتی (ی) و زده نه ی پیتی (د) ده خویندریته وه، له گهل فته دار کړدنی پیتی (ف) و لا بردنی ئه لیف، وقلقه له ش دروست ده ییت.
39	يُقْتُلُونَ	يُقْتُلُونَ		به که سره دار کړدنی پیتی (ت) ده خویندریته وه.
40	دَفْعُ	دَفْعُ		به که سره دار کړدنی پیتی (د) و فته نه ی پیتی (ف) ده خویندریته وه، له گهل زیاد کړدنی ئه لیفی دواي خوی.
44	لِلْكَافِرِينَ	لِلْكَافِرِينَ	پویس: به ئیماله ده خویندیته وه.	
44	أَخَذْتُهُمْ	أَخَذْتُهُمْ	په روح: به تیکه له کیشانی پیتی (ن) له پیتی (ت) ده خویندیته وه.	
44	نَكِيرٍ	نَكِيرٍ		به بوونی پیتی (ی) ی زیاده ی زده نه دار ده خویندریته وه به رده ها (له باری وهستان و نه وه ستاندا).
45	فَكَائِنٍ	فَكَائِنٍ		وهستان دروسته به هو ی نا چاری یان له بهر هه لسه نگانندی له سهر پیتی (ی) (بگه ریوه بو په رتو وکی ئو صول).
45	أَهْلَكْنَهَا	أَهْلَكْنَهَا		به پیتی (ت) ی ضه ممه دار ده خویندریته وه له بری پیتی (ن) له گهل لا بردنی نه و ئه لیفه ی ده که ویته دواي خوی.
45	وَهْيٍ ؛ فَهْيٍ	وَهْيٍ ؛ فَهْيٍ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سه کت ده خویندریته وه.

ژباړه نایه	ځویندنه وهی یه عقوب حه زره می		ګېړانه وهی حه فص له عاصمی کوفی	پوونکر د نه وه
	ګېړانه وهی روهیس	ګېړانه وهی روهج		
48	وګائین	وګائین	وستان دروسته به هوئی ناچاری یان له بهر هه لسه نګاندنی پیټی (ی) (بګه ریوه بو پهرتو وکی نوصول).	
48	وهی ؛ وائی	وهی ؛ وائی	له باری وستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویند ریټه وه.	
48	أَخَذْتُهَا	أَخَذْتُهَا	په روح: به ټیکه لکیشانی پیټی (ن) له پیټی (ت) ده خویند ریټه وه.	
54	لَهَادِ	لَهَادِ	پیټی (ی) زیاده ی زه نه دار ده خویند ریټه وه، وله باری نه وستاندا: لاده بر د ریت به هوئی پرگار بوون له ګه یشتنه دوو زه نه دار.	
54	صِرَاطِ	صِرَاطِ	پویس: به پیټی (س) ده خویند ریټه وه له بری پیټی (ص).	
58	لَهُو	لَهُو	له باری وستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویند ریټه وه.	
62	هُوَ (الثلاثة)	هُوَ	له باری وستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویند ریټه وه.	
64	لَهُو	لَهُو	له باری وستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویند ریټه وه.	
65	السَّمَاءُ أَنْ	السَّمَاءُ أَنْ	پویس: به ناسانکردنی هه مزه ی دوهم ده خویند ریټه وه.	
65	لَرَّوُفْ	لَرَّوُفْ	به لابر دنی پیټی (و) ده خویند ریټه وه.	
66	وَهُو	وَهُو	له باری وستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویند ریټه وه.	

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می	
		گیږانه وهی روهیس	گیږانه وهی روهوج
			پوونکر د نه وه
71	يُزَلِّ	يُنَزِّلُ	به زه نه دارکردنی پیتی (ن) و لابردي شه دهی پیتی (ن) ده خویندریته وه له گهل ناشکراکردن.
72	عَلَيْهِمْ (مَعًا)	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
73	تَدْعُونَ	يَدْعُونَ	به پیتی (ب) ده خویندریته وه له بری پیتی (ت).
76	أَيِّدِيهِمْ	أَيِّدِيهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
76	تُرْجَعُ	تَرْجَعُ	به فته دارکردنی پیتی (ت) و که سره ی پیتی (ج) ده خویندریته وه.
78	هُوَ (الثَلَاثَةُ)	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.

ژباړه نایه ت	ګڼپاڼه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمی	
		ګڼپاڼه وهی روهی	ګڼپاڼه وهی روهج

پوونکر د نه وه

(23) سوره تی مؤمینون

20	تَنْبِئُ	تَنْبِئُ	پوئیس: به ضه ممه دار کردنی پیټی (ت) و که سره ی پیټی (ب) ده خویندیته وه.
21	تُسْقِیْکُمْ	تُسْقِیْکُمْ	به فته دار کردنی پیټی (ن) ده خویندیته وه.
25	هُوَ	هُوَ	له باری و ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندیته وه.
26	كَذَّبُوْنَ	كَذَّبُوْنَ	به بوونی پیټی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویندیته وه به رها (له باری و ستان و نه و ستاندا).
27	جَاءَ أَمْرُنَا	جَاءَ أَمْرُنَا	پوئیس: به ئاسان کردنی همزه ی دوهم ده خویندیته وه.
27	مِنْ كُلِّ	مِنْ كُلِّ	به که سره ده خویندیته وه بی ته نوین.
32	فِيْهِمْ	فِيْهِمْ	به ضه ممه دار کردنی پیټی (ه) ده خویندیته وه.
35	مِثْمُ	مِثْمُ	به ضه ممه دار کردنی پیټی (م) ده خویندیته وه یه که م.
36	هِيَآَتَ (مَعَاً)	هِيَآَتَ	جیا کراوته وه: به پیټی (ت) له سهری ده و ستیت و هک حه فص.
37	هِيَ	هِيَ	له باری و ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندیته وه.
38	هُوَ	هُوَ	له باری و ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندیته وه.

ژباړه نایه	ځویندنه وهی یه عقوب حه زره می		گېړانه وهی حه فص له عاصمی کوفی	پوونکر د نه وه
	گېړانه وهی روهیس	گېړانه وهی روهج		
39	گډبُون		به بوونی پیتی (ی) زیاده ی زهنه دار ده خویندریته وه به په ها (له باری وهستان و نه وهستاندا).	
44	جَاءَ أُمَّةٌ	جَاءَ أُمَّةٌ	پویس: به ئاسانکردنی همزه ی دووم ده خویندیته وه.	
50	رَبْوَةٌ		به ضمه ممدارکردنی پیتی (ر) ده خویندریته وه.	
52	وَإِنَّ هَذِهِ		به فته دارکردنی همزه ده خویندریته وه.	
52	فَاتَّقُونَ		به بوونی پیتی (ی) زیاده ی زهنه دار ده خویندریته وه به په ها (له باری وهستان و نه وهستاندا).	
53	لَدَيْهِمْ		به ضمه ممدارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
55	أَيَحْسَبُونَ		به که سره دارکردنی پیتی (س) ده خویندریته وه.	
64	مُتَرَفِيهِمْ		به ضمه ممدارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
71	فِيهِنَّ		به ضمه ممدارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه، وله باری وهستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
72	وَهُوَ		له باری وهستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
73	صِرَاطٍ	صِرَاطٍ	پویس: به پیتی (س) ده خویندیته وه له بری پیتی (ص).	

ژباړه نایه ت	ګېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمی		پوونکر د نه وه
		ګېړانه وهی رو هیس	ګېړانه وهی ره وح	
74	الصَّٰرِطُ	الصَّٰرِطُ	الصَّٰرِطُ	پویس: به پیتی (س) ده خوینتته وه له بری پیتی (ص).
77	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریتته وه.
78	وَهُوَ	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریتته وه.
79	وَهُوَ	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریتته وه.
80	وَهُوَ	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریتته وه.
82	أَعِذَا	أَمِذَا	أَعِذَا	پویس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووه م ده خوینتته وه.
82	مِثْنًا	مِثْنًا	مِثْنًا	به ضه ممه دارکردنی پیتی (م) ده خویندریتته وه.
82	أَعِنَّا	أَعِنَّا	إِنَّا	به یه كه هه مزه ی كه سره دار ده خویندریتته وه، واته: لابردي هه مزه ی پرسپاری له سهر ئیخبار.
85	تَذَكَّرُونَ	تَذَكَّرُونَ	تَذَكَّرُونَ	به شه ده دارکردنی پیتی (ذ) ده خویندریتته وه.
87	سَيَقُولُونَ لِلَّهِ	سَيَقُولُونَ لِلَّهِ	سَيَقُولُونَ لِلَّهِ	به زیادکردنی هه مزه ی لكاو ده خویندریتته وه، له گه ل فته ده دارکردنی پیتی (ل) و قه له وکردنی، پیتی (ه) ضه ممه دارکردیت له وشه ی (الله) به لام نه وه ی له نایه تی 85 دا هاتووه هیچ گورانکاری تیدا ناکریت.
88	بَيِّدَهُ	بَيِّدَهُ	بَيِّدَهُ	پویس: به كه سره دارکردنی پیتی (ه) ده خوینتته وه بی صیله.

ژماره نایه ت	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حوزره می	
		گپړانه وهی روهیس	گپړانه وهی روهج
			پوونکر د نه وه
88	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
89	سَيَقُولُونَ لِلَّهِ	سَيَقُولُونَ لِلَّهِ	وهک نایه تی 87 ی پیشو ده خویند ریته وه.
96	هِيَ	هِيَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
98	يَحْضُرُونَ	يَحْضُرُونَ	به بوونی پیتی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویند ریته وه به پرده ها (له باری وه ستان و نه وه ستاندا).
99	جَاءَ أَحَدَهُمْ	جَاءَ أَحَدَهُمْ	پویس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووم ده خویند ریته وه.
99	أَرْجِعُونَ	أَرْجِعُونَ	به بوونی پیتی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویند ریته وه به پرده ها (له باری وه ستان و نه وه ستاندا).
100	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
101	أَنْسَابَ بَيْنَهُمْ	أَنْسَابَ بَيْنَهُمْ	پویس: به تیکه ه لکیشانی پیتی (ب) له پیتی (ب) ده خویند ریته وه، له گه ل دریژکردنه وهی پیویست له ئه لیف.
108	تُكَلِّمُونَ	تُكَلِّمُونَ	به بوونی پیتی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویند ریته وه به پرده ها (له باری وه ستان و نه وه ستاندا).
110	فَاتَّخَذْتُمُوهُمْ	فَاتَّخَذْتُمُوهُمْ	په روح: به تیکه ه لکیشانی پیتی (ذ) له پیتی (ت) ده خویند ریته وه.
115	تَرْجِعُونَ	تَرْجِعُونَ	به فته دارکردنی پیتی (ت) و که سره ی پیتی (ج) ده خویند ریته وه.

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حزره می		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهوچ	
116	هو	هو	له باری و هستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	

(24) سوره تی نور

1	تَذَكَّرُونَ	تَذَكَّرُونَ	به شه د ه دارکردنی پیتی (ذ) ده خویندریته وه.
6	شُهَدَاءُ إِلَّا شُهَدَاءُ وَلَا	شُهَدَاءُ إِلَّا شُهَدَاءُ إِلَّا	پویس: دوو خویندنه وهی هیه: ناسانکردنی هه مزه ی دوو هم یان گوړینی به پیتی (و) ی که سره دار.
6	أَرْبَعُ	أَرْبَعُ	به فته د ه دارکردنی پیتی (ع) ده خویندریته وه.
7	أَنَّ	أَنَّ	به زه نه دارکردنی پیتی (ن) ده خویندریته وه، له گه ل تیکه ه لکیشانی نه و پیتنه لامه ی ده که ویتنه دوا ی نه و.
7	لَعْنَتْ	لَعْنَتْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ت) ده خویندریته وه، وله باری و هستاندا: به پیتی (ه) ده خویندریته وه له بری پیتی (ت) ی به کار هاتوو بو می.
9	وَالْخَمِيسَةَ	وَالْخَمِيسَةَ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ت) ده خویندریته وه.
9	أَنَّ	أَنَّ	به زه نه دارکردنی پیتی (ن) ده خویندریته وه.
9	غَضَبُ	غَضَبُ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ب) ده خویندریته وه.
11	لَا تَحْسَبُوهُ	لَا تَحْسَبُوهُ	به که سره دارکردنی پیتی (س) ده خویندریته وه.

ژباړه نایه	ګڼپاڼه وده له عاصمې کوفې	خویندنه وده یه عقوب حزره مې	
		ګڼپاڼه وده روهیس	ګڼپاڼه وده روهوج
11	هُوَ	هُوَ	له باری وده ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وده.
11	کِبْرَهُ	کِبْرَهُ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ک) ده خویندريته وده.
15	وَحَسْبُونَهُ	وَحَسْبُونَهُ	به که سره دارکردنی پیتی (س) ده خویندريته وده.
15	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وده ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وده.
20	رَعُوفٌ	رَعُوفٌ	به لابردي پیتی (و) ده خویندريته وده.
24	عَلَيْهِمْ ؛ وَأَيِّدِيهِمْ	عَلَيْهِمْ ؛ وَأَيِّدِيهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وده.
25	يُوقِيهِمْ	يُوقِيهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وده.
25	هُوَ	هُوَ	له باری وده ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وده.
27	تَذَكَّرُونَ	تَذَكَّرُونَ	به شه ده دارکردنی پیتی (ذ) ده خویندريته وده.
28	قِيلَ	قِيلَ	پوئیس: به ئیشمام ده خویندريته وده.
28	هُوَ	هُوَ	له باری وده ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وده.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی به عقوب ده زره می		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی روهیس	گېړانه وهی روهوچ	
31	أَبْصَرِهِنَّ ؛ فُرُوجَهُنَّ ؛ زَيْنَتَهُنَّ (الثلاثة) ؛ بِحُمْرِهِنَّ ؛ جُيُوبَهُنَّ ؛ لِبُعُولَتِهِنَّ ؛ عَابَائِهِنَّ ؛ بُعُولَتِهِنَّ (معاً) ؛ أَبْنَائِهِنَّ ؛ إِخْوَانِهِنَّ (معاً) ؛ أَخَوَاتِهِنَّ ؛ نِسَائِهِنَّ ؛ أَيْمَنُهُنَّ ؛ بَارِجُلِهِنَّ	أَبْصَرِهِنَّ ؛ فُرُوجَهُنَّ ؛ زَيْنَتَهُنَّ ؛ بِحُمْرِهِنَّ ؛ جُيُوبَهُنَّ ؛ لِبُعُولَتِهِنَّ ؛ عَابَائِهِنَّ ؛ بُعُولَتِهِنَّ ؛ أَبْنَائِهِنَّ ؛ إِخْوَانِهِنَّ ؛ أَخَوَاتِهِنَّ ؛ نِسَائِهِنَّ ؛ أَيْمَنُهُنَّ ؛ بَارِجُلِهِنَّ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.
31	أَيَّه	أَيَّهَا		له باری وه ستاندا: به ئلیف ده خویندريته وه له دواى پیتی (ه).
32	يُعْنِيَهُمْ	يُعْنِيَهُمْ	يُعْنِيَهُمْ	پويس: به ضه ممدارکردنی پیتی (ه) ده خوینيته وه بهر ها. پهوح: به که سره دارکردنی پیتی (م) ده خوینيته وه، له باری نه وه ستاندا: پیتی (ل) ی دواى خوی لاوان دهکريت له وشه ی (الله).
33	فِيَهُمْ	فِيَهُمْ		به ضه ممدارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
33	الْبِغَاءِ إِنْ	الْبِغَاءِ أَنْ	الْبِغَاءِ إِنْ	پويس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووم ده خوینيته وه.
33	يُكْرِهُنَّ ؛ إِكْرَاهِهِنَّ	يُكْرِهُنَّ ؛ إِكْرَاهِهِنَّ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.
34	مُبَيِّنَاتٍ	مُبَيِّنَاتٍ		به فته دارکردنی پیتی (ی) ده خویندريته وه.

ژباړه ناپهت	گېږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب چه زه می	
		گېږانه وهی روهیس	گېږانه وهی روهج
			پوونکر د نه وه
35	يُوقَدُ	تَوَقَّدَ	
		به پیتی (ت) ی فهتهدار ده خویندریته وه له بری پیتی (ی)، له گهل فهتھی پیتی (و) و پیتی (د)، وپیتی (ق) شهده دارده کریت.	
37	تُلْهِمُهُمْ	تُلْهِمُهُمْ	
		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
39	يَحْسِبُهُ	يَحْسِبُهُ	
		به که سره دارکردنی پیتی (س) ده خویندریته وه.	
43	وَيُنْزِلُ	وَيُنْزِلُ	
		به زه نه دارکردنی پیتی (ن) و لابردي شهده ی پیتی (ز) ده خویندریته وه له گهل ناشکراکردن.	
45	يَشَاءُ إِنَّ يَشَاءُ وَنَّ	يَشَاءُ أَنْ ؛ يَشَاءُ إِنَّ	پویس: دوو خویندنه وهی هیه: ئاسانکردنی هه مزه ی دووم یان گوړینی به پیتی (و) ی که سره دار.
46	مُبَيِّنَاتٍ	مُبَيِّنَاتٍ	
		به فهتهدارکردنی پیتی (ی) ده خویندریته وه.	
46	يَشَاءُ إِلَى يَشَاءُ وَلِي	يَشَاءُ إِلَى ؛ يَشَاءُ وَلِي	پویس: دوو خویندنه وهی هیه: ئاسانکردنی هه مزه ی دووم یان گوړینی به پیتی (و) ی که سره دار.
46	صِرَاطٍ	صِرَاطٍ	پویس: به پیتی (س) ده خویندنه وه له بری پیتی (ص).
50	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	
		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
52	وَيَتَّقِهِ	وَيَتَّقِهِ	
		به که سره دارکردنی پیتی (ق) ده خویندریته وه.	
55	وَلْيَبْدِلْهُمْ	وَلْيَبْدِلْهُمْ	
		به زه نه دارکردنی پیتی (ب) و لابردنی شهده ی پیتی (د) ده خویندریته وه له گهل بوونی قهلقه له.	

ژباړه نایه	گېږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمی	
		گېږانه وهی روهی	پوونکر د نه وه
57	تَحْسَبَنَّ	تَحْسَبَنَّ	به که سره دارکردنی پیتی (س) ده خویندریته وه.
58	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
58	بَعْدَهُنَّ	بَعْدَهُنَّ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
60	عَلَيْهِنَّ ؛ ثِيَابَهُنَّ ؛ لَهْنَّ	عَلَيْهِنَّ ؛ ثِيَابَهُنَّ ؛ لَهْنَّ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه، وبه پرده ها به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه له وشه ی (عليهن).
64	يُرْجَعُونَ	يُرْجَعُونَ	به فه تحه دارکردنی پیتی (ی) و که سره ی پیتی (ج) ده خویندریته وه.
64	عَلَيْمٌ * بِسْمِ اللَّهِ	عَلِيمٌ تَبَارَكَ	له باری لکاندنې دوو سوږه ت له باری نه وه ستاندا بی به سمه له و (بی) سهکت (یه عقوب به شاردنه وه ده یخویندنه وه.

ژباړه نایه	ځویندنه وهی یه عقوب حه زره می		گېړانه وهی حه فص له عاصمی کوفی
	گېړانه وهی روهی	گېړانه وهی روهی	
	پوونکر د نه وه		

(25) سوړه تی نورقان

5	فَهِي	فَهِي	له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویند ریټه وه.
17	عَانْتُمْ	عَانْتُمْ	پوړیس: به ئاسانکردنی همزه ی دوهم ده خویند ریټه وه.
17	هَوُلَاءِ اَمَّ	هَوُلَاءِ يَمَّ	پوړیس: به گوړینی همزه ی دوهم به پیټی (ی) ی فهتهدار ده خویند ریټه وه.
19	تَسْتَطِيعُونَ	يَسْتَطِيعُونَ	به پیټی (ی) ده خویند ریټه وه له بری پیټی (ت) یه که م.
25	تَشَقُّوْ	تَشَقُّوْ	به شهده دارکردنی پیټی (ش) ده خویند ریټه وه.
26	اَلْكَافِرِيْنَ	اَلْكَافِرِيْنَ	پوړیس: به ئیماله ده خویند ریټه وه.
27	اَتَّخَذْتُ	اَتَّخَذْتُ	په وح: به ټیکه له کیشانی پیټی (ذ) له پیټی (ت) ده خویند ریټه وه.
28	يَوَيْلَتِي	يَوَيْلَتِي	پوړیس: له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویند ریټه وه، له گهل دريژکردنه وهی شهش جوله له ئلیف چونکه دريژکردنه وه که پیویسته له وشه ی ئاسانکراو.
30	قَوْمِي	قَوْمِي	په وح: له باری نه وه ستاندا: به فهتهدارکردنی پیټی (ی) ی دانه پال ده خویند ریټه وه.
40	اَلْسَوَّءُ اَفْلَمَ	اَلْسَوَّءُ يَفْلَمَ	پوړیس: به گوړینی همزه ی دوهم به پیټی (ی) ی فهتهدار ده خویند ریټه وه.
41	هَزُوًا	هَزُوًا	به همزه ی پیټی (و) ده خویند ریټه وه.

ژباړه نایه	خویندنه وهی یه عقوب چه زده می		گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	پوونکر د نه وه
	گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهج		
44	تَحَسَّبُ	تَحَسَّبُ	به که سره دارکردنی پیتی (س) ده خویندريته وه.	
47	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.	
48	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.	
48	بُشْرًا	نُشْرًا	به پیتی (ن) ده خویندريته وه له بری پیتی (ب) له گهل ضمه دارکردنی پیتی (ش).	
52	اَلْكَافِرِينَ	اَلْكَافِرِينَ	پویس: به ئیماله ده خویندريته وه.	
53	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.	
54	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.	
57	شَاءَ أَنْ	شَاءَ أَنْ	پویس: به ئاسانکردنی همزه ی دووه ده خویندريته وه.	
60	قِيلَ	قِيلَ	پویس: به ئیشمام ده خویندريته وه.	
62	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.	
67	وَلَمْ يَقْتُرُوا	وَلَمْ يَقْتُرُوا	به که سره دارکردنی پیتی (ت) ده خویندريته وه.	
69	يُضَعَّفُ	يُضَعَّفُ	به لابردي ئه لیف و شه ده دارکردنی پیتی (ع) ده خویندريته وه.	
69	فِيهِ	فِيهِ	به که سره دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه بی صيله.	
77	لِزَامًا * بِسْمِ اللَّهِ	لِزَامًا طَسَمَ	له باری لکاندن دوو سوږه له باری نه وستاندا بی به سمله له (بی) سهکت یه عقوب به شارده وه ده خویندريته وه.	

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حزره می	
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهو
		پوونکر د نه وه	

(26) سوره تی شوعه را

4	نُزِّلْ	نُزِّلْ	به زه نه دارکردنی پیتی (ن) و لابردي شهدهی پیتی (ن) ده خویندریته وه له گهل ناشکراکردن.
4	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
4	السَّمَاءِ عَايَةً	السَّمَاءِ عَايَةً	پویس: به گوړپنی همزه ی دوهم به پیتی (ی) فه تحه دار ده خویندریته وه.
5	يَأْتِيهِمْ	يَأْتِيهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
6	فَسَيَأْتِيهِمْ	فَسَيَأْتِيهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
9	لَهُوَ	لَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
12	يُكَذِّبُونَ	يُكَذِّبُونَ	به بوونی پیتی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویندریته وه به پرده ها (له باری وه ستان و نه وه ستاندا).
13	وَيَضِيقُ ؛ يَنْطَلِقُ	وَيَضِيقُ ؛ يَنْطَلِقُ	به فه تحه دارکردنی پیتی (ق) ده خویندریته وه (له هردو وکیان).
14	عَلَى	عَلَى	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
14	يَقْتُلُونَ	يَقْتُلُونَ	به بوونی پیتی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویندریته وه به پرده ها (له باری وه ستان و نه وه ستاندا).
19	الْكَافِرِينَ	الْكَافِرِينَ	پویس: به ئیماله ده خویندریته وه.

ژماره نایه ت	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حوزره می		پوونکر د نه وه
		گپړانه وهی روهیس	گپړانه وهی روهوچ	
22	عَلَى	عَلَى		له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریټه وه.
29	أَتَّخَذْتُ	أَتَّخَذْتُ	أَتَّخَذْتُ	پړه وچ: به ټیکه له کیښانی پیټی (ن) له پیټی (ت) ده خویندریټه وه.
32	هِيَ	هِيَ		له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریټه وه.
33	هِيَ	هِيَ		له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریټه وه.
36	أَرْجِهْ	أَرْجِهْ		به همزه ی زه نه دار ده خویندریټه وه له دوا ی پیټی (ج) له گهل ضه ممه دار کردنی پیټی (ه) بی صیله.
39	وَقِيلَ	وَقِيلَ	وَقِيلَ	پو یس: به ئیشمام ده خویندریټه وه.
41	أَيِّنْ	أَيِّنْ	أَيِّنْ	پو یس: به ئاسان کردنی همزه ی دووم ده خویندریټه وه.
45	هِيَ	هِيَ		له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریټه وه.
45	تَلَقَّفْ	تَلَقَّفْ		به فه تچه دار کردنی پیټی (ل) و شه ده ی پیټی (ق) ده خویندریټه وه.
49	ءَامَنْتُمْ	ءَامَنْتُمْ	ءَامَنْتُمْ	پړه وچ: به زیاد کردنی همزه ی پرسیاری ده خویندریټه وه له گهل خویندنه وهی همزه ی دووم له وشه ی (ءَأَمَنْتُمْ).
56	حَذِرُونَ	حَذِرُونَ		به لابر دنی ئه لیف ده خویندریټه وه.
62	مَعِيَ	مَعِيَ		به زه نه دار کردنی پیټی (ی) ی دانه پال ده خویندریټه وه به رها.
62	سَيَّهْدِينَ	سَيَّهْدِينَ		به بوونی پیټی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویندریټه وه به رها (له باری وه ستان و نه وه ستاندا).

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمی	
		گیږانه وهی روهیس	گیږانه وهی روهو
64	ثَمَّ	ثَمَّ	پویس: له باری وستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
68	لَهُو	لَهُو	له باری وستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
69	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضمه دارکردنی پیټی (ه) ده خویندریته وه.
69	نَبَأَ اِبْرَاهِيْمَ	نَبَأَ اِبْرَاهِيْمَ	پویس: به ئاسانکردنی همزه ی دوهم ده خویندریته وه.
78	فَهُو	فَهُو	له باری وستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
78	يَهْدِيْنَ	يَهْدِيْنَ	به بوونی پیټی (ی) ی زیاده ی زنده دار ده خویندریته وه به په ها (له باری وستان و نه وستاندا).
79	هُو	هُو	له باری وستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
79	وَيَسْقِيْنَ	وَيَسْقِيْنَ	به بوونی پیټی (ی) ی زیاده ی زنده دار ده خویندریته وه به په ها (له باری وستان و نه وستاندا).
80	فَهُو	فَهُو	له باری وستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
80	يَشْفِيْنَ	يَشْفِيْنَ	به بوونی پیټی (ی) ی زیاده ی زنده دار ده خویندریته وه به په ها (له باری وستان و نه وستاندا).

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمی		پوونکر د نه وه
		گپړانه وهی روهیس	گپړانه وهی روهج	
81	يُحْيِي	يُحْيِي		به بوونی پیتی (ی) زیاده زنده دار ده خویندريته وه به رها (له باری و هستان و نه و هستاندا).
92	وَقِيلَ	وَقِيلَ	وَقِيلَ	پویس: به ئیشمام ده خویندريته وه.
104	لَهُوَ	لَهُوَ		له باری و هستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.
108	وَأَطِيعُونَ	وَأَطِيعُونَ		به بوونی پیتی (ی) زیاده زنده دار ده خویندريته وه به رها (له باری و هستان و نه و هستاندا).
109	أَجْرِي إِلَّا	أَجْرِي إِلَّا		به زنده دارکردنی پیتی (ی) دانه پال ده خویندريته وه به رها، دریژکردنه وهی نه لکاو دهرده که ویت له باری نه و هستاندا: دریژده کړیته وه به نه دازه ی دوو جوله به پیی مه زه به ی خوی.
110	وَأَطِيعُونَ	وَأَطِيعُونَ		به بوونی پیتی (ی) زیاده زنده دار ده خویندريته وه به رها (له باری و هستان و نه و هستاندا).
111	وَاتَّبَعَكَ	وَاتَّبَعَكَ		به همزه ی نه لکاو ی فته دار ده خویندريته وه له بری همزه ی لکاو، له گهل زنده دارکردنی پیتی (ت) و نه و نه لیفه ی ده که ویت دوای پیتی (ب) و ضمه دارکردنی پیتی (ع) و همسه ی پیتی (ت) دهرده که ویت.

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حزره می		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهج	
117	كَذَّبُوْنَ	كَذَّبُوْنَ		به بوونی پیتی (ی) زیاده ی زهنه دار ده خویند ریته وه به رها (له باری وهستان و نه وهستاندا).
118	مَعِيَ مِّنْ	مَعِيَ مِّنْ		به زهنه دار کردنی پیتی (ی) دانه پال ده خویند ریته وه به رها.
122	لَهُوَ	لَهُوَ		له باری وهستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
126	وَاطِيعُونَ	وَاطِيعُونَ		به بوونی پیتی (ی) زیاده ی زهنه دار ده خویند ریته وه به رها (له باری وهستان و نه وهستاندا).
127	أَجْرِي إِلَّا	أَجْرِي إِلَّا		به زهنه دار کردنی پیتی (ی) دانه پال ده خویند ریته وه به رها، دریژکردنه وهی نه لکاو درده که ویت له باری نه وهستاندا: دریژده کریته وه به نه دانه ی دوو جوله به پیی مه زه بهی خوی.
131	وَاطِيعُونَ	وَاطِيعُونَ		به بوونی پیتی (ی) زیاده ی زهنه دار ده خویند ریته وه به رها (له باری وهستان و نه وهستاندا).
137	خُلُقْ	خُلُقْ		به فته دار کردنی پیتی (خ) و زهنه ی پیتی (ل) ده خویند ریته وه.
140	لَهُوَ	لَهُوَ		له باری وهستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی به عقوب حزره می		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی روهیس	گېړانه وهی روهج	
144	وَاطِيعُونَ	وَاطِيعُونَ	به بوونی پیتی (ی) زیاده ی زهنه دار ده خویند ریته وه به رها (له باری وهستان و نه وهستاندا).	
145	أَجْرِي إِلَّا	أَجْرِي إِلَّا	به زهنه دار کردنی پیتی (ی) دانه پال ده خویند ریته وه به رها، دریژکردنه وهی نه لکاو درده که ویت له باری نه وهستاندا: دریژده کریته وه به نه دانه ی دوو جوله به پیی مه زه به بی خوی.	
149	فَرِهَيْنَ	فَرِهَيْنَ	به لابر دنی ئلیف ده خویند ریته وه.	
150	وَاطِيعُونَ	وَاطِيعُونَ	به بوونی پیتی (ی) زیاده ی زهنه دار ده خویند ریته وه به رها (له باری وهستان و نه وهستاندا).	
159	لَهُوَ	لَهُوَ	له باری وهستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.	
163	وَاطِيعُونَ	وَاطِيعُونَ	به بوونی پیتی (ی) زیاده ی زهنه دار ده خویند ریته وه به رها (له باری وهستان و نه وهستاندا).	
164	أَجْرِي إِلَّا	أَجْرِي إِلَّا	به زهنه دار کردنی پیتی (ی) دانه پال ده خویند ریته وه به رها، دریژکردنه وهی نه لکاو درده که ویت له باری نه وهستاندا: دریژده کریته وه به نه دانه ی دوو جوله به پیی مه زه به بی خوی.	
173	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دار کردنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه.	

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمی		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی روهیس	گیږانه وهی روهج	
175	لَهُو	لَهُو		له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریټه وه.
179	وَاطِيعُونَ	وَاطِيعُونَ		به بوونی پیټی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویندریټه وه به پرها (له باری وه ستان و نه وه ستاندا).
180	أَجْرِي إِلَّا	أَجْرِي إِلَّا		به زه نه دار کردنی پیټی (ی) ی دانه پال ده خویندریټه وه به پرها، دریژکردنه وهی نه لکاو درده که ویت له باری نه وه ستاندا: دریژده کریټه وه به نه دانه ی دوو جوله به پیټی مه زه به بی خوی.
182	بِالْقِسْطِ	بِالْقِسْطِ		به ضه ممه دار کردنی پیټی (ق) ده خویندریټه وه.
187	كِسْفًا	كِسْفًا		به زه نه دار کردنی پیټی (س) ده خویندریټه وه.
187	السَّمَاءِ إِنْ	السَّمَاءِ إِنْ	السَّمَاءِ إِنْ	پویس: به ئاسان کردنی هه مزه ی دووه م ده خویندریټه وه.
191	لَهُو	لَهُو		له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریټه وه.
193	نَزَلَ	نَزَلَ		به شه ده دار کردنی پیټی (ز) ده خویندریټه وه.
193	الرِّيحِ	الرِّيحِ		به فه ته دار کردنی پیټی (ح) ده خویندریټه وه.
193	الْأَمِينُ	الْأَمِينُ		به فه ته دار کردنی پیټی (ن) ده خویندریټه وه.
199	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دار کردنی پیټی (ه) ده خویندریټه وه.

ژباړه نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می	
		گېړانه وهی روهیس	گېړانه وهی روهج
220	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.

(27) سوره تی نه مل

10	لَدَيَّ	لَدَيْ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.
16	لَهُوَ	لَهُوْ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.
18	وَادٍ	وَادِیْ	پیتی (ی) زیاده ی زه نه دار ده خویندريته وه وله باری نه وه ستاندا: لاه بردریت به هو ی پزگار بوون له گه یشتنه دوو زه نه دار.
18	يَحْطِمَنَّكُمْ	يَحْطِمَنَّكُمْ	پو یس: به زه نه دار کردنی پیتی (ن) ده خویندريته وه له گه ل شاردنه وه ی.
19	عَلَيَّ ؛ وَالِدَيَّ	عَلَيَّ ؛ وَالِدَيَّ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.
20	مَا لِي لَا	مَا لِي لَا	به زه نه دار کردنی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویندريته وه به پرده ها.
22	فَمَكَّتْ	فَمَكَّتْ	پو یس: به ضه ممه دار کردنی پیتی (ك) ده خویندريته وه.
25	أَلَا يَسْجُدُوا	أَلَا يَسْجُدُوا	پو یس: به لابر دنی شه ده ی پیتی (ل) ده خویندريته وه، بگه ریوه بو (په رتو وکی ئو صول).
25	تُخْفُونَ ؛ تُعْلِنُونَ	تُخْفُونَ ؛ يُعْلِنُونَ	به پیتی (ب) ده خویندريته وه له بری پیتی (ت) له (هه ردو وکیان).
26	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی به عقوب حه زرمی		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی روهیس	گیږانه وهی روهج	
28	فَالْقَهْ	فَالْقَهْ		به که سره دارکردنی پیتی(ه) ده خویندریته وه بی صیله.
28	إِلَيْهِمْ	إِلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی(ه) ده خویندریته وه.
29	أَلْمَلُوا إِنِّي	أَلْمَلُوا إِنِّي ؛ أَلْمَلُوا وَنِي	پویس: دوو خویندنه وهی ههیه: ئاسانکردنی هه مزه ی دووهم یان گوپینی به پیتی(و) ی که سره دار.	
29	إِلَى	إِلَى		له باری وه ستاندا: به پیتی(ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
31	عَلَى	عَلَى		له باری وه ستاندا: به پیتی(ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
32	أَلْمَلُوا أَفْتُونِي	أَلْمَلُوا وَفْتُونِي أَفْتُونِي	پویس: به گوپینی هه مزه ی دووهم به پیتی(و) ی فته دار ده خوینیته وه.	
32	تَشْهَدُونَ	تَشْهَدُونَ		به بوونی پیتی(ی) ی زیاده ی زهنه دار ده خویندریته وه به په ها(له باری وه ستان و نه وه ستاندا).
35	إِلَيْهِمْ	إِلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی(ه) ده خویندریته وه.
35	بِمَ	بِمَ		له باری وه ستاندا: به پیتی(ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
36	أَتُمِدُّونَ	أَتُمِدُّونَ		به تیکه له کیشانی پیتی(ن) له پیتی(ن) ده خویندریته وه، له گه ل دریژکردنه وهی پیویست و مینگه له پیتی(ن) وهروها پیتی(ی) ی زیاده ی زهنه دار ده خویندریته وه به په ها له وشه ی (أَتُمِدُّونَ).

ژباړه نایه	ګېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می		پوونکر د نه وه
		ګېړانه وهی روهیس	ګېړانه وهی روهوچ	
36	عَاتِنِ	وَصَلًّا: عَاتِنِ	وَصَلًّا: عَاتِنِ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ی) زیاده ی زه نه دار ده خویندریته وه، له باری نه وه ستاندا: پویس: به پیتی (ی) زیاده ی فته تدارو قه له وکردنی پیتی (ل) له وشه ی (الله) ده خویندنه وه، په روح: به لابر دنی پیتی (ی) ده خویندنه وه.
37	إِلَيْهِمْ	إِلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
37	لَا قَبْلَ لَهُمْ	لَا قَبْلَ لَهُمْ	لَا قَبْلَ لَهُمْ	پویس: به یه که له خویندنه وده کانی به تیکه له کیشانی پیتی (ل) له پیتی (ل) ده خویندنه وه.
38	أَلْمَلُوا أَيُّكُمْ	أَلْمَلُوا وَيُكُمْ	أَلْمَلُوا أَيُّكُمْ	پویس: به گوړینی هه مزه ی دوهم به پیتی (و) ی فته تدار ده خویندنه وه.
40	عَاشَكُرْ	عَاشَكُرْ	عَاشَكُرْ	پویس: به ناسانکردنی هه مزه ی دوهم ده خویندنه وه.
42	قِيلَ	قِيلَ	قِيلَ	پویس: به ئیشام ده خویندنه وه.
42	هُوَ	هُوَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
43	كَافِرِينَ	كَافِرِينَ		به ئیماله ده خویندریته وه، نه وه یان تا که شوینه که په روح ئیماله ی دهکات له وشه ی (الکافیرین).
44	قِيلَ	قِيلَ	قِيلَ	پویس: به ئیشام ده خویندنه وه.
46	لِمَ	لِمَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
49	مَهْلِكَ	مَهْلِكَ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (م) و فته تده ی پیتی (ل) ده خویندریته وه.

ډوونکړدنه وه	خویندنه وه یی یعقوب حه زره وه		گیږانه وه یی حه فص له عاصمی کوفی	ژماره یی نایه ت
	گیږانه وه یی ره وح	گیږانه وه یی ره هیس		
پویس: به ئاسانکړدنی هه مزه یی دووه م ده خوینیته وه.	أَیْنَكُم	أَنْتَكُم	أَیْنَكُم	55

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی		خویندنه وهی یه عقوب حه زره می	پوونکر د نه وه
			گېړانه وهی روهیس	
58	عَلَيْهِمْ		عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
60	ذَات		ذَات	ئه مه یان جیا کراوته وه: به پیتی (ت) له سهری ده وستین وه که ده فص.
60	أَعْلَهُ	أَمَلَهُ	أَعْلَهُ	پویس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووه م ده خویندریته وه.
61	أَعْلَهُ	أَمَلَهُ	أَعْلَهُ	پویس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووه م ده خویندریته وه.
62	أَعْلَهُ	أَمَلَهُ	أَعْلَهُ	پویس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووه م ده خویندریته وه.
62	تَذَكَّرُونَ	تَذَكَّرُونَ	يَذَكَّرُونَ	به شه ده دارکردنی پیتی (ذ) ده خویندریته وه، وړه وح: به پیتی (ب) ده خویندریته وه له بری پیتی (ت).
63	بُشْرًا		نُشْرًا	به پیتی (ن) ده خویندریته وه له بری پیتی (ب) له گهل ضه ممه دارکردنی پیتی (ش).
63	أَعْلَهُ	أَمَلَهُ	أَعْلَهُ	پویس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووه م ده خویندریته وه.
64	أَعْلَهُ	أَمَلَهُ	أَعْلَهُ	پویس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووه م ده خویندریته وه.
66	بَلِ أَدْرَكَ		بَلِ أَدْرَكَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ل) و هه مزه ی نه لکاو ی فه تحه دار ده خویندریته وه له بری هه مزه ی لکاو، له گهل زه نه دارکردنی پیتی (د) و لابر دنی ئه لیف و قه لقه له.
67	أَعْدَا	أَمَدَا	أَعْدَا	پویس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووه م ده خویندریته وه.

ژباړه نایه‌ت	ځویندنه وهی یه‌عقوب حه‌ز ره‌می		گېړانه‌وهی حه‌فص له عاصمی کوفی
	گېړانه‌وهی ره‌وح	گېړانه‌وهی روه‌یس	
پوونکر د نه‌وه			
67	أَيْنَا	أَيْنَا	پو‌یس: به‌ئاسان‌کردنی هه‌مزهی دووه‌م ده‌خویندنه‌وه.
70	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به‌ضه‌مه‌دار‌کردنی پیتی(ه) ده‌خویندنه‌وه.
78	وَهُوَ	وَهُوَ	له‌باری وه‌ستاندا: به‌پیتی(ه‌ی) سه‌کت ده‌خویندنه‌وه.
80	إِذَا	إِذَا	پو‌یس: به‌ئاسان‌کردنی هه‌مزهی دووه‌م ده‌خویندنه‌وه.
82	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به‌ضه‌مه‌دار‌کردنی پیتی(ه) ده‌خویندنه‌وه.
85	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به‌ضه‌مه‌دار‌کردنی پیتی(ه) ده‌خویندنه‌وه.
87	أَتَوْهُ	أَتَوْهُ	به‌زیاد‌کردنی ئه‌لیف له‌دوای هه‌مزه ده‌خویندنه‌وه و دريژ‌کردنه‌وه به‌ده‌لی بو ده‌کریت، له‌گه‌ل ضه‌مه‌دار‌کردنی پیتی(ت) و پیتی (و) ده‌بیته پیتی‌کی دريژ‌کړاو.
88	تَحْسِبُهَا	تَحْسِبُهَا	به‌که‌سره‌دار‌کردنی پیتی(س) ده‌خویندنه‌وه.
88	وَهِيَ	وَهِيَ	له‌باری وه‌ستاندا: به‌پیتی(ه‌ی) سه‌کت ده‌خویندنه‌وه.
88	يَفْعَلُونَ	تَفْعَلُونَ	به‌پیتی(ی) ده‌خویندنه‌وه له‌بری پیتی(ت).
89	فَزِعَ	فَزِعَ	به‌که‌سره ده‌خویندنه‌وه بی ته‌نوین.
89	يَوْمِئِذٍ	يَوْمِئِذٍ	به‌که‌سره‌دار‌کردنی پیتی(م) ده‌خویندنه‌وه.

ژباړه نایه	ګېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می	
		ګېړانه وهی روهیس	ګېړانه وهی روهج

پوونکر د نه وه

(28) سوره تی قه صه ص

5	أَيِّمَّةَ	أَيِّمَّةَ	پوئیس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووه م ده خوینیتته وه.
9	أَمْرَاتُ ؛ فُرْتُ	أَمْرَاتُ ؛ فُرْتُ	له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ده خویندریتته وه له بری پیټی (ت) ی به کار هاتوو بو می.
16	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریتته وه.
17	عَلَى	عَلَى	له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریتته وه.
19	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریتته وه.
23	دُونِهِمْ	دُونِهِمْ	له باری نه وه ستاندا: به که سره دارکردنی پیټی (م) ده خویندریتته وه.
23	يُصْدِرَ	يُصْدِرَ	پوئیس: به ئیشمام ده خوینیتته وه.
24	إِلَى	إِلَى	له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریتته وه.
26	يَتَأَبَّتْ	يَتَأَبَّتْ	له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ده خویندریتته وه له بری پیټی (ت) ی به کار هاتوو بو می.
27	أَبْنَتِي	أَبْنَتِي	له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریتته وه.
28	عَلَى	عَلَى	له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریتته وه.
29	جَذْوَةٍ	جَذْوَةٍ	به که سره دارکردنی پیټی (ج) ده خویندریتته وه.
32	الرَّهْبِ	الرَّهْبِ	به فته تچه دارکردنی پیټی (ه) ده خویندریتته وه.

ژماره نایه ت	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی به عقوب حزره می		پوونکر د نه وه
		گپړانه وهی روهیس	گپړانه وهی روهج	
32	فَذَانِكَ	فَذَانِكَ	فَذَانِكَ	پوویس: به شه ده دارکردنی پیتی (ن) و دریژکردنه وهی شهش جوله ده خویندنه وه لهو ئه لیفه ی ده که ویتته پیپش نونه که، له گهل درکه وتنی مینگه.
33	يَقْتُلُونَ	يَقْتُلُونَ		به بوونی پیتی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویندنیته وه به رها (له باری و هستان و نه و هستاندا).
34	هُوَ	هُوَ		له باری و هستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندنیته وه.
34	مَعِيَ رِدْءًا	مَعِيَ رِدْءًا		به زه نه دارکردنی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویندنیته وه به رها.
34	يُصَدِّقُنِي	يُصَدِّقُنِي		به زه نه دارکردنی پیتی (ق) و قهلقه له ده خویندنیته وه.
34	يُكَذِّبُونَ	يُكَذِّبُونَ		به بوونی پیتی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویندنیته وه به رها (له باری و هستان و نه و هستاندا).
39	هُوَ	هُوَ		له باری و هستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندنیته وه.
39	يُرْجَعُونَ	يُرْجَعُونَ		به فته دارکردنی پیتی (ی) و که سره ی پیتی (ج) ده خویندنیته وه.
41	أُمَّةَ	أُمَّةَ	أُمَّةَ	پوویس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دوهم ده خویندنیته وه.
45	عَلَيْهِمْ (مَعًا)	عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندنیته وه.
47	أَيْدِيهِمْ	أَيْدِيهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندنیته وه.

ژباړه نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی روهیس	گېړانه وهی روهج	
48	سِحْرَانِ	سَحِرَانِ		به فته دار کړدنی پیتی (س) و زیاد کړدنی ئه لیلی دواي خوئی ده خویندریته وه، له گهل کسه رهی پیتی (ح).
49	هُوَ	هُوَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
53	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دار کړدنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
56	وَهُوَ	وَهُوَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
57	يُجَبِّي	يُجَبِّي	يُجَبِّي	پوئیس: به پیتی (ت) ده خویندریته وه له بری پیتی (ی).
59	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دار کړدنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
61	فَهُوَ ؛ هُوَ	فَهُوَ ؛ هُوَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
62	يُنَادِيهِمْ	يُنَادِيهِمْ		به ضه ممه دار کړدنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
63	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دار کړدنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
64	وَقِيلَ	وَقِيلَ	وَقِيلَ	پوئیس: به ئیشمام ده خوینیته وه.
65	يُنَادِيهِمْ	يُنَادِيهِمْ		به ضه ممه دار کړدنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
66	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دار کړدنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
70	وَهُوَ ؛ هُوَ	وَهُوَ ؛ هُوَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
70	تُرْجَعُونَ	تَرْجَعُونَ		به فته دار کړدنی پیتی (ت) و کسه رهی پیتی (ج) ده خویندریته وه.

ژباړه نایه ت	ګېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حوزره می	
		ګېړانه وهی روهی	ګېړانه وهی روهی
74	يُنَادِيهِمْ	يُنَادِيهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
76	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
78	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
78	ذُنُوبِهِمْ	ذُنُوبِهِمْ	له باری نه وه ستاندا: به که سره دارکردنی پیتی (م) ده خویندریته وه.
85	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
86	لِلْكَافِرِينَ	لِلْكَافِرِينَ	پویس: به نیماله ده خویندریته وه.
88	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
88	تَرْجِعُونَ	تَرْجِعُونَ	به فته دارکردنی پیتی (ت) و که سره ی پیتی (ج) ده خویندریته وه.

(29) سوړه تی عه نکه بوت

5	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
8	إِلَى	إِلَى	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
14	فِيهِمْ	فِيهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
17	تَرْجِعُونَ	تَرْجِعُونَ	به فته دارکردنی پیتی (ت) و که سره ی پیتی (ج) ده خویندریته وه.
25	أَتَّخِذْتُمْ	أَتَّخِذْتُمْ	په وح: به تیکه له کیشانی پیتی (ذ) له پیتی (ت) ده خویندریته وه.

ژباړه نایه	ځویندنه وهی یه عقیوب حه زره می		گپړانه وهی حه فص له عاصمی کوفی	پوونکر د نه وه
	گپړانه وهی روهیس	گپړانه وهی روهج		
25	مَوَدَّةٌ	مَوَدَّةٌ	پوئیس: به ضه ممه دارکردنی پیټی (ت) ده خویندریته وه.	
26	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
29	أَبْنَتُكُمْ	أَبْنَتُكُمْ	پوئیس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووه م ده خویندیته وه.	
32	لَنْجِيْنَهُو	لَنْجِيْنَهُو	به لابردي شهده ی پیټی (ج) و زه نه دارکردنی پیټی (ن) ی پیښ خوی ده خویندریته وه له گهل شاردنه وهی.	
33	سَيِّءٌ	سَيِّءٌ	پوئیس: به ئیشمام ده خویندیته وه.	
33	مُنْجُوْكَ	مُنْجُوْكَ	به زه نه دارکردنی پیټی (ن) و لابردي شهده ی پیټی (ج) ده خویندریته وه به ئاشکراکردن.	
42	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	

ژباړه نایه	ځویندنه وده یی یعقوب حه زرمه یی		ګېړانه وده یی حه فص له عاصمې کوفې
	ګېړانه وده یی روه یی	ګېړانه وده یی روه یی	
46	هې	هې	له باری وده ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده ځویندريټه وه.
49	هو	هو	له باری وده ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده ځویندريټه وه.
51	يَكْفِهِمْ	يَكْفِهِمْ	پوړیس: به ضه ممه دارکردنی پیټی (ه) ده ځویندريټه وه.
51	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیټی (ه) ده ځویندريټه وه.
54	بِالْكَافِرِينَ	بِالْكَافِرِينَ	پوړیس: به نیماله ده ځویندريټه وه.
55	وَيَقُولُ	وَيَقُولُ	به پیټی (ن) ده ځویندريټه وه له بری پیټی (ی).
56	يَعْبَادِي	يَعْبَادِي	به زه نه دارکردنی پیټی (ی) ده ځویندريټه وه، به لام له باری نه وده ستاندا: پیټی (ی) لاده بریټ به هو ی گه یشتنه دوو زه نه دار به یه ك.
56	فَاعْبُدُونِ	فَاعْبُدُونِ	به بوونی پیټی (ی) زیاده ی زه نه دار ده ځویندريټه وه به رها (له باری وده ستان و نه وده ستاندا).
57	تَرْجِعُونَ	تَرْجِعُونَ	به فته دارکردنی پیټی (ت) و که سره ی پیټی (ج) ده ځویندريټه وه.
60	وَكَايْنِ	وَكَايْنِ	وده ستان دروسته به هو ی ناچاری یان له بهر هه لسه نگانندی له سهر پیټی (ی) (بگه پړوه بو په رتو وکی نوصول).
60	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وده ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده ځویندريټه وه.

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمی	
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهوچ
64	لَهی	لَهی	
68	لَلْكَفَرِينَ	لَلْكَفَرِينَ	پوئیس: به ئیماله ده خویندنه وه.

(30) سوږه تی ږووم

5	وَهُوَ	وَهُوَ	
10	عَقِبَةً	عَقِبَةً	
11	تَرْجَعُونَ	تَرْجَعُونَ	پوئیس: به فته دار کړدنی پیتی (ت) و که سره ی پیتی (ج) ده خویندنه وه، ږه وچ: به پیتی (ب) ده خویندنه وه له بری پیتی (ت)، خو ی و پوی هیه پیتی (ی) فته دار بکات له گهل که سره ی پیتی (ج) له سر بنچینه ی خو ی.
13	كَافِرِينَ	كَافِرِينَ	پوئیس: به ئیماله ده خویندنه وه.
22	لِلْعَالَمِينَ	لِلْعَالَمِينَ	
24	وَيُنَزَّلُ	وَيُنَزَّلُ	
27	وَهُوَ (الثلاثة)	وَهُوَ	
30	فَطَرَتْ	فَطَرَتْ	

ژباړه نایه	ګڼپاڼه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی به عقوب حوزر وهی	
		ګڼپاڼه وهی روهی	ګڼپاڼه وهی روهی
32	لَدِيهِمْ	لَدِيهِمْ	به ضه ممدار کړنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
35	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممدار کړنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
35	فَهُوَ	فَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
36	أَيَّدِيهِمْ	أَيَّدِيهِمْ	به ضه ممدار کړنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
36	يَقْنُطُونَ	يَقْنُطُونَ	به که سره دار کړنی پیتی (ن) ده خویندریته وه.
39	رَبًّا لِّرَبُّوْا	رَبًّا لِّرَبُّوْا	به پیتی (ت) ی ضه ممدار ده خویندریته وه له بری پیتی (ی) له گهل زه نه دار کړنی پیتی (و) ګڼپاڼی به دریژ کړنه وه.
41	لِيُذِيقَهُمْ	لِيُذِيقَهُمْ	په روح: به پیتی (ن) ده خویندریته وه له بری پیتی (ی) یه که م.
45	الْكَافِرِينَ	الْكَافِرِينَ	پویس: به ئیماله ده خویندیته وه.
49	يُنَزَّلَ	يُنَزَّلَ	به زه نه دار کړنی پیتی (ن) و لابر دنی شه دهی پیتی (ن) ده خویندریته وه له گهل ناشکر اکر دن.
49	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممدار کړنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
50	ءَاثِرٍ	ءَاثِرٍ	به لابر دنی ئه لیف ده خویندریته وه (به تاء).
50	رَحْمَتٍ	رَحْمَتٍ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ده خویندریته وه له بری پیتی (ت) ی به کار هاتوو بو می.
50	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.

ژباړه نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب ده زرمه		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهج	
52	اَلدُّعَاءُ اِذَا	اَلدُّعَاءُ اِذَا	پوئیس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووه م ده خوینیته وه.	
53	بِهَدٍ	بِهَدٍ	پیتی (ی) زیاده ی زه نه دار ده خویندریته وه وله باری نه وه ستاندا: لاده بردریت به هو ی پرگار بوون له گه یشتنه دوو زه نه دار.	
54	ضَعِفٍ (مَعًا)؛ ضُعْفًا / ضُعْفٍ (مَعًا)؛ ضُعْفًا	ضُعْفٍ (مَعًا)؛ ضُعْفًا		حه فص به فته دارکردن یان ضه ممه ی پیتی (ض) ده خوینیته وه به لام یه عقوب ته نها به ضه ممه ده یخوینیته وه.
54	وَهُوَ	وَهُوَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سه کت ده خویندریته وه.
57	يَنْفَعُ	تَنْفَعُ		به پیتی (ت) ده خویندریته وه له بری پیتی (ی).
60	يَسْتَخِفَّنَكَ	يَسْتَخِفَّنَكَ	پوئیس: به زه نه دارکردنی پیتی (ن) ده خوینیته وه له گه ل شاردنه وه ی.	

(31) سوره تی لوقمان

6	هَزُؤًا	هَزُؤًا	به همزه ی پیتی (و) ده خویندنه یته وه.
9	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سه کت ده خویندنه یته وه.
13	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سه کت ده خویندنه یته وه.
13	يَبْنِي	يَبْنِي	له باری نه وه ستاندا: به که سره ی پیتی (ی) دانه پال.

ژباړه نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می	
		گېړانه وهی روهی	گېړانه وهی روهی
14	إِلَى	له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویند ریټه وه.	
15	إِلَى (مَعاً)	له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویند ریټه وه.	
16	يَبْقَى	له باری نه وه ستاندا: به که سره ی پیټی (ی) ی دانه پال.	
17	يَبْقَى	له باری نه وه ستاندا: به که سره ی پیټی (ی) ی دانه پال.	
20	نِعْمَهُ	به زه نه دارکردنی پیټی (ع) و پیټی (ت) ی کوټایی نوندار به فته ده خویند ریټه وه له بری پیټی (ه) به (تاك) له گهل شار دنه وهی.	
21	قِيلَ	قِيلَ	پویس: به ئیشمام ده خویند ریټه وه.
22	وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویند ریټه وه.	
26	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویند ریټه وه.	
27	وَالْبَحْرُ	به فته دارکردنی پیټی (ر) ده خویند ریټه وه.	
30	هُوَ (مَعاً)	له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویند ریټه وه.	
31	بِنِعْمَتِ	له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ده خویند ریټه وه له بری پیټی (ت) ی به کار هاتوو بو می.	
33	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویند ریټه وه.	
34	وَيُنَزِّلُ	به زه نه دارکردنی پیټی (ن) و لابردي شده ی پیټی (ن) ده خویند ریټه وه له گهل ناشکر اکر دن.	

ژباړه نایه‌ت	گېږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می	
		گېږانه وهی روهیس	گېږانه وهی روهوج
34	خَبِيرٌ * بِسْمِ اللَّهِ	خَبِيرٌ اَلَمْ	له باری لکاندنې دوو سوږه‌ت له باری نه وستاندا بی به سمه له و(بی) سه‌کت (یه عقوب ئاشکرای ده‌کات.

(32) سوږه‌تی سه‌جده

3	هُوَ	هُوَ	له باری وه‌ستاندا: به پیتی (ه‌ی) سه‌کت ده‌خویندريته‌وه.
5	السَّمَاءِ إِلَى	السَّمَاءِ إِلَى	پویس: به ئاسانکردنی هه‌مزې دووه‌م ده‌خویندريته‌وه.
7	خَلَقَهُ	خَلَقَهُ	به زه‌نه‌دارکردنی پیتی (ل) ده‌خویندريته‌وه.
10	أَعِذَا	أَمِذَا	پویس: به ئاسانکردنی هه‌مزې دووه‌م ده‌خویندريته‌وه.
10	أَعِنَّا	إِنَّا	به یه‌ك هه‌مزې كه‌سره‌دار ده‌خویندريته‌وه، واته: لا‌بردنی هه‌مزې پرسپاری له‌سه‌ر ئیخبار.
11	تَرْجِعُونَ	تَرْجِعُونَ	به فه‌تخه‌دارکردنی پیتی (ت) و كه‌سره‌ی پیتی (ج) ده‌خویندريته‌وه.
17	أُخْفِي	أُخْفِي	به زه‌نه‌دارکردنی پیتی (ی) ده‌خویندريته‌وه به‌پړه‌ها.
20	وَقِيلَ	وَقِيلَ	پویس: به ئیشمام ده‌خویندريته‌وه.
24	أَيَّمَةَ	أَيَّمَةَ	پویس: به ئاسانکردنی هه‌مزې دووه‌م ده‌خویندريته‌وه.
24	لَمَّا	لَمَّا	پویس: به كه‌سره‌دارکردنی پیتی (ل) ده‌خویندريته‌وه، و تخفیف المیم
25	هُوَ	هُوَ	له باری وه‌ستاندا: به پیتی (ه‌ی) سه‌کت ده‌خویندريته‌وه.

ژباړه نایه ت	ګېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می	
		ګېړانه وهی روه می	پوونکر د نه وه
27	الْمَاءِ إِلَى	الْمَاءِ إِلَى	پویس: به ئا سانکردنی هه مزه ی دووه م ده خویندنه وه.

(33) سوره تی نه حزاب

1	الْكَافِرِينَ	الْكَافِرِينَ	پویس: به ئیماله ده خویندنه وه.
4	الَّتِي	الَّتِي	به لبردنی پیتی (ی) دوا ی هه مزه که به رده ها به هه مزه ی که سره دار ده خویندنیته وه بی پیتی (ی) (الْآء).
4	تُظَاهِرُونَ	تُظَاهِرُونَ	به فته دارکردنی پیتی (ت) و شه ده ی پیته کانی (ظ) و (ه) و فته دارکردنیان ده خویندنیته وه، له گهل لبردنی ئه لیف.
4	مِنْهُمْ ؛ وَهُوَ	مِنْهُمْ ؛ وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سه کت ده خویندنیته وه.
5	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سه کت ده خویندنیته وه.
8	لِلْكَافِرِينَ	لِلْكَافِرِينَ	پویس: به ئیماله ده خویندنه وه.
9	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندنیته وه.
10	الظُّنُونَا	الظُّنُونَا	به لبردنی ئه لیف ده خویندنیته وه به رده ها.
13	مُقَامَ	مُقَامَ	به فته دارکردنی پیتی (م) ده خویندنیته وه یه که م.
13	هِيَ	هِيَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سه کت ده خویندنیته وه.
14	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندنیته وه.

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب ده زرمی		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهج	
20	يَحْسِبُونَ	يَحْسِبُونَ		به که سره دارکردنی پیتی (س) ده خویندريته وه.
20	يَسْأَلُونَ	يَسْأَلُونَ	يَسْأَلُونَ	پویس: به فته تحه دارکردنی پیتی (س) و شه ده دارکردنی ده خویندريته وه له گهل ئه لیفی دواي خوی و دريژکردنه وهی لکاو.
21	أُسُوَّةٌ	إِسْوَةٌ		به که سره دارکردنی هه مزه ده خویندريته وه.
24	شَاءَ أَوْ	شَاءَ أَوْ	شَاءَ أَوْ	پویس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووه م ده خویندريته وه.
24	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
26	صِيَاصِيهِمْ	صِيَاصِيهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
26	قُلُوبِهِمْ	قُلُوبِهِمْ		له باری نه وه ستاندا: به که سره دارکردنی پیتی (م) ده خویندريته وه.
26	الرُّعْبَ	الرُّعْبَ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ع) ده خویندريته وه.
30	يُضَعَفُ	يُضَعَفُ		به لابر دنيته و ئه لیفه ی پیتی (ض) ی به دوا دادیت ده خویندريته وه له گهل شه ده دارکردنی پیتی (ع).

ژباړه نایه	گڼپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی به عقوب ده زده می		پوونکر د نه وه
		گڼپړانه وهی روهیس	گڼپړانه وهی روهج	
32	النِّسَاءِ اِنْ	النِّسَاءِ اِنْ	پوئیس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووه م ده خوینیټه وه.	
33	وَقَرْنَ	وَقَرْنَ	به که سره دارکردنی پیټی(ق) و لاوازکردنی پیټی(ر) ده خویندریټه وه.	
36	اَنْ يَكُوْنَ	اَنْ تَكُوْنَ	به پیټی(ت) ده خویندریټه وه له بری پیټی(ی) و شاردنه وه شی بو ده کریټ.	
37	مِنْهُنَّ	مِنْهُنَّ	له باری وه ستاندا: به پیټی(ه) ی سهکت ده خویندریټه وه.	
40	وَحَاتَمَ	وَحَاتِمَ	به که سره دارکردنی پیټی(ت) ده خویندریټه وه.	
43	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیټی(ه) ی سهکت ده خویندریټه وه.	
48	الْكٰفِرِيْنَ	الْكٰفِرِيْنَ	پوئیس: به ئیماله ده خوینیټه وه.	
49	طَلَّقْتُمُوْهُنَّ ؛ تَمَسُّوْهُنَّ ؛ عَلِيْهِنَّ ؛ فَمَتَّعُوْهُنَّ ؛ وَسَرَّحُوْهُنَّ	طَلَّقْتُمُوْهُنَّ ؛ تَمَسُّوْهُنَّ ؛ عَلِيْهِنَّ ؛ فَمَتَّعُوْهُنَّ ؛ وَسَرَّحُوْهُنَّ	له باری وه ستاندا: به پیټی(ه) ی سهکت ده خویندریټه وه، و بهر ها به ضه ممه دارکردنی پیټی(ه) ده خویندریټه وه له وشه ی(عليهن).	
50	اُجُوْرَهُنَّ	اُجُوْرَهُنَّ	له باری وه ستاندا: به پیټی(ه) ی سهکت ده خویندریټه وه.	
50	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیټی(ه) ده خویندریټه وه.	
51	تُرْجٰی	تُرْجٰی	به هه مزه ی ضه ممه دار ده خویندریټه وه له دوا ی پیټی(ج) له بری پیټی(ی).	
51	مِنْهُنَّ ؛ اَعْيُنُهُنَّ ؛ ءَاَتَيْنَهُنَّ ؛ كُلُّهُنَّ	مِنْهُنَّ ؛ اَعْيُنُهُنَّ ؛ ءَاَتَيْنَهُنَّ ؛ كُلُّهُنَّ	له باری وه ستاندا: به پیټی(ه) ی سهکت ده خویندریټه وه.	

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمی		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهج	
52	لَا يَحِلُّ	لَا يَحِلُّ		به پیتی (ت) ده خویندریته وه له بری پیتی (ی).
52	بِهِنَّ ؛ حُسْنُهُنَّ	بِهِنَّ ؛ حُسْنُهُنَّ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
53	سَأَلْتُمُوهُنَّ ؛ فَسَأَلُوهُنَّ ؛ وَقُلُوْبُهُنَّ	سَأَلْتُمُوهُنَّ ؛ فَسَأَلُوهُنَّ ؛ وَقُلُوْبُهُنَّ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
55	عَلَيْهِنَّ ؛ ءَابَائِهِنَّ ؛ أَبْنَائِهِنَّ ؛ إِخْوَانِهِنَّ (معاً) ؛ أَخَوَاتِهِنَّ ؛ نِسَائِهِنَّ ؛ أَيْمَنُهُنَّ	عَلَيْهِنَّ ؛ ءَابَائِهِنَّ ؛ أَبْنَائِهِنَّ ؛ إِخْوَانِهِنَّ ؛ أَخَوَاتِهِنَّ ؛ نِسَائِهِنَّ ؛ أَيْمَنُهُنَّ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه، و به رها به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه له وشه (عليهن).
55	أَبْنَاءَ إِخْوَانِهِنَّ	أَبْنَاءَ أَخَوَانِهِنَّ	أَبْنَاءَ إِخْوَانِهِنَّ	پویس: به ئاسانکردنی همزه ی دوهم ده خویندنه وه.
55	أَبْنَاءَ أَخَوَاتِهِنَّ	أَبْنَاءَ يَخَوَاتِهِنَّ	أَبْنَاءَ أَخَوَاتِهِنَّ	پویس: به گوړپنی همزه ی دوهم به پیتی (ی) ی فته تدار ده خویندنه وه.
59	عَلَيْهِنَّ ؛ جَلَبِيْبُهُنَّ	عَلَيْهِنَّ ؛ جَلَبِيْبُهُنَّ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه، و به رها به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه له وشه (عليهن).
64	الْكَافِرِينَ	الْكَافِرِينَ	الْكَافِرِينَ	پویس: به ئیماله ده خویندنه وه.
66	الرُّسُلَا	الرُّسُلَا		به لابردي ئه لیف ده خویندریته وه به رها.
67	سَادَتَنَا	سَادَتَنَا		به زیادکردنی ئه لیف له دوا ی پیتی (د) و که سره ی پیتی (ت) ده خویندریته وه.
67	السَّيْلَا	السَّيْلَا		به لابردي ئه لیف ده خویندریته وه به رها.

ژباړه نایه ت	گېرانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حوزره می		پوونکر د نه وه
		گېرانه وهی روهیس	گېرانه وهی روهج	
68	ءَاتِهِمْ	ءَاتِهِمْ	ءَاتِهِمْ	پوویس: به ضه ممه دار کردنی پیټی (ه) ده خویند ریټه وه.
68	كَبِيرًا	كَبِيرًا	كَبِيرًا	به پیټی (ث) ده خویند ریټه وه له بری پیټی (ب).
73	رَّحِيمًا * بِسْمِ اللَّهِ	رَّحِيمًا * بِسْمِ اللَّهِ	رَّحِيمًا * بِسْمِ اللَّهِ	له باری لکاندنی دوو سوږه ت له باری نه وه ستاندا بی به سمه له و (بی) سهکت (ه) وه یه عقوب پیټی (ن) ی ته نوین که سره دار دهکات به هو ی گه یشتنه دوو زه نه دار.

(34) سوږه تی سه به ء

1	وَهُوَ	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویند ریټه وه.
2	وَهُوَ	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویند ریټه وه.
3	عَلِيمٌ	عَلِيمٌ	عَلِيمٌ	پوویس: به ضه ممه دار کردنی پیټی (م) ده خویند ریټه وه.
6	هُوَ	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویند ریټه وه.
6	صِرَاطٍ	صِرَاطٍ	صِرَاطٍ	پوویس: به پیټی (س) ده خویند ریټه وه له بری پیټی (ص).
9	أَيِّدِيهِمْ ؛ عَلَيْهِمْ	أَيِّدِيهِمْ ؛ عَلَيْهِمْ	أَيِّدِيهِمْ ؛ عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دار کردنی پیټی (ه) ده خویند ریټه وه.
9	بِهِمْ	بِهِمْ	بِهِمْ	له باری نه وه ستاندا: به که سره دار کردنی پیټی (م) ده خویند ریټه وه.
9	كِسْفًا	كِسْفًا	كِسْفًا	به زه نه دار کردنی پیټی (س) ده خویند ریټه وه.

ژباړه نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی		خویندنه وهی به عقوب حه زره می		پوونکر د نه وه
	گېړانه وهی روهیس	گېړانه وهی روهوج			
9	اَلْسَمَاءُ اِنَّ	اَلْسَمَاءُ اَنَّ	پویس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووه م ده خوینیته وه.		
13	كَالْجَوَابِ	كَالْجَوَابِ		به بوونی پیتی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویندریته وه به پرده ها (له باری وهستان و نه وهستان دا).	
14	تَبَيَّنَتْ	تُبَيَّنَتْ	تَبَيَّنَتْ	پویس: به ضه ممه دارکردنی پیتی (ت) ی یه که م و پیتی (ب) ده خوینیته وه، له گه ل که سره ی پیتی (ت).	
15	مَسْكَنِهِمْ	مَسْكَنِهِمْ		به فته دارکردنی پیتی (س) و ئه لیفی دوا ی خو ی ده خویندریته وه، له گه ل که سره ی پیتی (ک).	
16	عَلَيْهِمْ ؛ بَجَّتِيهِمْ	عَلَيْهِمْ ؛ بَجَّتِيهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
16	أَكُلِ	أَكُلِ		به که سره دارکردنی پیتی (ل) ده خویندریته وه بی ته نیوین.	
19	رَبَّنَا	رَبَّنَا		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ب) ده خویندریته وه.	
19	بَعْدُ	بَعْدُ		به فته دارکردنی پیته کانی (ع) و (د) ده خویندریته وه.	
20	صَدَقَ	صَدَقَ		به لابر دنی شه ده ی پیتی (د) ده خویندریته وه.	
20	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
21	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی به عقوب حزره می		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهج	
21	هُوَ	هُوَ		له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریټه وه.
22	فِيهِمَا	فِيهِمَا		به ضه ممه دارکردنی پیټی (ه) ده خویندریټه وه.
23	فُرْعَ	فُرْعَ		به فته دارکردنی پیټه کانی (ف) و (ن).
23	وَهُوَ	وَهُوَ		له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریټه وه.
26	وَهُوَ	وَهُوَ		له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریټه وه.
27	هُوَ	هُوَ		له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریټه وه.
37	جَزَاءَ	جَزَاءَ	جَزَاءَ	پویس: له باری نه وه ستاندا: به ته نوینی فته و که سره ی پیټی (ن) ی ته نوین ده خوینیټه وه به هو ی که یشتنه دوو زنده دار به یهک (جَزَاءَ - الضَّعْفُ)
37	الضَّعْفِ	الضَّعْفِ	الضَّعْفِ	پویس: به ضه ممه دارکردنی پیټی (ف) ده خوینیټه وه.
39	فَهُوَ ؛ وَهُوَ	فَهُوَ ؛ وَهُوَ		له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندریټه وه.
40	أَهْلُؤَلَاءِ إِيَّاكُمْ	أَهْلُؤَلَاءِ إِيَّاكُمْ	أَهْلُؤَلَاءِ إِيَّاكُمْ	پویس: له نیوان هه ردوو وشه دا به ئاسانکردنی هه مزه ی دوو هم ده خوینیټه وه.
43	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیټی (ه) ده خویندریټه وه.
44	إِلَيْهِمْ	إِلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیټی (ه) ده خویندریټه وه.

ژباړه نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی		خویندنه وهی یه عقوب حه زره می	پوونکر د نه وه
	گېړانه وهی روهیس		گېړانه وهی روهج	
45	نَکیر	نَکیر	نَکیر	به بوونی پیتی (ی) زیاده ی زده دار ده خویند ریته وه به رها (له باری وهستان و نه وهستاندا).
46	ثُمَّ تَفَكَّرُوا	وَصَلًا: ثُمَّ تَفَكَّرُوا	ثُمَّ تَفَكَّرُوا	پویس: له باری نه وهستاندا: به تیکه له کیشانی پیتی (ت) له پیتی (ت) ده خویند ریته وه، به لام له سهره تادا: بی تیکه له کیشان ده خویند ریته وه وهك حه فص.
46	هُوَ	هُوَ	هُوَ	له باری وهستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
47	فَهُوَ ؛ وَهُوَ	فَهُوَ ؛ وَهُوَ	فَهُوَ ؛ وَهُوَ	له باری وهستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
47	أَجْرِي إِلَّا	أَجْرِي إِلَّا	أَجْرِي إِلَّا	به زده دار کردنی پیتی (ی) دانه پال ده خویند ریته وه به رها، دریژ کردنه وهی نه لکاو درده که ویت له باری نه وهستاندا: دریژ ده کریته وه به نه دازه ی دوو جوله به پی مه زه به بی خوی.
50	إِلَى	إِلَى	إِلَى	له باری وهستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
54	وَحِيلَ	وَحِيلَ	وَحِيلَ	پویس: به ئیشمام ده خویند ریته وه.
54	مُرِيْبٌ * بِسْمِ اللَّهِ	مُرِيْبٌ * بِسْمِ اللَّهِ	مُرِيْبٌ * الْحَمْدُ لِلَّهِ	له باری لکاندنی دوو سوږه ت له باری نه وهستاندا بی به سمه له و (بی) سهکت) نه وه یه عقوب پیتی (ن) ی ته نوین که سره دار دهکات به هو ی که یشته دوو زده دار.

ژباړه نایه	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می		گېړانه وهی حه فص له عاصمی کوفی
	گېړانه وهی رهوج	گېړانه وهی روهیس	
	پوونکر د نه وه		

(35) سوره تی فاطیر

1	يَشَاءُ اِنَّ يَشَاءُ وَنَّ	يَشَاءُ اِنَّ	پوېس: دوو خویندنه وهی هیه: ئاسانکردنی هه مزه دی دوو هم یان گوړینی به پیټی (و) ی که سره دار.
2	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویند ریټه وه.
3	نِعْمَتٌ	نِعْمَتٌ	له باری وستاندا: به پیټی (ه) ده خویند ریټه وه له بری پیټی (ت) ی به کار هاتوو بو می.
3	هُوَ	هُوَ	له باری وستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویند ریټه وه.
4	تَرْجِعُ	تَرْجِعُ	به فته دارکردنی پیټی (ت) و که سره ی پیټی (ج) ده خویند ریټه وه.
8	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیټی (ه) ده خویند ریټه وه.
9	مَيِّتٍ	مَيِّتٍ	به لابر دنی شهده ی پیټی (ی) و زه نه دارکردنی ده خویند ریټه وه.
10	هُوَ	هُوَ	له باری وستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویند ریټه وه.
11	يُنْقُصُ	يُنْقُصُ	به فته دارکردنی پیټی (ی) و ضه مه ی پیټی (ق) ده خویند ریټه وه،
15	اَلْفُقَرَاءُ اِلٰى اَلْفُقَرَاءُ وِلٰى	اَلْفُقَرَاءُ اِلٰى	پوېس: دوو خویندنه وهی هیه: ئاسانکردنی هه مزه دی دوو هم یان گوړینی به پیټی (و) ی که سره دار.
15	هُوَ	هُوَ	له باری وستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویند ریټه وه.
26	اَخَذْتُ	اَخَذْتُ	په وح: به ټیکه له کیشانی پیټی (ذ) له پیټی (ت) ده خویند ریټه وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی روهیس	گېړانه وهی روهج	
26	نَکیر	نَکیر		به بوونی پیتی (ی) زیاده زده دار ده خویند ریته وه به رها (له باری وده ستان و نه وده ستاندا).
28	اَلْعَمَلُ اِنْ اَنَّ اَلْعَمَلُ وِنَ	اَلْعَمَلُ اِنْ اَنَّ اَلْعَمَلُ وِنَ		پویس: دوو خویندنه وهی هیه: ناسانکردنی همزه ی دووهم یان گوړینی به پیتی (و) ی که سره دار.
31	هُوَ	هُوَ		له باری وده ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
32	هُوَ	هُوَ		له باری وده ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
33	وَلَوْ اَنَّ	وَلَوْ اَنَّ		به به ته نوینی که سره ده خویند ریته وه له بری ته نوینی فتهج.
36	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ		به ضمه دارکردنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه.
39	هُوَ	هُوَ		له باری وده ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
39	اَلْكَافِرِينَ (مَعًا)	اَلْكَافِرِينَ	اَلْكَافِرِينَ	پویس: به ئیماله ده خویند ریته وه.
40	بَيِّنَتٍ	بَيِّنَتٍ		به زیادکردنی ئه لیف ده خویند ریته وه له دوا ی پیتی (ن) به (کو).
43	اَلْسَيِّئُ اِلَّا	اَلْسَيِّئُ اِلَّا ؛ اَلْسَيِّئُ وِلَا	اَلْسَيِّئُ اِلَّا	پویس: دوو خویندنه وهی هیه: ناسانکردنی همزه ی دووهم یان گوړینی به پیتی (و) ی که سره دار.
43	سُنَّتٍ ؛ لِسُنَّتٍ (مَعًا)	سُنَّتٍ ؛ لِسُنَّتٍ		له باری وده ستاندا: به پیتی (ه) ده خویند ریته وه له بری پیتی (ت) ی به کار هاتوو بو می.

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب ده زره می		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهج	
45	جَاءَ أَجْلُهُمْ	جَاءَ أَجْلُهُمْ	پویس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووه م ده خوینیته وه.	
45	بَصِيرًا * بِسْمِ اللَّهِ	بَصِيرًا یس	بَصِيرًا پس	له باری لکاندنی دوو سوږه ت له باری نه وه ستاندا بی به سمه له و (بی) سه کت (یه عقوب به تیکه ه لکی شان و ئیما له ده خوینیته وه.

(36) سوره تی یاسین

1	یس ﴿١﴾ وَالْقُرْآنِ	یس ﴿١﴾ وَالْقُرْآنِ	یس ﴿١﴾ وَالْقُرْآنِ	یه عقوب به تیکه ه لکی شان ی پیتی (ن) له پیتی (و) ده خوینیته وه، وږه وح به ئیما له.
4	صِرَاطٍ	صِرَاطٍ	صِرَاطٍ	پویس: به پیتی (س) ده خوینیته وه له بری پیتی (ص).
5	تَنْزِيلٍ	تَنْزِيلٍ	تَنْزِيلٍ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ل) ده خویندریته وه.
8	فَهِيَ	فَهِيَ	فَهِيَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سه کت ده خویندریته وه.
9	أَيِّدِيهِمْ	أَيِّدِيهِمْ	أَيِّدِيهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
9	سَدًّا (مَعًا)	سَدًّا	سَدًّا	به ضه ممه دارکردنی پیتی (س) ده خویندریته وه.
10	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
10	ءَأَنْذَرْتَهُمْ	ءَأَنْذَرْتَهُمْ	ءَأَنْذَرْتَهُمْ	پویس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووه م ده خوینیته وه.
14	إِلَيْهِمْ	إِلَيْهِمْ	إِلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
19	أَيْنَ	أَيْنَ	أَيْنَ	پویس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووه م ده خوینیته وه.

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی به عقوب حه زره می		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهج	
22	وَمَا لِي لَا	وَمَا لِي لَا		به زه نه دارکردنی پیتی (ی) دانه پال ده خویندريته وه بهر ها.
22	تَرْجَعُونَ	تَرْجَعُونَ		به فته دارکردنی پیتی (ت) و که سره ی پیتی (ج) ده خویندريته وه.
23	ءَأَتَّخِذُ	ءَأَتَّخِذُ	ءَأَتَّخِذُ	پویس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووه م ده خویندريته وه.
23	يُرْدِنِ	يُرْدِنِ		پیتی (ی) زیاده ی زه نه دار ده خویندريته وه وله باری نه وه ستاندا: لاده بردريت به هو ی پرگار بوون له گه یشتنه دوو زه نه دار.
23	يُنْقِذُونَ	يُنْقِذُونَ		به بوونی پیتی (ی) زیاده ی زه نه دار ده خویندريته وه بهر ها (له باری وه ستان و نه وه ستاندا).
25	فَأَسْمَعُونَ	فَأَسْمَعُونَ		به بوونی پیتی (ی) زیاده ی زه نه دار ده خویندريته وه بهر ها (له باری وه ستان و نه وه ستاندا).
26	قِيلَ	قِيلَ	قِيلَ	پویس: به ئیشمام ده خویندريته وه.

ژماره نايه ت	گيړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حزره می		پوونکر د نه وه
		گيړانه وهی روهیس	گيړانه وهی روهوچ	
30	يَاتِيهِمْ	يَاتِيهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
31	إِلَيْهِمْ	إِلَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
32	لَمَّا	لَمَّا		به لابر دنی شه دهی پیتی (م) ده خویندریته وه.
35	أَيَّدِيهِمْ	أَيَّدِيهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
39	وَالْقَمَرُ	وَالْقَمَرُ	وَالْقَمَرُ	په روح: به ضه ممه دارکردنی پیتی (ر) ده خویندریته وه.
41	ذُرِّيَّتَهُمْ	ذُرِّيَّتَهُمْ		به ئه لیفی دواي پیتی (ی) ده خویندریته وه له گه ل که سره ی پيته کانی (ت) و (ه).
45	قِيلَ	قِيلَ	قِيلَ	پوئیس: به ئیشمام ده خوینیته وه.
46	تَأْتِيهِمْ	تَأْتِيهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
47	قِيلَ	قِيلَ	قِيلَ	پوئیس: به ئیشمام ده خوینیته وه.
52	مَرَقَدِنَا هَذَا	مَرَقَدِنَا هَذَا		له باری نه وه ستاندا: به بی سکت ده خویندریته وه.
61	صِرَاطُ	صِرَاطُ	صِرَاطُ	پوئیس: به پیتی (س) ده خوینیته وه له بری پیتی (ص).
62	جِبَلًا	جِبَلًا	جِبَلًا	به ضه ممه دارکردنی پيته کانی (ج) و (ب) ده خویندریته وه، پوئیس: به لابر دنی شه دهی پیتی (ل) ده خوینیته وه، به لام په روح: به شه ده دارکردنی پیتی (ل) ده خوینیته وه.
65	أَيَّدِيهِمْ	أَيَّدِيهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.

ژباړه نایه	گېږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می		پوونکر د نه وه
		گېږانه وهی روهیس	گېږانه وهی روهوج	
66	الصَّرَاطُ	الصَّرَاطُ	الصَّرَاطُ	پویس: به پیټی (س) ده خوینیته وه له بری پیټی (ص).
68	نُكَّسَهُ	نُكَّسَهُ		به فته دار کړدی پیټی (ن) ی یه که م و زه نه ی پیټی (ن) ی دوو هم ده خویند ریته وه، له گهل ضه ممه ی پیټی (ک) و لابر دی شه ده و ناشکر اکر دی.
68	يَعْقِلُونَ	تَعْقِلُونَ		به پیټی (ت) ده خویند ریته وه له بری پیټی (ی).
69	هُوَ	هُوَ		له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سه کت ده خویند ریته وه.
70	لَيَنْذِرَ	لَيَنْذِرَ		به پیټی (ت) ده خویند ریته وه له بری پیټی (ی).
70	الْكَافِرِينَ	الْكَافِرِينَ	الْكَافِرِينَ	پویس: به ئیماله ده خوینیته وه.
77	هُوَ	هُوَ		له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سه کت ده خویند ریته وه.
78	وَهِيَ	وَهِيَ		له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سه کت ده خویند ریته وه.
79	وَهُوَ	وَهُوَ		له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سه کت ده خویند ریته وه.
81	يَقْدِرُ	يَقْدِرُ	يَقْدِرُ	پویس: به پیټی (ی) ی فته دار ده خوینیته وه له بری پیټی (ب) له گهل زه نه دار کړدی پیټی (ق) و لا بردی ئلیف، له گهل ضه ممه ی پیټی (ر) بی ته نوینی، وقه له و کړدی پیټی (ر) و قه له کړدی.
81	وَهُوَ	وَهُوَ		له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سه کت ده خویند ریته وه.

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمی		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهج	
83	بیدِه	بیدِه	بیدِه	پویس: به که سره دارکردنی پیتی (ه) ده خویندنه وه بی صیله.
83	تُرَجْعُون	تُرَجْعُون		به فته دارکردنی پیتی (ت) و که سره ی پیتی (ج) ده خویندنه وه.

(37) سوره تی صافات

6	بِزِينَةٍ	بِزِينَةٍ		به که سره ده خویندنه وه بی ته نوینی.
8	لَّا يَسْمَعُونَ	لَّا يَسْمَعُونَ		به زه نه دارکردنی پیتی (س) و لا بردنی شه ده ی پیتی (م) ده خویندنه وه،
11	فَاسْتَفْتِهِمْ	فَاسْتَفْتِهِمْ	فَاسْتَفْتِهِمْ	پویس: به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندنه وه.
16	أَعْذَا	أَعْذَا	أَعْذَا	پویس: به ئاسانکردنی همزه ی دوهم ده خویندنه وه.
16	مِثْنًا	مِثْنًا		به ضه ممه دارکردنی پیتی (م) ده خویندنه وه.
16	أَعْنَا	إِنَّا		به یه که همزه ی که سره دار ده خویندنه وه، واته: لا بردنی همزه ی پرسیاری له سهر ئیخبار.
19	هِي	هِي		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سه کت ده خویندنه وه.
23	صِرَاطٍ	صِرَاطٍ	صِرَاطٍ	پویس: به پیتی (س) ده خویندنه وه له بری پیتی (ص).
35	قِيلَ	قِيلَ	قِيلَ	پویس: به ئیشمام ده خویندنه وه.
36	أَيْنَا	أَيْنَا	أَيْنَا	پویس: به ئاسانکردنی همزه ی دوهم ده خویندنه وه.
40	الْمُخْلِصِينَ	الْمُخْلِصِينَ		به که سره دارکردنی پیتی (ل) ی دوهم ده خویندنه وه.

ژباړه نایه	ځویندنه وهی یه عقیوب حزره می		ګېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	پوونکر د نه وه
	ګېړانه وهی روهیس	ګېړانه وهی روهوچ		
45	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
49	كَاتُّهُمْ	كَاتُّهُمْ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
52	أَعِنَّكَ	أَمَّا نَكَ	پویس: به ئاسانکردنی همزه ی دوهم ده خویندریته وه.	
53	أَعِذَا	أَمَّا ذَا	پویس: به ئاسانکردنی همزه ی دوهم ده خویندریته وه.	
53	مِثْنًا	مِثْنًا	به ضه ممه دارکردنی پیتی (م) ده خویندریته وه.	
53	أَعِنَّا	إِنَّا	به یه كه همزه ی كه سره دار ده خویندریته وه، واته: لایردنی همزه ی پرسپاری له سهر ئیخبار.	
56	لَتُرْدِينَ	لَتُرْدِينَ	به بوونی پیتی (ی) ی زیاده ی زهنه دار ده خویندریته وه به رها (له باری وستان و نه وستاندا).	
60	لَهُوَ	لَهُوَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
72	فِيهِمْ	فِيهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
74	الْمُخْلِصِينَ	الْمُخْلِصِينَ	به كه سره دارکردنی پیتی (ل) ی دوهم ده خویندریته وه.	
86	أَيْفَا	أَيْفَا	پویس: به ئاسانکردنی همزه ی دوهم ده خویندریته وه.	
93	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حزره می		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهج	
99	سَيِّهْدِيْن	سَيِّهْدِيْن		به بوونی پیتی (ی) زیاده ی زده نه دار ده خویند ریته وه به رها (له باری و هستان و نه و هستاندا).
102	يَبِّي	يَبِّي		له باری نه و هستاندا: به که سره ی پیتی (ی) دانه پال.
102	يَاَبَّت	يَاَبَّت		له باری و هستاندا: به پیتی (ه) ده خویند ریته وه له بری پیتی (ت) ی به کار هاتوو بو می.
106	لَهُو	لَهُو		له باری و هستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
118	الصَّرَاط	الصَّرَاط	الصَّرَاط	پویس: به پیتی (س) ده خویند ریته وه له بری پیتی (ص).
119	عَلَيْهَما	عَلَيْهَما		به ضه ممه دار کردنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه.
128	المُخْلِصِيْنَ	المُخْلِصِيْنَ		به که سره دار کردنی پیتی (ل) ی دوهم ده خویند ریته وه.
130	إِلَ يَاسِيْنَ	عَالِ يَاسِيْنَ		به فته دار کردنی همزه و نه لیلی دوای خوی ده خویند ریته وه، له گهل که سره ی پیتی (ل) نه مه وشه یه کی د ابراهه له وشه ی (یاسین) و وستان دروسته له سره (آل) به ناچاری یان به ئیختیار، وده بیته دریژ کردنه وهی به دهل.
137	عَلَيْهَهم	عَلَيْهَهم		به ضه ممه دار کردنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه.
142	وَهُو	وَهُو		له باری و هستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.

ژماره نایه‌ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می	
		گیږانه وهی روهیس	گیږانه وهی روهج
145	وَهُوَ	وَهُوَ	
له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویند ریټه وه.			
149	فَاسْتَفْتِهِمْ	فَاسْتَفْتِهِمْ	پوئیس: به ضه ممه دار کردنی پیټی (ه) ده خویند ریټه وه.
155	تَذَكَّرُونَ	تَذَكَّرُونَ	
به شه ده دار کردنی پیټی (ذ) ده خویند ریټه وه.			
160	الْمُخْلِصِينَ	الْمُخْلِصِينَ	
به که سره دار کردنی پیټی (ل) ی دوهم ده خویند ریټه وه.			
163	هُوَ	هُوَ	
له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویند ریټه وه.			
163	صَالٍ	صَالٍ	
پیټی (ی) زیاده ی زه نه دار ده خویند ریټه وه وله باری نه وه ستاندا: لاده برد ریټ به هو ی پرگار بوون له که یشتنه دوو زه نه دار.			
169	الْمُخْلِصِينَ	الْمُخْلِصِينَ	
به که سره دار کردنی پیټی (ل) ی دوهم ده خویند ریټه وه.			

(38) سوړه تی ص

3	وَلَاتَ	وَلَاتَ	
ئه مه یان جیا کراوته وه: به پیټی (ت) له سه ری ده وستین وه که حه فص.			
8	أَنْزَلَ	أَنْزَلَ	پوئیس: به ئاسان کردنی هه مزه ی دوهم ده خویند ریټه وه.
8	عَذَابٍ	عَذَابٍ	
به بوونی پیټی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویند ریټه وه به رده ها (له باری وه ستان و نه وه ستاندا).			

ژباړه نایه	گڼپاڼه وهی ده فص له عاصمی کوفی		خویندنه وهی به عقوب حزره می	پوونکر د نه وه
	گڼپاڼه وهی روهیس	گڼپاڼه وهی روهج		
14	عِقَابِ	عِقَابِ		به بوونی پیتی (ی) زیاده ی زده دار ده خویندریته وه به رپه ها (له باری وهستان و نه وهستاندا).
15	هَوُلاءِ اِلَّا	هَوُلاءِ اِلَّا	هَوُلاءِ اِلَّا	پویس: له نیوان ههردوو وشه دا به ناسانکړنی هه مزه ی دووهم ده خوینیته وه.
22	الصِّرَاطِ	الصِّرَاطِ	الصِّرَاطِ	پویس: به پیتی (س) ده خوینیته وه له بری پیتی (ص).
23	وَلِي نَعَجَةٍ	وَلِي نَعَجَةٍ		به زده دارکړنی پیتی (ی) دانه پال ده خویندریته وه به رپه ها.
33	عَلَى	عَلَى		له باری وهستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
41	بِنْصَبِ	بِنْصَبِ		به فته دارکړنی پیتی (ن) و پیتی (ص) ده خویندریته وه.
57	وَعَسَاقُ	وَعَسَاقُ		به لابردي شده ی پیتی (س) ده خویندریته وه.
58	وَعَاخِرُ	وَاٰخِرُ		به ضمه دارکړنی هه مزو لا بردنی ته لیف ده خویندریته وه.
63	أَتَّخَذْنَهُمْ	أَتَّخَذْنَهُمْ		به هه مزه ی لکاو ده خویندریته وه له بری هه مزه ی نه لکاو وله باری نه وهستاندا: هه مزه لاده بر دیت، له باری ده ستيپي کړندا که سره دار ده کړیت.
67	هُوَ	هُوَ		له باری وهستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
69	لِي مِنْ	لِي مِنْ		به زده دارکړنی پیتی (ی) دانه پال ده خویندریته وه به رپه ها.

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حزره می		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهج	
70	إِلَى	إِلَى		له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.
74	الْكَافِرِينَ	الْكَافِرِينَ	پویس: به ئیماله ده خویندريته وه.	
75	بِئَدَى	بِئَدَى		له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.
83	الْمُخْلِصِينَ	الْمُخْلِصِينَ		به که سره دارکردنی پیتی (ل) ی دوهم ده خویندريته وه.
84	فَالْحَقُّ	فَالْحَقُّ		به فتهحه دارکردنی پیتی (ق) ده خویندريته وه.
87	هُوَ	هُوَ		له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.
88	حِينَ * بِسْمِ اللَّهِ	حِينَ تَنْزِيلِ الْكِتَابِ		له باری لکاندنې دوو سوږت له باری نه وستاندا بی به سمله وه (بی) سهکت) یه عقوب به شاردنه وه ده خویندريته وه.

(39) سوږه تی زومهړ

3	هُوَ	هُوَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.
4	هُوَ	هُوَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.
5	هُوَ	هُوَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.
6	هُوَ	هُوَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.
8	لِيُضِلَّ	لِيُضِلَّ	پویس: به فتهحه دارکردنی پیتی (ی) ده خویندريته وه.
9	هُوَ	هُوَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمی	
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهج
		پوونکر د نه وه	
15	وَأَهْلِيهِمْ	وَأَهْلِيهِمْ	
		به ضمه ممدار کړدنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
15	هُوَ	هُوَ	
		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
16	يَعْبَادِ	يَعْبَادِ	يَعْبَادِ
		پویس: به بوونی پیتی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویندریته وه به پرده ها (له باری وه ستان و نه وه ستاندا).	
16	فَاتَّقُونَ	فَاتَّقُونَ	
		به بوونی پیتی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویندریته وه به پرده ها (له باری وه ستان و نه وه ستاندا).	
17	عِبَادِ	عِبَادِ	
		پیتی (ی) زیاده ی زه نه دار ده خویندریته وه وله باری نه وه ستاندا: لاده بر دیت به هو ی پرگار بوون له گه یشتنه دوو زه نه دار.	
22	فَهُوَ	فَهُوَ	
		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	

ژباړه نایه ت	گېږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می		پوونکر د نه وه
		گېږانه وهی روهیس	گېږانه وهی روهوج	
24	وَقِيلَ	وَقِيلَ	وَقِيلَ	رویس: به یشمام ده خوینیته وه.
29	سَلَمًا	سَلَمًا	سَلَمًا	به ثعلیف ده خویندریته وه له دواي ثیعی (س) له طعل کة سره ی ثیعی (ل).
32	لِّلْكَافِرِينَ	لِّلْكَافِرِينَ	لِّلْكَافِرِينَ	پویس: به یماله ده خوینیته وه.
38	هُنَّ (مَعًا)	هُنَّ	هُنَّ	له باری وه ستاندا: به پییتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
38	كَاشِفَتُّ	كَاشِفَتُّ	كَاشِفَتُّ	به ته نوینی ضه م ده خویندریته وه له گهل ناشکراکردنی.
38	ضَرَّهَ	ضَرَّهَ	ضَرَّهَ	به فهتchedارکردنی پییتی (ر) ده خویندریته وه، وپیویسته پییتی (ه) ی کینایه ضه ممه دار بکریت، دواتر (ه) ی کینایه ده بیته پییتی (و) ی گوتراو، له گهل قهله وکردنی پییتی (ر).
38	مُمْسِكَتُّ	مُمْسِكَتُّ	مُمْسِكَتُّ	به ته نوینی ضه م ده خویندریته وه، له گهل تیکه له کیشان.
38	رَحْمَتِهِ	رَحْمَتِهِ	رَحْمَتِهِ	به فهتchedارکردنی پییتی (ت) ده خویندریته وه، وپیویسته پییتی (ه) ی کینایه ضه ممه دار بکریت، دواتر (ه) ی کینایه ده بیته پییتی (و) ی گوتراو
41	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پییتی (ه) ده خویندریته وه.
44	تُرْجَعُونَ	تُرْجَعُونَ	تُرْجَعُونَ	به فهتchedارکردنی پییتی (ت) و که سره ی پییتی (ج) ده خویندریته وه.
49	هِيَ	هِيَ	هِيَ	له باری وه ستاندا: به پییتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی به عقوب حه زره می	
		گېړانه وهی روهی	گېړانه وهی روهی
		پوونکر د نه وه	
53	يَعْبَادِي الَّذِيْنَ	يَعْبَادِي الَّذِيْنَ	
		به زه نه دارکردنی پیتی (ی) ده خویندریته وه به په ها، وله باری نه وه ستاندا: لاده بردریت به هو پرگار بون له گه یشتنه دوو زه نه.	
53	تَقْنُطُوا	تَقْنُطُوا	
		به که سره دارکردنی پیتی (ن) ده خویندریته وه.	
53	هُوَ	هُوَ	
		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) سهکت ده خویندریته وه.	
56	يَحْسَرَتِيْ	يَحْسَرَتِيْ	يَحْسَرَتِيْ
		پویس: له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندنه وه، له گه ل دريژکردنه وهی پیویست له ئه لیف.	
59	اَلْكَافِرِيْنَ	اَلْكَافِرِيْنَ	اَلْكَافِرِيْنَ
		پویس: به ئیماله ده خویندنه وه.	
61	وَيُنَجِّيْ	وَيُنَجِّيْ	وَيُنَجِّيْ
		په روح: به زه نه دارکردنی پیتی (ن) و لا بردنی شه دهی پیتی (ج) ده خویندریته وه به ئاشکراکردن.	
62	وَهُوَ	وَهُوَ	
		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) سهکت ده خویندریته وه.	
69	وَجِآءَ	وَجِآءَ	وَجِآءَ
		پویس: به ئیشمام ده خویندنه وه.	
70	وَهُوَ	وَهُوَ	
		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) سهکت ده خویندریته وه.	
71	وَسِيقَ	وَسِيقَ	وَسِيقَ
		پویس: به ئیشمام ده خویندنه وه.	
71	فُتِحَتْ	فُتِحَتْ	
		به شه ده دارکردنی پیتی (ت) ی یه که م.	
71	اَلْكَافِرِيْنَ	اَلْكَافِرِيْنَ	اَلْكَافِرِيْنَ
		پویس: به ئیماله ده خویندنه وه.	
72	قِيلَ	قِيلَ	قِيلَ
		پویس: به ئیشمام ده خویندنه وه.	
73	وَسِيقَ	وَسِيقَ	وَسِيقَ
		پویس: به ئیشمام ده خویندنه وه.	

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی		خویندنه وهی یه عقوب حزره می	پوونکر د نه وه
	روه میس	گپړانه وهی	گپړانه وهی	
73	وُفِّحَتْ	وُفِّحَتْ	به شه د دارکردنی پیتی (ت) ی یه که م.	
75	وَقِيلَ	وَقِيلَ	پوئیس: به ئیشام ده خوینیته وه.	

(40) سوړه تی غافر

3	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
5	فَأَخَذْتَهُمْ	فَأَخَذْتَهُمْ	په روح: به تیکه له کیشانی پیتی (ن) له پیتی (ت) ده خوینیته وه.
5	عِقَابٍ	عِقَابٍ	به بوونی پیتی (ی) ی زیاده ی زهنه دار ده خویندریته وه به په ها (له باری وه ستان و نه وه ستاندا).
6	كَلِمَتٌ	كَلِمَتٌ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ده خویندریته وه له بری پیتی (ت) ی به کار هاتوو بو می.
7	وَقِهِمْ	وَقِهِمْ	پوئیس: به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
9	وَقِهِمْ	وَقِهِمْ	پوئیس: به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خوینیته وه به په ها، په روح: له باری نه وه ستاندا: به که سره دارکردنی پیتی (م) ده خوینیته وه.
9	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
13	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.

ژباړه ناپهت	گېږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می	
		گېږانه وهی روهیس	گېږانه وهی روهوج
		پوونکر د نه وه	
13	وَيُنَزِّلُ	وَيُنَزِّلُ	
		به زه نه دار کړنی پیتی (ن) و لا بردنی شده دی پیتی (ن) ده خویندریته وه له گهل ناشکرا کړدن.	
15	الَّتَالِقِ	الَّتَالِقِ	
		به بوونی پیتی (ی) زیاده دی زه نه دار ده خویندریته وه به په ها (له باری وهستان و نه وهستاندا).	
20	هُوَ	هُوَ	
		له باری وهستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
22	تَأْتِيهِمْ	تَأْتِيهِمْ	
		به ضه ممه دار کړنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
25	الْكٰفِرِيْنَ	الْكٰفِرِيْنَ	الْكٰفِرِيْنَ
		پویس: به ئیماله ده خویندیته وه.	
28	هُوَ	هُوَ	
		له باری وهستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
32	الَّتٰدِ	الَّتٰدِ	
		له باری نه وهستاندا: به پیتی (ی) ی زیاده ده خویندریته وه به په ها.	
34	هُوَ	هُوَ	
		له باری وهستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
37	فَاَطْلِعْ	فَاَطْلِعْ	
		به ضه ممه دار کړنی پیتی (ع) ده خویندریته وه.	
38	اَتَّبِعُوْنَ	اَتَّبِعُوْنَ	
		به بوونی پیتی (ی) زیاده دی زه نه دار ده خویندریته وه به په ها (له باری وهستان و نه وهستاندا).	
39	هِيَ	هِيَ	
		له باری وهستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
40	وَهُوَ	وَهُوَ	
		له باری وهستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی به عقوب حه زره می		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی روهیس	گېړانه وهی روهوج	
40	يَدْخُلُونَ	يَدْخُلُونَ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ی) و فته هی پیتی (خ) ده خویندريته وه.
50	الْكُفْرَيْنَ	الْكُفْرَيْنَ	الْكُفْرَيْنَ	پویس: به ئیماله ده خویندريته وه.
52	يَنْفَعُ	تَنْفَعُ		به پیتی (ت) ده خویندريته وه له بری پیتی (ی).
56	هُوَ	هُوَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.
58	تَتَذَكَّرُونَ	يَتَذَكَّرُونَ		به پیتی (ب) ده خویندريته وه له بری پیتی (ت) یه که م.
60	سَيَدْخُلُونَ	سَيَدْخُلُونَ	سَيَدْخُلُونَ	پویس: به ضه ممه دارکردنی پیتی (ب) و فته هی پیتی (خ) ده خویندريته وه.
62	هُوَ	هُوَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.
65	هُوَ (مَعًا)	هُوَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.
67	هُوَ	هُوَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.
68	هُوَ	هُوَ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.
73	قِيلَ	قِيلَ	قِيلَ	پویس: به ئیشمام ده خویندريته وه.
74	الْكُفْرَيْنَ	الْكُفْرَيْنَ	الْكُفْرَيْنَ	پویس: به ئیماله ده خویندريته وه.
77	يُرْجَعُونَ	يَرْجَعُونَ		به فته دارکردنی پیتی (ی) و که سره ی پیتی (ج) ده خویندريته وه.
78	جَاءَ أَمْرٌ	جَاءَ أَمْرٌ	جَاءَ أَمْرٌ	پویس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووم ده خویندريته وه.
85	سُنَّتْ	سُنَّتْ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ده خویندريته وه له بری پیتی (ت) ی به کار هاتوو بو می.

ژباړه نایه	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمه		گپړانه وهی حه فص له عاصمی کوفی
	گپړانه وهی روهی	گپړانه وهی روهی	
	پوونکر د نه وه		

(41) سوره تی فوسیه

6	إِلَى	إِلَى	له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویند ریټه وه.
9	أَنْتُمْ	أَنْتُمْ	پویس: به ئاسانکردنی همزه ی دوهم ده خویند ریټه وه.
10	سَوَاءَ	سَوَاءَ	به به ته نوینی که سره ده خویند ریټه وه له بری ته نوینی فه تح.
11	وَهِيَ	وَهِيَ	له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویند ریټه وه.
12	فَقَضَلُنَّ	فَقَضَلُنَّ	له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویند ریټه وه.
14	أَيِّدِيَهُمْ	أَيِّدِيَهُمْ	به ضه ممه دارکردنی پیټی (ه) ده خویند ریټه وه.
15	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویند ریټه وه.
16	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیټی (ه) ده خویند ریټه وه.
16	نَحْسَاتٍ	نَحْسَاتٍ	به زه نه دارکردنی پیټی (ح) ده خویند ریټه وه.
19	يُحْشَرُ	يُحْشَرُ	به پیټی (ن) ی فه تحه دار ده خویند ریټه وه له بری پیټی (ی) و ضه ممه ی پیټی (ش).
19	أَعْدَاءَ	أَعْدَاءَ	به فه تحه دارکردنی همزه ده خویند ریټه وه. ال خیره
20	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیټی (ه) ده خویند ریټه وه.
21	لَمْ ؛ وَهُوَ	لَمْ ؛ وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویند ریټه وه.

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمی	
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهج
		پوونکر د نه وه	
21	تُرْجَعُونَ	تَرْجَعُونَ	
		به فته دار کړدنی پیتی (ت) و که سره ی پیتی (ج) ده خویند ریته وه.	
25	أَيَّدِيهِمْ ؛ عَلَيْهِمْ	أَيَّدِيهِمْ ؛ عَلَيْهِمْ	
		به ضه ممه دار کړدنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه.	
28	جَزَاءُ أَعْدَاءِ	جَزَاءُ وَعْدَاءِ	جَزَاءُ أَعْدَاءِ
		پویس: به گوړپنی همزه ی دوهم به پیتی (و) ی فته دار ده خویند ریته وه.	
29	أَرِنَا	أَرِنَا	
		به زه نه دار کړدنی پیتی (ر) و قه له و کړدنی ده خویند ریته وه.	
30	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	
		به ضه ممه دار کړدنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه.	
34	هِيَ	هِيَ	
		له باری و ستاندا: به پیتی (ه) ی سه کت ده خویند ریته وه.	
36	هُوَ	هُوَ	
		له باری و ستاندا: به پیتی (ه) ی سه کت ده خویند ریته وه.	
37	خَلَقْنَهُنَّ	خَلَقْنَهُنَّ	
		له باری و ستاندا: به پیتی (ه) ی سه کت ده خویند ریته وه.	
43	قِيلَ	قِيلَ	قِيلَ
		پویس: به ئیشمام ده خویند ریته وه.	
44	ءَأَعْجَمِيٌّ	ءَأَعْجَمِيٌّ	ءَأَعْجَمِيٌّ
		پویس: به ئاسان کړدنی همزه ی دوهم ده خویند ریته وه و هک ده فص، په وح: همزه ی دوهم ده خویند ریته وه.	
44	هُوَ ؛ وَهُوَ	هُوَ ؛ وَهُوَ	
		له باری و ستاندا: به پیتی (ه) ی سه کت ده خویند ریته وه.	
44	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	
		به ضه ممه دار کړدنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه.	

ژباړه نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی روهیس	گېړانه وهی روهج	
47	ثَمَرَاتٍ	وَصَلًا: ثَمَرَاتٍ وقفاً: ثَمَرَاتٍ		به لابر دنی ئه لیف ده خویندریته وه به (تاك) وله باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ده خویندریته وه له بری پیټی (ت) ی به کار هاتوو بو می.
47	يُنَادِيهِمْ	يُنَادِيهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیټی (ه) ده خویندریته وه.
52	هُوَ	هُوَ		له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سه کت ده خویندریته وه.
53	سَنُرِيهِمْ	سَنُرِيهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیټی (ه) ده خویندریته وه.
54	مُحِيطٌ * بِسْمِ اللَّهِ	مُحِيطٌ حَم		له باری لکاندنی دوو سوږت له باری نه وه ستاندا بی به سمه له و (بی) سه کت) یه عقوب ئا شکرای ده کات.

(42) سوره تی شورا

4	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سه کت ده خویند ریته وه.
5	يَتَفَطَّرَنَّ	يَنْفَطِرَنَّ	به پیټی (ن) ی زه نه دار ده خویند ریته وه له بری پیټی (ت) له گه ل که سره دار کردنی پیټی (ط) و لابر دنی شه ده، وشاردنه وه و لاواز کردنی پیټی (ر) ی بو هیه.
5	فَوْقَهُنَّ ؛ هُوَ	فَوْقَهُنَّ ؛ هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سه کت ده خویند ریته وه.
6	عَلَيْهِمْ (مَعًا)	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دار کردنی پیټی (ه) ده خویند ریته وه.
9	هُوَ ؛ وَهُوَ (مَعًا)	هُوَ ؛ وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سه کت ده خویند ریته وه.

ژماره نایه	ګېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حزره می	
		ګېړانه وهی روهیس	ګېړانه وهی روهج
			پوونکر د نه وه
11	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
16	وَعَلَيْهِمْ	وَعَلَيْهِمْ	به ضمه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
19	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
20	نُوتِهْ	نُوتِهْ	به که سره دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه بی صیله.
22	وَهُوَ ؛ هُوَ	وَهُوَ ؛ هُوَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
25	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
25	تَفْعَلُونَ	يَفْعَلُونَ	به پیتی (ب) ده خویندریته وه له بری پیتی (ت).
27	يُنَزِّلُ	يُنَزِّلُ	به زه نه دارکردنی پیتی (ن) و لابردي شهده ی پیتی (ز) ده خویندریته وه له گهل ناشکراکردن.
27	يَشَاءُ اِنَّهُ يَشَاءُ وَنَهْ	يَشَاءُ اِنَّهُ ؛ يَشَاءُ اِنَّهُ	پویس: دوو خویندنه وهی هیه: ئاسانکردنی همزه ی دوو هم یان گوږینی به پیتی (و) ی که سره دار.
28	وَهُوَ (مَعًا)	وَهُوَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
28	يُنَزِّلُ	يُنَزِّلُ	به زه نه دارکردنی پیتی (ن) و لابردي شهده ی پیتی (ز) ده خویندریته وه له گهل ناشکراکردن.
29	فِيهِمَا	فِيهِمَا	به ضمه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
29	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.

ژباړه نایه‌ت	ګېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می	
		ګېړانه وهی روهیس	ګېړانه وهی روهوج
32	الْجَوَارِ	الْجَوَارِ	به بوونی پیتی (ی) زیاده‌ی زده‌دار ده خویندریته‌وه به‌ره‌ها (له‌باری وه‌ستان و نه‌وه‌ستاندا).
34	يُوبِقُهُنَّ	يُوبِقُهُنَّ	له‌باری وه‌ستاندا: به پیتی (ه) ی سه‌کت ده خویندریته‌وه.
41	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه‌مه‌دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته‌وه.
45	وَأَهْلِيهِمْ	وَأَهْلِيهِمْ	به ضه‌مه‌دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته‌وه.
48	عَلَيْهِمْ ؛ أَيْدِيهِمْ	عَلَيْهِمْ ؛ أَيْدِيهِمْ	به ضه‌مه‌دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته‌وه.
49	يَشَاءُ إِنِّثَا	يَشَاءُ إِنِّثَا ؛ يَشَاءُ وَنِّثَا	پویس: دوو خویندنه‌وهی هیه: ئاسانکردنی همزه‌ی دووهم یان گوړپینی به پیتی (و) ی که‌سره‌دار.
51	يَشَاءُ إِنَّهُو	يَشَاءُ إِنَّهُو ؛ يَشَاءُ وَنَّهُو	پویس: دوو خویندنه‌وهی هیه: ئاسانکردنی همزه‌ی دووهم یان گوړپینی به پیتی (و) ی که‌سره‌دار.
52	صِرَاطٍ	صِرَاطٍ	پویس: به پیتی (س) ده خوینیته‌وه له‌بری پیتی (ص).
53	صِرَاطٍ	صِرَاطٍ	پویس: به پیتی (س) ده خوینیته‌وه له‌بری پیتی (ص).

(43) سوړه‌تی زو‌خروف

7	يَأْتِيهِمْ	يَأْتِيهِمْ	به ضه‌مه‌دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته‌وه.
9	خَلَقَهُنَّ	خَلَقَهُنَّ	له‌باری وه‌ستاندا: به پیتی (ه) ی سه‌کت ده خویندریته‌وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حوزره می	
		گېړانه وهی روهیس	گېړانه وهی روهج
			پوونکر د نه وه
10	مَهْدَا	مِهْدَا	به که سره دارکردنی پیتی (م) و فتهحه ی پیتی (ه) و ئه لیفی دوا ی خوی ده خویندریته وه.
17	وَهُو	وَهُو	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
18	يُنَشَّوُ	يُنَشَّوُ	به فتهحه دارکردنی پیتی (ی) و زهنه ی پیتی (ن) ده خویندریته وه، له گهل لبردنی شهده ی پیتی (ش) شاردنه وهی.
18	وَهُو	وَهُو	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
19	عَبْدُ	عِنْدَ	به پیتی (ن) ی زهنه دار ده خویندریته وه له بری پیتی (ب)، له گهل لبردنی ئه لیف و فتهحه دارکردنی پیتی (د) و شاردنه وهش دروست ده بیټ.
24	قَلَّ	قُلَّ	به ضمه دارکردنی پیتی (ق) و لبردنی ئه لیف ده خویندریته وه، له گهل زهنه دارکردنی پیتی (ل).
27	سَيَّهْدِينِ	سَيَّهْدِينِ	به بوونی پیتی (ی) ی زیاده ی زهنه دار ده خویندریته وه به رها (له باری وستان و نه وستاندا).
32	رَحْمَتٌ ؛ وَرَحْمَتٌ	رَحْمَتٌ ؛ وَرَحْمَتٌ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ده خویندریته وه له بری پیتی (ت) ی به کار هاتوو بو می.
35	لَمَّا	لَمَّا	به لبردنی شهده ی پیتی (م) ده خویندریته وه.

ژباړه نایه	گېرانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می	
		گېرانه وهی روهیس	گېرانه وهی روهوج
			پوونکر د نه وه
36	نُقِیْضٌ	یُقِیْضٌ	
		به پیتی (ی) ده خویندريته وه له بری پیتی (ن).	
36	فَهُوَ	فَهُوَ	
		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.	
37	وَيَحْسِبُونَ	وَيَحْسِبُونَ	
		به که سره دارکردنی پیتی (س) ده خویندريته وه.	
41	نَذْهَبَنَّ	نَذْهَبَنَّ	نَذْهَبَنَّ
			پوئیس: به لابردي شده ی پیتی (ن) ی دووم ده خویندريته وه، نه گهر وه ستانی بو نه جام درا نه وه پیتی (ن) ده گوپردريته به نه لیف دواتر نونه که ودرده گيپردريته بو پیتی دوتای خوی.
42	نُرِيَنَّكَ	نُرِيَنَّكَ	نُرِيَنَّكَ
			پوئیس: به زه نه دارکردنی پیتی (ن) ی دووم ده خویندريته وه، وشاردنه وش دهرده که ویت.
42	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	
		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.	
43	صِرَاطٍ	صِرَاطٍ	صِرَاطٍ
			پوئیس: به پیتی (س) ده خویندريته وه له بری پیتی (ص).
48	نُرِيَهُمْ	نُرِيَهُمْ	
		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.	
48	هِيَ	هِيَ	
		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.	
49	يَأْتِيَهُ	يَأْتِيَهَا	
		نه لیف خویندنه وهی بو ده کريت وله باری نه وه ستاندا: لادبردريته به هو ی گه يشتنه دوو زه نه به يه کتر.	
52	هُوَ	هُوَ	
		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.	

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی به عقوب حه زره می		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی روهیس	گېړانه وهی روهوج	
58	عَالِهْتُنَا	عَالِهْتُنَا		پوئیس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووه م ده خویندنه وه.
58	هُوَ	هُوَ		له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندنه وه.
59	هُوَ	هُوَ		له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندنه وه.
61	وَاتَّبِعُونِ	وَاتَّبِعُونِ		به بوونی پیټی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویندنه وه به په ها (له باری وه ستان و نه وه ستاندا).
61	صِرَاطٌ	صِرَاطٌ	صِرَاطٌ	پوئیس: به پیټی (س) ده خویندنه وه له بری پیټی (ص).
63	وَأَطِيعُونَ	وَأَطِيعُونَ		به بوونی پیټی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویندنه وه به په ها (له باری وه ستان و نه وه ستاندا).
64	هُوَ	هُوَ		له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندنه وه.
64	صِرَاطٌ	صِرَاطٌ	صِرَاطٌ	پوئیس: به پیټی (س) ده خویندنه وه له بری پیټی (ص).
68	يَعْبَادِ	يَعْبَادِ	يَعْبَادِ	پوئیس: به بوونی پیټی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویندنه وه به په ها (له باری وه ستان و نه وه ستاندا).
68	خَوْفٌ	خَوْفٌ	خَوْفٌ	به فته دارکردنی پیټی (ف) ده خویندنه وه بی ته نوین.
71	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیټی (ه) ده خویندنه وه.

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می	
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهج
			پوونکر د نه وه
71	مَا تَشْتَهِيهِ	مَا تَشْتَهِيهِ	به لابر دنی پیتی (ه) ی پاناو ده خویندریته وه (تَشْتَهِي) له باری نه وه ستاندا: پیتی (ی) لاده چیت به هو ی گه یشتنه دوو زه نه دار به یه کتر.
80	يَحْسَبُونَ	يَحْسَبُونَ	به که سره دارکردنی پیتی (س) ده خویندریته وه.
80	لَدَيْهِمْ	لَدَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
84	وَهُوَ (مَعًا)	وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سه کت ده خویندریته وه.
84	السَّمَاءِ إِلَهُ	السَّمَاءِ إِلَهُ	پویس: به ئاسانکردنی همزه ی دوهم ده خویندریته وه.
85	تُرْجَعُونَ	يُرْجَعُونَ	پویس: به پیتی (ب) ده خویندریته وه له بری پیتی (ت)، وبه فته ته دارکردنی پیتی (ی) و که سره ی پیتی (ج) ده خویندریته وه ' پروح: به فته ته دارکردنی پیتی (ت) و که سره ی پیتی (ج) ده خویندریته وه.
88	وَقِيلَهُ	وَقِيلَهُ	به فته ته دارکردنی پیتی (ل) و ضه ممه ی پیتی (ه) ده خویندریته وه له گهل لکاندنی به پیتی (و) ی گوتراو.

(44) سوره تی دوخان

6	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سه کت ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حوزر وهی	
		گېړانه وهی روهی	گېړانه وهی روهی
7	رَبِّ	رَبِّ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ب) ده خویندریته وه.
8	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
18	إِلَى	إِلَى	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
20	تَرْجُمُونِ	تَرْجُمُونِ	به بوونی پیتی (ی) ی زیاده ی زهنه دار ده خویندریته وه به پرها (له باری وه ستان و نه وه ستاندا).
21	فَاعْتَرِلُونِ	فَاعْتَرِلُونِ	به بوونی پیتی (ی) ی زیاده ی زهنه دار ده خویندریته وه به پرها (له باری وه ستان و نه وه ستاندا).
29	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
35	هِيَ	هِيَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
42	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
43	شَجَرَتِ	شَجَرَتِ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ده خویندریته وه له بری پیتی (ت) ی به کار هاتوو بو می.
45	يَعْلِي	يَعْلِي	په روح: به پیتی (ت) ده خویندریته وه له بری پیتی (ی).
47	فَاعْتَلُوهُ	فَاعْتَلُوهُ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ت) ده خویندریته وه.
57	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.

ژماره نایه ت	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می		گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی
	گپړانه وهی روهی	گپړانه وهی روهی	
	پوونکر د نه وه		

(45) سوره تی جاسیه

4	ءَاٰیٰتٌ	ءَاٰیٰتٍ	به تهنوینی که سره ده خویند ریته وه له بری تهنوینی ضه ممه.
5	ءَاٰیٰتٌ	ءَاٰیٰتٍ	به تهنوینی که سره ده خویند ریته وه له بری تهنوینی ضه ممه.
6	یُؤْمِنُوْنَ	تُؤْمِنُوْنَ	پویس: به پییتی (ت) ده خویند ریته وه له بری پییتی (ی).
9	هٰزُوًا	هٰزُوًا	به همزه ی پییتی (و) ده خویند ریته وه.
15	تُرْجَعُوْنَ	تَرْجَعُوْنَ	به فته دارکردنی پییتی (ت) و که سره ی پییتی (ج) ده خویند ریته وه.
21	سَوَآءٌ	سَوَآءٌ	به تهنوینی ضه ممه ده خویند ریته وه له بری تهنوینی فته.
23	تَذَكَّرُوْنَ	تَذَكَّرُوْنَ	به شه ده دارکردنی پییتی (ذ) ده خویند ریته وه.
24	هٰیْ	هٰیْ	له باری وستاندا: به پییتی (ه) ی سه کت ده خویند ریته وه.
25	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه مه دارکردنی پییتی (ه) ده خویند ریته وه.
28	جَاثِيَةً كُلُّ اُمَّةٍ	جَاثِيَةً كُلُّ اُمَّةٍ	به فته دارکردنی پییتی (ل) ده خویند ریته وه.
30	هُوَ	هُوَ	له باری وستاندا: به پییتی (ه) ی سه کت ده خویند ریته وه.
32	قِيلَ	قِيلَ	پویس: به ئیشمام ده خوینیته وه.
34	وَقِيلَ	وَقِيلَ	پویس: به ئیشمام ده خوینیته وه.
35	اَتَّخَذْتُمْ	اَتَّخَذْتُمْ	په وح: به ټیکه له کیشانی پییتی (ذ) له پییتی (ت) ده خوینیته وه.

ډوونکړدنه وه	خویندنه وهی یه عقوب چه زه وهی		گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	ژماره نایه ت
	گیږانه وهی زه وح	گیږانه وهی روهیس		
به همزه ی پیتی (و) ده خویندریته وه.	هَزُوَا	هَزُوَا	35	
له باری وده ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	وَهُوُ	وَهُوُ	37	

ژباړه نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی		خویندنه وهی یه عقوب حه زرمی	پوونکر د نه وه
	روهیسی	گیږانه وهی روهوچ		

(46) سوره تی نه حقاف

6	كَافِرِينَ	كَافِرِينَ	پویس: به نیماله ده خویندنه وه.
7	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندنیته وه.
8	هُوَ ؛ وَهُوَ	هُوَ ؛ وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندنیته وه.
9	إِلَى	إِلَى	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندنیته وه.
12	لَيُنْذِرَ	لَيُنْذِرَ	به پیتی (ت) ده خویندنیته وه له بری پیتی (ی).
13	خَوْفٍ	خَوْفٍ	به فته دارکردنی پیتی (ف) ده خویندنیته وه بی ته نوین.
13	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندنیته وه.
15	إِحْسَنًا	حُسْنًا	به لابر دنی هه مزه وضه ممه دارکردنی پیتی (ح) ده خویندنیته وه، له گهل زه نه ی پیتی (س) و لابر دنی نه لیف.
15	وَفَصْلُهُ	وَفَصْلُهُ	به فته دارکردنی پیتی (ف) و زه نه ی پیتی (ص) ده خویندنیته وه له گهل لابر دنی نه لیف.
15	عَلَى ؛ وَالِدَيَّ	عَلَى ؛ وَالِدَيَّ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندنیته وه.
16	نَتَقَبَّلُ ؛ وَنَتَجَاوَزُ	يُتَقَبَّلُ ؛ وَيَتَجَاوَزُ	به پیتی (ی) ضه ممه دار ده خویندنیته وه له بری پیتی (ن) له (هر دو وکیان)
16	أَحْسَنَ	أَحْسَنَ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ن). ده خویندنیته وه.

ژماره نایه ت	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمی	
		گپړانه وهی روهیس	گپړانه وهی روهج
			پوونکر د نه وه
17	أَفِ	أَفِ	
		به لابردي ته نوی و فته دارکردنی پیتی (ف) ده خویندریته وه.	
18	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	
		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
20	أَذْهَبْتُمْ	أَذْهَبْتُمْ	أَذْهَبْتُمْ
		به زیادکردنی همزه ی پرسیری ده خویندریته وه. پویس: به ئاسانکردنی همزه ی دوهم ده خویندریته وه.	
24	هُوَ	هُوَ	
		له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
32	أُولِيَاءُ أُولِيَاكَ	أُولِيَاءُ	أُولِيَاكَ
		پویس: به ئاسانکردنی همزه ی دوهم ده خویندریته وه.	
33	بِخَلْقِهِنَّ	بِخَلْقِهِنَّ	
		له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
33	بِقَدْرِ	يَقْدِرُ	
		به پیتی (ی) ی فته دار ده خویندریته وه له بری پیتی (ب) له گهل زنه دارکردنی پیتی (ق) و لا بردنی ئلیف، پیتی (ر) ضه ممه دار ده کریت بی ته نوی، له گهل قهلقه له و قهله وکردنی.	

(47) سوره تی موحه ممه د

2	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
5	سَيَهْدِيهِمْ	سَيَهْدِيهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
10	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمی		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهج	
10	وَلِّلْكَفْرِينَ	وَلِّلْكَفْرِينَ	پویس: به ئیماله ده خوینیته وه.	
11	اَلْكَفْرِينَ	اَلْكَفْرِينَ	پویس: به ئیماله ده خوینیته وه.	
13	وَكَايِنَ	وَكَايِنَ	وستان دروسته به هوئی ناچاری یان له بهر هه لسه نگانندی له سهر پییتی (ی) (بگهړیوه بو پهر تووکی ئوصول).	
13	هِي	هِي	له باری وستاندا: به پییتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
15	هُوَ	هُوَ	له باری وستاندا: به پییتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
18	جَاءَ اَشْرَاطُهَا	جَاءَ اَشْرَاطُهَا	پویس: به ناسانکردنی هه مزه ی دووه ده خوینیته وه.	
22	تَوَلَّيْتُمْ	تَوَلَّيْتُمْ	پویس: به ضه ممه دارکردنی پیته کانی (ت) و (و) ده خوینیته وه، له گهل که سره دارکردنی پییتی (ل)، وپیتی (ی) ده پیته پییتی دریژکراو.	
22	وَتَقَطَّعُوا	وَتَقَطَّعُوا	به فه تحه دارکردنی پییتی (ت) و زه نه ی پییتی (ق) ده خویندریته وه، له گهل فه تحه دارکردنی پییتی (ط) و لابردنی شه ده و قه لقه لکردنی.	
25	وَأْمَلِي	وَأْمَلِي	به ضه ممه دارکردنی هه مزه و که سره دارکردنی پییتی (ل) ده خویندریته وه، له گهل پییتی (ی) ی زه نه دار له بری ئه لیف.	
26	إِسْرَارَهُمْ	إِسْرَارَهُمْ	به فه تحه دارکردنی هه مزه ده خویندریته وه.	

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمی		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهوچ	
31	وَنَبَلُواْ	وَنَبَلُواْ	وَنَبَلُواْ	پویس: به زه نه دارکردنی پیتی (و) ی کو تایی و دریژکردنه وهی له باری نه و هستاندا ده خویندنه وه به نه لکاو، واته: به دریژکردنه وهی دوو جوله به پیی مه زه بهی نه و.
38	أَمْثَالُكُمْ * بسم الله	أَمْثَالُكُمْ إِنَّا		له باری لکاندنی دوو سوږه ت له باری نه و هستاندا بی به سمه له و (بی) سه کت (یه عقوب به ناشکرا ده خویندنه وه، به لام حه فص شاردنه وهی.

(48) سوره تی فتح

2	صِرَاطًا	صِرَاطًا	صِرَاطًا	پویس: به پیتی (س) ده خویندنه وه له بری پیتی (ص).
4	هُوَ	هُوَ	هُوَ	له باری و هستاندا: به پیتی (ه) ی سه کت ده خویندنه وه.
6	عَلَيْهِمْ (مَعًا)	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندنه وه.
10	أَيُّدِيهِمْ	أَيُّدِيهِمْ	أَيُّدِيهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندنه وه.
10	عَلَيْهِ اللَّهُ	عَلَيْهِ اللَّهُ	عَلَيْهِ اللَّهُ	به که سره دارکردنی پیتی (ه) ده خویندنه وه له وشه ی (عليه)، له گهل لاوازکردنی پیتی (ل) له وشه ی (الله).
10	فَسَيُوتِيهِ	فَسَيُوتِيهِ	فَسَيُوتِيهِ	په روح: به پیتی (ن) ده خویندنه وه له بری پیتی (ی) یه که م.
12	أَهْلِيهِمْ	أَهْلِيهِمْ	أَهْلِيهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندنه وه.

ژباړه نایه	ګڼپاڼه وده ده فص له عاصمې کوفې	خویندنه وده یه عقوب حوزره مې	
		ګڼپاڼه وده روهیس	ګڼپاڼه وده روهوج
13	لِّلْكَافِرِينَ	لِّلْكَافِرِينَ	پوړیس: به نیماله ده خوینتته وده.
18	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضمه دار کړدنی پیتی (ه) ده خویندریتته وده.
20	صِرَاطًا	صِرَاطًا	پوړیس: به پیتی (س) ده خوینتته وده له بری پیتی (ص).
24	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریتته وده.
24	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضمه دار کړدنی پیتی (ه) ده خویندریتته وده.
26	قُلُوبِهِمْ	قُلُوبِهِمْ	له باری نه وه ستاندا: به که سره دار کړدنی پیتی (م) ده خویندریتته وده.
28	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریتته وده.
29	بِهِمْ	بِهِمْ	له باری نه وه ستاندا: به که سره دار کړدنی پیتی (م) ده خویندریتته وده.
29	عَظِيمًا * بِسْمِ اللَّهِ	عَظِيمًا يَا أَيُّهَا الَّذِينَ	له باری لکاندنی دوو سوږت له باری نه وه ستاندا بی به سمه له و (بی) سهکت (یه عقوب به تیکه له کیښان ده خوینتته وده.

(49) سوره تی حوچورات

1	لَا تُقَدِّمُوا	لَا تُقَدِّمُوا	به فته دار کړدنی پیتته کانی (ت) و (د) ده خویندریتته وده.
5	إِلَيْهِمْ	إِلَيْهِمْ	به ضمه دار کړدنی پیتی (ه) ده خویندریتته وده.
9	تَفِیَّءَ إِلَى	تَفِیَّءَ إِلَى	پوړیس: به ئاسان کړدنی هه مزه ی دوهم ده خوینتته وده.

ژماره نایه	گپړانه و هه ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه و هه یه عقوب حزره می	
		گپړانه و هه روه میس	گپړانه و هه روه وچ
10	أَخَوَيْكُم	إِخْوَتِكُمْ	
11	مِنْهُمْ	مِنْهُمْ	
11	تَلْمِزُوا	تَلْمِزُوا	
12	مِيتَا	مِيتَا	مِيتَا
14	يَلْتَكُم	يَلْتَكُم	
17	عَلَى	عَلَى	

(50) سوره تی ق

3	أَعِذَا	أَمِذَا	أَعِذَا	پوئیس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووم ده خوینیته وه.
3	مِيتَا	مِيتَا		به ضه ممه دارکردنی پییتی (م) ده خویندریته وه.
14	وَعِيد	وَعِيد		به بوونی پییتی (ی) ی زیاده ی زهنه دار ده خویندریته وه به رده ها (له باری وهستان و نه وهستاندا).
23	لَدَيَّ	لَدَيَّ		له باری وهستاندا: به پییتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می	
		گېړانه وهی روهی	پوونکر د نه وه
28	لَدَيَّ	لَدَيَّ	له باری وهستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.
29	لَدَيَّ	لَدَيَّ	له باری وهستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.
37	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وهستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.
41	يُنَادِ	يُنَادِ	پیتی (ی) زیاده ی زه نه دار ده خویندريته وه وله باری نه وهستاندا: لاه بر دريت به هو ی پرگار بوون له گه یشتنه دوو زه نه دار.
41	الْمُنَادِ	الْمُنَادِ	به بوونی پیتی (ی) زیاده ی زه نه دار ده خویندريته وه به رها (له باری وهستان و نه وهستاندا).
44	تَشَقَّقُ	تَشَقَّقُ	به شه دار کردنی پیتی (ش) ده خویندريته وه.
45	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضمه دار کردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
45	وَعِيدِ	وَعِيدِ	به بوونی پیتی (ی) زیاده ی زه نه دار ده خویندريته وه به رها (له باری وهستان و نه وهستاندا).

(51) سوره تی ذاریات

27	إِلَيْهِمْ	إِلَيْهِمْ	به ضمه دار کردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
30	هُوَ	هُوَ	له باری وهستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.

ژباړه نایه	خویندنه وهی یه عقوب حوزره هی		گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی
	گیړانه وهی روهی	گیړانه وهی روهی	
33	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضمه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
40	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
41	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضمه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
43	قِيلَ	قِيلَ	پویس: به ئیشمام ده خویندریته وه.
49	تَذَكَّرُونَ	تَذَكَّرُونَ	به شه ده دارکردنی پیتی (ذ) ده خویندریته وه.
56	لِيَعْبُدُونَ	لِيَعْبُدُونَ	به بوونی پیتی (ی) ی زیاده ی زهنه دار ده خویندریته وه به رپه ها (له باری وه ستان و نه وه ستاندا).
57	يُطْعَمُونَ	يُطْعَمُونَ	به بوونی پیتی (ی) ی زیاده ی زهنه دار ده خویندریته وه به رپه ها (له باری وه ستان و نه وه ستاندا).
58	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
59	يَسْتَعْجِلُونَ	يَسْتَعْجِلُونَ	به بوونی پیتی (ی) ی زیاده ی زهنه دار ده خویندریته وه به رپه ها (له باری وه ستان و نه وه ستاندا).
60	يَوْمِهِمْ	يَوْمِهِمْ	له باری نه وه ستاندا: به که سره دارکردنی پیتی (م) ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمه	
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهج
		پوونکر دنده وه	

(52) سوره تی طور

21	ذُرِّيَّتُهُمْ بِأَيْمَنِ	ذُرِّيَّتُهُمْ بِأَيْمَنِ	به زیادکردنی ئه لیف له دواي پیتی (ی) له وشه ی (ذریاتهم).
21	بِهِمْ ذُرِّيَّتُهُمْ	بِهِمْ ذُرِّيَّتُهُمْ	به زیادکردنی ئه لیف له دواي پیتی (ی) له گهل که سره دارکردنی پیته کانی (ت) و (ه) به (کو).
23	لَعَوُ	لَعَوُ	به فته دارکردنی پیتی (و) ده خویندریته وه بی ته نوین.
23	تَأْثِيْمٌ	تَأْثِيْمٌ	به فته دارکردنی پیتی (م) ده خویندریته وه بی ته نوین.
24	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضمه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
28	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
29	بِنِعْمَتٍ	بِنِعْمَتٍ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ده خویندریته وه له بری پیتی (ت) ی به کار هاتوو بو می.
37	الْمُصِيطِرُونَ	الْمُصِيطِرُونَ	ته نها به پیتی (ص) ده خویندریته وه.
45	يُضَعِفُونَ	يُضَعِفُونَ	به فته دارکردنی پیتی (ی) ده خویندریته وه.

(53) سوره تی نه جم

4	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
7	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.

ژباړه نایه	خویندنه وه یی یعقوب حزره وه		گېړانه وه یی ده فص له عاصمی کوفی	پوونکر د نه وه
	گېړانه وه یی روهیس	گېړانه وه یی روهوج		
12	أَفْتَمَرُونَهُ	أَفْتَمَرُونَهُ	به فته دارکردنی پیتی (ت) و زده دارکردنی پیتی (م) ده خویندریته وه، له گهل لابردي نه لیف.	
19	أَلَّتْ	أَلَّتْ	پویس: به شه ده دارکردنی پیتی (ت) ده خویندنه وه له گهل دریژکردنه وه یی شهش جوله، به لام نهم وشه یی جیاکراوته وه لای یه عقوب چونکه نه و به پیتی (ت) له سهری ده وه سیتی.	
23	هِي	هِي	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) یی سهکت ده خویندریته وه.	
23	رَبِّهِمْ	رَبِّهِمْ	له باری نه وه ستاندا: به که سره دارکردنی پیتی (م) ده خویندریته وه.	
30	هُوَ ؛ وَهُوَ	هُوَ ؛ وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) یی سهکت ده خویندریته وه.	
32	هُوَ (مَعاً)	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) یی سهکت ده خویندریته وه.	
35	فَهُوَ	فَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) یی سهکت ده خویندریته وه.	
43	وَأَنَّهُ هُوَ ؛ وَأَنَّهُ هُوَ	وَأَنَّهُ هُوَ	پویس به یهك له خویندنه وه کانی به تیكه له کیشانی پیتی (ه) له (ه) ده خویندنه وه له باری نه وه ستاندا، به لام یی یعقوب له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) یی سهکت ده خویندنه وه له سهر (هو).	

ژباړه نایه	گېږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حزره می		پوونکر د نه وه
		گېږانه وهی روهیس	گېږانه وهی روهوج	
44	وَأَنَّهُ هُوَ	وَأَنَّهُ هُوَ ؛ وَأَنَّهُ هُوَ	وَأَنَّهُ هُوَ	پویس به یه كه له خویندنه وه کانی به تیكه له کیښانی پیټی (ه) له (ه) ده خویندنه وه له باری نه وه ستاندا، به لام یه عقوب له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندنه وه له سه (هو).
48	وَأَنَّهُ هُوَ	وَأَنَّهُ هُوَ ؛ وَأَنَّهُ هُوَ	وَأَنَّهُ هُوَ	پویس به یه كه له خویندنه وه کانی به تیكه له کیښانی پیټی (ه) له (ه) ده خویندنه وه له باری نه وه ستاندا، به لام یه عقوب له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندنه وه له سه (هو).
49	وَأَنَّهُ هُوَ	وَأَنَّهُ هُوَ ؛ وَأَنَّهُ هُوَ	وَأَنَّهُ هُوَ	پویس به یه كه له خویندنه وه کانی به تیكه له کیښانی پیټی (ه) له (ه) ده خویندنه وه له باری نه وه ستاندا، به لام یه عقوب له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندنه وه له سه (هو).

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب چه زره می		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهج	
50	عَادَا الْأُولَى	أَلْأُولَى وصلاً: عَادَا لُولَى	ابتداءً 1/ أَلْأُولَى 2/ لُولَى 3/ أَلْأُولَى	له کاتی لکاندنی وشه ی (الأولی) به وشه ی (عاداً) به گواستنه وهی جوله ی هه مزه بو زه نه ی پیښ خو ی که پیښی لاهه ده خویندنیته وه له گهل لبردنی هه مزه ی نه لکاو تی که ه لکیښانی ته نوین له وشه ی (عاداً) له پیښی (ل) ی یه که م. به لام له کاتی ده سپیښکردن به وشه ی (الولی) سی خویندنه وهی بو هه یه: یه که م: ده سپیښکردن به هه مزه ی لکاوی فه ته دارو ضه ممه ی پیښی (ل) دوو هم: ده سپیښکردن به پیښی (ل) ی ضه ممه جدار. سییه م: گه پانه وهی بو بنچینه ی خو ی وه که ده فص، واته: خویندنه وهی (أل) ی ناسرا، وهه مزه ی ضه ممه دار که ده که ویته دوای نهو پیښ ده که ویچت له خویندنه وهی دا.
55	رَبِّكَ تَمَارَى	وصلاً: رَبِّكَ تَمَارَى		له باری نه وستاندا: به تی که ه لکیښانی پیښی (ت) له (ت) ده خویندنیته وه، له کاتی ده سپیښکردن دا: تی که ه لکیښانی بو ناکریت وه که ده فص.
62	وَأَعْبُدُوا * بِسْمِ اللَّهِ	وَأَعْبُدُوا أَقْتَرَبَتِ السَّاعَةُ		له باری لکاندنی دوو سوږه ته له باری نه وستاندا بی به سمه له و (بی) سه که ت) یه عقوب پیښی (و) لاده بات به هو ی گه یشتنه دوو زه نه به یه که تر.

ژماره نایه	گیږانه و هه عاصمی کوفی	خویندنه و هه یه عقوب حه زره می	
		گیږانه و هه ره وچ	پوونکر د نه و هه

(54) سوږه تی قه مه پ

5	تُعْنِ	تُعْنِ	پیتی (ی) زیاده ی زه نه دار ده خویندریته و هه وله باری نه و هستاندا: لاده بردریت به و هی پرگار بوون له گه یشتنه دوو زه نه دار.
6	الدَّاعِ	الدَّاعِ	به بوونی پیتی (ی) زیاده ی زه نه دار ده خویندریته و هه به رها، له باری نه و هستاندا: دریژکړدنه و هه بو ده کړیت له سهر نه لکاو، واته: دریژکړدنه و هه دوو جوله به پیی مه زه بهی خوی.
7	خُشَعًا	خَشِيعًا	به فته دارکړدنی پیتی (خ) و ئه لیفی دوا ی خوی ده خویندریته و هه، له گه ل که سره دارکړدن و لابر دنی شه ده.
8	الدَّاعِ	الدَّاعِ	به بوونی پیتی (ی) زیاده ی زه نه دار ده خویندریته و هه به رها (له باری و هستان و نه و هستاندا).
11	فَفَتَحْنَا	فَفَتَحْنَا	به شه ده دارکړدنی پیتی (ر) ده خویندریته و هه.
16	وَنُذِرِ	وَنُذِرِ	به بوونی پیتی (ی) زیاده ی زه نه دار ده خویندریته و هه به رها (له باری و هستان و نه و هستاندا).

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمی	
		گېړانه وهی روهی	گېړانه وهی روهی
		پوونکر د نه وه	
18	وَنُذِرْ	وَنُذِرْ	
		به بوونی پیتی (ی) زیاده زنده دار ده خویندريته وه بهر ها، له باری نه وه ستاندا: دريژکړنه وهی بو ده کړیت له سهر نه لکاو، واته: دريژکړنه وهی دوو جوله به پيی مه زه بهی خوی.	
19	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	
		به ضه ممه دارکړنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.	
21	وَنُذِرْ	وَنُذِرْ	
		به بوونی پیتی (ی) زیاده زنده دار ده خویندريته وه بهر ها (له باری وه ستان و نه وه ستاندا).	
25	أَعْلَقِي	أَعْلَقِي	أَعْلَقِي
		پویس: به ئاسانکړنی همزه دوهم ده خویندريته وه.	
25	هُوَ	هُوَ	
		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) سهکت ده خویندريته وه.	
30	وَنُذِرْ	وَنُذِرْ	
		به بوونی پیتی (ی) زیاده زنده دار ده خویندريته وه بهر ها، له باری نه وه ستاندا: دريژکړنه وهی بو ده کړیت له سهر نه لکاو، واته: دريژکړنه وهی دوو جوله به پيی مه زه بهی خوی.	
31	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	
		به ضه ممه دارکړنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.	
34	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	
		به ضه ممه دارکړنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.	

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهج	
37	وَنُذِرْ	وَنُذِرْ		به بوونی پیتی (ی) زیاده ی زهنه دار ده خویندریته وه به په رها (له باری وهستان و نه وهستاندا).
39	وَنُذِرْ	وَنُذِرْ		به بوونی پیتی (ی) زیاده ی زهنه دار ده خویندریته وه به په رها (له باری وهستان و نه وهستاندا).
41	جَاءَ عَالٍ	جَاءَ عَالٍ	جَاءَ عَالٍ	پویس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووه م ده خویندریته وه.
55	مُقْتَدِرٍ * بِسْمِ اللَّهِ	مُقْتَدِرٍ الرَّحْمَنِ		له باری لکاندن دوو سوږه ت له باری نه وهستاندا بی به سمه له و (بی) سهکت) نه وه یه عقوب پیتی (ن) ی ته نوین که سره دار ده کات به هو ی که یشتنه دوو زهنه دار.

(55) سوره تی ره حمان

22	يُخْرِجُ	يُخْرِجُ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ی) و فهتیه ی پیتی (ر) ده خویندریته وه.
24	الْجَوَارِ	الْجَوَارِ		پیتی (ی) زیاده ی زهنه دار ده خویندریته وه وله باری نه وهستاندا: لاده بردریت به هو ی پزگار بوون له که یشتنه دوو زهنه دار.
29	هُوَ	هُوَ		له باری وهستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
31	أَيُّهَ	أَيُّهَا		له باری وهستاندا: به ئه لیف ده خویندریته وه له دوای پیتی (ه).

ژباړه نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حوزره می		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی روهیس	گېړانه وهی روهوچ	
35	وَنَحَاسٌ	وَنَحَاسٌ	وَنَحَاسِ	په تهنوینی که سره ده خویندریته وه له بری تهنوینی ضه ممه.
50	فِيهِمَا	فِيهِمَا		په ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
52	فِيهِمَا	فِيهِمَا		په ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
54	مِنْ اِسْتَبْرَقٍ	مِنْ اِسْتَبْرَقٍ	مِنْ اِسْتَبْرَقٍ	پویس: به گواستنه وهی همزه ی جوله بو زنه ی پیش خوی ده خویندریته وه که پیتی نونه.
56	فِيهِنَّ ؛ يَطْمِئُنَّ	فِيَهُنَّ ؛ يَطْمِئُنَّ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه، و به رها به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه له وشه ی (فیهن).
58	كَأَنَّهُنَّ	كَأَنَّهُنَّ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
66	فِيهِمَا	فِيهِمَا		په ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
68	فِيهِمَا	فِيهِمَا		په ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
70	فِيَهُنَّ	فِيَهُنَّ		په ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه، وله باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
74	يَطْمِئُنَّ	يَطْمِئُنَّ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.

ژباړه نایه‌ت	خویندنه وهی یه عقوب حه‌زه‌می		گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی
	گېړانه وهی روه‌ی	گېړانه وهی روه‌ی	
	پوونکر د نه‌وه		

(56) سوړه‌تی واقع‌ه

17	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه‌مه‌دارکردنی پیتی (ه) ده‌خویندريته‌وه.
19	يُنْزِفُونَ	يُنْزِفُونَ	به فته‌دارکردنی پیتی (ن) ده‌خویندريته‌وه.
35	أَنشَأْنَهُنَّ	أَنشَأْنَهُنَّ	له‌باری وه‌ستاندا: به پیتی (ه‌ی) سه‌کت ده‌خویندريته‌وه.
36	فَجَعَلْنَهُنَّ	فَجَعَلْنَهُنَّ	له‌باری وه‌ستاندا: به پیتی (ه‌ی) سه‌کت ده‌خویندريته‌وه.
47	أَيِّذَا	أَيِّذَا	پو‌یس: به ئاسانکردنی هه‌مزه‌ی دووه‌م ده‌خویندريته‌وه.
47	مِتْنَا	مِتْنَا	به ضه‌مه‌دارکردنی پیتی (م) ده‌خویندريته‌وه.
47	إِنَّا	أَعِنَّا	به يه‌ك هه‌مزه‌ی كه‌سره‌دار ده‌خویندريته‌وه، واته: لا‌بردنی هه‌مزه‌ی پر‌سیاری له‌سه‌ر ئی‌خبار.
55	شُرِبَ	شُرِبَ	به فته‌دارکردنی پیتی (ش) ده‌خویندريته‌وه.
59	عَآنْتُمْ	عَآنْتُمْ	پو‌یس: به ئاسانکردنی هه‌مزه‌ی دووه‌م ده‌خویندريته‌وه.
62	تَدَّكَّرُونَ	تَدَّكَّرُونَ	به شه‌ده‌دارکردنی پیتی (د) ده‌خویندريته‌وه.
64	عَآنْتُمْ	عَآنْتُمْ	پو‌یس: به ئاسانکردنی هه‌مزه‌ی دووه‌م ده‌خویندريته‌وه.
69	عَآنْتُمْ	عَآنْتُمْ	پو‌یس: به ئاسانکردنی هه‌مزه‌ی دووه‌م ده‌خویندريته‌وه.
72	عَآنْتُمْ	عَآنْتُمْ	پو‌یس: به ئاسانکردنی هه‌مزه‌ی دووه‌م ده‌خویندريته‌وه.

ژباړه نایه ت	ګڼپاڼه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمی		پوونکر د نه وه
		ګڼپاڼه وهی روهمیس	ګڼپاڼه وهی روهج	
89	فَرُوْح	فَرُوْح	فَرُوْح	پوویس: به ضمه دار کړدی پیتی (ر) و دريژ کړنه وهی پیتی (و) ده خویندريته وه.
89	وَجَّتْ	وَجَّتْ	وَجَّتْ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ده خویندريته وه له باری پیتی (ت) ی به کار هاتوو بو می.
95	لَهُو	لَهُو	لَهُو	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.

(57) سوره تی ده دید

1	وَهُو	وَهُو	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.
2	وَهُو	وَهُو	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.
3	هُو ؛ وَهُو	هُو ؛ وَهُو	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.
4	هُو ؛ وَهُو	هُو ؛ وَهُو	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.
5	تُرَجَّعُ	تُرَجَّعُ	به فته دار کړدی پیتی (ت) و که سره ی پیتی (ج) ده خویندريته وه.
6	وَهُو	وَهُو	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.
9	هُو	هُو	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.
9	يُنْزِلُ	يُنْزِلُ	به زه نه دار کړدی پیتی (ن) و لابردي شده ی پیتی (ز) ده خویندريته وه له گهل ناشکرا کړدن.
9	لَرَّوُفُ	لَرَّوُفُ	به لابردي پیتی (و) ده خویندريته وه.

ژباړه نایه‌ت	ګېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی به عقوب حزره می	
		ګېړانه وهی روهیس	ګېړانه وهی روهج
		پوونکر د نه وه	
11	فِيضَعْفُهُ	فِيضَعْفُهُ	
		به لابردي ټهليف و شه‌ده‌دارکړدنې پيټي (ع) ده‌خویندریټه‌وه.	
12	أَيِّدِيهِمْ	أَيِّدِيهِمْ	
		به ضه‌ممه‌دارکړدنې پيټي (ه) ده‌خویندریټه‌وه.	
12	هُوَ	هُوَ	
		له‌باری وه‌ستاندا: به پيټي (ه) ی سه‌کت ده‌خویندریټه‌وه.	
13	قِيلَ	قِيلَ	قِيلَ
		پویس: به ټیشمام ده‌خوینټیټه‌وه.	
14	جَاءَ أَمْرٌ	جَاءَ أَمْرٌ	جَاءَ أَمْرٌ
		پویس: به ټاسانکړدنې هه‌مزه‌ی دووهم ده‌خوینټیټه‌وه.	
15	يُؤْخَذُ	يُؤْخَذُ	
		به پيټي (ت) ده‌خویندریټه‌وه له‌بری پيټي (ی).	
15	هِيَ	هِيَ	
		له‌باری وه‌ستاندا: به پيټي (ه) ی سه‌کت ده‌خویندریټه‌وه.	
16	نَزَلَ	نَزَلَ	
		به شه‌ده‌دارکړدنې پيټي (ز) ده‌خویندریټه‌وه.	
16	وَلَا يَكُونُوا	وَلَا يَكُونُوا	وَلَا يَكُونُوا
		پویس: به پيټي (ت) ده‌خویندریټه‌وه له‌بری پيټي (ی).	
16	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	
		به ضه‌ممه‌دارکړدنې پيټي (ه) ده‌خویندریټه‌وه.	
18	يُضَعَّفُ	يُضَعَّفُ	
		به لابردي ټهليف و شه‌ده‌دارکړدنې پيټي (ع) ده‌خویندریټه‌وه.	
24	هُوَ	هُوَ	
		له‌باری وه‌ستاندا: به پيټي (ه) ی سه‌کت ده‌خویندریټه‌وه.	
27	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	
		به ضه‌ممه‌دارکړدنې پيټي (ه) ده‌خویندریټه‌وه.	

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی روهیس	گیږانه وهی روهوچ	

(58) سوره تی موحاده له

2	يُظَاهِرُونَ	يُظَاهِرُونَ	به فته دارکردنی پیتی (ی) و شه ده دارکردنی پیته کانی (ظ) و (ه) و فته دارکردنیان ده خویندریته وه، له گهل لابردي نه لیلیف.
2	هَنَّ	هُنَّ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
2	الَّتِي	الَّتِي	به لابردي پیتی (ی) ی دواي همزه ده خویندریته وه به رها، وشه ی (الَاء) به همزه ی که سره دار ده خویندریته وه بی پیتی (ی).
3	يُظَاهِرُونَ	يُظَاهِرُونَ	به فته دارکردنی پیتی (ی) و شه ده دارکردنی پیته کانی (ظ) و (ه) و فته دارکردنیان ده خویندریته وه، له گهل لابردي نه لیلیف.
4	وَالْكَافِرِينَ	وَالْكَافِرِينَ	پویس: به نیماله ده خوینیتته وه.
5	وَالْكَافِرِينَ	وَالْكَافِرِينَ	پویس: به نیماله ده خوینیتته وه.
7	هُوَ (الثلاثة)	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
7	وَلَا أَكْثَرُ	وَلَا أَكْثَرُ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ر) ده خویندریته وه.
8	وَيَتَنَجَّوْنَ	وَيَتَنَجَّوْنَ	پویس: به زه نه دارکردنی پیتی (ن) ده خوینیتته وه، وپیشی ده خات له سر پیتی (ت) له گهل لابردي نه لیلیف و ضه ممه دارکردنی پیتی (ج) و شار د نه وه ی، وشار د نه وه دش دروست ده بیت.

ژباړه نایه ت	ګېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می	
		ګېړانه وهی روهیس	ګېړانه وهی روهج
		پوونکر د نه وه	
8	وَمَعْصِيَتٍ	وَمَعْصِيَتٍ	
		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ده خویندریته وه له بری پیتی (ت) ی به کار هاتوو بو می.	
9	تَنْتَجَوُا	تَنْتَجَوُا	تَنْتَجَوُا
		پویس: به زه نه دارکردنی پیتی (ن) ده خویندنه وه، وپیشی ده خات له سر پیتی (ت) له گهل لابردي ئلیف و ضه ممه دارکردنی پیتی (ج) و شار د نه وهی، شاردنه وهش دروست ده بیټ.	
9	وَمَعْصِيَتٍ	وَمَعْصِيَتٍ	
		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ده خویندریته وه له بری پیتی (ت) ی به کار هاتوو بو می.	
11	قِيلَ (مَعًا)	قِيلَ	قِيلَ
		پویس: به ئیشمام ده خویندنه وه.	
11	الْمَجْلِسِ	الْمَجْلِسِ	
		به زه نه دارکردنی پیتی (ج) و لابردنی ئلیف ده خویندریته وه به (تاك) وقه لقه لهش درده كه ویت.	
11	أَنْشُرُوا ؛ فَأَنْشُرُوا	أَنْشُرُوا ؛ فَأَنْشُرُوا	
		به كه سره دارکردنی پیتی (ش) ده خویندریته وه له (هر دو وکیان)، وده سټیپ کردن به همزه ی لكاو به كه سره ده بیټ.	
13	أَشْفَقْتُمْ	أَشْفَقْتُمْ	أَشْفَقْتُمْ
		پویس: به ئاسانکردنی همزه ی دوهم ده خویندنه وه.	
14	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	
		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
18	وَيَحْسِبُونَ	وَيَحْسِبُونَ	
		به كه سره دارکردنی پیتی (س) ده خویندریته وه.	
19	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	
		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حوزرهمی		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهوچ	
22	قُلُوبِهِمْ	قُلُوبِهِمْ		له باری نه وه ستاندا: به که سره دارکردنی پیتی (م) ده خویندریته وه.

(59) سوره تی حه شر

1	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
2	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
2	قُلُوبِهِمْ	قُلُوبِهِمْ	له باری نه وه ستاندا: به که سره دارکردنی پیتی (م) ده خویندریته وه.
2	الرُّعْبَ	الرُّعْبَ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ع) ده خویندریته وه.
2	بَأْيَدِيهِمْ	بَأْيَدِيهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
3	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
9	إِلَيْهِمْ	إِلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
10	رَعُوفٌ	رَعُوفٌ	به لابر دنی پیتی (و) ده خویندریته وه.
11	لِإِخْوَانِهِمْ	لِإِخْوَانِهِمْ	له باری نه وه ستاندا: به که سره دارکردنی پیتی (م) ده خویندریته وه.
14	تَحْسِبُهُمْ	تَحْسِبُهُمْ	به که سره دارکردنی پیتی (س) ده خویندریته وه.
22	هُوَ (الثلاثة)	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی به عقوب حه زرمی	
		گېړانه وهی رویس	گېړانه وهی روهج
23	هُوَ (معاً)	هُوَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.
24	هُوَ ؛ وَهُوَ	هُوَ ؛ وَهُوَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.

(60) سوره تی مومته حینه

1	إِيَّاهُمْ (معاً)	إِيَّاهُمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
4	أُسْوَةٌ	إِسْوَةٌ	به که سره دارکردنی همزه ده خویندريته وه.
4	وَالْبَعْضَاءُ أَبَدًا	وَالْبَعْضَاءُ وَبَدًا	پویس: به گوړپنی همزه ی دوو هم به پیتی (و) ی فته دار ده خویندريته وه.
6	فِيهِمْ	فِيهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
6	أُسْوَةٌ	إِسْوَةٌ	به که سره دارکردنی همزه ده خویندريته وه.
6	هُوَ	هُوَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.
8	إِلَيْهِمْ	إِلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
10	فَأَمْتَحِنُوهُمْ ؛ بِأَيْمَانِهِمْ ؛ عَلِمْتُمُوهُمْ ؛ تَرْجِعُوهُمْ ؛ هُنَّ ؛ لَهُنَّ ؛ تَنْكِحُوهُنَّ ؛ عَاتِيْتُمُوهُنَّ ؛ أُجُورَهُنَّ	فَأَمْتَحِنُوهُمْ ؛ بِأَيْمَانِهِمْ ؛ عَلِمْتُمُوهُمْ ؛ تَرْجِعُوهُنَّ ؛ هُنَّ ؛ لَهُنَّ ؛ تَنْكِحُوهُنَّ ؛ عَاتِيْتُمُوهُنَّ ؛ أُجُورَهُنَّ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حزره می	
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهج
		پوونکر د نه وه	
10	وَلَا تُمَسِّكُوا	وَلَا تُمَسِّكُوا	به فته دارکردنی پیتی (م) و شه دهی پیتی (س) ده خویندریته وه.
12	أُولَدَهُنَّ ؛ أَيْدِيَهُنَّ ؛ وَأَرْجُلِيَهُنَّ ؛ فَبَايَعَهُنَّ ؛ لَهُنَّ	أُولَدَهُنَّ ؛ أَيْدِيَهُنَّ ؛ وَأَرْجُلِيَهُنَّ ؛ فَبَايَعَهُنَّ ؛ لَهُنَّ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه، و بهر ها به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه له وشه ی (ایدیهن).
13	عَلَيْهِمْ	ع لَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.

(61) سوره تی صف

1	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
2	لَمْ	لَمْ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
5	لَمْ	لَمْ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
6	يَدَيَّ	يَدَيَّ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
6	بَعْدَى أَسْمُهُو	بَعْدَى أَسْمُهُو	له باری نه وستاندا: به فته دارکردنی پیتی (ی) دانه پال ده خویندریته وه.
7	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
8	مُتِّمٌ	مُتِّمٌ	به ته نوینی ضه م ده خویندریته وه، له گهل تی که ه لکی شانی به پیتی دوای خو ی.

ژباړه نایه ت	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می	
		گپړانه وهی ره وچ	پوونکر د نه وه
8	نُورَه	نُورَه	به فته دارکردنی پیتی (ر) و ضه ممه ی پیتی (ه) ده خویندریته وه، له گهل لکاندنی به پیتی (و) ی گوتراوو قه له وکردنی پیتی (ر).
9	هُو	هُو	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.

(62) سوره تی جومعه

2	هُو	هُو	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
2	عَلَيْهِمْ ؛ وَيُزَكِّيهِمْ	عَلَيْهِمْ ؛ وَيُزَكِّيهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
3	وَهُو	وَهُو	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
7	أَيَّدِيهِمْ	أَيَّدِيهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.

(63) سوره تی مونا فیکون

4	يَحْسِبُونَ	يَحْسِبُونَ	به که سره دارکردنی پیتی (س) ده خویندریته وه.
4	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
5	قِيلَ	قِيلَ	پویس: به ئیشمام ده خوینیته وه.
5	لَوْأُ	لَوْأُ	په وچ: به لابر دنی شده دی پیتی (و) ی یه که م ده خوینیته وه.
6	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.

ژباړه نایه	ګڼپاڼه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می		پوونکر د نه وه
		ګڼپاڼه وهی روهیس	ګڼپاڼه وهی روهج	
11	جَاءَ أَجْلُهَا	جَاءَ أَجْلُهَا	جَاءَ أَجْلُهَا	پویس: به ئا سانکردنی هه مزه ی دووه م ده خویندنه وه.

(64) سوره تی ته غابون

1	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندنه وه.
2	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندنه وه.
6	تَأْتِيهِمْ	تَأْتِيهِمْ	به ضه ممدارکردنی پیتی (ه) ده خویندنه وه.
9	يَجْمَعُكُمْ	يَجْمَعُكُمْ	به پیتی (ن) ده خویندنه وه له بری پیتی (ی).
13	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندنه وه.
17	يُضَعِفُهُ	يُضَعِفُهُ	به لابردي ئه لیف و شه ممدارکردنی پیتی (ع) ده خویندنه وه.

(65) سوره تی طه لاق

1	فَطْلِقُوهُنَّ ؛ لِعَدَّتِهِنَّ تُخْرِجُوهُنَّ ؛ بَيُوتِهِنَّ	فَطْلِقُوهُنَّ ؛ لِعَدَّتِهِنَّ تُخْرِجُوهُنَّ ؛ بَيُوتِهِنَّ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندنه وه.
2	أَجَلَهُنَّ ؛ فَأَمْسِكُوهُنَّ ؛ فَارِقُوهُنَّ	أَجَلَهُنَّ ؛ فَأَمْسِكُوهُنَّ ؛ فَارِقُوهُنَّ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندنه وه.
3	فَهُوَ	فَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندنه وه.
3	بَلِّغْ	بَلِّغْ	به تنوینی ضه م ده خویندنه وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمه		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی روهیس	گېړانه وهی روهوچ	
3	أَمْرِهِ	أَمْرُهُ		به فته دار کړدنی پیتی (و) ضه ممه ی پیتی (ه) ی کینایه ده خویندریته وه، له باری نه وه ستاندا: به شوین که وتنی پیتی (ه) ی کینایه به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه له گهل قه له و کړدنی پیتی (و).
4	وَأَلَّتِي (معاً)	الَّتِي		به لابر دنی پیتی (ی) دواى همزه ده خویندریته وه به رها، له گهل به همزه ی که سره دار بی پیتی (ی) له وشه ی (وَأَلَّتِي).
4	فَعِدَّتُهُنَّ ؛ أَجَلُهُنَّ ؛ حَمَلُهُنَّ	فَعِدَّتُهُنَّ ؛ أَجَلُهُنَّ ؛ حَمَلُهُنَّ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سه کت ده خویندریته وه.
6	أَسْكِنُوهُنَّ ؛ تُضَارُّوهُنَّ ؛ عَلِيَهُنَّ (معاً) ؛ حَمَلُهُنَّ ؛ فَعَاتُوهُنَّ ؛ أَجُورُهُنَّ	أَسْكِنُوهُنَّ ؛ تُضَارُّوهُنَّ ؛ عَلِيَهُنَّ ؛ حَمَلُهُنَّ ؛ فَعَاتُوهُنَّ ؛ أَجُورُهُنَّ		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سه کت ده خویندریته وه، و به رها به ضه ممه دار کړدنی پیتی (ه) ده خویندریته وه له وشه ی (عليهن).
6	وُجِدِكُمْ	وُجِدِكُمْ	وُجِدِكُمْ	په روح: به که سره دار کړدنی پیتی (و) ده خویندنیته وه.
8	وَكَايِن	وَكَايِن		وه ستان دروسته به هو ی نا چاری یان له بهر هه لسه نگان دنی له سه ر پیتی (ی) (بگه پړوه بو په رتو وکی ئو صول).
8	نُكْرَا	نُكْرَا		به ضه ممه دار کړدنی پیتی (ك) ده خویندریته وه.
11	مُبَيِّنَاتٍ	مُبَيِّنَاتٍ		به فته دار کړدنی پیتی (ی) ده خویندریته وه.

ژباړه نایه	ګېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب ده زرمی	
		ګېړانه وهی روهمی	ګېړانه وهی رووح
12	مِثْلَهُنَّ ؛ بَيْنَهُنَّ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
12	عِلْمًا * بِسْمِ اللَّهِ	له باری لکاندنې دوو سوږه له باری نه وه ستاندا بی به سمه له (بی) سهکت (یه عقوب به ټیکه له کیشان ده یخویندنه وه.	

(66) سوره تی ته حریم

1	لِمَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
2	وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
4	تَظَاهَرَا	به شه ده دارکردنې پیتی (ظ) ده خویندریته وه.	
4	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
8	أَيِّدِيهِمْ	به ضه مه دارکردنې پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
9	عَلَيْهِمْ	به ضه مه دارکردنې پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
10	أُمَّرَأَتَ ؛ وَأُمَّرَأَتَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی ده خویندریته وه له بری پیتی (ت) ی به کار هاتوو بو می.	
10	وَقِيلَ	وَقِيلَ	پویس: به ئیشمام ده خویندنه وه.
11	أُمَّرَأَتَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی ده خویندریته وه له بری پیتی (ت) ی به کار هاتوو بو می.	

پوونکړدنه وه	خویندنه وه یی یعقوب حه زره وه		گیږانه وه یی حه فص له عاصمی کوفی	ژماره یی نایه ت
	گیږانه وه یی ره وح	گیږانه وه یی ره هیس		
له باری وده ستاندا: به پیټی (ه) ده خویندریته وه له بری پیټی (ت) ی به کار هاتوو بو می.		أَبْنَتْ	أَبْنَتْ	12

ژباړه نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمی	
		گېړانه وهی روهی	پوونکر د نه وه

(67) سوره تی مولک

1	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
2	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
4	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
7	وَهِيَ	وَهِيَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
14	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
15	هُوَ	هُوَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
16	عَٰمِنْتُمْ	عَٰمِنْتُمْ	پویس: به ئاسانکردنی همزه ی دوهم ده خویند ریته وه.
16	الْسمَاءِ اَن	الْسمَاءِ يَن	پویس: به گوړپینی همزه ی دوهم به پیتی (ی) ی فته دار ده خویند ریته وه.
16	هِيَ	هِيَ	له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
17	الْسمَاءِ اَن	الْسمَاءِ يَن	پویس: به گوړپینی همزه ی دوهم به پیتی (ی) ی فته دار ده خویند ریته وه.
17	نَذِيرٍ	نَذِيرٍ	به بوونی پیتی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویند ریته وه به په ها (له باری وستان و نه وستاندا).

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمی	
		گېړانه وهی روهیس	گېړانه وهی روهج
			پوونکر د نه وه
18	نَکیر	نَکیر	
		به بوونی پیتی (ی) زیاده زده دار ده خویندریته وه بهر ها، دریژکړدنه وهی نه لکاو درده که ویت له باری نه وه ستاندا: دریژده کریته وه به نه دازه ی دوو جوله به پیی مه زه بهی خوی.	
19	يُمَسْكُهُنَّ	يُمَسْكُهُنَّ	
		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
20	هُوَ	هُوَ	
		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
22	صِرَاطٍ	صِرَاطٍ	صِرَاطٍ
		پویس: به پیتی (س) ده خوینتیته وه له بری پیتی (ص).	
23	هُوَ	هُوَ	
		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
24	هُوَ	هُوَ	
		له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.	
27	سَيِّئٌ ؛ وَقِيلَ	سَيِّئٌ ؛ وَقِيلَ	سَيِّئٌ ؛ وَقِيلَ
		پویس: به ئیشمام ده خوینتیته وه.	
27	تَدْعُونَ	تَدْعُونَ	
		به لابر دنی شه ده ی پیتی (د) و زده دارکردنی ده خویندریته وه، له گهل قهلقه له.	
28	مَعِيَ أَوْ	مَعِيَ أَوْ	
		به زده دارکردنی پیتی (ی) ده خویندریته وه بهر ها، دریژکړدنه وهی نه لکاو درده که ویت له باری نه وه ستاندا: دریژده کریته وه به نه دازه ی دوو جوله به پیی مه زه بهی خوی.	
28	الْكَافِرِينَ	الْكَافِرِينَ	الْكَافِرِينَ
		پویس: به ئیماله ده خوینتیته وه.	

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمه گیړانه وهی		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهوچ	
29	هُوَ (معاً)	هُوَ	له باری وده ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.	
30	مَعِينٍ * بِسْمِ اللَّهِ	مَعِينٍ نَّ	له باری لکاندنی دوو سوږه له باری نه وده ستاندا بی به سمه له و (بی) سهکت (یه عقوب به تیکه له کیشان ده یخویند ریته وه.	

(68) سوږه تی قه له م

1	نَّ وَالْقَلَمِ	نَّ وَالْقَلَمِ	به تیکه له کیشان پیتی (ن) له پیتی (و) ده خویند ریته وه.
7	هُوَ ؛ وَهُوَ	هُوَ ؛ وَهُوَ	له باری وده ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
14	أَنْ	عَنْ	به زیادکردنی هه مزه ی پرسپاری ده خویند ریته وه، پویس: به ئاسانکردنی هه مزه ی دووه م ده خویند ریته وه، به لام په روح: به هه مزه ی دووه م ده خویند ریته وه.
48	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وده ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
49	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وده ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
52	هُوَ	هُوَ	له باری وده ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.

(69) سوږه تی حاقه

7	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه.
9	قَبْلَهُ	قَبْلَهُ	به که سره دارکردنی پیتی (ق) و فتهحه ی پیتی (ب) ده خویند ریته وه.

ژماره نایه	گېرانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حوزر وهی		پوونکر د نه وه
		گېرانه وهی روهیس	گېرانه وهی روهوج	
16	فَهِي	فَهِي	له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.	
19	كِتَبِيَّةٌ ۞ اِنِّی	وَصَلًا: كِتَبِيَّةٌ ۞ اِنِّی وَقَفًا: كِتَبِيَّةٌ	له باری نه وه ستاندا: به لابردي پیټی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه، له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.	
20	حِسَابِيَّةٌ ۞ فَهُوَ	وَصَلًا: حِسَابِيَّةٌ ۞ فَهُوَ وَقَفًا: حِسَابِيَّةٌ	له باری نه وه ستاندا: به لابردي پیټی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه، له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.	
21	فَهُوَ	فَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.	
25	كِتَبِيَّةٌ ۞ وَلَمْ	وَصَلًا: كِتَبِيَّةٌ ۞ وَلَمْ وَقَفًا: كِتَبِيَّةٌ	له باری نه وه ستاندا: به لابردي پیټی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه، له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.	
26	حِسَابِيَّةٌ ۞ يَلِيَّتَهَا	وَصَلًا: حِسَابِيَّةٌ ۞ يَلِيَّتَهَا وَقَفًا: حِسَابِيَّةٌ	له باری نه وه ستاندا: به لابردي پیټی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه، له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.	
28	مَالِيَّةٌ ۞ هَلَكَ مَالِيَّةٌ ۞ هَلَكَ	وَصَلًا: مَالِيَّةٌ ۞ هَلَكَ وَقَفًا: مَالِيَّةٌ	له باری نه وه ستاندا: به لابردي پیټی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه، له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.	
29	سُلْطَانِيَّةٌ ۞ خُدُوهُ	وَصَلًا: سُلْطَانِيَّةٌ ۞ خُدُوهُ وَقَفًا: سُلْطَانِيَّةٌ	له باری نه وه ستاندا: به لابردي پیټی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه، له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندريته وه.	

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمی	
		گېړانه وهی روهیس	گېړانه وهی روهج
41	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندريټه وه.
41	تُؤْمِنُونَ	تُؤْمِنُونَ	به پیټی (ی) ده خویندريټه وه له بری پیټی (ت).
42	تَذَكَّرُونَ	يَذَكَّرُونَ	به پیټی (ی) ده خویندريټه وه له بری پیټی (ت) له گهل شه ده دارکردنی پیټی (ذ).
50	الْكُفْرَيْنَ	الْكُفْرَيْنَ	پویس: به ئیماله ده خویندريټه وه.

(70) سوره تی مه عارج

2	لِّلْكَافِرِينَ	لِّلْكَافِرِينَ	پویس: به ئیماله ده خویندريټه وه.
16	نَزَّاعَةً	نَزَّاعَةً	به تهنوینی ضه ممه ده خویندريټه وه له بری تهنوینی فهتخه.
43	نُصْبٍ	نُصْبٍ	به فهتخه دارکردنی پیټی (ن) و زه نه ی پیټی (ص) ده خویندريټه وه.

(71) سوره تی نوح

3	وَأَطِيعُونَ	وَأَطِيعُونَ	به بوونی پیټی (ی) زیاده ی زه نه دار ده خویندريټه وه به رها (له باری وه ستان و نه وه ستاندا).
16	فِيهِنَّ	فِيهِنَّ	به ضه ممه دارکردنی پیټی (ه) ده خویندريټه وه، وله باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده خویندريټه وه.
21	وَوَلَدَهُ	وَوَلَدَهُ	به ضه ممه دارکردنی پیټی (و) و زه نه ی پیټی (ل) ده خویندريټه وه.

ژماره نایه ت	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب چه زره می		پوونکر د نه وه
		گپړانه وهی روهیس	گپړانه وهی روهج	
26	اَلْكَافِرِينَ	اَلْكَافِرِينَ	پویس: به نیماله ده خوینتته وه.	
28	وَلَوْلَدَيَّ	وَلَوْلَدَيَّ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.	
28	بَيْتِي	بَيْتِي	به زه نه دارکردنی پیتی (ی) دانه پال ده خویند ریته وه بهرهما.	
28	تَبَارًا * بِسْمِ اللَّهِ	تَبَارًا قُلْ أُوحَى	له باری لکاندنې دوو سوږت له باری نه وه ستاندا بی به سمله و (بی) سهکت یه عقوب به شاردنه وه ده خوینتته وه.	

(72) سوره تی جن

1	إِلَى	إِلَى	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
3	وَأَنَّهُ تَعَالَى	وَأَنَّهُ تَعَالَى	به که سره دارکردنی هه مزه ده خویند ریته وه، وئهم شوینه له 12 بابه ته که ی یه که مه واته له نایه تی 3 تا 14 له گهل نایه تی 19 به لام نایه تی 18 و 19 به فته دارکردنی هه مزه ده خویند ریته وه وهک حه فص، دواتر نایه ته کان دیاری ده که ین که یه عقوب جیاوازی هه یه له سه ره جوله ی هه مزه له گهل حه فص.
4	وَأَنَّهُ كَانَ	وَأَنَّهُ كَانَ	به که سره دارکردنی هه مزه ده خویند ریته وه.
5	وَأَنَا ظَنَّنَا	وَأَنَا ظَنَّنَا	به که سره دارکردنی هه مزه ده خویند ریته وه.
5	تَقُولَ	تَقُولَ	به فته دارکردنی پیتته کانی (ق) و (و) له گهل شه ده دارکردنی پیتی (و).

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی به عقوب حه زرمی		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی روهیس	گیږانه وهی روهج	
6	وَأَنَّهُ كَانَ	وَأَنَّهُ كَانَ		به که سره دارکردنی هه مزه ده خویندریته وه.
7	وَأَنَّهُمْ ظَنُّواْ	وَأَنَّهُمْ ظَنُّواْ		به که سره دارکردنی هه مزه ده خویندریته وه.
8	وَأَنَّا لَمَسْنَا	وَأَنَّا لَمَسْنَا		به که سره دارکردنی هه مزه ده خویندریته وه.
9	وَأَنَّا كُنَّا	وَأَنَّا كُنَّا		به که سره دارکردنی هه مزه ده خویندریته وه.
10	وَأَنَّا لَا	وَأَنَّا لَا		به که سره دارکردنی هه مزه ده خویندریته وه.
11	وَأَنَّا مِنَّا	وَأَنَّا مِنَّا		به که سره دارکردنی هه مزه ده خویندریته وه.
12	وَأَنَّا ظَنَّنَا	وَأَنَّا ظَنَّنَا		به که سره دارکردنی هه مزه ده خویندریته وه.
13	وَأَنَّا لَمَّا	وَأَنَّا لَمَّا		به که سره دارکردنی هه مزه ده خویندریته وه.
14	وَأَنَّا مِنَّا	وَأَنَّا مِنَّا		به که سره دارکردنی هه مزه ده خویندریته وه.
18	وَأَنَّ	وَأَنَّ		به فته دارکردنی هه مزه ده خویندریته وه، وهك حه فص.
19	وَأَنَّهُ لَمَّا	وَأَنَّهُ لَمَّا		به فته دارکردنی هه مزه ده خویندریته وه، وهك حه فص.
20	قُلْ	قُلْ		به فته دارکردنی پیته کانی(ق)و (ل) ده خویندریته وه، له گه ل زیادکردنی ئه لیف له نیوانیا ندا.
28	لَيَعْلَمَ	لَيَعْلَمَ	لَيَعْلَمَ	پویس: به ضه ممه دارکردنی پیتی(ب) ده خویندریته وه.
28	لَدَيْهِمْ	لَدَيْهِمْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی(ه) ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می	
		گپړانه وهی روهی	پوونکر د نه وه
28	عَدَدًا * بِسْمِ اللَّهِ	عَدَدًا يَا أَيُّهَا الْمُزَّمِّلُ	له باری لکاندنې دوو سوږه له باری نه وه ستاندا بی به سمله وه (بی) سهکت) یه عقوب به ټیکه له کیشان ده خویندنه وه.

(73) سوږه تی موزه میل

3	أَوْ أَنْقُصْ	أَوْ أَنْقُصْ	پزگار یون له گه یشتنه دوو زه نه به یه کتر به پیتی (ض) ده خویندنه وه.
6	هِيَ	هِيَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندنه وه.
9	رَبِّ	رَبِّ	به که سره دارکردنی پیتی (ب) و مانه وهی شده ده خویندنه وه.
9	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندنه وه.
20	وَنُصَفُهُ	وَنُصَفِهِ	به که سره دارکردنی پیته کانی (ف) و (ه) و پیتی (ه) ی کینایه به پیتی (ی) ی گوتراو ده خویندنه وه.
20	وَتُثْلِثُهُ	وَتُثْلِثُهُ	به که سره دارکردنی پیتی (ث) ی دووه م و پیتی (ه) ده خویندنه وه، له گه ل گوړینی پیتی (ه) ی کینایه به پیتی (ی) ی گوتراو.
20	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندنه وه.
20	رَحِيمٌ * بِسْمِ اللَّهِ	رَحِيمٌ يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ	له باری لکاندنې دوو سوږه له باری نه وه ستاندا بی به سمله وه (بی) سهکت)، یه عقوب به ټیکه له کیشان ده خویندنه وه.

ژماره نایه ت	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حوزر وهی	
		گپړانه وهی روهیس	گپړانه وهی روهج
		پوونکر دنده وه	

(74) سوره تی موده تیر

10	اَلْكَافِرِيْنَ	اَلْكَافِرِيْنَ	پویس: به ئیماله ده خوینیته وه.
31	هُوَ؛ هِيَ	هُوَ؛ هِيَ	له باری وده ستاندا: به پیته (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
56	هُوَ	هُوَ	له باری وده ستاندا: به پیته (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.

(75) سوره تی قیامه

3	أَيَحْسَبُ	أَيَحْسَبُ	به که سره دارکردنی پیته (س) ده خویندریته وه.
20	يُجْبَوْنَ	يُجْبَوْنَ	به پیته (ب) ده خویندریته وه له بری پیته (ت).
21	وَيَذَرُونَ	وَيَذَرُونَ	به پیته (ب) ده خویندریته وه له بری پیته (ت).
27	وَقِيلَ	وَقِيلَ	پویس: به ئیشمام ده خوینیته وه.
27	مَنْ رَاقٍ	مَنْ رَاقٍ	له باری نه وده ستاندا: به بی سکت ده خویندریته وه، له گهل تیکه له کیشانی پیته (ن) له پیته (ر).
36	أَيَحْسَبُ	أَيَحْسَبُ	به که سره دارکردنی پیته (س) ده خویندریته وه.

(76) سوره تی ئینسان

4	لِلْكَافِرِيْنَ	لِلْكَافِرِيْنَ	پویس: به ئیماله ده خوینیته وه.
4	وَقَفًا؛ سَلْسِلًا	وَقَفًا؛ سَلْسِلًا	پویس: ته نه له سهر پیته (ل) ده وده ستیت واته: ئه لیف لا ده بردریت، به لام ره وح: ته نه له سهر ئه لیف ده وده ستیت.

ژباړه نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب ده زرمی	
		گېړانه وهی روهیس	گېړانه وهی روهوچ
			پوونکر د نه وه
14	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
15	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
15	كَانَتْ قَوَارِيرًا	قَوَارِيرَ	قَوَارِيرًا له باری نه وستاندا: به لابردي ئهليف ده خویندریته وه وهك حه فص، وله باری وستاندا: پویس: به لابردي ئهليف ده خویندیته وه، واته: له سهر پیتی (ر) ده وستی و لاوازی دهكات، وړه وح: به ئهليفی قهره بو ده وستی وهك حه فص.
16	قَوَارِيرًا مِنْ	قَوَارِيرًا مِنْ به لابردي ئهليف ده خویندریته وه به په ها وهك حه فص.	
19	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
20	ثُمَّ	ثُمَّ	ثُمَّ پویس: له باری وستاندا: به پیتی (ه) ی سهكت ده خویندریته وه.
21	وَاسْتَبْرَقَ	وَاسْتَبْرَقَ به تهنوینی که سره ده خویندریته وه له بری تهنوینی ضه ممه.	
31	أَلِيمًا * بِسْمِ اللَّهِ	أَلِيمًا وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفًا له باری لکاندنې دوو سوږه له باری نه وستاندا بی به سمه له و بی سهكت) یه عقوب به تیکه له کیشان ده خویندیته وه.	

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی به عقوب حه زره می	
		گیږانه وهی روهیس	گیږانه وهی روهج
پوونکر د نه وه			

(77) سوږه تی موږسه لات

6	عُذْرًا		عُذْرًا	په ووح: به ضمه دارکردنی پیتی (ذ) ده خوینیتنه وه.
6	نُذْرًا		نُذْرًا	به ضمه دارکردنی پیتی (ذ) ده خوینیتنه وه.
30	أَنْطَلِقُوا		أَنْطَلِقُوا	پویس: به فته تحه دارکردنی پیتی (ل) ده خویندریتنه وه.
33	جِمَلْتُ		جِمَلْتُ	به زیادکردنی ئه لیف ده خویندریتنه وه له دواي پیتی (ل) به (کؤ)، پویس: به ضمه دارکردنی پیتی (ج) ده خوینیتنه وه، ویه عقوب له سه ر ئهم وشه ده وه ستیت به پیتی (ت).
39	فَكِيدُونِ		فَكِيدُونِ	به بوونی پیتی (ی) ی زیاده ی زهنه دار ده خویندریتنه وه به ږه ها (له باری وه ستان و نه وه ستاندا).
48	قِيلَ		قِيلَ	پویس: به ئیشمام ده خوینیتنه وه.

ژماره نایه	ځویندنه وهی یه عقوب حه زره می		گپړانه وهی حه فص له عاصمی کوفی
	گپړانه وهی روهی	گپړانه وهی روهی	
	پوونکر د نه وه		

(78) سوره تی نه به

1	عَمَّ	عَمَّ	له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده ځویند ریټه وه.
19	وَفُتِحَتْ	وَفُتِحَتْ	به شه ده دارکردنی پیټی (ت) ی یه که م.
23	لَبِثِينَ	لَبِثِينَ	په روح: به لابر دنی ئه لیف دوا ی پیټی (ل) ده ځوین ریټه وه.
25	وَعَسَاقَا	وَعَسَاقَا	به لابر دنی شه ده ی پیټی (س) ده ځویند ریټه وه.
40	تُرَبًّا * بِسْمِ اللَّهِ	تُرَبًّا * بِسْمِ اللَّهِ	له باری لکاندنی دوو سوږه له باری نه وه ستاندا بی به سمه له و (بی) سهکت یه عقوب به تی که له کی شان ده ځوین ریټه وه.

(79) سوره تی نازیعات

10	أَعِنَّا	أَمَّا	پویس: به ئاسانکردنی همزه ی دوهم ده ځوین ریټه وه.
11	أَعِذَا	إِذَا	به یه که همزه ی که سره دار ده ځویند ریټه وه، واته: لابر دنی همزه ی پر سیاری له سهر ئی خبر.
11	نَجْرَةَ	نَجْرَةَ	پویس: به زیادکردنی ئه لیف ده ځوین ریټه وه له دوا ی پیټی (ن).
13	هِي	هِي	له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ی سهکت ده ځویند ریټه وه.
16	بِالْوَادِ	بِالْوَادِ	پیټی (ی) زیاده ی زه نه دار ده ځویند ریټه وه وله باری نه وه ستاندا: لاه بر د ریت به هو ی پرگار بوون له که ی شته دوو زه نه دار.

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهج	
16	طَوَى	طَوَى		به لابر دنی ته نوین ده خویند ریته وه، وله باری نه وه ستاندا: نه لیف لا ده بر د ریته به هو ی گه یشتنه دوو زه نه به یه کتر.
18	تَزَكَّى	تَزَكَّى		به شه ده دار کړ دنی پیته (ز) ده خویند ریته وه.
27	عَآَنْتُمْ	عَآَنْتُمْ	عَآَنْتُمْ	پو یس: به ئا سان کړ دنی هه مزه ی دووه م ده خویند ریته وه.
39	هَى	هَى		له باری وه ستاندا: به پیته (ه) ی سه کت ده خویند ریته وه.
41	هَى	هَى		له باری وه ستاندا: به پیته (ه) ی سه کت ده خویند ریته وه.
43	فِیْمَ	فِیْمَ		له باری وه ستاندا: به پیته (ه) ی سه کت ده خویند ریته وه.

(80) سوره تی عه به سه

4	فَتَنَفَعَهُ	فَتَنَفَعَهُ		به ضه ممه دار کړ دنی پیته (ع) ده خویند ریته وه.
9	وَهُوَ	وَهُوَ		له باری وه ستاندا: به پیته (ه) ی سه کت ده خویند ریته وه.
22	شَاءَ أَنْشَرَهُ	شَاءَ أَنْشَرَهُ	شَاءَ أَنْشَرَهُ	پو یس: به ئا سان کړ دنی هه مزه ی دووه م ده خویند ریته وه.
25	أَنَا صَبَبْنَا	وَصَلًّا: أَنَا صَبَبْنَا ابتداءً: إِنَّا صَبَبْنَا	إِنَّا صَبَبْنَا	پو یس: له باری نه وه ستاندا: به فه تچه دار کړ دنی هه مزه ده خویند ریته وه، وکه سره داری ده کات ئه گهر بکه و یته سه ر ه تا، به لام په روح: به که سره دار کړ دنی هه مزه ده خویند ریته وه به په رها.

ژماره نایه ت	ځویندنه وهی یه عقوب حه زره می		گیړانه وهی حه فص له عاصمی کوفی
	گیړانه وهی ره وح	گیړانه وهی ره هیس	
	پوونکر د نه وه		

(81) سوره تی ته کویر

6	سُجِرَتْ	سُجِرَتْ	به لابردي شه‌دهی پیتی (ج) ده‌خویندريته‌وه.
12	سُعِرَتْ	سُعِرَتْ	په‌وح: به لابردي شه‌دهی پیتی (ع) ده‌خویندريته‌وه.
16	أَلْجَوَارِ	أَلْجَوَارِ	پیتی (ی) زیاده‌ی زه‌نده‌دار ده‌خویندريته‌وه وله‌باری نه‌وه‌ستاندا: لاده‌بردريته‌وه پزگار بوون له‌گه‌یشتنه‌وه زه‌نده‌دار.
21	ثُمَّ	ثُمَّ	پویس: له‌باری وه‌ستاندا: به پیتی (ه) ی سه‌کت ده‌خویندريته‌وه.
24	هُوَ	هُوَ	له‌باری وه‌ستاندا: به پیتی (ه) ی سه‌کت ده‌خویندريته‌وه.
24	بِظَنِّ	بِظَنِّ	پویس: به پیتی (ظ) ده‌خویندريته‌وه له‌بری پیتی (ض).
25	هُوَ	هُوَ	له‌باری وه‌ستاندا: به پیتی (ه) ی سه‌کت ده‌خویندريته‌وه.
27	هُوَ	هُوَ	له‌باری وه‌ستاندا: به پیتی (ه) ی سه‌کت ده‌خویندريته‌وه.

(82) سوره تی نینفطار

7	فَعَدَّلَكَ	فَعَدَّلَكَ	به شه‌ده‌دارکردنی پیتی (د) ده‌خویندريته‌وه.
19	يَوْمَ	يَوْمَ	به ضه‌مه‌دارکردنی پیتی (م) ده‌خویندريته‌وه.

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمی	
		گیړانه وهی روهی	پوونکر د نه وه

(83) سوره تی موطه فیفین

14	بَلِّ رَانَ	بَلِّ رَانَ	له باری نه وه ستاندا: به بی سکت وبه تی که لکیشان ده خویند ریته وه.
24	تَعْرِفُ	تَعْرِفُ	به ضه ممه دار کردنی پییتی (ت) و فه تچه دار کردنی پییتی (ر) ده خویند ریته وه، له گه ل قه له و کردنی.
24	نَضْرَةٌ	نَضْرَةٌ	به ضه ممه دار کردنی پییتی (ت) ده خویند ریته وه.
31	أَهْلِهِمْ	أَهْلِهِمْ	له باری نه وه ستاندا: به که سره دار کردنی پییتی (م) ده خویند ریته وه.
31	فَكَهَيْنَ	فَكَهَيْنَ	به ئه لیف ده خویند ریته وه له دواي پییتی (ف).
33	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دار کردنی پییتی (ه) ده خویند ریته وه.

(84) سوره تی ئینشفاق

21	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دار کردنی پییتی (ه) ده خویند ریته وه.
25	مَمْنُونٍ * بِسْمِ اللَّهِ	مَمْنُونٍ وَالسَّمَاءِ ذَاتِ	له باری لکاندنی دوو سوره ت له باری نه وه ستاندا بی به سمه له و (بی) سهکت یه عقوب به تی که لکیشان ده یخویند ریته وه.

ژباړه نایه	ګڼپاڼه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می	
		ګڼپاڼه وهی روهیس	ګڼپاڼه وهی روهوج
		پوونکر د نه وه	

(85) سوره تی بروج

13	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
14	وَهُوَ	وَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
21	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
22	تَحْفُوظٍ * بِسْمِ اللَّهِ	تَحْفُوظٍ وَالسَّمَاءِ وَالطَّارِقِ	له باری لکاندنی دوو سورهت له باری نه وه ستاندا بی به سمه له و (بی) سهکت (یه عقوب به تیکه له کیشان ده یخویند ریته وه.

(86) سوره تی طارق

4	لَمَّا	لَمَّا	به لبردنی شهدهی پیتی (م) ده خویند ریته وه.
5	مِمَّ	مِمَّ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
14	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویند ریته وه.
17	الْكَافِرِينَ	الْكَافِرِينَ	پویس: به ئیماله ده خویند ریته وه.
17	رُؤْيَا * بِسْمِ اللَّهِ	رُؤْيَا سَبَّحَ اسْمَ	له باری لکاندنی دوو سورهت له باری نه وه ستاندا بی به سمه له و (بی) سهکت (یه عقوب به شاردنه وه ده یخویند ریته وه.

(87) سوره تی نه علا

جیاوازی له سهر نیه

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمی	
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهج
		پوونکر د نه وه	

(88) سوره تی غاشیه

4	تَصَلَّى	تُصَلَّى	به ضه ممه دار کردنی پیتی (ت) ده خویندریته وه.
11	تَسْمَعُ	يُسْمَعُ	پویس: به پیتی (ی) ی ضه ممه دار ده خویندریته وه له بری پیتی (ت).
11	لَغِيَّةَ	لَغِيَّةٌ	پویس: به ته نوینی ضه ممه ده خویندریته وه له بری ته نوینی فه تحه.
22	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دار کردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
26	حِسَابُهُمْ * بِسْمِ اللَّهِ	حِسَابُهُمْ وَالْفَجْرِ	له باری لکاندنی دوو سوپرت له باری نه وه ستاندا بی به سمه له و بی سه کت (یه عقوب به ناشکرا ده یخویندریته وه.

(89) سوره تی فه جر

4	يَسْرٍ	يَسْرٍ	به بوونی پیتی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویندریته وه به پرده ها (له باری وه ستان و نه وه ستاندا).
9	بِالْوَادِ	بِالْوَادِ	به بوونی پیتی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویندریته وه به پرده ها (له باری وه ستان و نه وه ستاندا).
13	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دار کردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.

ژباړه نایه	گېږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می	
		گېږانه وهی روهیس	گېږانه وهی روهج
15	أَكْرَمَی	أَكْرَمَی	به بوونی پیټی (ی) زیاده زده دار ده خویندريته وه به رها (له باری وهستان و نه وهستاندا).
16	أَهْنَی	أَهْنَی	به بوونی پیټی (ی) زیاده زده دار ده خویندريته وه به رها (له باری وهستان و نه وهستاندا).
17	تُكْرِمُونَ	يُكْرِمُونَ	به پیټی (ی) ده خویندريته وه له بری پیټی (ت).
18	تَحَاضُّونَ	يَحْضُونُ	به پیټی (ی) ده خویندريته وه له بری پیټی (ت)، له گهل ضه ممه دارکردنی پیټی (ح) و لابردي نه لیف.
19	وَتَأْكُلُونَ	وَيَأْكُلُونَ	به پیټی (ب) ده خویندريته وه له بری پیټی (ت).
20	وَتُحِبُّونَ	وَيُحِبُّونَ	به پیټی (ب) ده خویندريته وه له بری پیټی (ت).
23	وَجِآءَ	وَجِآءَ	پویس: به ئیشمام ده خویندريته وه.
25	يُعَذِّبُ	يُعَذِّبُ	به فته دارکردنی پیټی (ذ) ده خویندريته وه.
26	يُوثِقُ	يُوثِقُ	به فته دارکردنی پیټی (ذ) ده خویندريته وه.

(90) سوره تی به له د

5	أَيَحْسَبُ	أَيَحْسَبُ	به که سره دارکردنی پیټی (س) ده خویندريته وه.
7	أَيَحْسَبُ	أَيَحْسَبُ	به که سره دارکردنی پیټی (س) ده خویندريته وه.

ژباړه نایه ت	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می	
		گپړانه وهی روهیس	گپړانه وهی روهج
20	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندنیته وه.
20	مُؤَصَّدَةٌ * بِسْمِ اللَّهِ	مُؤَصَّدَةٌ وَالشَّمْسِ وَضَحَلَهَا	له باری لکاندنې دوو سوږه ت له باری نه وه ستاندا بی به سمه له و (بی) سه کت (یه عقوب به ټیکه له کیشان ده یخویندنیته وه.

(91) سوږه تی شه میس

14	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندنیته وه.

(92) سوږه تی له یل

14	نَارًا تَلْظَى	نَارًا تَلْظَى	نَارًا تَلْظَى	پویس: له باری نه وه ستاندا: به شه ده دارکردنی پیتی (ت) ده خویندنیته وه، به لام له باری ده سټیپکردندا: بی شه ده ده خویندنیته وه وهك ده فص، وشاردنه وهش ده ده که ویت.

(93) سوږه تی ضوحا

جیاوازی له سهر نیه

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می	
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهج
		پوونکر د نه وه	

(94) سوړه تی شهرج

8	فَارْعَبْ * بِسْمِ اللَّهِ	فَارْعَبْ وَالْيَيْنِ وَالزَّيْتُونِ	له کاتی لکاندنې دوو سوړه ته به یه که وه ده فص به تیکه ه لکیشانی پیتی (ب) له (ب) ده خویندنه وه، به لام له باری لکاندنې دوو سوړه ته به یه که وه له باری نه وه ستاندا بی به سمه له و (بی سهکت) ده خویندنه وه، ویه عقوب به ناشکراکردن ده خویندنه وه له گهل قه لقه له.

(95) سوړه تی تین

جیاوازی له سهر نیه

(96) سوړه تی عه له ق

19	وَأَقْرَبْ * بِسْمِ اللَّهِ	وَأَقْرَبْ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ	له کاتی لکاندنې دوو سوړه ته به یه که وه ده فص به تیکه ه لکیشانی پیتی (ب) له (ب) ده خویندنه وه، به لام له باری لکاندنې دوو سوړه ته به یه که وه له باری نه وه ستاندا بی به سمه له و (بی سهکت) ده خویندنه وه، ویه عقوب به ناشکراکردن ده خویندنه وه له گهل قه لقه له.

(97) سوړه تی قه در

5	هی	هی	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ی سهکت ده خویندنه وه.

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب جه زره می	
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهج
		پوونکر دنده وه	

(98) سوره تی به یینه

جیاوازی له سهر نیه

(99) سوره تی زه زه له

6	يَصْدُرُ	يَصْدُرُ	پویس: به ئیشمام ده خوینیتته وه.

(100) سوره تی عادیات

11	لَحَبِيرٌ * بِسْمِ اللَّهِ	لَحَبِيرٌ الْقَارِعَةُ	له باری لکاندنې دوو سوپرت له باری نه وه ستاندا بی به سمله و (بی) سهکت) نه وه یه عقوب پییتی (ن) ی ته نوین که سره دار ده کات به هو ی گه یشتنه دوو زه نه.

(101) سوره تی قاریعه

7	فَهُوَ	فَهُوَ	له باری وه ستاندا: به پییتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
10	مَا هِيَ نَارٌ	وَصَلًا: مَا هِيَ نَارٌ وَقَفًا: مَا هِيَ	له باری نه وه ستاندا: به لابر دنی پییتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه، له باری وه ستاندا: به پییتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.
11	حَامِيَةٌ * بِسْمِ اللَّهِ	حَامِيَةٌ أَلْهَكُمُ التَّكَاثُرُ	له باری لکاندنې دوو سوپرت له باری نه وه ستاندا بی به سمله و (بی) سهکت) یه عقوب به ناشکرا ده خوینیتته وه.

(102) سوره تی تکاور

3	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پییتی (ه) ی سهکت ده خویندریته وه.

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب ده زرمی	
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهوچ
		پوونکر د نه وه	

(103) سوره تی عه صر

جیاوازی له سهر نیه

(104) سوره تی هه مزه

2	جَمَع	جَمَع	په وح: به شه ده دارکردنی پیتی (م) ده خویندنیته وه.
3	يَحْسَبُ	يَحْسَبُ	به که سره دارکردنی پیتی (س) ده خویندنیته وه.
8	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندنیته وه.
9	مُمَدَّدَةٌ * بِسْمِ اللَّهِ	مُمَدَّدَةٌ أَلَمْ تَرَ	له باری لکاندن دوو سوپرت له باری نه وه ستاندا بی به سمه له و (بی) سه کت (یه عقوب به ناشکرا ده یخویندنیته وه.

(105) سوره تی فیل

3	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندنیته وه.
4	تَرْمِيهِمْ	تَرْمِيهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندنیته وه.
5	مَّا كُولُ * بِسْمِ اللَّهِ	مَّا كُولُ لَا يَلْفِ قُرَيْشُ	له باری لکاندن دوو سوپرت له باری نه وه ستاندا بی به سمه له و (بی) سه کت (یه عقوب به تیکه ه لکیشان ده یخویندنیته وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زره می	
		گېړانه وهی روهیس	گېړانه وهی روهج
پوونکر د نه وه			

(106) سوږه تی قوره یش

4	خَوْفٍ * بِسْمِ اللَّهِ	خَوْفٍ أَرَعَيْتَ الَّذِي	له باری لکاندنې دوو سوږه ته باری نه وه ستاندا بی به سمه له و (بی) سهکت (یه عقوب به ناشکرا ده یخویننه وه.

(107) سوږه تی ماعون

جیاوازی له سهر نیه

(108) سوږه تی کهوسهر

جیاوازی له سهر نیه

(109) سوږه تی کافرون

6	وَلِي	وَلِي	به زه نه دارکردنې پیټی (ی) دانه پال ده خویندنه وه به پرها.
6	دین	دین	به بوونی پیټی (ی) زیاده زه نه دار ده خویندنه وه به پرها (له باری وهستان و نه وه ستاندا).
6	دین * بِسْمِ اللَّهِ	دین * إِذَا جَاءَ	له باری لکاندنې دوو سوږه ته باری نه وه ستاندا بی به سمه له و (بی) سهکت (یه عقوب به لکاندن بو پیټی (ی) زیاده دهکات، دریژکردنه وهی نه لکاو درده که ویت له باری نه وه ستاندا: دریژده کریته وه به نه دانه ی دوو جوله به پیی مه زه به ی خوی.

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی یه عقوب حه زرمی	
		گیړانه وهی روهیس	گیړانه وهی روهج
		پوونکر د نه وه	

(110) سوږه تی نه صېر

3	تَوَابًا * بِسْمِ اللَّهِ	تَوَابًا تَبَّتْ يَدَا	له باری لکاندنی دوو سوږه له باری نه وه ستاندا بی به سمله وه (بی) سهکت (یه عقوب به شاردنه وه ده یخوینیته وه.

(111) سوږه تی مه سهد

4	حَمَالَةً	حَمَالَةً	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ت) ده خویندریته وه.
5	مَسَدٍ * بِسْمِ اللَّهِ	مَسَدٍ قُلْ هُوَ	له باری لکاندنی دوو سوږه له باری نه وه ستاندا بی به سمله وه (بی) سهکت (یه عقوب به ناشکرا ده یخوینیته وه.

(112) سوږه تی یخلاص

1	هُوَ	هُوَ	له باری وه ستاندا: به پیتی (ه)ی سهکت ده خویندریته وه.
4	كُفُوا	كُفُوا	به زه نه دارکردنی پیتی (ف)و هه مزه ی پیتی (و) ده خویندریته وه.
5	أَحَدٌ * بِسْمِ اللَّهِ	أَحَدٌ قُلْ أَعُوذُ	له باری لکاندنی دوو سوږه له باری نه وه ستاندا بی به سمله وه (بی) سهکت (یه عقوب به شاردنه وه ده یخوینیته وه.

(113) سوږه تی فه له ق

جیاوازی له سهر نیه

(114) سوږه تی ناس

جیاوازی له سهر نیه

سه رچاوه گان

سه رچاوه کان

- (1) الأبياري، أحمد (2005 م). غيث الرحمن على هبة المنان: تحريرات الطيبة. تحقيق/ جمال الدين شرف. طنطا: دار الصحابة للتارث.
- (2) ابن الباذش، أحمد علي (1403 هـ). الإقناع في القراءات السبع. تحقيق/ عبد المجيد قطامش. مكة: جامعة أم القرى.
- (3) البسام، عبد الله عبد الرحمن (2003 م). توضيح الأحكام من بلوغ المرام. ط5. مكة المكرمة: مكتبة الأسدي.
- (4) ابن الجزري، أحمد محمد -ابن الناظم- (1420 هـ). شرح طيبة النشر في القراءات العشر. تحقيق/ أنس مهرة. ط2. بيروت: دار الكتب العلمية.
- (5) ابن الجزري، محمد محمد (1421 هـ). تحبير التيسير في القراءات العشر. تحقيق/ أحمد محمد مفلح القضاة. عمان: دار الفرقان.
- (6) ابن الجزري، محمد محمد (1423 هـ). تقريب النشر في القراءات العشر. تحقيق/ عبد الله محمد الخليلي. بيروت: دار الكتب العلمية.
- (7) ابن الجزري، محمد محمد (1427 هـ). غاية النهاية في طبقات القراء. بيروت: دار الكتب العلمية.
- (8) ابن الجزري، محمد محمد (1427 هـ). النشر في القراءات العشر. تحقيق/ علي محمد الضباع. القاهرة: المطبعة التجارية الكبرى.
- (9) الجمزوري، سليمان (1436 هـ). الفتح الرحمانى شرح كنز المعاني بتحريز حرز الأمانى. تحقيق/ عبد الرزاق موسى. ط3. الرياض: دار ابن القيم للنشر والتوزيع.
- (10) الحصري، محمود خليل (1999 م). أحكام قراءة القرآن الكريم. ط4. مكة: المكتبة المكية - دار البشائر الإسلامية.
- (11) ابن خالويه، الحسين أحمد (1401 هـ). الحجة في القراءات السبع. تحقيق/ عبد العال سالم مكرم. ط4. بيروت: دار الشروق.
- (12) الخليجي، محمد (د.ت). حل المشكلات وتوضيح التحريات في القراءات. تحقيق/ عمر عبد القادر الرياض، دار أضواء السلف.

- (13) الداني، أبو عمرو عثمان (1404 هـ). التيسير في القراءات السبع. بيروت: دار الكتاب العربي.
- (14) الداني، أبو عمرو عثمان (1426 هـ). جامع البيان في القراءات السبع المشهورة. تحقيق/ محمد صدوق الجزائري. بيروت: دار الكتب العلمية.
- (15) الداني، أبو عمرو عثمان (1431 هـ). المقنع في معرفة مرسوم مصاحف أهل الأمصار. تحقيق/ نورة بنت حسن الحميد. الرياض: دار التدمرية.
- (16) الداني، أبو عمرو عثمان (1407 هـ). المكتفى في الوقف والابتدا في كتاب الله عز وجل. تحقيق/ يوسف عبد الرحمن المرعشلي. ط2. بيروت: مؤسسة الرسالة.
- (17) الدمياني، أحمد البنا (1407 هـ). إتحاف فضلاء البشر بالقراءات الأربعة عشر. تحقيق/ شعبان محمد إسماعيل. القاهرة: عالم الكتب - مكتبة الكليات الأزهرية.
- (18) الذهبي، محمد أحمد (1408 هـ). معرفة القراء الكبار على الطبقات والأعصار. تحقيق/ بشار معروف و شعيب الأرناؤوط و صالح عباس. بيروت: دار الكتب العلمية.
- (19) الراجحي، عبده (1999 م). التطبيق الصرفي. الرياض: مكتبة المعارف للنشر والتوزيع.
- (20) أبو زرعة، عبد الرحمن بن زنجلة (1418 هـ). حجة القراءات. تحقيق/ سعيد الأفغاني. ط5. بيروت: مؤسسة الرسالة.
- (21) السمنودي، إبراهيم علي (1428 هـ). جامع الخيرات في تجويد وتحرير أوجه القراءات. تحقيق/ ياسر إبراهيم المزروعى. القاهرة: وزارة الأوقاف والشؤون الإسلامية.
- (22) الشاطبي، القاسم بن فيره الرعيني (1431 هـ). متن الشاطبية المسمى حرز الأمانى ووجه التهاني في القراءات السبع. تحقيق/ محمد تميم الزغبى. ط5. دمشق: دار الغوثاني للدراسات الإسلامية.
- (23) الصفاقسي، علي محمد (1425 هـ). غيث النفع في القراءات السبع. تحقيق/ أحمد محمود الحفيان. بيروت: دار الكتب العلمية.
- (24) الضباع، علي محمد (1420 هـ). الإضاءة في بيان أصول القراءة. تحقيق/ محمد خلف الحسيني. القاهرة: المكتبة الأزهرية للتراث.
- (25) ضمرة، توفيق إبراهيم (2006 م). الطريق المنير إلى قراءة ابن كثير. عمان: دار عمار للنشر والتوزيع.
- (26) العكبري، عبد الله (1389 هـ). إملاء ما من به الرحمن من وجوه الإعراب والقراءات. بيروت: دار الكتب العلمية.

- (27) أبو علي الفارسي، الحسن (1428 هـ). الحجة في علل القراءات السبع. تحقيق/ عادل عبد الموجود و علي عوض و أحمد عيسى المعصراوي. بيروت: دار الكتب العلمية.
- (28) القاري، ملا علي (2012). المنح الفكرية في شرح المقدمة الجزرية. ط2. تحقيق/ أسامة عطايا. دمشق: دار الغوثاني للدراسات القرآنية.
- (29) ابن القاصح، علي بن عثمان (1373 هـ). سراج القارئ المبتدئ وتذكار المقرئ المنتهي شرح منظومة حرز الأمانى ووجه التهاني. تحقيق/ علي الضباع. القاهرة: مكتبة ومطبعة مصطفى البابي الحلبي.
- (30) القاضي، عبد الفتاح عبد الغني (1429 هـ). الدور الزاهرة في القراءات العشر المتواترة من طريقي الشاطبية والدرة. تحقيق/ صبري رجب كريم. القاهرة: دار السلام للطباعة والنشر.
- (31) القاضي، عبد الفتاح عبد الغني (1420 هـ). الوافي في شرح الشاطبية في القراءات السبع. ط5. جدة: السوادي للتوزيع.
- (32) القباقي، محمد خليل (1424 هـ). إيضاح الرموز ومفتاح الكنوز في القراءات الأربع عشر. تحقيق/ أحمد خالد شكري. الأردن: دار عمار.
- (33) ابن قدامة، عبد الله بن أحمد (1980 م). المغني. صححه/ محمد سالم محيسن و شعبان محمد إسماعيل، الرياض: مكتبة الرياض الحديثة.
- (34) القماش، عبد الرحمن بن محمد (2009 م). جنة المشتاق في تفسير كلام الملك الخلاق، المعروف بـ الحاوي في تفسير القرآن الكريم. دم.
- (35) قمحاوي، محمد الصادق. (1427 هـ). طلائع البشر في توجيه القراءات العشر. القاهرة: دار العقيدة.
- (36) ابن قيم الجوزية، محمد (د.ت). أعلام الموقعين عن رب العالمين. بيروت: دار الجليل.
- (37) ابن مجاهد، أحمد بن موسى (1400 هـ). السبعة في القراءات. تحقيق/ شوقي ضيف. ط2. القاهرة: دار المعارف.
- (38) المصري، محمد نبهان (1425 هـ). القمر المنير في قراءة الإمام المكي عبد الله بن كثير. ط2. موقع علم القراءات.
- (39) مكي بن أبي طالب، أبو محمد (1404 هـ). الكشف عن وجوه القراءات السبع وعللها وحججها. تحقيق/ محي الدين رمضان. ط3. بيروت: مؤسسة الرسالة.
- (40) ابن منظور الأفرقي، محمد جمال (د.ت). لسان العرب. بيروت: دار صادر.

- (41) ابن مهران النیسابوری، أحمد (1981م). المبسوط في القراءات العشر. تحقیق/ سبيع حمزة حاکیمی. دمشق: مجمع اللغة العربية.
- (42) النشار، عمر زین الدین (1429هـ). البدور الزاهرة في القراءات العشر المتواترة. تحقیق/ أحمد عیسی المعصرای. قطر: وزارة الأوقاف والشؤون الدينية.
- (43) النویري، محمد محمد (1424هـ). شرح طيبة النشر في القراءات العشر. تحقیق/ مجدي محمد باسلوم. بیروت: دار الكتب العلمية.

پیراست

1	پیشه کی به پینوسی د. عبدالرحمن الجمل
4	پیشه کی به پینوسی شیخ: سه عید زه عیمه
5	پیشه کی شیخ: جه مال القرش
7	پیشه کی
12	دروازه یه ك
16	نهم ریگایه ی به کارم هیناوه بوشه ی فشر
18	گرنګترین تاییه تمه ندیبه کانی نهم په رتو وکه
20	مه به ست له خویندنی قیرانای قورنای پیروز له حله قاتی قورنای
22	په پرهوی خولی قورنای تاییه ت به خولی پیشه وا ودرش
22	ریکاره کانی بازنه ی قورنای تاییه ت به پیشه وا ودرش
23	پیشه وا یه عقوبی هه زره می
26	شیخه کانی یه عقوبی هه زره می
27	قوتابیه کانی یه عقوبی هه زره می
28	کوچی دواپی یه عقوبی هه زره می
29	راویه به ناوبانګه کانی یه عقوبی هه زره می
31	ریگا کانی یه عقوبی هه زره می له قیراناتدا
34	بنچینه ی قیرانه تی یه عقوب
36	باسی نیستیعاذه و به سمه له
37	به سمه له له نیوان دوو سوړه تدا
43	بابه تی دریزکردنه وه و کورت کردنه وه
47	بابه تی (هائی) کینایه
48	باره کانی هائی کینایه
49	حوکمی هائی کینایه لای پیشه وا یه عقوب
54	باسی پیتی راناوی (ها)
55	بابه تی میمی کو
56	نیشانه ی (میم) ی کو
57	حاله ته کانی پیتی (میم) کو
59	باسی نه حکامی نونی ساکینه و ته نوین
67	باسی سه کت
68	جیاوازی له نیوان وهستان و سه کت
69	بابه تی دوو هه مزه له یه ك وشه دا

70	ناگدارکردنه وه
72	بابه تی هه مزه ی تاک
72	مه زه به ی یه عقوب له سهر هه مزه ی تاک
75	بابه تی پرسیاری دوو باره
77	مه زه به ی یه عقوب ده رباره ی پرسیاری دوو باره
78	بابه تی دوو هه مزه له یه ک وشدا
81	مه زه به ی راوی رويس به پیی نهم ریگایه یه
83	بابه تی گواستنه وه ی جوړه ی هه مزه بو زه نه دارکردنی پیش خو ی
85	باسی نیشام له چنه د وشه یه کی دیاریکراودا
90	باسی تیکه له کی شان
91	یاسایه کی گشتی گرنگ
94	روونکردنه وه
99	په یوه ندی نیوان پیته کان
100	چوڼیه تی دوزینه وه ی په یوه ندی نیوان دوو پیت له گه ل یه کتر
103	تیکه له کی شان ی بچووک
103	هو ی ناوانی به بچووک
104	مه زه به ی یه عقوب له سهر تیکه له کی شی بچووک
105	تیکه له کی شان ی گه وړه
105	ناوانی به تیکه له کی شی گه وړه
106	مه زه به ی یه عقوب له سهر تیکه له کی شان ی گه وړه
109	حوکمی به یه ک گه یشتنی دوو زه نه دار
110	باسی حه وت نه لیفه کان
112	بابه تی فته تح و نیماله
115	مه زه به ی یه عقوب له نیماله ی گه وړه
116	بابه تی ره سمی ره نووس
120	هائی سه کت
125	بابه تی یائی دانه پال
127	جوړه کانی یائی دانه پال
128	مه زه به ی یه عقوب له سهر یائی دانه پال
130	بابه تی یانه کانی زیاده
132	حوکمی یائی زیاده لای یه عقوب

135	جياوازيه کاني نيوان يائي زياده و يائي دانه پال
136	نهم وشانه ي جياکراونه ته وه يه عقوب جياوازي هه يه تيايدا له گه ل جه فص
139	پاشکوي ژماره (1)
142	پاشکوي ژماره (2)
146	پاشکوي ژماره (3)
149	پاشکوي ژماره (4)
150	نمونه ي ژماره (1)
	فهرش و بنچينه
153	سورته ي فاتيجه ، به قهره
168	سورته ي نالي عيمران
177	سورته ي نيساء
185	سورته ي مانيدده
191	سورته ي نه نعام
200	سورته ي نه عراف
208	سورته ي نه نفال
211	سورته ي ته وبه
215	سورته ي يونس
220	سورته ي هود
225	سورته ي يوسف
231	سورته ي ره عد
233	سورته ي نيپراهم
236	سورته ي حيجر
238	سورته ي نه حل
243	سورته ي نيسراء
246	سورته ي كه هف
253	سورته ي ماريهم
257	سورته ي طه
260	سورته ي نه نبياء
263	سورته ي جه ج
268	سورته ي مؤمينون
272	سورته ي نور

277	سورته تی فورقان
279	سورته تی شوعه پاء
286	سورته تی نه مل
292	سورته تی قه صه ص
295	سورته تی عه نکه بووت
298	سورته تی رووم
300	سورته تی لوقمان
302	سورته تی سه جده
303	سورته تی نه حزاب
307	سورته تی سه بهاء
311	سورته تی فاطیر
313	سورته تی یاسین
317	سورته تی صافات
320	سورته تی ص
322	سورته تی زومه ر
326	سورته تی غافر
329	سورته تی فوصیله ت
331	سورته تی شورا
333	سورته تی زوخروف
337	سورته تی دوخان
339	سورته تی جائیه
341	سورته تی نه حقاف
342	سورته تی موحه ممد ﷺ
344	سورته تی فه تج
345	سورته تی جوجورات
346	سورته تی ق
347	سورته تی ذاریات
349	سورته تی طور، نه جم
353	سورته تی قه مهر
355	سورته تی ره حمان
357	سورته تی واقعیه

358	سورہتی جہدید
360	سورہتی موحاده له
362	سورہتی جہ شر
363	سورہتی مومته حینه
364	سورہتی صف
365	سورہتی جومعه، مونا فیقون
366	سورہتی تہ غابون، طہ لاق
368	سورہتی تہ حریم
369	سورہتی مولک
371	سورہتی قہ لہم، حاقہ
373	سورہتی مہ عارج، نوح
374	سورہتی جن
376	سورہتی موزہ میل
377	سورہتی مودہ شیر، قیامہ، ئینسان
379	سورہتی مورسہ لات
380	سورہتی نہ بہء، نازیعات
381	سورہتی عہ بہ سہ
382	سورہتی تہ کویر، ئینفیطار
383	سورہتی موطنہ فین، ئینشیقاق
384	سورہتی برووج، طاریق، ئہ علی
385	سورہتی غاشیہ، فہ جر
386	سورہتی بہ لہد
387	سورہتی شہ مس، ئہیل، ضوحا
388	سورہتی شہ رح، تین، عہ لہق، قہدر
389	سورہتی بہ یینہ، زہلزہلہ، عادیات، قاریعہ، تہ کاشور
390	سورہتی، عہ صر، ہومہ زہ، فیل
391	سورہتی قورہیش، ماعوون، کہوسہر، کافیروون
392	سورہتی، نہ صر، مہ سہد، ئیخلاص، فہ لہق، ناس

سو پاس و ستایش بو پەروردگاری جیهانیان که ئاسانکارو یارمه تیده ری
ئهم هه نگاوه خیره مان بی به وەرگیرانی (قیرائه تی یه عقوبی حه زرمی)
له زه نجیره ی قیرائه ته کانی قورئانی پیروز له کتیبی (الدور الحسن فی
القراءات العشر للقرآن) پشت به پەروردگار به رده وام ده بین له وەرگیرانی
گشت قیرائه ته کانی تر بو سه ر زمانی شیرینی کوردی به ریگهی شاطبی
دوو ره و هده و له مه ند کردنی کتیبخانه ی کوردی به م سه رچاوه که واده بینریت
یه که م هه نگاوبیت له م بواره دا به ئاما نجی ره زامه ندی پەروردگار.

شیخ نظام الدین یونس عزیز

مدیری سه نته ری پیغه مبه رمان
موحه مه د ﷺ بو فیربوون وله به رکردنی قونانی پیروز
پیش نویژو وتارخوینی مزگه وتی حاجی یونس